

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVII.

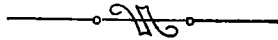
METSÄNHÖITOLAITOS.

UUSI JAKSO.

10.

METSÄHALLITUKSEN KERTOMUS

VUODELTA 1906.

HELSINGISSÄ,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1907.

Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket

288122

Metsähallituksen alamainen kertomus vuodelta 1906.

Kruununmaiden pinta-ala.

Kruununmaiden pinta-ala, joka vuoden 1905 lopussa arvioitiin vesineen 13,129,376 hehtaariksi, on kertomusvuoden kuluessa muuttunut sekä vahvistettujen maanluovutuksien ja maanlisäyksien kautta että tarkempien alanlaskujen mukaan, joita on toimeenpantu osaksi metsänhoidontarkastuksissa, osaksi myös hoitoaluekertoelmia laadittaessa.

Pinta-alan vähentymiseen vaikuttavat seuraavat maanluovutukset:

Tarkastuspiiri.	Hoitoalue.	Milloin luovutus on vahvistettu.	Luovutetut maa-alueet.	Luovutettu ala.	
				Hehtaaria.	Summa.
L a p i n.	Sodankylä.	1920/400	Vitikon uudistalolle N:o 22, $\frac{1}{16}$ manttaalia, Vaalajärven kylässä, Sodankylän pitäjässä	386,55	
	»	1920/400	Välitalon uudistalolle N:o 23, $\frac{1}{16}$ mantt., Vaalajärven kylässä, Sodankylän pitäjässä	191,85	
	»	1922/100	Tusalan uudistalolle N:o 25, $\frac{1}{8}$ mantt., Syväjärven kylässä, Sodankylän pitäjässä	841,31	1,419,71
	Kitinen.	1922/401	Vaaralan uudistalolle N:o 6, $\frac{1}{8}$ mantt., Rajalan kylässä, Sodankylän pitäj.	351,77	
	»	»	Takalan uudistalolle N:o 7, $\frac{1}{8}$ mantt., Rajalan kylässä, Sodankylän pitäj.	408,02	
	»	1920/400	Pekkalan uudistalolle N:o 24, $\frac{1}{8}$ mantt., Vaalajärven kylässä, Sodankylän pitäjässä	459,48	
	»	»	Jatkolan uudistalolle N:o 25, $\frac{1}{10}$ mantt., Vaalajärven kylässä, Sodankylän pitäjässä	240,90	1,460,17

Tarkas- tuspiiri.	Hoitoalue.	Milloin luovutus on vah- vistettu.	Luovutetut maa-alueet.	Luovutettu ala.	
				Heh- taaria.	Summa.
L a p i n.	Alakittilä.	19 ¹⁴ / ₁₂ 00	Raatikon uudistalolle N:o 18, ¹ / ₈ mantt., Kallon kylässä, Kittilän pitäjässä .	532,78	
	»	18 ²⁹ / ₉₈	Maunuahon uudistalolle N:o 34, ¹ / ₈ mantt., Kaukosen kylässä, Kittilän pitäjässä	682,88	
	»	»	Hangasselän uudistalolle N:o 50, ¹ / ₈ mantt., Kittilän kylässä, Kittilän pi- täjässä	647,39	1,863,05
	Ylikittilä.	18 ⁹ / ₁₂ 95	Maunun uudistalolle N:o 15, ¹ / ₈ mantt., Tepaston kylässä, Kittilän pitäjässä	492,84	
	»	18 ⁷ / ₉₉	Kaunismaan uudistalolle N:o 16, ¹ / ₈ mantt., Tepaston kylässä, Kittilän pitäjässä	795,23	1,288,07
I n.	Utajarvi.	18 ¹⁹ / ₉₀	Mikkolan tilalle Juorkunan kylässä tilus- vaihdossa luovutettu.	32,00	32,00
V i p u r i n— M i k k e l i n l ä ä n n.	Mikkeli.	18 ¹¹ / ₁₀ 99	Hovioikeuden tuomion johdosta on eroi- tettu Heinäveden kr. maalta talosta N:o 8 Hasumäen kylässä.	120,00	
	»	19 ¹⁹ / ₀₃	Kihlakunnanoikeuden lain voiman voit- taneen päätöksen johdosta on ero- tettu Kangaslammin kr. maasta ti- lasta N:o 4 Polvijärven kylässä Hei- näveden pitäjää toinen puoli. . . .	301,95	421,95
Yhteensä				—	6,484,95

Kruununmaiden pinta-ala on lisääntynyt Kankaanpään hoitoalueessa: Pomarkun pitäjässä sijaitsevalla Isonsuon kruunun liikamaalla, alaltaan 593,2 hehtaaria, joka on Keisarillisen Senaatin määräyksestä 15 p. toukokuuta 1906 yhdistetty mainittuun hoitoalueeseen, sekä Suomusjärven hoitoalueessa 8,559,84 ja Jongunjoen hoitoalueessa 45,92 hehtaarin alalla sen kautta, että Pielisjärven eteläinen kruununmaa on uudismittauksessa havaittu yhteensä 8,605,76 hehtaaria isommaksi kuin ennen arvioitu pinta-ala. Jongunjoen hoitoalueen vesistön ala on samasta syystä havaittu Pielisjärven eteläisellä kruununmaalla oikeastaan olevan 1,146,57 hehtaaria suurempi kuin ennen on otaksuttu. Myös kruununpuistojen alat ovat lisääntyneet useiden kruununpuistoiksi julistettujen kruununmaiden kautta; niinkään on kruununpuistojen siirtoja toisiin hoitoalueisiin tapahtunut Oulun läänissä uuden hoitoaluejaon takia ja muualla allamainituista syistä.

Muutoksia ennen ilmoitetuissa pinta-aloissa on vielä aiheutunut osaksi tarkemmista alanlaskelmista uusien karttojen perusteella tai toimitettujen metsän-

hoidontarkastusten yhteydessä 15 eri hoitoalueessa, osaksi sen kautta että siirtoja on tapahtunut eri tarkastuspiirien ja hoitoalueiden välillä. Niin on Hevosahon kruununpuisto, alaltaan 559,66 hehtaaria, joka on kuulunut Iisalmen hoitoalueeseen Kuopion läänin tarkastuspiirissä, Keisarillisen Senaatin päätöksen mukaan helmikuun 27 p:ltä 1905 yhdistetty Pyhäjoen hoitoalueeseen Oulujärven tarkastuspiirissä; saman päätöksen mukaan siirtyi niinkään vuoden 1906 alusta Kuhmon hoitoalueeseen viimeainitussa tarkastuspiirissä Kuohatin hoitoalueesta Kuopion lääninä se osa, joka uuden lääninrajan käytyä jäi Oulun läänin puolelle, nimittäin Jonkerin kruununpuisto, alaltaan 1,166,94 hehtaaria, ja Nurmeksen koillisesta kruununpuistosta 11,775,40 hehtaaria. Ilomantsin hoitoalueessa on alanvähennys huomattu syntyneen Vellivaaran kruununmaan alassa, joka Lutikkavaaran nimellä on 18 p. huhtikuuta 1904 julistettu kruununpuistoksi ja huomattu olevan 3,244,31 hehtaarin suuruinen, vaikka sen ala ennen on otaksuttu 3,909,46 hehtaariksi. Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on tehty vähäiä korjauksia Pällilän ja Rajajoen hoitoalueiden aloihin, jälkimäisessä v. 1899—1901 tehtyjen metsänhoitokirjain perusteella; siten ovat Hovinmaan, Lintulan ja Valkjärvi—Nurmijärven kruununpuistojen alat oikeastaan 869,04, 10,194,56, 2,060,41 entisten 867,96, 10,123,90 ja 2,079,93 sijaan.

Kun Armollisen Asetuksen marraskuun 1 p:ltä 1904 säätämä ja Keisarillisen Senaatin helmikuun 27 päivänä 1905 Metsähallituksen ehdotuksen mukaisesti lähemmin määrittelemä Oulun läänin kruununmaiden uudelleen jako 4:ksi tarkastuspiiriksi ja 44 uudeksi hoitoalueeksi entisestä 3:sta tarkastuspiiristä ja 18 hoitoalueesta oli vuoden 1905 kuluessa ainoastaan osaksi alkuun pantu, jäi pinta-alojen eroitteleminen vuoden 1906 alkuun, jolloin uusien hoitoalueiden menosäännötkin tulivat täydellensä toisistansa eritellyiksi. Hoitoalueiden uudet rajat ovat ensi sijassa sovitellut pitäjien rajoihin, jonka ohessa on huomioon otettu luonnollisia rajoja, kuten vesistöjä, maanteitä sekä vedenjakajia. Näistä rajoituksista, jotka osaksi vaativat uusien rajalinjain aukaisemista, ovat hoitoalueiden pinta-alain määrittelyt etusijassa rippuvat, ja koska aloja siis on täytynyt laskea sellaisten arvionmukaisten rajojen perusteella sekä pohjois-Suomessa vielä suureksi osaksi karttojen puutteessa, täytyy alojen tilaston sentähden edellensä olla ainoastaan likimääräisen. Saatavissa olevien, metsänarvioimistöissä valmistettujen karttojen ja asiakirjain perusteella on kumminkin pinta-aloja pohjoisemmissa hoitoalueissa, varsinkin Lapin tarkastuspiirissä, määriteltä sekä Metsähallituksessa tarpeenmukaisesti korjailtu niin, että eri tiluslajien ja vesistöjen keskinäinen suhde on sovitettu yhdenmukaiseksi metsänarvioimistöissä saavutettujen tuloksien kanssa.

Oulun läänin uudet neljä tarkastuspiiriä, joiden pinta-aloista Metsähallitus viime vuosikertomuksessa on ilmoitukset antanut pitäjittäin, ovat nyt tätä ker-
toelmaa varten järjestellyt yhdenmukaisesti muiden tarkastuspiirien kanssa alla

olevassa luettelossa, jossa olevat pinta-alat tietysti vielä vastedes tulnevat jonkun verran muuttumaan sen mukaan kuin uusia karttoja saadaan sekä metsän-arvioimis- ja metsänhoidontarkastustöitä toimitetaan.

Kun edellä luetellut alojen muutokset otetaan huomioon oli kruununmaiden pinta-ala vuoden 1906 lopussa vesineen 12,871,986 hehtaaria ja ilman vesiä 12,350,120 hehtaaria, sekä jakaantuu hoitoalueisiin ja tarkastuspiireihin seuraavasti:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimäär. arvion mukaan:						Koko pinta-ala on kruununpuu- toksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kultua metsä- maata.	Raimaiki, soita ja hylykymaita.	Vesii.		
		Peltoa.	Nittyyä ja Kytö- maata.					
Hehtaaria.								
Turun—Hämeen läänien.								
Loppi	13,130	393	461	7,301	4,580	395	5,566	
Yläne	10,774	165	588	5,442	4,439	140	276	
Kankaanpää	46,454	467	2,855	21,095	20,828	1,209	42,094	
Karvia	43,175	313	1,300	19,742	20,602	1,218	40,321	
Parkano	47,413	179	1,134	28,043	16,463	1,594	47,413	
Aure	36,596	134	75	18,150	16,830	1,407	36,596	
Orivesi	24,189	652	715	14,607	7,214	1,001	22,949	
Jämsä	19,157	166	839	13,112	4,494	546	19,112	
Summa	240,888	2,469	7,967	127,492	95,450	7,510	214,327	
Evon—Vesijaon	9,235	93	254	6,205	2,203	480	9,235	
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Miehikkälä	5,023	5	44	3,304	1,454	216	5,023	
Pällilä	15,906	17	160	8,752	6,817	160	15,906	
Rajajoki	13,560	41	139	8,740	4,470	170	13,072	
Laatokka	17,669	11	751	13,963	2,613	331	16,045	
Uomaa	57,006	30	245	31,692	21,740	3,299	57,006	
Loimala	54,436	20	472	32,881	18,436	2,627	50,848	
Korpiselkä	85,559	16	185	39,107	38,985	7,266	84,015	
Mikkeli	40,946	186	267	25,782	12,530	2,181	7,284	
Summa	290,105	326	2,263	164,221	107,045	16,250	249,199	
Kuopion läänin.								
Ilomantsi	135,408	55	425	69,609	64,464	855	8,922	
Suomusjärvi	97,931	56	299	42,023	51,919	3,634	16,101	
Jongunjoki	89,102	95	545	51,578	30,481	6,403	70,370	
Kuohatti	49,343	50	337	22,769	23,463	2,724	46,741	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimäär. arvion mukaan:						Koko pinta-alaista on krunnumpuis- toksi jähiseettä.
		Viljelysmaata.		Kultaa metsä- maata.	Riunetih. soita ja hylkymaita.	Vesit.		
		Peltoa.	Niittyä ja kyti- maata.					
Hehtaaria.								
Halmejärvi	57,502	71	548	27,290	27,635	1,958	56,417	
Palojärvi	64,173	48	805	23,847	38,090	1,383	64,173	
Iisalmi	32,875	42	59	13,710	18,887	177	31,448	
Summa	526,334	417	3,018	250,826	254,939	17,134	294,172	
Vaasan läänin.								
Pyhäjärvi	34,250	312	830	26,773	4,477	1,858	28,436	
Saarijärvi	31,058	97	290	13,218	17,016	437	16,017	
Multia	25,026	67	400	9,868	14,154	537	13,459	
Virrat	27,850	248	846	12,213	14,410	133	—	
Jalasjärvi	48,748	288	634	17,752	29,700	374	16,645	
Alajärvi	61,445	536	904	27,672	32,315	18	33,953	
Salamejärvi	83,585	93	844	43,408	34,934	4,306	40,566	
Viitasaari	41,777	113	544	33,600	7,065	455	—	
Lesti	57,973	100	1,327	31,278	23,918	1,350	782	
Summa	411,712	1,854	6,619	215,782	177,989	9,468	149,858	
Oulujärven.								
Haapajärvi	64,983	129	708	44,744	18,742	660	61,708	
Kalajoki	55,329	1,187	407	35,165	17,847	723	52,223	
Pyhäjoki	49,303	100	951	30,617	17,350	285	48,445	
Siikajoki	81,814	203	221	38,213	40,877	2,300	—	
Paltamo	112,361	187	2,776	40,642	64,841	3,915	—	
Sotkamo	92,454	147	1,313	65,030	19,912	6,052	—	
Kuhmo	194,034	115	2,266	110,100	74,847	6,706	12,942	
Lentiira	146,377	75	1,738	82,910	56,544	5,110	—	
Hyrnsalmi	95,389	54	236	54,490	35,979	4,630	—	
Suomussalmi	192,526	29	1,528	87,776	93,989	9,204	—	
Piispajärvi	214,100	150	1,000	113,745	81,205	18,000	—	
Puolanka	153,129	86	2,372	83,366	59,492	7,813	—	
Summa	1,451,799	2,462	15,516	786,798	581,625	65,398	175,318	
Iin.								
Utajärvi	95,893	89	275	34,635	58,606	2,288	62,070	
Ii	88,195	55	3,105	38,341	46,165	529	9,870	
Pudasjärvi	198,350	124	6,960	94,938	95,618	710	—	
Puhos	148,000	20	455	72,980	72,700	1,845	—	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimäär. arvion mukaan:					Koko pinta-ala on krunninpits- toksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kultaa metsä- maata.	Rämetti, soita ja lylyksmaata.	Vesist.	
		Peltoa.	Nittyyä ja kyttä- maata.				
Hehtaaria.							
Taivalkoski	294,119	60	5,600	184,250	79,679	24,530	—
Kuusamo	235,200	45	500	141,321	82,134	11,200	—
Kitka	250,878	41	450	150,835	87,606	11,946	—
Ranua	170,000	30	420	74,550	88,000	7,000	—
Kuivaniemi	110,631	87	957	78,476	27,772	3,339	20,662
Simo	150,000	50	500	77,950	69,500	2,000	431
Ylisimo	159,800	40	660	46,700	105,600	6,800	—
Summa	1,901,066	641	19,882	994,976	813,380	72,187	93,033
Kemin.							
Kemi	92,629	5	164	50,937	40,950	573	293
Muurola	168,561	46	240	100,038	64,421	3,816	—
Ylitornio	158,371	10	200	73,050	74,011	11,100	—
Turtola	141,002	14	300	77,442	57,646	5,600	—
Kolari	195,019	16	1,167	106,160	85,826	1,850	—
Meltaus	220,000	44	750	102,700	102,506	14,000	—
Rovaniemi	268,416	46	850	126,220	126,300	15,000	—
Etelä-Kemijärvi	177,849	22	125	96,500	78,702	2,500	—
Pohjois-Kemijärvi	198,000	18	225	98,500	96,257	3,000	—
Salla	366,100	18	300	196,600	158,082	11,100	—
Tuntsa	493,000	3	250	252,000	234,747	6,000	—
Summa	2,478,947	242	4,571	1,280,147	1,119,448	74,539	293
Lapin.							
Yläkemi	576,500	2	23	300,875	271,100	4,500	—
Luio	508,200	3	40	227,857	268,500	11,800	—
Sodankylä	267,800	2	93	84,605	170,300	12,800	—
Kitinen	415,400	3	20	196,177	217,900	1,300	—
Alakittilä	238,700	50	340	100,310	131,000	7,000	—
Ylikittilä	286,900	5	40	111,555	170,500	4,800	—
Muonio	156,200	5	54	86,641	62,400	7,100	—
Enontekiö	906,000	—	70	94,300	773,030	38,600	—
Inari	964,300	—	—	345,200	510,500	108,600	—
Utsjoki	1,241,900	—	—	130,000	1,049,500	62,400	—
Summa	5,561,900	70	680	1,677,520	3,624,730	258,900	—
Yhteensä pinta-ala	12,871,986	8,574	60,820	5,503,967	6,776,809	521,866	1,185,436

Kuten edelläolevasta taulusta huomataan on kruununmaiden koko pinta-alasta

69,394	hehtaaria	eli	0,5	%	viljelysmaita,
5,503,967		>	>	43	% kuivaa metsämaata,
6,776,809		>	>	52,5	% rämeitä, soita ja hylkymaita,
521,866		>	>	4	% vesistöjä.

Kruununpuistojen ala on 9,2 prosenttia kruununmaitten koko pinta-alasta ja, jos Lapin ja Kemin tarkastuspiirit jätetään lukuun ottamatta, on se 37,5 %.

Mitä vastaisiin pinta-alojen muutoksiin tulee, niin ovat Lapin tarkastuspiirin useat jakokunnat Sodankylän ja Kittilän pitäjissä isojakotoimituksien alaisina, joten kruununmetsän alat Yläkemin, Luiron, Sodankylän, Kitisen, Ylikittilän ja Alakittilän hoitoalueissa tulevat vielä melkoisesti näiden toimitusten valmistuessa muuttumaan tai vähenemään. Inarin ja Enontekiön kunnissa taas on kertomusvuoden aikana jatkettu väliaikaista lohkojakoa, jonka kautta laajat maa-alueet Inarin, Utsjoen ja Enontekiön hoitoalueista ovat jo erotetut, vaikka ei vielä ole voitu saada ilmoitusta kruununmaasta murrettujen lohkojen laajuudesta. Niinikään ovat Kemin ja Iin tarkastuspiireissä ne hoitoalueet suurien muutoksien alaiset, mitkä sijaitsevat Kemijärven, Kuolajärven ja Kuusamon pitäjissä, joissa knihtikontrahdin vuonna 1879 tapahtuneen peruuttamisen johdosta suuria maa-alueita tulee lohkokunnille luovutettavaksi ja on parhaillaan isonjaon alaisena, joka isojako on 1898 vuoden armollisen asetuksen perusteella määrätty alotettavaksi vaan töiden laajuuden takia tulee ehkä vielä kauankin kestäämään.

Sitä paitsi on kruununmaata luovutettu eri osissa maata pääasiallisesti uudistalojen muodostamista varten, vaan kun nämä tilusluovutukset eivät vielä ole lopullisesti päättäneet tahi tietoja luovutettujen tiluksien pinta-aloista ei ole saatu, ei niitä ole vielä tässä kertomuksessa voitu huomioon ottaa. Sellaisia on, paitsi useita pohjois-Suomessa, myös Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, jossa Karvian hoitoalueessa 10 kruununmetsätorppaa ja Aureen hoitoalueessa 35 sellaista tilaa on uudistaloiksi luovutettu kruununmaasta, vaan on niiden ala vielä luettu hoitoalueen pinta-alaan, kunnes ovat lopullisesti metsähallinnon hoidosta erotetut. Muita alanluovutuksia viljelykselle on tapahtunut kruununpuistojen julistamisen yhteydessä Vaasan ja Turun—Hämeen läänien tarkastuspiireissä allaluetelluissa hoitoalueissa, vaan tulevat erotetut alat, koska luovutustoimitukset vielä ovat keskeneräiset, merkittäviksi tulevissa vuosikertomuksissa; sitä vastoin ovat uusien kruununpuistojen alat jo kertomusvuonna tulleet huomioon otetuiksi. Niinikään on Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä joitakin muutoksia odotettavissa, nimittäin: Mikkelin hoitoalueessa, jossa muutamia pienempiä tiloja tulee lohkaistavaksi, Loimalan hoitoalueessa, jossa 6

niittypalstaa ja 90 hehtaaria maata tulee eroitettavaksi, sekä Pällilän hoitoalueessa, jossa vuonna 1905 27 p. lokakuuta annetun määräyksen mukaan maata on Galitsinan aseman vieressä myyty valtionrautatielle, vaan ei vielä lopullisesti eroitettu.

Kruununpuistot.

Paitsi mitä edellämainituissa tapauksissa sekä Oulun läänissä toimeenpannussa hoitoaluejaossa on siirretty hoitoalueesta toiseen, on kruununpuistojen ala kertomusvuoden kuluessa lisääntynyt seuraavasti:

Keisarillisen Senaatin päätös.	Kruununpuistoksi julistettu kruununmaa.	Ala hehtaareissa, joka on määrätty		
		eroitettavaksi viljelykselle.	olemaan vielä käytännössä kruununmaana.	kruununpuistoksi.
	Vaasan läänin tarkastuspiiri.			
	<i>Pyhäjärven hoitoalue.</i>			
19 ⁷ / ₆ 06	Toivakka-nimisestä kruununmaasta . . .	851,63	—	5,613,70
19 ¹⁵ / ₆ 06	Konginkangas	186,74	—	1,860,56
»	Leonmaansarka	36,98	—	928,73
»	Räihä	70,99	—	2,567,54
»	Soskonniemi, julistettu kokonaisuudessaan kruununpuistoksi	—	—	1,151,36
19 ⁸ / ₁₂ 06	Kankainen, julistettu osaksi kruununpuistoksi	—	1,331,87	2,984,44
»	Pyhähäkki, samoin	—	139,00	5,632,08
	<i>Saarijärven hoitoalue.</i>			
19 ⁵ / ₆ 06	Hännilä, julistettu kokonansa kruununpuistoksi	—	—	2,702,18
19 ²⁸ / ₁₁ 06	Vahanka, samoin osaksi	—	501,72	6,274,66
19 ¹⁷ / ₁₂ 06	Kukko, s:n s:n	—	534,78	7,009,87
	<i>Multian hoitoalue.</i>			
19 ¹⁰ / ₁₂ 06	Vehko, s:n s:n	—	} 560,27	13,459,15
»	Liesjärvi, s:n s:n	—		
	<i>Lestin hoitoalue.</i>			
19 ⁸ / ₁₂ 06	Kortetmaa, s:n kokonansa	—	—	512,30
»	Selkämaa, s:n s:n	—	—	269,62

Keisarillisen Senaatin päätös.	Kruununpuistoksi julistettu kruununmaa.	Ala hehtaareissa, joka on määrätty		
		eroitettavaksi viljelykselle.	olemaan vielä käytettävänä kruununmaana.	kruununpuistoksi.
	<i>Jalasjärven hoitoalue.</i>			
19 ⁷ / ₃ 06	Trusankulma	108,76	—	119,98
»	Kaiturinmaa	102,14	—	1,210,88
»	Kauhajoen pitäjän muut kruununmaat, julistettut kokonansa kruununpuistoksi .	—	—	9,574,66
19 ¹⁰ / ₁₂ 06	Teuvan, Lapväärtin ja Närpiön pitäjien kruununmaista osa julistettu kruununpuistoksi	—	4,167,30	4,415,94
	Kuopion läänin tarkastuspiiri.			
	<i>Jongunjoen hoitoalue.</i>			
19 ⁷ / ₃ 06	Murronvaara, julistettu kruununpuistoksi	—	—	764,63
»	Äänisenvaara, s:n	—	—	2,499,08
19 ¹⁵ / ₆ 06	Polvivaara, s:n	—	—	2,984,74
	Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiri.			
19 ¹⁰ / ₁₂ 06	Rajala, osa julistettu kruununpuistoksi .	—	377,34	618,98
	Yhteensä	135,604	7,612,28	73,154,17
	Oulujärven tarkastuspiiri.			
	<i>Siikajoen hoitoalue.</i>			
19 ⁸ / ₁₂ 06	Piippola Tavastkengäs Mulkua Lamua	} julistettukruununpuistoksi, joiden alat vielä tuntemattomat; osa jää toistaiseksi olemaan käytettävänä kruununmaana		(66,039,26)

Kruununpuistojen nykyinen jaotus eri tarkastuspiireihin ja hoitoalueisiin sekä niille maanteiden ja siltain vuonna 1883 säädettyä ylläpito-osallisuutta varten laskettujen mantaalien suuruus ja aika, milloin kruununpuistoksi julistus sekä mantaalinmäärittely ovat tapahtuneet, näkyy alla-olevasta luettelosta:

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (veineen)	Yhteensä	Milloin kruununpuistoksi julistettiin on tapahantti.	Manttaali.	Milloin manttaali on valvustettu.
Hoitoalue.	Pitäjä.						
Turun—Hämeen läänien.							
Loppi	Hausjärvi	Laitilanmaa	515,09		17/11,59	0,13	15/11,87
»	»	Riihi- l. Parikansaari	154,91		18/8,61	0,06	15/11,87
»	»	Järventaustanmaa	146,60		18/8,61	0,06	15/11,87
»	Loppi	Teväntö	727,36		13/8,59	1,00	23/4,85
»	»	Pilpala	1,426,89		10/8,61		23/4,85
»	»	Keihäsjärvi	585,04		10/8,61	0,25	23/4,85
»	Somero	Salkola	474,57		18/8,61	—	—
»	Nurmijärvi	Kytöjärvi	829,72		20/8,63	0,30	23/11,86
»	»	Nummela	259,88		22/8,67	0,20	23/11,86
»	»	Kiljanvaara	243,54		22/8,67		23/11,86
»	Pyhäjärvi	Niemi eli Vattola	201,89	5,565,49	20/8,66	0,08	1/8,88
Yläne	Yläne	Uusitalo	275,54	275,54	2/8,00	0,06	25/10,01
Kankaanpää	Kankaanpää	Pohjankangas ja Polvikeidas	12,634,40		12/8,78	1,84	24/11,92
»	Honkajoki, Karvia	Itä-Vihtelijärvi	4,662,88		27/11,77	0,97	24/11,92
»	Kankaanpää	Länsi-Vihtelijärvi	2,157,30		27/11,77	0,30	24/11,92
»	»	Venesjärvi	2,940,02		12/8,78	0,71	24/11,92
»	Honkajoki	Ylibonkajoki	3,939,62		12/8,78	0,64	24/11,92
»	Lavia	Saarijärvi	1,361,25		24/8,72	0,33	8/8,91
»	Parkano	Sydänmaa	8,426,04		5/11,78	1,17	15/8,91
»	Karvia	Karvia	5,972,61	42,093,92	12/8,78	0,71	24/11,92
Karvia	Parkano	Kihniö, läntinen	26,647,89		5/11,78	5,84	15/8,91
»	Karvia	Kihniö, itäinen	7,016,49		5/11,78		15/8,91
»	»	Alhionmaa	2,769,49		12/8,78	0,43	24/11,92
»	»	Ilveslamminmaa	167,30		12/8,78	0,04	24/11,92
»	»	Varvistonmaa, eteläinen	260,97		12/8,78	0,05	24/11,92
»	»	Varvistonmaa, pohjoinen	350,98		12/8,78		24/11,92
»	»	Rastiais, läntinen	608,04		12/8,78	0,03	24/11,92
»	»	Rastiais, itäinen	463,15		12/8,78	0,02	24/11,92
»	»	Pohjankangas	2,036,20	40,320,51	12/8,78	0,30	24/11,92
Parkano	Parkano	Parkano	12,780,62		5/11,78	1,86	15/8,91
»	Ikaalinen	Ikaalinen (Vahojärvi)	20,352,79		5/11,78	4,02	28/4,87
»	Parkano	Sydänmaa	14,280,02	47,413,36	5/11,78	2,00	15/8,91
Aure	Kuru, Ruovesi	Aure	36,596,06	36,596,06	17/10,93	—	—
Orivesi	Ruovesi	Rajala	618,08		13/8,59	0,06	15/11,87
»	»	Honkamäki	245,39		13/8,59	0,06	15/11,87
»	»	Tamminiemi	116,13		17/11,59	0,03	15/11,87

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (vesineen)	Yhteensä	Milloin kruununpuistoja julkistettiin on täpäröidetty.	Manttaali.	Milloin manttaali on vahvistettu.	
Hoitoalue.	Pitäjä.							Hehtaaria.
Orivesi	Ruovesi	Mertosenmaa	59,82		17/11 59	0,02	15/11 87	
»	»	Mäntymäki	666,10		13/5 59	0,17	15/11 87	
»	»	Vuohijoki	977,92		13/5 59	0,21	15/11 87	
»	»	Koivuniemi	80,26		13/5 59	0,02	15/11 87	
»	»	Huopioniemi	751,54		13/5 59	0,19	15/11 87	
»	»	Leponiemi	895,34		13/5 59	0,21	15/11 87	
»	»	Juuanmaa	346,36		13/5 59	0,06	15/11 87	
»	»	Heinälamminmaa	1,590,71		6/6 71	0,28	15/11 87	
»	»	Löytyn eli Salmijärvenmaa	512,47		14/5 62	0,13	15/11 87	
»	»	Pohja	2,717,62		13/5 59	0,51	15/11 87	
»	Orivesi	Hyytilänmaa	1,072,61		17/11 59	0,31	15/11 87	
»	»	Ukonmaa	856,71		13/5 59	0,27	15/11 87	
»	»	Yliskylä eli Säynäjoki	2,903,94		13/5 59	0,90	15/11 87	
»	Teisko	Vattula	887,69		17/11 59	0,17	22/3 87	
»	»	Pehunautio	761,01		8/10 63	0,17	22/3 87	
»	Kuorevesi	Suinulanmaa, läntinen	6,140,29		13/5 59	1,62	24/4 88	
»	»	Savo	255,03		0/0 74	0,03	24/4 88	
»	»	Särkilabti	493,90	22,948,92	24/2 74	0,16	24/4 88	
Jämsä	Korpilahti	Saukkola	9,362,78		13/5 59	2,04	15/11 87	
»	»	Tikkala				13/5 59	0,70	15/11 87
»	»	Parkkola				13/5 59	0,52	15/11 87
»	»	Violaistenmaa	1,496,03		13/5 59	0,53	15/11 87	
»	Jämsä	Niinimäki	1,360,75		13/5 59	0,35	22/3 87	
»	Kuhmoinen	Pihlajalahti eli Kärppäjärvi	1,149,49		5/4 71	0,31	1/3 87	
»	Jämsä	Edesniemi	477,88		12/5 65	0,11	22/3 87	
»	Kuorevesi	Kaltila	1,758,65		13/5 59	0,52	24/4 88	
»	»	Suinula, itäinen	2,847,96		13/5 59	0,87	24/4 88	
»	»	Lahti	658,67	19,112,21	23/11 86	0,15	24/4 88	
Evon—Vesijaon.								
Evon—	Lammi	Evo	7,239,63		10/3 58	1,45	21/12 86	
Vesijaon	Padasjoki	Vesijako	1,995,60	9,235,23	13/5 59	0,60	20/11 86	
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Miehikkälä	Miehikkälä	Miehikkälä	5,023,49	5,023,49	20/6 87	2,09	13/4 95	
Pällilä	Muola	Pällilä	15,886,69		7/10 74	5,71	14/12 86	
»	»	Kyyrölä (nütty)	19,31	15,906,00	20/11 83			13/10 86
Rajajoki	Valkjärvi	Nurmijärvi	2,079,93		16/1 90	1,37	22/3 95	
»	Kiviniemi	Lintula	10,123,90		19/2 90	—	—	
»	Uusikirkko	Hovinmaa	867,96	13,071,79	15/4 85	0,21	15/4 85	

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (vesineen)	Yhteensä.	Milloin kruununpuistoksi julistaminen on tapahtunut.	Mantseali.	Milloin mantseali on vahvistettu.
Hoitoalue.	Pitäjä.						
Laatokka	Ilmes	Vahvaniemi	2,638,60		21/283	0,77	18/292
»	»	Ilmes			21/283	0,46	18/292
»	Jaakkima	Jaakkima (Oinanvaara, Kostamojärvi)	3,381,70		6/87	2,27	20/1190
»	Pyhäjärvi	Pyhäjärvi (Kuoppalampi, Lohijoki)	7,676,85		20/890	2,32	12/1198
»	Sakkola	Lohijoki	1,982,16		15/1287	0,98	—
»	Rautjärvi	Rautjärvi (eroitettu Ilmeksen kantatilasta)	365,65	16,044,96	10/1102	—	—
Uomaa.	Impilahti	Impilahti	13,911,06		1/287	2,66	1/287
»	Salmi	Salmi	43,095,05	57,006,11	20/175	11,06	14/1286
Loimala	Suistamo	Suistamo	50,848,15	50,848,15	21/1286	8,38	21/1286
Korpiselkä	Korpiselkä	Korpiselkä	63,825,19		31/1077	13,57	15/387
»	Soanlahti	Soanlahti	20,190,16	84,015,35	31/1077	4,64	21/1286
Mikkeli	Kerimäki	Punkaharju	150,68		1843	0,03	1/387
»	Sulkava	Lohikoski	5,176,59		8/1183	1,43	15/1096
»	Mäntyharju	Partsimaa	1,956,33	7,283,60	{ 17/1284 12/289	0,25	1/388
Kuopion läänin.							
Ilomantsi	Ilomantsi	Petkeljärvi	426,86		23/172	0,08	22/387
»	»	Lutikkavaara (Vellivaara)	3,244,31		18/404	—	—
»	»	Kokkovaara	3,224,75		»	—	—
»	»	Pihlajavaara	779,48		2/404	—	—
»	»	Syväisensuu (Piilovaara)	174,33		8/404	—	—
»	»	Onkamo	1,072,24	8,921,97	»	—	—
Suomusjärvi	Kontiolahti	Paihola	2,484,52		22/1167	0,43	10/801
»	Pielisjärvi	Vuonilahti	5,656,98		27/1177	1,12	10/87
»	Ilomantsi	Pallosenvaara	1,449,32		12/502	—	—
»	»	Hiidenvaara	2,689,75		18/404	—	—
»	Eno	Uimaharju	2,606,74		12/502	—	—
»	»	Pamilonkoski	1,213,23	16,100,49	12/502	—	—
Jongunjoki	Pielisjärvi	Pielisjärvi, pohjoinen (Karjala)	61,472,54		28/677	10,67	10/87
»	»	Nurmijärvi	1,513,09		28/677	0,25	10/87
»	»	Pankasaari	1,135,65		28/677	0,16	10/87
»	»	Polvivaara	2,984,74		15/406	—	—
»	»	Äänisenvaara	2,499,08		7/406	—	—
»	»	Murronvaara	764,63	70,369,73	7/506	—	—
Kuohatti	Nurmes	Pettäinen	2,064,71		2/67	0,43	10/87
»	»	Hökkä-Jänislehto	24,214,15		17/1067	4,04	10/87
»	»	Nurmes, pohjoinen	61,70		19/278	0,01	10/87
»	»	Nurmes, koillinen	15,854,30		19/278	3,06	10/87

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (vesineen)	Yhteensä.	Milloin kruununpuistoksi julistaminen on tapahtunut.	Manttaali.	Milloin manttaali on vahvistettu.
Hoitoalue.	Pitäjä.						
Kuohatti	Nurmes	Kolmisoppi	1,162,98	46,740,94	12/802	—	—
"	"	Kujanki	3,383,60		10/105	—	—
Halmejärvi	Nurmes, Rautavaara	Tiilikka	2,024,36		1/267	0,26	10/887
"	"	Laulu	812,19		15/382	0,10	"
"	"	Sieransalo	2,877,71		28/878	"	"
"	"	Hiirensalo	5,989,21		"	"	"
"	Nurmes	Loukunsalo	3,646,86		"	"	"
"	"	Kuikkamäensalo	3,119,68		"	5,60	"
"	"	Koppelon- eli Rasimäensalo	1,513,66		"	"	"
"	"	Toppomäensalo	4,401,76		"	"	"
"	"	Ruuna-ahonsalo	5,143,97	"	"	"	
"	"	Nurmes, pohjoinen	20,545,31	19/278	3,88	"	
"	"	Lusikkavaara	547,59	26/1075	0,07	"	
"	"	Halmejärvi	1,719,17	19/277	0,31	"	
"	"	Koiravaara	2,590,04	28/878	0,50	"	
"	"	Pettäinen	47,04	5/867	0,01	"	
"	"	Hökkä-Jänislehto	1,438,21	56,416,75	17/1067	0,21	"
Palojärvi	Rautavaara	Lievisenmäki	1,195,79	14/1366	0,15	"	
"	"	Pirttisuo	425,59	14/1266	0,08	"	
"	Nurmes	Yläluosta	16,384,90	22/1068	2,34	"	
"	"	Palojärvi	12,831,16	16/1068	1,90	"	
"	"	Palojärvi, läntinen	234,36	16/1068	0,05	"	
"	"	Palojärvi, itäinen	286,83	16/1068	0,06	"	
"	Juuka	Alaluosta	7,021,60	14/1266	1,13	"	
"	"	Vuokko	5,337,87	14/866	1,04	"	
"	"	Ruokosenmäki	654,87	14/878	0,10	"	
"	"	Taikko	3,725,04	14/1266	0,66	"	
"	"	Polvijärvi	1,364,07	14/1266	0,31	"	
"	"	Petrovaara	3,565,14	20/867	0,72	"	
"	Polvijärvi	Timovaara	3,152,35	27/169	0,59	5/1196	
"	"	Martonvaara	6,105,87	9/869	1,23	30/196	
"	"	Kinahmonsaaari	999,03	13/866	0,11	30/196	
"	Nurmes	Konttimäki	544,97	16/1068	0,09	10/887	
"	Nurmes, Rautavaara	Laulu	343,85	64,172,69	15/82	0,04	10/887
Isalmi	Pielavesi	Laukkala	2,360,46	7/1073	—	—	
"	Karttula	Korosmäki	737,36	5/1271	0,15	14/892	
"	Isalmi	Rahustenaho	1,234,30	1/267	0,18	11/1288	
"	"	Kaatio	760,36	14/82	0,07	"	
"	"	Talasjärvi	1,057,83	13/866	0,15	"	

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (vesineen)	Yhteensä.	Milloin kruununpuistoksi julistettiin on lappettu.	Manttaali.	Milloin manttaali on vahvistettu.
Hoitoalue.	Pitäjä.						
Iisalmi	Iisalmi	Hongisto	372,02		18/279	0,07	14/12,88
>	>	Hukkasenaho	679,02		18/279	0,13	>
>	>	Talvimäki	349,21		2/379	0,08	>
>	>	Sukeva (Sukeus)	6,631,38		13/666	0,97	>
>	>	Sukeva	3,403,45		18/404	—	—
>	>	Laaka	2,374,98		1/267	0,51	>
>	>	Marjamäki	540,54		13/666	0,06	>
>	>	Viidenmetonmaa	821,56		*	0,16	>
>	>	Haajainen, pohjoinen	623,65		*	0,09	>
>	>	Haajainen, eteläinen	1,266,25		*	0,16	>
>	>	Kylänmäki	637,29		*	0,07	>
>	>	Uura	2,376,88		*	0,36	>
>	>	Kontiomäki	1,028,53		*	0,21	>
>	>	Kilpomäki	754,53		*	0,14	>
>	>	Sällövä, läntinen	820,87		1/277	0,15	>
>	>	Sällövä, itäinen	1,188,21		1/277	0,23	>
>	Nilsia	Ahvenila	1,479,60	31,448,28	17/280	0,12	23/0,92
Vaasan läänin.							
Pyhäjärvi	Laukaa	Hohonmaa	2,044,85		21/1670	0,35	30/11,86
>	>	Kankainen	2,984,44		3/1206	—	—
>	>	Mämmiemi	1,744,43		20/497	—	—
>	Saarijärvi	Kurkela	1,681,53		5/369	0,27	23/11,86
>	>	Parantala	1,502,09		20/202	—	—
>	>	Rahkola	725,14		20/202	—	—
>	Jyväskylä	Toivakka	5,613,70		7/206	—	—
>	Konginkangas	Konginkangas	1,860,56		15/806	—	—
>	>	Leonmaansarka	928,73		*	—	—
>	>	Räihä	2,567,54		*	—	—
>	>	Soskonniemi	1,151,36		*	—	—
>	Saarijärvi	Pyhähäkki	5,632,08	28,436,45	3/1206	—	—
Saarijärvi	>	Hännilä	2,702,12		15/806	—	—
>	>	Kukko	7,009,87		17/1306	—	—
>	Karstula	Vahanka	6,274,66	16,016,84	26/1106	—	—
Multia	Multia, Keuru	Vehko-Liesjärvi	13,459,15	13,459,15	10/1206	—	—
Jalasjärvi	Jalasjärvi	Salmi	1,260,50		10/1075	0,28	7/12,86
>	>	Kaapinmaa	63,47		3/266	—	—
>	Lapväärti	Niemimaa	49,68		10/1206	—	—
>	Teuva	Peninnevanmaa	438,24		10/1206	—	—

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (vesineen).	Yhteensä.	Milloin kruununpuisto kestä julkistamisen on tapahtunut.	Manttaali.	Milloin maantaa on vahvistettu.
Hoitoalue.	Pitäjä.						
Jalasjärvi	Teuva	Parranmaa-Lutakko	291,21		¹⁰ / ₁₂ 06	—	—
»	»	Talvitie-Sikaneva	163,11		»	—	—
»	»	Vääräpää-Kaitaranta	1,049,59		»	—	—
»	»	Paskonneva-Maankulma	966,36		»	—	—
»	»	Peurakangas	109,32		»	—	—
»	»	Punamäki-Lepistö	158,34		»	—	—
»	»	Viitasaarenmaa ja Varisnevanmaa	913,29		»	—	—
»	Närpiö	Yttermark	276,78		»	—	—
»	Kauhajoki	Lauhankankaanmaa	3,775,96		⁷ / ₈ 06	—	—
»	»	Nummenkangas	1,408,35		»	—	—
»	»	Kauhannevanmaa	1,687,45		»	—	—
»	»	Karhunkangas	812,88		»	—	—
»	»	Laineskangas	790,01		»	—	—
»	»	Kivinevanmaa	711,07		»	—	—
»	»	Trusankulma	119,98		»	—	—
»	»	Ruskokallionmaa	388,93		»	—	—
»	»	Kaiturinmaa	1,210,88	16,645,40	»	—	—
Alajärvi	Perho	Perho, läntinen	13,794,05		²⁸ / ₄ 97	—	—
»	Alajärvi, Soini	Alajärvi	20,158,93	33,952,98	²² / ₁₂ 02	—	—
Salamajärvi	Perho	Perho, itäinen	22,794,56		²⁸ / ₄ 97	—	—
»	Perho, Kivijärvi	Salamajärvi	13,772,56		⁶ / ₃ 69	2,04	¹ / ₃ 87
»	Kivijärvi	Penttilä	2,436,41		²⁵ / ₈ 03	—	—
»	»	Länttä-Tenhola	1,562,58	40,566,11	»	—	—
Lesti	Kannus	Kortetmaa	512,30		³ / ₁₂ 06	—	—
»	»	Selkämaa	269,62	781,92	»	—	—
Oulujärven.							
Haapajärvi	Haapajärvi	Murisjärvi Litt. A ⁴	416,22		⁴ / ₈ 75	0,05	²² / ₃ 87
»	»	Murisjärvi Litt. A ³	4,014,30		»	0,74	»
»	»	Tupasaari	3,298,04		»	0,44	»
»	»	Pitkäkangas	4,674,91		»	0,58	»
»	Reisjärvi	Isosydänmaa Litt. A ²⁵ , A ²⁶ , A ²⁷	1,804,84		»	0,21	¹⁴ / ₁₂ 86
»	»	Eteläsydänmaa Litt. A ²⁰ , A ²¹ , A ²² , A ²³ , A ²⁴	10,267,58		»	1,44	»
»	Haapajärvi	Eteläsydänmaa Litt. A ²⁰	3,479,85		»	0,74	»
»	»	Kittilä	395,66		⁷ / ₁₂ 75	0,09	²² / ₃ 87
»	»	Isosydänmaa Litt. A ²⁸	5,752,95		⁴ / ₈ 75	0,75	²² / ₃ 87
»	Pyhäjärvi	Särkijärvi Litt. A ⁵	1,566,04		¹⁵ / ₈ 71	0,89	¹ / ₃ 87
»	»	Penninkilampi (Haukkamäki)	5,077,43		»		

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (vesineen).	Yhteensä.	Milloin kruununpuistoksi julistaminen on tapahtunut.	Manttaali.	Milloin manttaali on vahvistettu.	
Hoitoalue.	Pitäjä.							Hehtaaria.
Haapajärvi	Pyhäjärvi	Oluensaari	3,406,35	61,708,14	¹⁵ / ₆ 71	0,68	¹ / ₈ 87	
»	»	Selkäinjärvi	11,861,11		²⁶ / ₄ 97	—	—	
»	»	Selkäinaho	884,29		¹⁵ / ₆ 71	0,10	¹ / ₈ 87	
»	»	Solleikko Litt. A ²	4,239,23		»	0,85	»	
»	»	Matokangas	569,34		»	0,13	»	
Kalajoki	Kalajoki	Talus kylänsydänmaa Litt. A ³	384,74		¹⁴ / ₁₀ 74	0,06	⁴ / ₁₀ 94	
»	Alavieska	Talus kylänsydänmaa Litt. A ⁴ , A ⁵ , A ⁶ , A ⁷ , A ⁸ , A ⁹	1,058,23		»	0,21	¹ / ₈ 87	
»	Ylivieska	Isokangas Litt. A ² , A ³ , A ⁴ , A ⁵ , A ⁶ , A ⁷ , A ⁸	4,696,69		»	0,99	²² / ₃ 87	
»	»	Isokähtävä Litt. A ⁹ , A ¹⁰ , A ¹¹ , A ¹² , A ¹³ , A ¹⁴	3,294,13		»	0,55	»	
»	Nivala	Isokangas Litt. A, A ¹ , A ²	3,392,78		⁴ / ₆ 75	0,63	¹⁴ / ₁₂ 86	
»	»	Isosydänmaa Litt. A ²⁸	2,375,36	»	0,35	»		
»	»	Isosydänmaa Litt. A ²⁹ , A ³⁰	136,56	»		»		
»	Sievi	Isokähtävä Litt. A ¹	1,875,44	¹⁴ / ₁₀ 74	0,36	²² / ₃ 87		
»	»	Isosydänmaa Litt. A ¹⁰	12,691,01	»	1,47	»		
»	»	Isosydänmaa Litt. A ¹²	456,72	»	0,06	»		
»	»	Lintula	715,11	⁶ / ₂ 83	0,02	»		
»	»	Eteläsydänmaa Litt. A ² , A ³ , A ⁴ , A ⁵ , A ⁶ , A ⁷ , A ⁹	21,146,49	52,223,26	¹⁴ / ₁₀ 74	2,65	»	
Pyhäjoki	Kiuruvesi	Hevosaho	559,66		¹⁴ / ₆ 82	—	—	
»	Pyhäjärvi	Kärsämäjärvi	12,635,85		²⁶ / ₄ 97	—	—	
»	Kärsämäki	Haudanjoki Litt. A ⁷	4,471,44		»	1,00	⁸ / ₂ 87	
»	»	Jänisoja	1,067,98		²⁶ / ₄ 71	0,19	»	
»	»	Ristisenjärvi	4,751,87		»	0,81	»	
»	»	Onkilampi						
»	»	Haapamaankangas	2,696,37		»	0,47	»	
»	»	Sydänmaa	3,031,57		»	0,55	»	
»	»	Jylhänjärvi	1,337,52		»	0,21	»	
»	Haapavesi	Piispanneva	1,563,18	⁶ / ₁₀ 74	0,05	»		
»	»	Mäyränjärvi, Latva, Teeri	1,609,76	»	0,17	»		
»	»	Pöhlölä	1,410,60	»	0,24	»		
»	»	Kokko	180,91	⁶ / ₂ 86	0,03	⁶ / ₈ 88		
»	»	Erkinharju ja Haukila	452,25	⁶ / ₁₀ 74	0,06	⁸ / ₂ 87		
»	Oulainen	Hanhela Litt. A ⁶	5,973,08	»	1,52	³⁰ / ₈ 88		
»	»	Hirvineva	3,680,16	»	0,51	»		
»	Pyhäjoki	Tuulasjärvi	269,57	»	0,05	⁶ / ₂ 87		
»	»	Silvuorenkangas	189,16	»	0,04	»		

Tarkastuspiiri		Kruununpuiston nimi.	Kruununpuiston ala (vesineen).	Yhteensä.	Milloin kruununpuistoksi julkistettiin on tapahtunut.	Manttaali.	Milloin manttaali on vahvistettu.								
Hoitoalue.	Pitäjä.							Hehtaaria.							
Pyhäjoki	Pyhäjoki	Hetetselkä	2,002,78	48,444,81	°/1074	0,29	8/287								
»	»	Oltava	561,10												
Kuhmo	Nurmes	Jonkeri	1,166,94	12,942,34	19/278	0,27	10/87								
»	»	Nurmeksen koillinen	11,775,40												
Utajärvi	Iin. Utajärvi	Leipiharju	5,056,80	62,070,23	4/374	0,80	20/87								
»	»	Timonen	6,983,41												
»	»	Vaarala	9,339,71												
»	»	Marttinen	8,690,87												
»	»	Tilanniska	10,052,19												
»	»	Potkujoki	5,923,68												
»	»	Säipäsoja	6,867,20												
»	»	Tolkanjärvi	6,080,97												
»	»	Varpuoja	1,841,30												
»	»	Rokuanvaara (Pelso)	1,234,10												
Ii	Ii	Karjala Litt. A ⁹	465,10					9,870,45	21/775	0,09	15/387				
»	»	Karjala Litt. A ¹⁰	2,061,45												
»	»	Karjala Litt. A ¹³	5,575,74												
»	»	Karjala Litt. A ¹⁴	110,97												
»	»	Tannila Litt. A ¹¹	146,30												
»	Kiiminki	Pääatalo Litt. A ⁶	190,37	21/775	9/876	0,19	7/1286								
»	»	Jaakkola Litt. A ⁹	604,74												
»	»	Erkkilä Litt. A ¹¹	161,99												
»	»	Soidinsalmi Litt. A & D	327,04												
»	»	Koskela Litt. A ¹²	49,36												
»	»	Hautaoja Litt. A ¹³	177,39												
Kuivaniemi	Ii	Kuivaniemi Litt. A ¹	6,797,71									20,662,34	25/176	0,04	30/1186
»	»	Kuivaniemi Litt. A ²	433,62												
»	»	Kuivaniemi Litt. A ³	73,77												
»	»	Oijärvi Litt. A ⁴	1,028,44												
»	»	Oijärvi Litt. A ⁵	200,93												
»	»	Oijärvi Litt. A ⁶	46,35												
»	»	Olhava Litt. A ¹⁰	345,75												
»	»	Tannila Litt. A ⁷	7,948,57												
»	»	Olhava	1,460,62												
»	»	Tannila Litt. A ⁸	2,016,03												
»	»	Tannila Litt. A ¹²	310,65												
Simo	Simo	Maksniemi Litt. B ⁶ , B ⁷ , B ⁸ , B ⁹	431,01												
Kemi	Kemin. Kemi	Ajos	293,15	293,15	»	0,06	»								
Yhteensä			1,185,436,12	—	—	180,31	—								

Maanteiden ja siltain ylläpitokustannukset, jotka ovat tämän kertomuksen lopussa merkityt kullekin hoitoalueelle, tekevät, mikäli edelläluetellut kruununpuistot niihin ovat osaa ottaneet, yhteensä 35,475 markkaa 34 penniä, joka jaettuna tarkastuspiirittäin ja verrattuna manttaaliin pantujen kruununpuistojen nykyisiin aloihin ja manttaalimääriin näyttää seuraavat suhteet:

Tarkastuspiiri.	Manttaaliin pantujen kruununpuistojen		Kustannus maanteiden y. m. ylläpidosta. Mk.	Kustannus	
	pinta-ala hehtaaria.	manttaali-määrä.		hehtaaria kohti Mk.	manttaalia kohti Mk.
Turun—Hämeen läänien	177,256	35,08	9,586: 01	0: 05	273: 20
Evon—Vesijaon	9,285	2,06	102: 80	0: 01	50: 15
Wiipurin—Mikkelin läänien	238,710	58,20	11,306: 22	0: 05	197: 70
Kuopion läänin	261,259	45,84	4,359: 21	0: 02	95: 10
Waasan läänin	18,759	2,94	585: 50	0: 03	198: 50
Oulujärven	150,261	23,96	7,069: 00	0: 05	294: 15
Iin	93,033	12,25	2,466: 60	0: 03	201: 35
Kemin	293	0,06	—	—	—
Yhteensä	948,806	180,31	35,475: 34	0: 04	196: 75

Maanteiden ja siltain ylläpitovelvollisuuksien suhteen on kruununpuistoille siis laskettu 180,31 manttaalia, vaan on huomioon otettava, että osa kruununpuistoista, alaltansa 236,630 hehtaaria, ei ole vielä manttaaliin pantu, koska etenkin viime vuosina julistettujen kruununpuistojen manttaalimäärät ovat vielä ratkaisematta.

Mainittakoon tämän kruununpuistoille lasketun rasituksen johdosta, että kruununmetsäin noin 3,000 veroitettua kruununmetsätorppaa tuottavat torpanveroissa ainoastaan 49,000 markkaa, jota vastoin kruununpuistojen osallisuus maanteiden ja siltain ylläpitoon tekee 35,000 markkaa eli enemmän kuin puolet torppain veroista; mutta jos ainoastaan kruununpuistoissa sijaitsevat torpat otetaan lukuun kuluu enempikin kuin niistä tuleva torpanvero kyseessä olevaan rasitukseen.

Henkilökunta.

Metsähallituksessa on, paitsi ylitirehtööriä ja hänen apulaistaan, virkamiehinä kertomusvuonna toimineet: 2 metsäinsinööriä, 2 alimetsänhoitajaa, 4 ylimääräistä esittelijää, kamreeri, sihteeri, 2 lainopillisen tutkinnon suorittanutta apulaiskamreeria sekä kanslisti, jota paitsi kirjanpitäjä ja apulainen kamreerikonttorissa, kanslistin apulainen sekä neljä puhtaaksikirjoittajaa kansliaosastolla ovat olleet virastossa avustajina. Näiden lisäksi on erityinen met-

sänhoitovirkamies viiden piirustajan avustamana toimittanut Metsähallituksen karttatöitä.

Metsähallituksen suoranaisen johdon alla on toiminut kaksi metsänhoi-donneuvojaa, kolme sotilasvirkatalojen, kolme vakinaista sekä kolme ylimää-räistä kirkollisvirkatalojen metsänhoitajaa, neljä metsänarvostelijaa, seitsemän metsänhoidontarkastajaa, metsäoppilaitosten opettajakunta, paitsi useita metsä-konduktöörejä alempana mainituissa toiminna.

Kruununmetsien paikallisessa hallinnossa toimii kahdeksassa tarkastus-piirissä kussakin yksi ylimetsänhoitaja, sekä hoitoalueiden hoidossa ja vartioi-misessa seuraava henkilökunta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Hallintoa varten.			Vartioimista varten.			
	Metsänhoitaja.	Apulaismetsänhoi-taja.	Metsäpölylynniehiä.	Metsävarhioita.	Ylimääräisiä met-sävarhioita.	Yhteensä metsä-varhioita.	Vartiopiirien keski-määräinen laajuus hehtaareissa.
Turun—Hämeen läänien							
Loppi	1	—	—	12	—	—	1,094
Yläne.	1	—	—	5	1	6	2,155
Kankaanpää	1	—	—	21	2	23	2,212
Karvia	1	—	—	18	1	19	2,398
Parkano	1	—	—	19	—	19	2,496
Aure	1	—	—	14	—	14	2,614
Orivesi	1	—	—	19	—	19	1,273
Jämsä	1	—	—	17	1	18	1,127
Summa	8	—	—	125	5	130	—
Evon—Vesijaon	1	1	—	8	—	8	1,154
Viipurin—Mikkelin läänien							
Miehikkälä	—	—	—	3	—	3	1,674
Pällilä	1	—	—	6	—	6	2,651
Rajajoki	1	—	—	9	1	10	1,507
Laatokka	1	—	—	6	—	6	2,945
Uomaa	1	1	—	8	1	9	7,126
Loimala	1	—	—	8	—	8	6,805
Korpiselkä	1	—	—	8	—	8	10,695
Mikkeli	1	—	—	23	1	24	1,780
Summa	7	1	—	71	3	74	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Hallintoa varten.			Vartiointia varten.			
	Metsänhoitaja.	Apulaismetsänhoitaja.	Metsäpäälysmieheni.	Metsävartioita.	Ylimmiltä metsävarjoita.	Yhteensä metsänvartioita.	Vartiointien keskimääräinen laajuus hehtaareissa.
Kuopion läänin							
Ilomantsi	1	—	—	32	—	32	4,231
Suomusjärvi	1	—	—	21	—	21	4,663
Jongunjoki	1	—	—	19	—	19	4,690
Kuohatti	1	—	—	7	—	7	7,049
Halmejärvi	1	—	—	10	—	10	5,750
Palojärvi	1	—	—	17	—	17	3,775
Iisalmi	1	—	—	13	—	13	2,529
Summa	7	—	—	119	—	119	—
Waasan läänin							
Pyhäjärvi	1	—	—	13	2	15	2,635
Saarijärvi	1	—	—	12	5	17	1,831
Multia	1	—	—	8	—	8	3,128
Virrat	1	—	—	12	1	13	2,320
Jalasjärvi	1	—	—	11	8	19	4,432
Alajärvi	1	—	—	15	1	16	4,096
Salamajärvi	1	—	—	18	5	23	4,643
Viitasaari	1	—	—	11	4	15	3,799
Lesti	1	—	—	22	1	23	2,635
Summa	1	—	—	122	27	149	—
Oulujärven							
Haapajärvi	1	—	—	10	—	10	6,498
Kalajoki	1	—	—	10	—	10	5,533
Pyhäjoki	1	—	—	10	—	10	4,930
Siikajoki	1	—	—	12	—	12	6,818
Paltamo	1	—	—	9	—	9	12,373
Sotkamo	1	—	—	5	—	5	18,491
Kuhmo	1	—	—	12	—	12	16,169
Lenttiira	—	—	1	7	—	7	20,911
Hyrnsalmi	1	—	—	7	—	7	13,627
Suomussalmi	—	—	1	7	—	7	27,504
Piispajärvi	1	—	—	7	—	7	30,586
Puolanka	—	—	1	6	1	7	25,522
Summa	9	—	3	102	1	103	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Hallintoa varten.			Vartioimista varten.			
	Metsänhoitaja.	Apulaismetsänhoitaja.	Metsäpöytäalanyhmiä.	Metsänvartiota.	Ylimääräisiä metsänvartiota.	Yhteensä metsänvartiota.	Vartiopiirien kee- nikäinen laajuus hehtaareissa.
Iin							
Utajärvi	1	—	—	12	1	13	7,991
Ii	1	—	—	3	3	6	29,398
Pudasjärvi	—	—	1	6	5	11	33,058
Puhos	1	—	—	7	2	9	21,143
Taivalkoski	1	—	—	9	5	14	32,680
Kuusamo	1	1	—	5	—	5	47,040
Kitka	—	—	1	7	3	10	35,840
Ranua	1	—	—	5	9	14	34,000
Kuivaniemi	1	—	—	5	5	10	22,126
Simo	1	—	—	6	2	8	25,000
Ylisimo	1	—	—	4	8	12	39,950
Summa	9	1	2	69	43	112	—
Kemin							
Kemi	1	—	—	5	1	6	18,625
Muurola	1	—	—	5	2	7	33,712
Ylitornio	1	—	—	6	5	11	26,395
Turtola	1	—	—	5	4	9	28,200
Kolari	1	—	—	4	1	5	48,755
Meltaus	—	—	1	5	3	8	44,000
Rovaniemi	1	—	—	6	1	7	44,736
Etelä-Kemijärvi	1	—	—	5	—	5	35,570
Pohjois-Kemijärvi	1	—	—	5	—	5	39,600
Salla	1	1	—	2	—	2	183,050
Tuntsa	1	—	—	1	—	1	493,000
Summa	10	1	1	49	17	66	—
Lapin							
Yläkemi	1	—	—	3	1	4	192,167
Luiro	1	—	—	3	—	3	169,400
Kitinen	—	1	1	5	—	5	83,080
Sodankylä	1	—	—	4	—	4	66,950
Alakittilä	1	—	—	5	1	6	47,740
Ylikittilä	1	—	—	3	1	4	95,633
Muonio	1	—	—	8	1	9	19,525
Enontekiö	1	—	—	3	1	4	302,000
Inari	1	—	—	—	4	4	241,075
Utsjoki	—	—	1	5	3	8	248,380
Summa	8	1	2	39	12	51	—
Yhteensä kruununmetsissä	68	5	8	704	108	812	—

Vartiopiirien keskimääräinen laajuus on edelläolevan luettelon mukaan tarkastuspiirittäin seuraava:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä . . .	1,927	hehtaaria
Evon—Wesijaon kruununpuistoissa	1,154	»
Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä	4,086	»
Kuopion läänin s:n	4,422	»
Waasan läänin s:n	3,375	»
Oulujärven s:n	14,233	»
Iin s:n	27,550	»
Kemin s:n	50,591	»
Lapin s:n	142,613	»

josta havaitaan, että vartiopiirit ovat vielä pohjois-Suomessa, vaikka hoitoaluejako on toimeensaatu, melkoisen suuret, jonkatahden on ollut välttämätöntä palkata lisämetsänvartijoita siellä missä valvontatyö on näyttänyt sitä vaativan. Niinkuin edempänä tulee näkymään onkin Metsähallitus ryhtynyt toimenpiteisiin Oulun läänin metsänvartijakunnan uudestaan järjestämiseksi.

Sellaisia metsäpäälyysmiehiä, jotka ovat ennen hoitoaluejakoa olleet virassa ja saavat siinä olla kunnes ottavat eron, on vielä 8, ja oli metsäpäälyysmiesten luku aikaisemmin 29.

Miehikkälän kruununpuistossa on Wiipurin—Mikkelin läänien ylimetsänhoitaja toimittanut metsänhoitajan tehtäviä. Ristseppälän ja Suojärven lahjoitusmaiden metsäin hoitoa varten on ollut kumpaankin määrätty metsänhoitovirkamies. Siuron sahalaitoksen hoitamiseen ja siihen hankittavien rautatiepuutavarain hankkimiseen on ollut asetettuna kaksi metsänhoitovirkamiestä.

Paitsi luettelossa mainittua virkamiehistöä on useita metsäkonduktöörejä ollut Metsähallituksen käytettävissä ja vuoden kuluessa saanut määräyksiä kiireellisimpiin töihin metsänhoitajain avustamiseksi, kuten leimauksiin, hakkuutöiden järjestämiseen, rautatiepuiden hankkimiseen, metsänarvioimiseen y. m., jota paitsi heitä on käytetty viransijaisuuksien hoitamiseen. Näitä toimia varten on Metsähallituksesta annettu kertomusvuonna seuraava luku määräyksiä, nimittäin:

70	»	määräystä viransijaisuuksiin.
16	»	sahapuiden leimauksiin.
14	»	metsänarvioimis- ja metsänhoidontarkastus-töihin.
9	»	hakkauksien valvonta- ja puiden luovutus-toimiin.
9	»	metsänhoitajia avustamaan rautatiepuiden hankinta- y. m. metsänhoitotöissä.

13 määräystä asiamiehiksi lauttausväyläin tarkastuksiin, kokouksiin vesilaitos-asioissa y. m.

59 määräystä kirkollisvirkataloihin kuuluviin jako-, linjotus-, leimaus y. m. töihin.

Edellä mainitut 190 määräystä on annettu 58 metsäkonduktöörille. Näistä ovat 14 metsäkonduktööriä, nimittäin 3 kirkollisvirkatalojen metsiä varten, 4 metsänarvostelijaa ja 7 metsänhoidontarkastustöitä varten, olleet asetetut vuosipalkkiolla. Paitsi sitä on tarpeen vaatiessa myös 22 vakinaista metsävirkamiestä määrätty useaan uittoväyläintarkastus- ynnä vesilaitoksia, maanteitä, rajainkäyntiä ja kruunun maiden mittausta koskeviin kokouksiin, viransijaisuuksiin, toimiin Metsähallituksessa y. m.

Metsähallinto.

Metsähallitus. Lisääntynyt toiminta kruununmetsäin hoidossa, jonka Metsähallitus on toimeenpannut näiden metsien tuottavaisuuden kohottamiseksi, on tietysti vaatinut henkilökunnan lisäämistä tässä virastossakin. Siihen on muutoinkin ollut olosuhteiden vaatimaa aihetta sen jälkeen kun Metsähallitus on uuden tilijärjestelmän astuttua voimaan saanut itsenäisen kirjanpitoa ja sen tehtäväksi on siirretty kaikki se toimi raha-asiaain suhteen sekä alitilittäjien eli metsäkassöörien johtaminen ja valvominen, mikä ennen on kuulunut kuvernöörinvirastoille.

Koska puutavarain hankkiminen kruununmetsistä valtionrautateitä varten vaatii erityistä valvontaa ja ohjausta Metsähallituksen puolesta, on Keisarillinen Senaatti vuonna 1904 myöntänyt mainittua tointa varten erityisen ylimääräisen virkamiehen tähän virastoon; ja on hänellä sitäpaitsi muitakin asioita käsiteltävänä. Kysymys kruununmaiden lisäämisestä eteläosissa maamme on kehittynyt siihen määrään, että armollisen määräyksen johdosta elokuun 7 päivältä 1906 on Metsähallitukselle annettu toimeksi ryhtyä metsämaiden ostamiseen, joka siis myös lisää viraston työtä.

Kun Metsähallituksen on hankittava hoitoalueisiin tarpeellisia talouskarttoja sekä valmistettava taksoituksiin, metsänhoidontarkastus- ja jakotöihin sekä uudestamittauksiin perustuvia yleiskarttoja, ovat nämät laajaperäiset karttatyöt vaatineet piirustusvoimain lisäämistä. Melkoisesti tuntuva karttumista Metsähallituksen työssä on aiheutunut vielä siitä, että paremman metsätalouden toimeensaamiseksi ja vilkastuneen puutavarain menekin kehittämiseksi allamainittu hoitoaluejako ja sentakia johtunut henkilökunnan lisääminen Oulun

läänissä on toimeenpantu. Kertomusvuoden lopussa tuli tarpeelliseksi asettaa hallitukseen asianomaisella myönnytyksellä vielä yksi ylimääräinen esittelijä.

Metsähallituksessa käsiteltyjen asiain lukumäärä on vuodesta 1900, jolloin menevien kirjeiden luku oli 3,898, kasvanut niin suuressa määrässä, että se kertomusvuonna 1906 nousi 10,429:ään ja jakaantui erilaisia ryhmiä kohti seuraavasti:

Metsänhakkuu, leimaus-, myynti-, luovutus- y. m. asioita . . .	1,894
Metsän arvioimista, -hoidon järjestämistä, lauttausta, tienrakennusta ja metsänvartijalaitosta koskevia asioita . . .	1,070
Kruununmaiden käyttämistä, torppia ja vuokramaita, metsästystä ja kalastusta koskevia asioita	1,171
Sotilas-, siviili- ja kirkollisvirkatalojen metsänhoitoasioita, sekä oppilaitoksia, neuvoja y. m. koskevia asioita	764
Rahantilauksia ja maksumääräyksiä	2,086
Metsätilien tekoa ja metsäkassöörejä koskevia asioita	2,153
Virkojen täyttämisiä, virkamääräyksiä sekä lainopillisia asioita	1,290,

jonka lisäksi mainittakoon asiakirjain ja antoilmoitusten, tilien ja laskujen, hoito- ja hakkaussuunitelmain tarkastustyöt sekä tilaston valmistaminen vuosikertomusta varten.

Metsähallituksen ylitirehtöörin ja virkamiesten tarkastusmatkat ovat vuoden kuluessa käsittäneet, paitsi metsäoppilaitoksien vuositutkintoja, myös hallintoasioita koskevia tarkastuksia. Ylitirehtööri on käynyt tarkastuksella Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, Evon metsäopistolla ja Paltamon hoitoalueessa Oulujärven tarkastuspiirissä, sekä kaksi virkamiestä tarkastanut, toinen niiden kruununmetsäin, jotka ovat Tampereen—Tornion rautatien varrella, työn alla olleita rautatiepuiden hakkuita, toinen kirkollisvirkatalojen metsiä Kuopion, Mikkelin ja Wiipurin lääneissä.

Hoitoalueiden jako. Sittenkun Metsähallitus 17 p. maaliskuuta 1903 oli tehnyt esityksen, että Oulun läänissä sijaitsevat 18 hoitoaluetta jaettaisiin uudestaan 44 hoitoalueeseen ja Kemin liian laaja tarkastuspiiri kahteen, sai esitys armollisen hyväksymisen 1 p. marraskuuta 1904. Tämän jaon toimeenpanoon ryhtyi Metsähallitus tekemällä vuoden 1905 alussa tarkemman esityksen jaon järjestämistä koskevista kysymyksistä, sittenkun asiaa oli valmistettu myöskin Metsähallituksen lisätyssä neuvottelukokouksessa, ja hyväksyi Keisarillinen Senaatti 27 p. helmikuuta 1905 mainitun esityksen, jonka mukaan Oulun läänissä kruununmetsäin hoito 1 päivästä huhtikuuta 1905 mikäli mahdollista hakkauksien ja metsänhoitotöiden suhteen soviteltiin uuden jaon mukaisesti,

asettamalla metsäkonduktöörejä apulaisiksi tai viransijaisiksi uusiin hoitoalueisiin sekä aluksi virkaatoimittava ylimetsänhoitaja Lapin tarkastuspiiriin. Hoitoalueiden lopullinen erottaminen alojen ja raha-asiaiden suhteen voi kuitenkin tapahtua vasta vuoden 1906 alusta, jolloin menosääntö tuli käsittämään kunkin alueen erikseen.

Hoitoaluejako Oulun läänin kruununmetsissä käy tarkemmin selville seuraavasta yleiskatsauksesta:

Tarkastuspiiri.	Entiset hoitoalueet.	Tarkastuspiiri.	Uudet hoitoalueet.
K e m i n	Kemi	K e m i n	{ Kemi.
	Tornio		{ Muurola.
	Rovaniemi		{ Ylitornio.
	Kemijärvi		{ Turtola.
			{ Kolari.
			{ Meltaus.
			{ Rovaniemi.
L a p i n	Sodankylä	L a p i n	{ Etelä-Kemijärvi.
	Ounasjoki		{ Pohjois-Kemijärvi.
	Muonio		{ Salla
	Inari		{ Tuntsa.
			{ Yläkemi.
			{ Luiro.
I i n	Haukipudas	I i n	{ Kitinen.
	Ii		{ Sodankylä.
	Kuusamo		{ Alakittilä.
			{ Ylikittilä.
			{ Muonio.
	{ Enontekiö.		
	{ Inari.		
	{ Utsjoki.		
	{ Utajärvi.		
	{ Ii.		
	{ Pudasjärvi.		
	{ Puhos.		
	{ Ranua.		
	{ Taivalkoski.		
	{ Kuusamo.		
	{ Kitka.		
	{ Ylisimo.		
	{ Simo.		
	{ Kuivaniemi.		

Tarkastus- piiri.	Entiset hoitoalueet.	Tarkastus- piiri.	Uudet hoitoalueet.
Oulunjärven	Kalajoki	Oulunjärven	{ Kalajoki.
	Pyhäjoki		{ Haapajärvi.
	Siikajoki		{ Pyhäjoki.
	Paltamo		{ Siikajoki.
	Sotkamo		{ Puolanka.
			{ Paltamo.
			{ Sotkamo.
Hyrnsalmi.	{ Kuhmo.		
	{ Lentiira.		
	{ Hyrnsalmi.		
	{ Suomussalmi.		
			{ Piispajärvi.

Miten hoitoaluejako on muodostunut pinta-alojen suhteen pitäjittäin on Metsähallituksen kertomuksessa vuodelta 1905 likimääräisesti ilmoitettu. Ylempänä ovat pinta-alat tässä kertomuksessa merkityt kruununmetsien alatilastoon sen mukaan kuin niitä on voitu määrittellä. Mitä virkamiehistöön tulee, niin tulevat uuden hoitoaluejärjestyksen kautta Oulun läänin vakinaiset metsänhoitovirkamiehet luvultansa muuttumaan seuraavalla tavalla:

Ennen hoitoaluejakoa:

Ylimetsänhoitajia	3	
Metsänhoitajia	18	
Metsäpäälysmiehiä	<u>29</u>	50

Hoitoaluejaon jälkeen:

Ylimetsänhoitajia	4	
Metsänhoitajia	<u>44</u>	48

Metsäpäälysmiesten virat tulevat siis armollisen määräyksen perusteella lakkautettavaksi sen mukaan kuin viranhaltijat ottavat eron. Näitä virkoja, joihin pääsyä varten ei ole tarvittu metsänhoidollista ammattisivistystä, ei ole vuoden 1896 jälkeen täytetty vakinaisesti Keisarillisen Senaatin 21 p:nä huhtikuuta 1896 antaman määräyksen perusteella. Sen kautta onkin ollut mahdollista saada uusia metsänhoitajavirkoja varemmin kuin muuten täytetyiksi.

Kuitenkin ovat metsänhoitajavirat vielä 8 hoitoalueessa, nimittäin Lentiiran, Suomussalmen, Puolangan, Pudasjärven, Kitkan, Meltauksen, Kitisen ja Utsjoen hoitoalueissa, vakinaisesti täyttämättä, niinkauan kuin metsäpäälysmiehet pysyvät viroissaan, mikä toistaiseksi ehkäisevästi vaikuttaa metsänhoidollisten parannustoimien kehittämiseen mainituissa hoitoluissa, jonkatähden ja koska pohjoisten vieläkin suurien hoitoalueiden tarkoituksen mukainen hoitaminen nykyisen henkilökunnan avulla yhä kohtaa vaikeuksia, on metsänhoitajille täytyntä antaa osittain tilapäisiä avustajia.

Koska entiset hoitoaluerajat kohdistuivat etusijassa vedenjakajiin, vaan uudet, kuten varemmin on mainittu, on soviteltu pitäjien rajoihin, luonnollisiin rajoituksiin ja ainoastaan osaksi vedenjakajiin, on siitä ollut seurauksena, että muutokset ovat hoitoalueiden keskenkin suuremmat kuin edellä oleva yleiskatsaus voi ilmaista. Niin ovat huomattavimmat muutokset tapahtuneet Sodankylän, Ounasjoen, Kemien, Rovaniemen, Kemijärven, Simon, Iin, Kuusamon, Haukiputaan, Paltamon, Sotkamon, Hyrynsalmen, Kalajoen ja Pyhäjoen entisten hoitoalueiden suhteen. Tarkastuspiirien kesken on samasta syystä pitäjien rajoista johtuvia siirtoja tapahtunut siten, että Oulujärven tarkastuspiiriin on lisätty Iin tarkastuspiiristä Puolangan pitäjän osat Haukiputaan ja Kuusamon entisiä hoitoalueita ja Kuopion läänin tarkastuspiiristä pari ennen mainittua kruununpuistoa, sekä Oulujärven piiristä luovutettu Iin tarkastuspiirille Kuusamon pitäjän osa Hyrynsalmen hoitoaluetta Kuusamon hoitoalueelle ja 6 kruununpuistoa sekä Pelson kruununmaa Paltamon hoitoalueesta Utajärven hoitoalueelle. Kemien ja Iin tarkastuspiirien rajoissa on muutos aiheutunut siitä, että Suolijärven osuus Kuusamon pitäjää on siirretty jälkimäiseen tarkastuspiiriin, jonka raja Rovaniemen pitäjää vastaan Ylisimon hoitoalueessa sitäpaitsi on riippuva Ranuan uuden seurakunnan vastaisesta rajasta. Lapin ja Kemien tarkastuspiiriin välirajana tulee olemaan Lapin kihlakunnan eteläinen raja.

Hoitoaluejako-toimen vaikutukset ovat jo heti alkaneet tuottaa selvästi huomattavia tuloksia sen kautta, että suurempi määrä vilkkaamman puutavaramenekin johdosta suunniteltuja hakkuutöitä on voitu toimittaa, joiden hoitamiseen on myös ollut käytettävissä ylimääräisiä metsävirkamiehiä.

Metsähallituksen neuvottelukokous. Koska edellämäinnittu hoitoalueiden jako sekä yleensäkin myyntimäärien karttumisen ja metsänhoidon tarkastukset olivat aikaansaaneet lisääntyntä toimintaa kruununmetsissä, katsoi Metsähallitus tärkeäksi, kuten edellisenä vuonnakin oli menestyksellä tapahtunut, saada kutsuksi Metsähallitukseen neuvotteluun joitakin metsänhoitovirkamiehiä eri osista maata. Kirjelmällä lokakuun 10 päivältä 1905 antoikin Keisarillinen Senaatti myönnytyksen Metsähallituksen esitykseen, että kaksi ylimetsänhoitajaa, kolme metsänhoitajaa, yksi metsäkassööri ja yksi metsänvartijakoulun johtaja saatiin kutsua neuvottelemaan erityisistä käsiteltävinä olevista asioista. Tässä neu-

vottelukokouksessa, joka pidettiin tammikuun 17—30 päivinä ja johon Metsähallituksen virkamiehet ottivat osaa, noudatettiin seuraavaa keskusteluohjelmaa:

käsikaupoista, lupakirjain ja puunhintain kanto-kontrollin järjestämisestä; metsänhoidontarkastajain eli reviisorien töiden järjestämisestä ja ohjeista heille;

metsätyönjohtajien eli koulutettujen metsänvartijain toimia varten laadittavista ohjeista;

leimaustyön järjestämisestä ostajille mahdollisimman valaisevalle kannalle;

Näiden kysymysten ohessa tuli esille myös asioita, jotka koskivat:

kruununmetsätorppain ja vuokramaiden perustamisaikaa y. m.;

metsänhoitovirka- ja palvelusmiehille tarpeellisen asetus- ja kiertokirjekokoelman toimeensaamista;

mistä töistä ja virkamatkoista olisivat metsänhoitajat oikeutetut matkustussäännön mukaiseen korvaukseen;

hiomo- ynnä propsipuuhakkauksien järjestämistä;

jatkokurssien järjestämistä metsänvartijoita varten ja talvikurssien aikaansaamista pienviljelijöitä varten Tuomarniemen metsänvartijakouluun; sekä

ruotsalaisen Ytterstfors yhtiön hakemusta saada ostaa 1,300,000 tukkipuuta Inarin ja Yläkemin hoitoalueista.

Keskustelukysymykset, joita tavallisesti Metsähallituksen ylitirehtööri, joku viraston esittelijä tai kutsuttu jäsen pohjusti, aiheuttivat laajaperäisen työn tuossa ainoastaan parin viikon ajan käsittävässä neuvottelukokouksessa. Ensin otettiin tutkittavaksi käsikauppojen järjestäminen niin, että täydellinen kontrolli saadaan ja mahdollisuus väärinkäytöksiin ehkäistään, miten myynnissä vältettäisiin liian suuria rästejä ja miten lupakirjain antoon sovellettaisiin shekki-järjestelmä, jotta varmuutta ja yhtäläisyyttä saavutettaisiin käsikaupoissa, jotka ylimalkaan tarkoittavat ainoastaan paikkakuntalaisten vähempiä kotitarpeita. Puutavarain vähittäin myyntiä oli eri aikoina vuosina 1862—1877 ja sen jälkeen annetuilla myönnytyksillä ja määräyksillä kehitetty; vuonna 1897 laajennettiin määräykset siten, että paikallishuutokaupoilla saatiin myydä vikanaisia puita ja jättöpuita entisiltä hakkuualoilta. Kun vikanaisien sahattavaksi kelpaavien puiden myynti alkoi joissakin hoitoalueissa nousta liian suureksi, katsoi Metsähallitus vuonna 1904 tarpeelliseksi julaista kiertokirjeen, jonka mukaan senkaltaisia puutavaroita sai käsikaupalla myydä kotitarpeiksi, mutta suurempia määriä ainoastaan paikallishuutokaupoilla, jollei niitä erityisten hakemuksien johdosta nähdä sopivaksi myydä. Asiaa valmisteltua kutsuttujen jäsenten kesken laadittiin kaava lupakirjaa varten, johon katsottiin tarpeelliseksi oikeus- eli riita asioita varten liittää tärkeimmät kauppaehdot. Sen ohessa rajoitettiin ne määrät, mitä metsänhoitaja saisi myydä yhtä ostajaa kohti, sekä mitä puutavaraa, kuten halkoja, lauttaus-

aineita sekä käsiteollisuustarpeita, saisi myydä ulkopuolella varsinaista kotitarvetta, joka kuitenkin on oleva käsikaupan varsinaisena tarkoituksena. Tarkempia ohjeita oli annettava siitä, mitä metsänhoitajan on leimattava ja mitä metsänvartija olisi oikeutettu merkitsemään numerokirveellä, joka on varustettava araapialaisella vartiopiirin numerolla. Takauskirjat ovat tehtävät erillensä lupakirjasta, jos ei ostaja maksa heti, ja kernaammin laadittavat velkakirjan muotoon. Rästejä on myös vältettävä siten, ettei epävarmoille ostajille myydä ja ettei uutta lupakirjaa anneta sille, joka ei entistä ottoa ole maksanut. Myös katsottiin tärkeäksi saada semmoinen lisäys asetukseen 27 p:ltä helmikuuta 1897, että rästit torpanveroista, niityn vuokrista ja ehkä myös puutavaroista olisivat ulosmittauksen alaiset metsäkassöörin rästiluettelon perusteella. Ostajille olisi maksu helpoitettava siten että metsäkassööri saa uskottun välitysmiehensä kautta kantaa maksuja, mihin kuitenkaan ei metsänvartijaa käytettävä. Edelläkerrotun mukaisesti on Metsähallitus antanut käsikauppoja koskevia kiertokirjeitä lokakuun 4 p. ja joulukuun 20 p., joista alempana puutavarain myynnistä kerrottaessa tulee annettavaksi lähempi selonteko.

Metsänhoidontarkastajain toimen suhteen oltiin sitä mieltä, että tällaisissa töissä täytyy olla henkilöitä, joilla on käytännöllistä kokemusta hoitoalueiden hoidossa ja että hoitoalueittenkin metsänhoitajia olisi näihin toimiin käytettävä. Laajemmissa taksoitusta ja maiden mittaamista käsittävissä töissä olisi metsäkonduktöörejä ja puunlukemisessa metsätyönjohtajia saatava avuksi. Karttoja hankkii Metsähallitus kaavassa 1: 20,000 ja pohjois-Suomea varten 1: 40,000, joihin yleiskarttoihin tarkastus-selitykset olisivat sovitettavat. Hirsivarat arvioidaan uudestaan, missä aihetta on nykyisiin puuvaroihin ja menekkiin nähden, sekä tulisi tarkastajain neuvotella laadittavasta ehdotuksesta ylimetsänhoitajan ja metsänhoitajan kanssa. Näiden periaatteiden mukaisesti onkin Metsähallitus suunnitellut kiertokirjeessä 17 p:ltä seuraavaa maaliskuuta antamansa ohjeet, jotka ovat olleet julaistut viime vuosikertomuksessa.

Mitä sitten tulee metsätyönjohtajain eli koulutettujen metsänvartijain vastaiseen toimintaan, tehtiin, valiokunnan valmisteltua asiaa, ehdotus ohjesäännöksi näille virkailijoille, joita Metsähallitus oli ehdottanut asetettaviksi kruununmetsiin, jonka ohjesäännön Metsähallitus oli sitten, kuulusteltuansa virkakuntaa, valmistava ja alistava vahvistettavaksi. Yleisenä mielipiteenä lausuttiin suotavaksi, ettei työnjohtaja saisi ryhtyä aikaansa häiritsevään suurempaan maanviljelykseen tai muihin sivutoimiin sekä että hänellä pitäisi olla riittävä palkka, vaan hän ei saisi nauttia erityistä palkkaa hakkuunvalvonta- ja muista toimista, mihin hän tulee virassaan käytettäväksi hoitoalueen tai piirinsä sisällä.

Mitä tulee kysymykseen puiden mittaamis- ja leimaamistavasta ja mitenkä luokitus vikanaisuuden suhteen olisi toimitettava, niin koska useat sahanomistajat, antaessaan vastausta viime neuvottelukokouksen johdosta Metsähallituksen tekemään kyselyyn tahtovatko he puolestansa muutosta leimausluettelosta rintaläpimitan mukaan siihen suuntaan, että mitta otetaan latvaläpimitan mukaan, eivät olleet tämmöistä muutosta halunneet, ja kun kokouksen mielipiteet olivat toisistansa varsin eriävät, päätettiin asian ratkaisu jättää toistaiseksi kunnes vielä metsänhoitoyhdistykset ovat asiasta keskustelleet; samaten päättyi myöskin keskustelu puiden luokittelusta terveisiin ja viallisiin, jonka sijaan arveltiin voitavan käyttää nimityksiä täysimittaiset (7 metr. 25 cm.), vajamittaiset (4 à 5 metr. 20 à 22 cm.), ja hylkypuut, jotka eivät kelpaa sahattavaksi.

Kruununmetsätorppain perustamista sekä vuokramaiden luovuttamista koskevia asioita oli myöskin keskusteltavana ja oltiin sitä mieltä, että on tarkastettava onko takeita anojan ja paikan suhteen viljelyksen toteutumisesta, että torpat olisivat yleensä soviteltavat ryhmittäin, että pohjoisimmissa osissa maamme, missä suojametsää on varattava, olisi noudatettava varovaisuutta asutusten myöntämisessä, että eteläosassa maata olisi taas annettava viljelykseen pyrkijöille suomaata, että torpan myönnytyspäätös kadottaisi voiman, jos ei kahden vuoden kuluessa ole ryhdytty viljelemään maata tai rakentamaan torppaa, sekä että siirtoa toiselle ylipäänsä ei myönnettäisi ennenkuin viiden vuoden kuluttua ja etupäässä sukulaisille, jotka sitoutuvat elatusvanhuksesta, jos sellaista on, pitämään huolta. Verot olisivat ylimalkaan pidettävät alhaisina. Metsänhoitajan tulisi lausuntoonsa liittää karttapiiirros torpan tai vuokramaan paikasta, josta piirroksesta suunnilleen näkyisi myös lähimmät asunnot.

Kun Metsähallitukselle oli tullut tavattoman suuri määrä hiomopuunostohakemuksia, (yhteensä noin 530,000 m³), katsottiin että olisi, ennenkuin suurempiin hakkauksiin voi ryhtyä, saatava selkoa sopivista myyntimääristä, hinnoista, työnjohdosta, hakkaustavoista erilaisilla mailla sekä menettelytavoista yleensä näitä puutavaroita myytäessä. Tämän johdosta lausuttiin toivomuksena, että tämmöisiä puita myytäessä niin vesiperäisiltä kuin kuivilta mailta olisi tähdättävä siihen, että hakkuu toimitetaan huolellisella harvennus- tai muulla voimaperäisellä hakkuutavalla, jossa suhteessa hoitoalueen puuvarat ovat tutkittavat mikäli mahdollista metsänhoidontarkastajain kautta. Metsän säilymistä ja uudistumista silmällä pitäen ovat hakattavat puut merkittävät tai hakkuualat rajoitettavat, hakkuu tarkasti järjestettävä ja valvottava sekä puhdistus- ja metsänkasvun edistämistoimet suoritettavat, mihin opinkäyneitä työnjohtajia on tarpeen tullen käytettävä metsänhoitajan avustuksena.

Suotavaksi katsoi kokous muun muassa, että sellainen asetus- ja kierto- kirjekokoelma toimitettaisiin, joka sisältäisi kaikki mitä metsänhoitovirka- ja

palvelusmiehet jokapäiväisissä toimissaan tarvitsevat tietää, sekä että metsänhoitaja olisi oikeutettu saamaan matkustussäännönmukaista korvausta kaikista sellaisista matkustuksista, jotka eivät suoranaisesti ohjesäännön mukaan kuulu hänen metsänhoitovelvollisuuksiinsa, kuten esimerkiksi käräjämatkoista, maanmittareinkokouksista y. m. Metsähallitus onkin ryhtynyt sittemmin alkutoimiiin saadakseen asetus- ja kiertokirjekokoelman laadituksi, sekä matkakorvausten suhteen saanut Keisarillisen Senaatin myönnytyksen 24 p. huhtikuuta 1906, että metsävirkamiehet tulevat saamaan korvauksen käräjämatkoista.

Käsiteltävänä oli myös Tuomarniemen metsänvartijakoulun johtajan herättämä ehdotus, että mainittuun kouluun järjestettäisiin jatkokursseja metsänvartijoita varten ja talvikursseja pieniviljelijöitä varten, mikä ehdotus saavutti neuvottelukokouksen kannatuksen ja otti Metsähallitus toimekseen toteuttaa asian.

Koska ruotsalainen Ytterstfors niminen puutavarayhtiö oli näihin aikoihin jättänyt hakemuksen saada ostaa Nuorti- ja Luttojoen latvoilta Inarissa 1,000,000 ja Kemijoen latvavesiltä 300,000 sahapuuta, 1 mk:n 70 p:nin hinnalla rungolta 10—15 vuoden hakkuuajalla, mikä puumäärä sitten uudistetussa hakemuksessa oli vähennetty 650,000 tukkipuuksi, tahtoi Metsähallitus asiassa myös kuulustella neuvottelukokouksen mielipidettä. Samalla kun anomus katsottiin olevan hyljättävä, pidettiin aiheutettuna leimauttaa Inarissa vuosittain sopiva määrä yleisessä puutavarahuutokaupassa tarjottavaksi, mikäli metsävarat riittävät sekä metsän kestäväisyys, metsän tila ja pohjoinen asema sitä sallivat. Myös pidettiin tarpeellisena tutkituttaa Lutto- ja Nuortijoen uittoväylät, ottamalla huomioon myöskin nousuveden tuottamat haitat, niin että saadaa tieto uittokustannuksista ja siis myyntioloistakin. Sellaisen tutkimuksen toimeenpanikin Metsähallitus kertomusvuoden kuluessa, josta tuloksena oli valaisevia tietoja uittosuhteista ja työkuustannuksista sekä metsäkaupan mahdollisuuksista maamme pohjoisimmilla seuduilla.

Metsänvartijalaitos. Kuten edellä on huomautettu käsittävät metsänvartijain piirit etenkin pohjois-Suomessa niin suuria aloja, että niiden tarkoituksenmukainen vartioiminen metsänraiskauksilta ja kulovalkeilta käy vaikeaksi, jonka ohessa metsänvartijain palkat ovat vielä alkuperäisellä kannalla, mikä on pakottanut heidät toimeentulonsa turvaamiseksi etsimään työnansiota muualta. Oivaltaen tämän ja kun eräistä tarkastuspiireistä jo aikaisemmin on pyydetty metsänvartijain palkkain parannusta, oli Metsähallitus jo vuonna 1904 jättänyt asian valmisteltavaksi metsäammattimiesten kokouksissa sekä sittemmin kirjeellä 4 p. toukokuuta 1906 kehoittanut ylimetsänhoitajia ehdottamaan, missä määrin palkkain korottaminen olisi tarpeenvaatima ja eikö palkkaus vastedes olisi suoritettava rahassa eikä jyvissä, jonka ohessa oli lausuttava, mikä lisätulo

metsänvartijoilla voi olla virkatorpistansa ja ovatko torpat edelleenkin sellaisenaan pidätettävät, missä ei niitten asema tai nykyinen rappiotila sitä vaikeuta. Lausuntojen saavuttua kävi heti ilmi, että vaikka oltiin yhtä mieltä palkan korottamisen tärkeydestä, olivat käsitykset kuitenkin varsin erilaisia palkan suuruuden ja virkatorpan pysyttämisen suhteen. Sen takia ja koska varsinkin Oulun läänin tarkastuspiirien metsävartijakunnan uudestaan järjestäminen oli perin kiireellistä laatua, kun edellä kerrottu hoitoaluejako ja sen aiheuttama vartiopiirien rajojenkin muuttuminen oli tapahtunut, ryhtyi Metsähallitus ensiksi laatimaan ehdotusta uudeksi vartiopiirien ja palkkain järjestelmäksi Oulun lääniä varten, jättämällä saman asian toteuttamisen muissa kruununmetsissä vähän tuonemmaksi.

Käsitellessään tätä kruununmetsien hoidannolle tärkeää kysymystä on Metsähallitus kiinnittänyt huomionsa kasvavan puutavaramenekin kautta lisääntyneisiin töihin ja siihen, että vartiopiirien tarkoituksen mukainen järjestely edellyttää vartiopiirien lukumäärän saattamista sopusointuun eri hoitoalueissa toimitettavien hakkauksien ja metsätöiden sekä yleensä metsänvartijatyön laajuuden kanssa, jonkatähden muutamiin hoitoalueisiin, missä myös käsikaupat ovat yleiset, huomattiin tarpeelliseksi ehdottaa lisättäväksi vartijakuntaa muutamalla metsänvartijalla. Mitä sitten palkkoihin tulee ovat ne tähän asti olleet järjestetyt armollisen kirjeen kautta 6 päivältä marraskuuta 1861, jossa vuosipalkaksi määrättiin 2—5 tynnyriä jyyviä sekä 15—25 ruplaa rahassa, paitsi virkatorppaa, jonka perustamiseen tahi sopivan entisen torpan kuntoon panemiseen annettiin 25—240 ruplaa. Tämä palkkausjärjestelmä oli vuonna 1861 vallitseviin oloihin nähden ehkä sopiva, kun kruununmetsistä ei ollut mainittavia tuloja ja kun vartijatyö supistui yksinomaan metsänvalkean ja raiskausten ehkäisemiseen. Mikäli sitten virkatehtävät kysyvät enemmän metsänvartijain aikaa, alkoi heidän asemansa käydä vaikeammaksi, etenkin kun elantokustannukset ja päiväpalkat yhä kohosivat, mikä samalla alkoi vaikuttaa virkatorppienkin hoitamiseen lamauttavasti. Palkkaa määriteltäessä vastaiseksi oli siis katsantoon otettava, että metsänvartijan toimeentulo saataisiin jotenkin turvatuksi ja riippumattomaksi sekä että häneltä myös kohtuudella voidaan vaatia jotakin työtä virkansa puolesta. Pohjapalkaksi katsottiin, paitsi virkatorppaa, tarpeelliseksi ehdottaa 300—350 markkaa sekä palkankoroituksia 5, 10 ja 15 vuoden palvelusajalta 50 markkaa kultakin kerralta. Koska kruunu on uhrannut melkoisia kustannuksia virkatorppain perustamiseen sekä rakennus- ja viljelysavuksi, ei Metsähallitus, välttääkseen mullistuksia asuntooloissa, tahtonut esittää virkatorppien muuttamista kruununmetsätorpiksi. Sitä vastoin esitettiin niille metsänvartijoille, joilla ei ole sitä varten määrättyä virkatorppaa, 100 markkaa vuokratrahaa.

Palkkajärjestelmä Oulun läänin neljässä tarkastuspiirissä tuli tämän ehdotuksen mukaan muuttumaan siten, että entiset 272 vartiopiiriä muodostetaan 310:ksi vartiopiiriksi ja meno palkkoihin, joka jyvissä ja rahassa y. m. nousi 48,909 markkaan 31 piin vuodessa, tuli tekemään palkkoina rahassa ja vuokra-rahoina 108,900 markkaa.

Tähän suuntaan laadittu ehdotus on alistettu Keisarilliseen Senaattiin, joka on antanut asialle kannatuksensa.

Metsätuonjohtajat. Sittenkun Metsähallitus oli Keisarilliselle Senaatille ehdottanut, että koulutettuja metsänvartijoita saataisiin ottaa työnjohtajiksi kruununmetsiin sitä myöten kuin niitä perustetuista metsänvartijakouluista on saatavina, jonka kautta voitaisi saada kruunun metsätalous järjestetyksi entistä tuottavammalle ja paremmalle kannalle senkautta, että ammattitaitoista avustusta olisi metsänhoitajilla tarjona metsänhoidollisissa töissä, kuten hakuitten järjestämisessä ja valvonnassa, apuharvennuksissa, leimauksissa y. m., saavutti tämä esitys armollisen hyväksymisen ja määräsi Keisarillinen Majesteetti 20 päivänä elokuuta 1906, että niihin hoitoalueisiin, missä tarve vaatii, asetetaan vähitellen yhteensä 40 työnjohtajaa, joille tulee maksettavaksi 600 markkaa palkkaa, 400 markkaa palkkiota ja 100 markkaa vuokratilaa, paitsi Lapin ja Kemin tarkastuspiirissä, missä palkkio on 500 markkaa; sekä 5, 10 ja 15 vuoden palveluksen jälkeen 100 markan palkkionkorotusta kunakin kertana; virasta erotessa on heille vakuutettu eläke palvelusajan mukaan, joka tekee 30 vuoden ajalta ja 60 vuoden ijällä täyden palkan eli 600 markkaa. Metsähallitus on tämän johdosta, kuten edellä on mainittu, ryhtynyt ohjesääntöön laatimiseen työnjohtajia varten, joka ohjesääntö tätä nykyä on valmis alistettavaksi Keisarillisen Senaatin hyväksyttäväksi.

Metsänhoidontarkastajat. Kuten edellä on kerrottu on kysymys metsänhoidontarkastajain toimesta ollut käsittelyn alaisena Metsähallituksen lisätyössä neuvottelukokouksessa ja sen johdosta ohjesääntö laadittu tarkastus- eli revisionitöitä varten. Mutta koska metsänhoidontarkastajien toimet eivät ainoastaan käsitä koko entisen metsätalouden selville saamista, vaan myös metsävarain ja metsien tilan tarkkaa tutkimista sekä talousohjelman laatimista seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi, niin on selvää, että tämä laajaperäinen työ vaatii työvoiman lisäystä siihen määrään, että kussakin maamme hoitoalueessa voidaan toimeenpanna tällainen revisio joka kymmenes vuosi. Vuonna 1904 oli tarkastajain luku asianomaisella myönnytyksellä neljä, vuonna 1905 kuusi ja kertomusvuonna seitsemän, ja on näiden metsänhoidontarkastajain työ kertomusvuoden loppuun saakka käsittänyt yhteensä 15 hoitoaluetta. Koska näistä toimista on jo näkynyt todellista hyötyä sen kautta, että puuvarastot ovat tarkoin selville saadut ja metsätalous, samalla kun siinä vallinneet epäkohdat saadaan ilmi, voidaan järjestää yhä tuottavammalle kannalle ja sovittaa sopusointuun nykyis-

ten menekkiolojen kanssa, niin on toivottava että metsänhoidontarkastajain lukumäärä saadaan muutamalla lisätyksi, jotta metsänhoitohenkilökunnan toiminta voi järjestyä yhä enemmän metsätaloudelle hyötyä tuottavaksi. Mainittakoon vielä, että paitsi taksatoorisia ja metsänjakotöitä ovat metsänhoidontarkastajat suunnitellussaan talousohjelmaa ottaneet huomioon myöskin muita metsätaloudelle tarpeellisia parannustoimia tarkastuksenalaisissa hoitoalueissa, kuten teiden rakentamista, uittoväyläin parantamista, vesiperäisten maiden ojituttamista metsänkasvun edistämiseksi y. m. s. toimenpiteitä. Näitä toivomuksia on myönnettyillä määrärahoilla ryhdytty esityksien mukaisesti toteuttamaan.

Metsänhoito-opetus on kertomusvuoden kuluessa ollut järjestettynä siten, että paitsi ylempää ammattiopetusta Evon metsänhoito-opistossa, on neljä metsänvartijakoulua ollut toimessa täydellä oppilasmäärällä, nimittäin Evon metsänvartijakoulussa 20, Tuomarniemen 30, Nikarilan 30 ja Rovaniemen koulussa 30 oppilasta, joista puolet vuosittain, oppiaika kun on kaksivuotinen, päästetään kouluista. Koska Nikkarilan ja Rovaniemen metsänvartijakoulut ovat myöhemmin perustetut, armollisen määräyksen nojalla 26 p:ltä elokuuta 1904, voidaan niistä päästää oppikurssin suorittaneita vasta lokakuussa 1907. Alempana tulee annettavaksi selonteko kunkin oppilaitoksen toiminnasta.

Metsäkassöörit. Kun metsäkassöörit 3 p. toukokuuta 1899 annetun arm. asetuksen perusteella, joka koskee uutta tilijärjestelmää, tulivat olemaan Metsähallituksen alitilittäjinä, on sen johdosta 13 p. huhtikuuta 1905 säädetty, että oikeus nimittää metsäkassöörejä virkoihinsa ja eroittaa heidät niistä siirretään kuvernööreiltä Metsähallitukselle. Tämän säädöksen perusteella sai Metsähallitus 23 p. marrask. 1905 oikeuden asettaa Oulun lääniin vasta järjestettyihin uusiin hoitoalueisiin vuoden 1906 alusta, mikäli saatavissa on soveliaita henkilöitä, kuhunkin metsäkassööriin, joka tulisi nauttimaan toimestansa säädetyn palkkion 300 markkaa ja provisionin. Metsäkassöörien luku on nykyään Oulun läänissä 30 sekä koko maassa 56.

Mitä metsäkassain hoitoon tulee on Metsähallitus järjestänyt kirjanpidon erilaisten menojen ja työläjien suhteen, jotka maksetaan määrärahoilla 16 momentista, 7 Pääluokan II luvun alla, ja 4 p:nä maaliskuuta 1906 siinä suhteessa määrännyt, että sanotut menot kirjanpidossa vastedes ovat huomattavat seuraavien litterain kohdalla:

- A. Leimauskustannukset;
- B. Latvainkarsimiskustannukset;
- C. Hakkuunvalvontakustannukset;
- D. Metsänraivaus-, puhdistushakkuu-, kylvö- ja istutuskustannukset;
- E. Apuharvennuskustannukset;

- F. Metsänarvioimis- ja puitten lukemiskustannukset;
- G. Metsänjakokustannukset;
- H. Rajain avaamiskustannukset;
- I. Teitten ja siltain tekokustannukset;
- J. Uskotuille miehille maksettavat palkat;
- K. Ylimääräiset palkkaukset;
- L. Lauttauskustannukset;
- M. Kustannukset ylimääräisestä vartioimisesta;
- N. Kustannukset rakennustöistä;
- O. Erinäiset kustannukset.

Samalla on Metsähallitus huomauttanut, ettei Metsähallituksen myöntämiä varoja, ilman erityistä lupaa, saa käyttää muina kuin sinä vuonna, jota var-
ten ne on annettu, ja että siis, jollei sitä työtä, johon Metsähallitus pyynnöstä
on rahoja myöntänyt, saman vuoden kuluessa saada päättymään ja rahoja siis
on käyttämättä, joka tapauksessa täytyy seuraavana vuonna pyytää uusi mää-
räraha ja samalla mainita kuinka paljon edellisestä määrärahasta työhön on
käytetty.

Metsämaiden osto. Paitsi metsäkysymyksiä käsitelleet komiteat ovat myös
maanviljelys- ja talousseurat vireille panneet kysymyksen metsämaiden ostosta
kruunun metsänhoitoa varten. Armollisella määräyksellä elokuun 7 p:ltä 1906
onkin annettu myönnytys ostaa yksityisten omistamia metsämaita etupäässä
Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen, Mikkelin ja Vaasan lääneissä, johon yh-
teensä 1,000,000 markkaa on kolmena vuonna varattava.

Metsähallitus olikin jo varalta alkanut tutkituttamaan semmoisia metsä-
seutuja maassamme, joissa metsänhävityksen kautta yksityisten puuvarat alka-
vat olla lopussa ja jotka asemaansa nähden soveltuisivat hoidettaviksi entis-
ten kruununmaiden yhteydessä.

Metsähallituksen uudestaan järjestäminen. Aikana, jolloin nyt voimassa
oleva johtosääntö Metsähallitusta varten ilmestyi, eli vuonna 1876, olivat olot
metsätoimen alalla aivan toisellaiset kuin tätä nykyä. Metsänhoitoasia meillä
oli silloin vielä verrattain uusi, puutavarakauppa ei vielä läheskään ollut ke-
hittynyt nykyiseen! vauhtiinsa ja kruununmetsäin hoitokin supistui pääasialli-
sesti metsäin suojelemiseen haaskaukselta ja kulovalkeilta, ja tuskin ajateltiin
mahdolliseksi laajoissa kruununmetsissämme toimeenpanna jotain voimaperäistä
metsätaloutta, jommoista monissa sivistysmaissa jo kauvan oli harjoitettu.
Kruununmetsäin tulotkin olivat siihen aikaan niin vähäiset, että ne tuskin
korvasivat silloiset menot. Olot ovat sittemmin tällä alalla puutavaraliikkeen
kasvaessa vähitellen kehittyneet siihen, että nyt jo huomataan se suuri mer-
kitys mikä kruununmetsillä on valtion tuloihin nähden. Välttämättömänä

edellytyksenä sille kruununmetsäin tulojen lisääntymiselle, joka viime vuosina on tapahtunut, on ollut se seikka, että metsähallinnolle on myönnetty työvoimain lisäystä, jonka kautta metsävarat on saatu paremmin tutkituksi ja metsänhoito kruununmetsissä ylipäänsä enemmän kehitetyksi. Metsätoimen alalla kuitenkin on hitaammin kuin monella muulla alalla tuloksia saavutettavissa ja hyvin ymmärrettävää on, että se uudistustyö, jota kruununmetsäin hoidon alalla viime vuosien kuluessa on tehty, on sangen vähäinen siihen nähden, mitä tällä alalla edelleen on tehtävä.

Työn lisääntyessä ja voimaperäisemmäksi tullessa kruunun metsätalouden alalla ovat työvoimat Metsähallituksessakin näyttäytyneet aivan liian vähäisiksi ja tätä puutetta on ainoastaan vaillinaisesti voitu auttaa sen kautta, että Keisarillinen Senaatti aika-ajoin on myöntänyt Metsähallitukselle oikeuden lisätä työvoimiaan kutsumalla ylimääräisiä virkamiehiä avustamaan, vaikkeivät tammöiset väliaikaiset toimenpiteet ajan pitkään enää voi täysin korvata asiaa. Toiseksi on Metsähallituksen ohjesääntö jo niin vanhentunut ja nykyisiin kehittyneisiin olosuhteisiin niin soveltumaton, ettei se anna Metsähallitukselle sitä toimintamahdollisuutta, mikä vaaditaan keskusvirastolta, jonka huostaan on uskottu semmoisen suoranaisesti taloudellisen toimen johto, kuin mitä kruununmetsäin hoidanto käsittää. Edellä on mainittu kuinka käsiteltävain asiain lukumäärä on viime viitenä vuotena Metsähallituksessa suuresti kasvanut ja on viraston työtä vielä lisännyt sekin, että metsähoidon kehittyessä asiain käsittelyn on täytynyt tulla monipuolisemmaksi kuin ennen. Näistä syistä on Metsähallitus viime vuosina ryhtynyt tärkeimpiä asioita käsittelemään yhteisissä istunnoissa, joten asiat ovat tulleet monipuolisemmin ja tarkemmin pohdittuiksi, vaikka nykyisen ohjesäännön voimassa ollessa niillä on voinut olla ainoastaan neuvottelukokousten luonne.

Näin ollen on Metsähallitus ryhtynyt toimenpiteisiin tämän keskusviraston uudestajärjestämistä varten. Yhteisistunnoissaan käsiteltäen asiaa lähetti Metsähallitus laatimansa ohjesääntö- ja menosääntöehdotuksensa kaikkien vanhempain metsänhoitovirkamiesten tarkastettavaksi ja lausuttavaksi ja, otettuaan varteen mitä näissä lausunnoissa oli huomiota ansaitsevaa, laati sitten lopullisen ehdotuksensa ohjesäännöksi uudestaan järjestettävälle Metsähallitukselle.

Tämän uuden ohjesääntöehdotuksen mukaan tulee ensinnäkin asiain käsittely tapahtumaan siten, että tärkeimmät asiat ratkaisee Metsähallitus kolleegisena virastona, jolloin kolleegioon kuuluu ylitirehtööri puheenjohtajana sekä kaksi metsäneuvosta, metsänhoidon ylitarkastaja, kamreeriosaston käsiteltävissä asioissa kamreeri ja lainopillisissa ja virkain täyttämistä koskevissa kysymyksissä sihteeri jäsenenä; vähemmän tärkeät asiat päättää ylitirehtööri yksin. Jotta asiain käsittely tulisi muodostumaan niin, että parempi työnjako saavutettaisiin, ovat asiat valmisteltavat eri osastoissa ja tulisi Metsähallituksen

virkamiehistö käsittämään, paitsi ylitirehtööriä ja kahta metsäneuvosta, seuraavia:

kruununmetsäinhoidanto-osastolla: metsänsinööri ja kolme metsänhoitajaa;

metsätaksationi-osastolla: metsänhoidon ylitarkastaja ja metsänarvostelija;

virkatulo-osastolla: metsänsinööri ja metsänhoitaja;

tilasto-osastolla: metsäaktuaario;

kamreeri-osastolla: kamreeri, kaksi apukamreeria ja kaksi kirjanpitäjää; sekä

kanslia-osastolla: sihteeri ja apulaissihteeri, kanslisti ja registraattori.

Sen ohessa tulee 5 puhtaaksikirjoittajaa, 5 piirustajaa, sekä 2 vahtimestaria olemaan viraston palveluksessa.

Mitä tulee ehdotettuun virkamiehistön lukumäärään Metsähallituksessa käsittää suunnittelu vähimmän mahdollisen määrän, mitä on ajateltavissa ja mikä on välttämättömimmän tarpeellista, jotta tämä hallitus voisi suorittaa sen tehtävän mikä sillä on. Metsähallitus luulee kuitenkin mahdolliseksi, että tämä vähäinen työvoimain lisäys olisi ainakin joksikin aikaa eteenpäin riittävä, kun otetaan lukuun se virkamiesten toiminnan ja työnjaon parempi järjestäminen, jonka ohjesääntö-ehdotus sisältää ja kun edellytetään, että Metsähallitus myöskin saa sen lisäyksen kamreeri- ja kansliaosastoille, jonka sanottu ehdotus käsittää.

Jos tätä ehdotusta virkamiesten lukumäärän puolesta vertaa 1876 vuoden ohjesääntöön, niin voisi kyllä katsoa suurenkin lisäyksen tapahtuvan, mutta todellisuudessa on voimain lisäys varsin vähäinen, kun ottaa lukuun ne ylimääräisinä palvelevat virkamiehet, jotka Keisarillisen Senaatin erityisellä myönnytyksellä ovat Metsähallituksessa, nimittäin ylimääräinen kutsuttu jäsen (asetettu v. 1877 ja edelleen v. 1896), kirkollisvirkatulojen metsäasiain ylimääräinen esittelijä (v. 1899), kartoitustöiden johtaja (v. 1903), rautatiehakkausasiain käsittelijä (v. 1903) ja ylimääräinen esittelijä (v. 1906), jota paitsi kamreeri-osastolle on eri myönnytysten nojalla otettu 2 lainopillisen tutkinnon suorittanutta henkilöä ja 2 kirjanpitäjää. Sen sijaan, että Metsähallituksessa nyt todellisuudessa on, paitsi ylitirehtööriä, 10 metsänhoitomiestä vakinaisina tai ylimääräisinä, tulisi uuden ehdotuksen mukaan Metsähallituksessa olemaan, paitsi ylitirehtööriä, 11 metsänhoitojäsentä, joten metsänhoitoammattimiesten lukumäärä Metsähallituksessa siis tulisi lisääntymään ainoastaan yhdellä, mikä on sitä pienempi lisäys kun asiain käsittely ehdotuksen mukaan tulisi tapahtumaan kollegisesti, jonka kautta työ Metsähallituksessa luonnollisesti jossakin määrin jo itsestään enenee.

Mitä tulee niihin oikeuksiin, joita Metsähallituksella on ratkaista asioita Senaattiin alistamatta, on siitä määräyksiä vuoden 1876 ohjesäännössä sekä elokuun 20 päivänä 1887 annetussa asetuksessa laajennetusta vallasta maan hallintovirastoille. Tässä suhteessa sisältää ohjesääntöehdotus joitakin muutoksia entisiin määräyksiin sekä myös uusia määräyksiä, jotta saataisiin poiste-

tuiksi entisten määräysten vaillinaisuudet ja epäjohdonmukaisuudet muun muassa siinä että useissa vähäpätöisissä ammattiasioissa on ollut tehtävä alistus Senaattiin. Kuten muidenkin samanlaatuisten keskusvirastojen ohjesääntöehdotuksissa on Metsähallituksenkin ehdotukseen liitetty määräys oikeudesta kutsua erityisesti tärkeissä asioissa paikallisia metsänhoitomiehiä neuvotteluihin, varsinkin kun metsänhoitoasiain käsittelyssä paikallisolojen tuntemus on perin tärkeä.

Saadakseen kipeän puutteen poistetuksi, Metsähallituksella kun ei ole ollut minkäänlaisia voimia välttämättömmänkään tilaston laatimiseen, on ehdotettu metsäaktuarion-viran asettaminen Metsähallitukseen vuosikertomuksen laatimista ja metsätilaston valmistamista varten.

Ehdotus uudeksi ohjesäännöksi lisää jonkun verran Metsähallituksen menoja. Mutta se Metsähallituksen toimintakyvyn lisäys, joka Metsähallituksen uudestaan järjestämisen kautta saadaan aikaan, vaikuttaa sen, että metsähallinto saadaan järjestetyksi ajan vaatimuksia vastaavalle kannalle. Tähän samoin kun muuhunkin kruununmetsäin talouden parantamiseen myönnettyt valtion varat ovat tuottavasti sijoitettuja varoja, jotka korvautuvat sen kautta, että kruununmetsäin tulot tulevat kohoamaan samassa subteessa kuin niiden hoitokin voidaan saattaa paremmalle kannalle.

Puutavarain myynti ja hinnat.

Kertomusvuonna toimitetuissa *julkisissa puutavarain huutokaupoissa* tarjottiin myytäväksi kaikkiaan 2,205,166 sahapuuta ja 82,870 kuutiometriä hiomo- ja propsipuita ja halkoja, joista kumminkin 443,874 sahapuuta ja 33,500 kuutiometriä hiomo- ja propsipuita sekä halkoja jäi alhaisten tarjousten johdosta ja 159,954 sahapuuta sekä 14,000 kuutiometriä pienempiä puutavaroita halullisten ostajain puutteessa myymättä. Suurimmat erät sahapuuta jäi myymättä Inarin, Luiron, Ylikittilän, Tuuntsan, Sallan, Kuusamon, Korpiselän, Lestin ja Lopen hoitoalueissa.

Julkisissa huutokaupoissa tarjottujen puumäärien suuruus sekä myytyjen puiden hinnat käyvät selville seuraavasta taulusta.

Tarkastuspiiri ja hoito- alue.	Tarjottu puu- määrä.		Myyty puu- määrä.		Saatu hinta			Keskihinta kappaleelta sahapuita.
	Sahapuita kpl.	Poltto- ja hiomo- ja propispuita m ³	Sahapuita kpl.	Poltto- ja hiomo- ja propispuita m ³	kappaleelta tai kuutiometritä Sng.	myydystä puumää- rästä.		
						Sng.	mtä	
Turun—Hämeen lääniän.								
Loppi	10,007	—	—	—	6:—	—	—	—
Yläne	9,225	—	9,225	—	6:77	62,453	25	—
Kankaanpää	5,200	—	5,200	—	7:50	39,000	—	—
»	—	2,000	—	—	—	—	—	—
Karvia	10,620	—	10,620	—	6:01	63,826	20	—
Parkano	40,361	—	40,361	—	6:50—9:05	329,688	81	—
Aure	18,475	—	13,940	—	6:26—9:01	103,560	90	—
Orivesi	17,648	—	17,648	—	7:80—11:95	192,512	75	—
Jämsä	9,648	—	9,648	—	12:83	123,823	84	—
Summa	121,184	2,000	106,642	—	—	914,865	75	8:58
Evon—Wesijaon	3,792	—	3,792	—	15:50	58,776	—	15:50
Viipurin—Mikkelin lääniän.								
Pällilä	5,605	—	5,605	—	5:55—6:30	32,031	—	—
»	—	16,770	—	16,770	2:15—3:36	46,107	20	—
Rajajoki	5,105	—	—	—	4:—	—	—	—
Laatokka	2,293	—	—	—	5:50	—	—	—
»	—	5,400	—	4,400	1:—	4,400	—	—
Uomaa	18,177	—	18,177	—	7:00—7:10	128,653	—	—
»	—	10,000	—	—	—	—	—	—
Loimala	30,043	—	30,043	—	5:00—6:51	177,716	—	—
Korpiselkä	70,000	—	47,883	—	4:15—5:85	232,714	45	—
Mikkeli	8,100	—	8,100	—	6:02	48,762	—	—
Summa	139,323	32,170	190,808	21,170	—	670,383	65	5:64
Kuopion lääniän.								
Ilomantsi	65,807	—	40,333	—	3:25—4:95	171,925	55	—
Suomusjärvi	35,157	—	35,157	—	5:02	176,488	14	—
Jongunjoki	37,361	—	37,361	—	3:30—4:50	149,832	90	—
Kuohatti	56,560	—	56,560	—	2:75	155,540	—	—
Halmejärvi	18,201	—	18,201	—	3:80	69,163	80	—
Palojärvi	28,220	—	24,556	—	3:80—4:45	101,581	45	—
Iisalmi	10,123	—	10,123	—	5:67	57,397	41	—
Summa	251,429	—	222,291	—	—	881,929	25	3:97

Tarkastuspiiri ja hoito- alue.	Tarjottu puu- määrä		Myyty puu- määrä.		Saatu hinta			Keskimääräinen kappaleelta sahapuita.
	Sahapuita kpl.	Poltto-, hiomo- ja propispuita m ³	Sahapuita kpl.	Poltto-, hiomo- ja propispuita m ³	kappaleelta tai kuutiometritä Sm ³	myydystä puumää- rasta.		
						Sm ³	mu	
Waasan läänin.								
Pyhäjärvi	23,468	—	23,468	—	4: 41—11: 66	245,789	63	
Saarijärvi	13,000	—	13,000	—	9: 22	119,860	—	
Multia	15,479	—	15,479	—	9: 65—9: 96	150,946	53	
Wirrat	17,455	—	17,455	—	8: 26	144,178	30	
Jalasjärvi	4,392	—	4,392	—	3: 50	15,372	—	
Salamajärvi	16,500	—	16,500	—	8: 71	143,715	—	
Wiitasaari	26,128	—	26,128	—	4: 02—8: 39	171,084	02	
Lesti	11,845	—	—	—	4: —	—	—	
Summa	128,267	—	116,422	—	—	990,945	48	8: 51
Oulujärven.								
Haapajärvi	5,100	—	5,100	—	4: 50—6: 20	28,944	20	
Kalajoki	5,539	—	5,539	—	4: 07	22,543	73	
Pyhäjoki	4,846	—	4,846	—	4: 13	20,013	98	
Siikajoki	17,072	—	17,072	—	2: 50—4: 50	54,662	67	
Paltamo	12,900	—	12,900	—	4: 50	58,050	—	
Kuhmo	53,016	—	53,016	—	5: 00—7: 02	278,925	08	
Lentiira	26,566	—	26,566	—	6: 01—7: 02	171,978	61	
Hyrnsalmi	5,031	—	5,031	—	4: 06	20,425	86	
Suomussalmi	17,040	—	17,040	—	5: —	85,200	—	
Piispajärvi	24,324	—	24,324	—	5: 40—5: 70	135,611	40	
Puolanka	—	10,000	—	—	—	—	—	
Summa	171,434	10,000	171,434	—	—	876,355	53	5: 11
Iin.								
Utajärvi	6,417	3,500	2,178	—	2: 75	5,989	50	
Ii	8,339	—	—	—	2: 50	—	—	
*	—	1,600	—	1,600	2: —	3,200	—	
Pudasjärvi	12,099	—	12,099	—	4: 50	54,445	50	
’	—	1,600	—	1,600	1: 50	2,400	—	
Siirto	16,855	6,700	14,277	3,200	—	66,035	—	

Tarkastuspiiri ja hoito- alue.	Tarjottu puu- määrä.		Myyty puu- määrä.		Saatu hinta			Keskihinta kappaleelta sahapuita.
	Sahapuita kpl.	Poltto-, hiomo- ja proppipuita m ³ ja	Sahapuita kpl.	Poltto-, hiomo- ja proppipuita m ³ ja	kappaleelta tai kuutiometriltä Sm ³ .	myydystä puumäärästä.		
						Sm ³ .	%	
Siirto	16,855	6,700	14,277	3,200	—	66,035	—	
Puhos	8,352	—	8,352	—	5: 66	47,272	32	
Taivalkoski	15,185	—	15,185	—	5: —	75,925	—	
Kuusamo	43,433	—	17,960	—	7: 52	135,059	20	
Kitka	134,771	—	134,771	—	5: 00—6: 99	772,284	38	
Ranua	35,203	—	35,203	—	4: 99—5: 75	186,375	55	
»	—	3,000	—	—	—	—	—	
Kuivaniemi	5,091	—	5,091	—	3: 55	18,073	05	
»	—	4,000	—	4,000	2: —	8,000	—	
Simo	5,220	—	5,220	—	4: 81	25,108	20	
»	—	3,000	—	3,000	1: 99	5,970	—	
Ylisimo	16,795	—	16,795	—	3: 50—3: 83	60,391	58	
»	—	4,000	—	4,000	2: —	8,000	—	
Summa	290,905	20,700	252,854	14,200	—	1,408,494	28	5: 46
Kemin.								
Kemi	12,345	—	12,345	—	1: 60—4: —	39,805	02	
»	—	10,000	—	—	—	—	—	
Muurola	36,759	—	36,759	—	3: 01—4: 15	127,635	15	
»	—	8,000	—	—	—	—	—	
Ylitornio	11,301	—	11,301	—	1: 60—5: 87	60,593	72	
Turtola	20,277	—	20,277	—	5: 85	118,620	45	
Kolari	23,079	—	23,079	—	4: 01	92,546	79	
Meltaus	33,074	—	33,074	—	1: 60—5: 60	152,838	40	
Rovaniemi	41,197	—	41,197	—	5: 60—7: 50	249,296	78	
Etelä-Kemijärvi	22,347	—	22,347	—	4: 44—5: 53	100,797	91	
Pohjois-Kemijärvi	35,553	—	35,553	—	6: —	213,318	—	
Salla	159,121	—	45,622	—	3: 75	171,082	50	
Tuntsa	211,514	—	112,384	—	2: 01—5: 11	533,228	73	
Summa	606,567	18,000	393,938	—	1: 60—7: 50	1,859,763	45	4: 72
Lapin.								
Yläkemi	80,719	—	80,719	—	5: 31—7: —	476,035	91	
Luiro	47,205	—	2,178	—	1: 50	3,267	—	
Siirto	127,924	—	82,897	—	—	479,302	91	

Tarkastuspiiri ja hoito- alue.	Tarjottu puu- määrä.		Myyty puu- määrä.		Saatu hinta			Keskihinta kappaleelta sahapuita.
	Sahapuita kpl.	Poltto-, hiomo- ja proppispuita m ³	Sahapuita kpl.	Poltto-, hiomo- ja proppispuita m ³	kappaleelta tai kuutiometritä <i>Smf.</i>	myydystä puumää- rystä.		
						<i>Smf.</i>	<i>mtt.</i>	
Siirto	127,924	—	82,897	—	—	479,302	91	
Sodankylä	44,460	—	44,460	—	1:50—4:01	172,190	32	
Kitinen	27,414	—	27,414	—	3:10	84,983	40	
Alakittilä	33,752	—	33,752	—	1:90—6:20	152,145	16	
Ylikittilä	23,081	—	—	—	2:52	—	—	
Muonio	30,219	—	30,219	—	4:85	146,562	15	
Enontekiö	5,415	—	5,415	—	3:—	16,245	—	
Inari	200,000	—	—	—	—	—	—	
Summa	492,265	—	224,157	—	1:50—7:—	1,051,428	94	4:69
Yhteensä v. 1906	2,205,166	82,870	1,601,338	35,370	—	8,712,942	33	5:39
Vuonna 1905 olivat vas- taavat luvut:	1,868,331	57,370	1,481,926	39,000	—	7,503,484	29	5:05

Keskihinnasta päättäen, joka kertomusvuonna hyväksytyjen tarjousten mukaan nousi 5:39 m:kaan, vastaa koko tarjottu puutavaramäärä yli 10 miljoonaa markkaa. Myytyjen pienten puutavarain (35,370 m³) hinta nousi 77,277 markkaan 20 piin.

Suurin lukumäärä puita, mikä ei saavuttanut yhtään tarjousta, oli Inarissa 150,000 sahapuita, vaan päättäen useista viime aikoina saapuneista hakemuksista on toivottavissa, että näille pohjoisimmillekin metsille varma menekki piakkoin ilmaantuu.

Vaikka puutavarain kysyntä pohjoisissakin tarkastuspiireissä on, yleisistä puutavarahuutokaupoista päättäen, vilkastunut, oli kuitenkin lumirikas ja pyryinen talvi epäsuotuisa sahapuunhakkauksille. Varsinkin ehkäisevästi metsätöihin vaikutti suuremmilla hakkuupaikoilla puhjenneet työlakot, mitkä erittäinkin Lapin ja Kemin tarkastuspiirissä pakoittivat muutaman suuren yhtiön yhtäkkiä keskeyttämään kaiken hakkuutyön lopputalveksi. Vielä jatkuivat lakkoretellöt, kuten tunnettu, Kemijoen uittoväylilläkin. Hakkaamatta jääneiden puiden lukumäärä nousi sen takia yksin Lapin tarkastuspiirissä 313,000 sahapuuhun.

Oulun läänin neljästä tarkastuspiiristä tarjottiin edelläkerrotussa yleisessä puutavarahuutokaupassa 1,561,171 sahapuuta, josta 1,042,383 hyväksyttiin myytäväksi. Siis jäi noin puoli miljoonaa sahapuuta myymättä. Että menekki Oulun läänissä ei vielä ole vakaantuneempaa, rippuu epäilemättä myös puutaveraliikkeelle liian ankarista lauttaussäännöistä. Ensinnäkin on tämän läänin valtajoissa kruununväylä (n. s. kuninkaanväylä) suljettu kalastuspadoilla suurimman osan kesää, jolloin puutavaran uittoa ei saa harjottaa, toiseksi on uittoa-aika keväisin ja syksyisin supistettu, kalastuksen etua ainoastaan huomioon ottamalla, niin ahtaisiin rajoihin että uitto on toimitettava suurella työväestöllä, joten uittokustannus nousee verraten kalliimmaksi kuin se vapaammissa lauttausoloissa tulisi tekemään. Lopuksi vaikuttaa kuorimispakko pohjois-Suomessa sangen rasittavasti puutaveraliikkeen. Sillä yleisesti tunnettu on kuinka kalliiksi sahapuiden kuoriminen viime aikoina on siellä noussut, kun puutavarain ostajia on kaikilla laillisilla keinoilla pakoitettu kuorimispakkoa noudattamaan. Kuorimiskustannus koko runkoa kohti nousee 60 pennistä 1 markkaan ja tekee siis keskimäärin noin 80 penniä rungolta. Jos nyt edellämainitun puuluvun, mitä Oulun läänin kruununmetsistä tarjottiin, eli 1,561,171 sahapuun nettohinnasta kuorimiskustannuksena lasketaan pois 80 penniä puulta kruunun vahingoksi — sillä selvää on että ostaja varsinkin aikoina, jolloin työolot ovat epävarmoja, ottaa lukuun hintatarjousta tehdessään myös tämän kuorimiskustannuksen — niin tekee hinnanvähennys mainitulle puumäärälle 1,200,000 markkaa. Tämä tappio, joka vuosittain uusiutuu, kehoittaa harkitsemaan, eikö olisi syytä saada, kuten pohjois-Ruotsissakin, helpoitusta kuorimispakon suhteen varsinkin kun kuorimisen tarpeellisuus tai hyödyllisyys yksivuotisessa uitossa ei ole todistettu. Kun nykyisin pohjoisille valtaväylille uudet lauttaussäännöt ovat valmistettavina, niin toivoo Metsähallitus, että siellä uusia sääntöjä laadittaessa huomioon otettaisi näitä näkökohtia ja niin paljon kuin mahdollista tähdättäisiin myös maamme metsätalouden etua sen kautta, että puutavaran uittoa kaikin keinoin helpoitettaisiin. Jos tämä toivomus toteutuu, niin tulevat varmuudella kaikki pohjois-Suomessa tarjottavat sahapuumäärät saavuttamaan menekkiä sekä sahapuutavaran hinnatkin kohoamaan.

Paikallishuutokaupat. Kun metsien luontaisen uudistuksen edistämiseksi on tärkeätä, että niissä toimeenpannaan valmistus- ja puhdistushakkauksia, joissa poistetaan etenkin vikanaisia, kasvussaan ehkäistyneitä, kuivia, tuulenkaatamia y. m. metsänhoidolliselta kannalta metsästä poistettavia puita, on Metsähallitus määrännyt toimeenpantavaksi tämänkaltaisia hakkuita kruununmetsissä niin laajalti kuin menekkiolot sitä sallivat ja antanut tarkempia ohjeita näiden hakkuiden suhteen.

Hoitoalueen metsänhoitajan sekä tarkastuspiirin ylimetsänhoitajan on vuosittain yksissä neuvoin tutkittava kuinka suuri määrä vikanaisia puita, metsän

tilaa ja paikallisoloja silmällä pitäen, voidaan myydä paikallishuutokaupalla. Hakkausmäärää arvosteltaessa otetaan muun muassa huomioon löytyykö hoitoalueessa ennen myytyjä metsiä, jotka pian joutuvat hakattaviksi, voidaanko suurempaa puumäärää saada myydyksi saman uittoväylän tai muun vientipaikan varrelta sekä voidaanko hakkuiden kautta tarjota työansiota sellaiselle paikkakunnan väestölle, jolla ei ole tilaisuutta muissa töissä saada ansiota. Etusijassa on kumminkin silmällä pidettävä että myynti paikallishuutokaupalla tarkoittaa todellista puhdistushakkausta metsänuudistamisen edistämiseksi.

Huutokauppa, josta hyvissä ajoin on annettava tieto sanomalehti-ilmoituksilla ja tavanmukaisilla kuulutuksilla, toimitetaan syksyllä ja on siinä pidetty pöytäkirja lähetettävä metsänhoitajan ja ylimetsänhoitajan lausuntojen kera Metsähallitukselle, joka niin pian kuin mahdollista tutkii tarjoukset ja antaa asianomaisille tiedon niiden hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Huutokaupassa tarjotaan puut metsämaihin nähden ensin pienissä erissä ja sitten saman uittoväylän varrella olevat puut kerrallaan tai päinvastaisessa järjestyksessä, ja noudatetaan huutokaupassa ja sittemmin kaupasta tehtävässä kontrahdissa seuraavia määräyksiä:

- 1) Jokainen leimattu tai merkitty puu on kaadettava ja maksettava.
- 2) Puiden hakkaus ja otto on ehdottomasti loppuun saatava ennen huhtikuun 1 päivää seuraavana vuonna ja niiden hinta on viimeistään seuraavan heinäkuun 31 päivänä suoritettava hoitoalueen metsäkassöörille (lääninrahastoon).
- 3) Ostajan on kruunulle korvattava kustannus kaikkien rinnankorkeudelta vähintään 20 senttimetriä täyttävien puiden latvusten karsimisesta 5 penniä rungolta sekä hakkuun valvonnasta ja puiden luovutuksessa tarvittavasta avustuksesta laskun mukaan, jotka korvaukset ovat maksettavat samalla kertaa kuin puiden hinta.
- 4) Jos leimaamattomia tai merkitsemättömiä puita kaadetaan, on ostajan kustakin maksettava puun kolmikertainen hinta, hirsipuista kuitenkin vähintään 5 markkaa.
- 5) Ostajan tulee vastata kaikesta vahingosta, joka hänen tai hänen työväkensä kautta kruununmetsälle aikaansaadaan.
- 6) Metsänhoitajalla on valta keskeyttää hakkuu, joll'ei hänen määräyksiansään hakkuun ja oton suhteen noudateta, missä tapauksessa ostaja voi menettää hakkuuoikeutensaakin.
- 7) Huutokaupassa on ostajan joko annettava täysivarainen takaus puiden hinnan maksamisesta määräajalla ja kauppaehtojen täyttämistä muissakin kohdin tahi huutokaupan toimittajalle tai metsäkassöörille tarjouksensa vakuudeksi talletettava 500 markkaa, jossa viimeksi mainitussa tapauksessa ostajan tulee, ennenkuin kontrahtia kaupasta tehdään ja viimeistään 3 viikon kuluessa tarjouksensa hyväksymisestä tiedon saatuaan, antaa tuollainen takaus.

Paitsi edellämainittuja näkökohtia, oli Metsähallituksella myös tarkoituksena, antaessaan mainitut ohjeensa, saada paikallishuutokauppojen avulla järjestetyksi ja paremmalle kannalle saatetuksi se suuri viallisten sahapuiden myynti, jota toimitettiin etenkin pohjois-Suomen hoitoalueissa. Useissa hoitoalueissa oli tullut tavaksi talven kuluessa myydä, joko käsikaupalla tai hake-
muksien perusteella Metsähallituksesta saatujen päätösten nojalla, suuret määrät vikanaisia sekä jättopuita vanhoilta hakkuualoilta. Tällaisten puiden menekkiin vaikutti sekin seikka että köyhä torpparikin, joka oli saanut ostaa vikanaisia tukkipuita, niiden nojalla sai kauppiailta ja sahayhtiöiltä luottoa sitoutumalla talven aikana vedättämään ostamansa puut uittoväylän varrelle ja siellä sovitusta hinnasta luovuttamaan ne yhtiölle. Vähitellen oli paikkakunnilla, joissa vikanai-
sten puiden myyntiä oli suuremmassa määrässä käsikaupalla harjoitettu, väestössä syntynyt käsitys että sillä oli kieltämätön oikeus lunastaa tämänlaatuisia puita »hätäavuksi», mentiinpä niinkin pitkälle että, tähän oikeuteen luottaen, otettiin velkaa yhtiöiltä jo ennenkuin ostolupa oli saatukaan.

Vikanaisia sahapuita käsikaupalla myydessään joutui metsänhoitaja useasti hyvinkin kiusalliseen asemaan sen kautta että, kun edellämainituista syistä puiden kysyntä oli suuri, metsänhoitaja ei voinut tyydyttää kaikkia halukkaita ostajia, mikä herätti kateutta ja katkeruutta osattomiksi jääneissä. Tätä karttaukseen tuli metsänhoitaja usein myyneeksi enemmän puita kuin mitä huolellista leimausta ja hakkuuvalvontaa silmällä pitäen olisi ollut edullista.

Senkautta, että paikallishuutokaupat ovat tulleet yleisemmiksi ja paremmin järjestetyiksi, onkin nyt saatu korjatuksi mainittu epäkohta, joka on valinnut n. s. hätäapupuiden annossa pohjois-Suomessa.

Luonnollista on että ostajina paikallishuutokaupoissa esiintyy enimmäkseen se osa paikkakunnan väestöä, joka maanviljelyksensä ja muun ansionsa ohessa kykenee tekemään tukkikauppoja taikka joka jostakin syystä tarvitsee suuremman määrän puita kuin mitä käsikaupalla voidaan hoitoalueesta saada. Viime aikoina ovat kumminkin suuret puutavarayhtiötkin yhä enemmän esiintyneet kilpailijoina paikallishuutokaupoissa, mikä seikka osoittaa että myös pienemmissä erissä oleva huonompikin puutavara kelpaa heille. Tästä taasen on ollut seurauksena se, että monet puumäärät, jotka alkujaan ovat aijutut myytäväiksi paikallishuutokaupoissa, ovatkin tarjotut kaupaksi suurissa yleisissä tukkihuutokaupoissa, joissa suurempi kilpailu ja ostohalu takaa niille paremman hinnan.

Kertomusvuonna on 22 eri hoitoalueessa pidetyissä paikallishuutokaupoissa myyty yhteensä 176,986 vikanaista hirsipuuta sekä 8,000 kuutiometriä polttopuita (vuonna 1905 25 hoitoalueesta 210,269 hirsipuuta). Tästä määrästä lankeaa Iin tarkastuspiirin osalle 53,171 puuta 6 hoitoalueesta (vuonna 1905 68,987 puuta 8 hoitoalueesta), Kemin tarkastuspiirin osalle 51,658 puuta 5 hoitoalueesta

(v. 1905 78,486 puuta 6 hoitoalueesta) ja Lapin tarkastuspiirin osalle 29,734 puuta 3 hoitoalueesta (v. 1905 23,273 puuta 4 hoitoalueesta). Sitten seuraa järjestyksessä Vaasan läänin tarkastuspiiri 18,102 puuta 4 hoitoalueesta (vuonna 1905 6,664 puuta 2 hoitoalueesta) ja Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiri 15,200 hirsipuuta ja 8,000 m³ polttopuita yhdestä, Uomaan, hoitoalueesta (v. 1905 ei tarkastuspiirissä toimitettu paikallishuutokauppoja). Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on kertomusvuonna 2 hoitoalueesta paikallishuutokaupoilla myyty 4,942 puuta (v. 1905 samoin 2 hoitoalueesta 3,838 puuta) sekä Kuopion läänin tarkastuspiirissä yhdestä (Jongunjoen) hoitoalueesta 4,179 puuta (v. 1905 ei ollenkaan). Oulujärven tarkastuspiirissä ei ole kertomusvuonna pidetty paikallishuutokauppoja (vuonna 1905 myytiin 3 hoitoalueesta 29,021 puuta). Kertomusvuonna on siis paikallishuutokaupoissa myyty 33,283 tukkipuuta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Hiomopuita ei ole kertomusvuonna ollenkaan myyty paikallishuutokaupalla (edellisenä vuonna myytiin yhteensä 11,099 m³).

Mitä paikallishuutokaupoissa saatuihin hintoihin tulee ovat ne vaihdelleet:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä	Smk:sta	2: 75	Smk:aan	4: 24	rungolta.
Viipurin—Mikkelin »	»	2: 01	—	—	»
Kuopion läänin	»	2: 10	—	—	»
Vaasan »	»	3: 00	»	8: 62	»
Iin	»	0: 65	»	3: 45	»
Kemin	»	2: 01	»	4: 92	»
Lapin	»	1: 58	»	3: 15	»

Polttopuista saatiin Uomaan hoitoalueessa 70 penniä kuutiometriltä. Edellämainittujen vikanaisten hirsipuiden arvioitu keskihinta tekee Smk 3: 33.

Mainittakoon vielä tässä yhteydessä että muutamille, paikallishuutokaupoissa kertomusvuonna kaupaksi tarjotuille puumäärille tehtiin niin alhaisia ostotarjouksia, ettei Metsähallitus ole katsonut voivansa niitä hyväksyä, kuten esim. Mikkelin hoitoalueessa 1,207 puulle, Salamajärven hoitoalueessa 9,718 puulle, Utajärven hoitoalueessa 4,200 puulle, Ylisimon hoitoalueessa 3,105 puulle sekä Ylikittilän hoitoalueessa 4,553 puulle.

Välikirjakaupat. Puunostohakemuksien johdosta välikirjoihin perustuvia metsäkauppoja on kertomusvuonna kuten ennenkin useasti tullut kysymykseen. Ostohakemukset, joita osaksi Keisarillinen Senaatti, mutta suurimmaksi osaksi Metsähallitus on ratkaissut, käsittävät tavallisesti senkaltaisia metsäntuotteita, kuten masto- ja puomipuita, rakennushirsiä, kelohonkia ja tuulenskaatoja, päre-, propisi-, hiomo- ja tulitikku(haapa)-puita sekä polttopuita, joita halukkaat ostajat eivät ole tilaisuudessa lunastamaan itselleen puutavarahuutokaupoissa, syystä että epävakainen kysyntä ja kilpailun puute tekee toistaiseksi useimmissa hoitoalueissa tämänkaltaisten puutavaralajien tarjonnan julkisilla huutokaupoilla

epäedulliseksi ja mahdottomaksi. Tavallisesti onkin näitä metsäntuotteita ha-
luttu jotain tilapäistä tarvetta varten ja kohdistuu hakemus sentähden määrät-
tyyn puutavaraan useinkin rajoitetulta, ostajalle sopivalta metsä-alalta ja seu-
dulta. Valtion hinnat kullekin eri puutavaralajille ovat vakavat ja enimmäk-
seen ostajille tunnetut, jotenka he useimmiten puunostohakemuksissaan tarjoo-
vat haluamalleen tavaralle hyväksyttävän hinnan.

Luonnollista on että välikirjakaupat ovat lukuisimmat niissä hoitoalueissa
ja niillä seuduilla, joissa hyvät asutus- ja liikeolot tekevät kysynnän vilkkaam-
maksi. Eniten on tehty välikirjoihin perustuvia puukauppoja Oriveden ja Aureen
hoitoalueista, joista on pääasiallisesti myyty kelohonkia, hiomopuita, koivuhalkoja
ja maapuita; Jämsän hoitoalueesta: kelohonkia, koivupropsia; Karvian ja Par-
kanon hoitoalueista: hiomopuita; Pyhäjärven: koivupropsia; Saarijärven: kelo-
honkia, tuulenskaatoja, päre-, propsi- ja maapuita; Multian: kelohonkia, maa-
puita, tervaskantoja sekä Salamajärven ja Viitasaaren hoitoalueista: kelohonkia,
tuulenskaatoja, maapuita. Uomaan hoitoalueesta on kertomusvuonna välikirja-
kaupalla myyty ratapölkkyjä sekä Pällilän hoitoalueesta ja Miehikkälän kruu-
nunpuistosta haapapuita tulitikkuteollisuutta varten. Pohjoisemmista hoito-
alueista on kertomusvuonna Kemin ja Rovaniemen hoitoalueissa ollut lukuisim-
mat välikirjamyyntit.

Yhteensä on kertomusvuonna välikirjain nojalla kruununmetsistä myyty
14,465 kappaletta saha-, nasto-, puomi- ja parrupuuta, 66,158 kappaletta ra-
kennushirsiä, linjapuita, keloja ja tuulenskaatoja, 78,809 kappaletta ratapölkkyjä,
60,443,0 kuutiometriä ja 5,018 kappaletta hiomo-, propsi-, päre- y. m. puita sekä
26,340,0 kuutiometriä poltto- y. m. puita. — Paitsi näitä määriä on monesta
hoitoalueesta myyty metsäntuotteita, etupäässä keloja ja maapuita, joiden määrää
hakemuksissa ei ole tarkemmin mainittu, vaan on riippunut luovutuksessa sel-
ville tulevista mitoista ja määristä.

Kertomusvuonna niinhyvin paikallishuutokaupoilla kuin välikirjakaupoilla
myytäviksi myönnettyjen puumäärien suuruus ja hinta nähdään lähemmin seu-
raavasta luettelosta:

Edellä on tehty selkoa niistä puumääristä mitä kertomusvuonna on myytäväksi *myönnetty*. Koska yleisissä ja paikallishuutokaupoissa syyskesällä myydyt puutavarat, samaten kuin osa välikirjoilla myydyistä, tulevat hakattavaksi vasta seuraavana talvena, niin eivät niiden lopulliset hinnatkaan tule näkyviin ennenkuin seuraavana vuonna.

Mitä sitten kertomusvuonna *luovutettuihin* metsäntuotteisiin tulee, niin ovat luovutusilmoituksiin merkittyjen ja oheenliitettyyn yhteenvetoon tarkastuspiirien pääkirjoista (liite B) otettujen metsäntuotteiden määrät seuraavat, ja käsittävät nämä osaksi edellisten vuosien yleisillä huutokaupoilla, paikallishuutokaupoilla ja kontrahdeilla myytyjä sekä valtionrautateitä varten myytäväksi määrättyjä, osaksi myös kertomusvuonna asianomaisella suostumuksella välikirjain nojalla tai käsikaupoilla myytyjä ja luovutettuja metsäntuotteita, nimittäin:

Sahapuita	987,283 kappal.
Masto- ja parrupuita	2,377 »
Viallisia sahapuita	135,427 »
Rakennushirsitä	50,137 »
Keloja ja tuulenkaatoja	217,011 »
Kaikenlaisia vähäarvoisia puita	49,272 »
Ratapölkkyjä	93,562 »
Poltto- ja sysipuita	396,294,2 m ³
Tervaksia	11,938,6 »
Hiomopuita	77,207,6 »
Päre- ja kattopuita	2,598,7 »
Veistopuita	1,843,5 »
Aitauspuita	3,671,0 »
Kankia, vanteita, vitsoja y. m.	586,814 kappal.
Puuntaimia	112,941 »
Heiniä, jäkälää, lehtikerpuja y. m.	31,117,5 kuorm.
Tuohta, puunkuorta ja pihkaa	18,857,5 kiloa.
Puunsiemeniä	42 »
Hiiliä, kalkkia, tervaa y. m.	750,2 hehtol.,

joiden metsäntuotteiden yhteenlaskettu arvo on tarkastuspiirien pääkirjain mukaan *6,412,023 markkaa 43 penniä*, josta sahapuiden osalle tulee 5,169,389 markkaa 28 penniä.

Hakkauksia valtionrautateitä varten on kertomusvuoden kuluessa toimeenpantu 18 hoitoalueessa ja sitäpaitsi Tuomarniemen koulutilalla.

Hakkauksien tulokset käyvät esille seuraavasta taulusta:

Hoitoalue.	Vuonna 1906 luovutettu:				Luovutettujen metsäntuotteiden								Yksityisille hank- kijoille maksettu keskihinta.
	Parveja, kpl.	Hirsia, kpl.	Ratapolkkyytiä, kpl.	Polttopuita, m ³	kantoraha 25% alen- nuksella.		hankkimis- kustannuk- set		lopullinen hinta.		laskettu yksilön hinta.		
					Smc.	7/100	Smc.	7/100	Smc.	7/100	Smc.	7/100	
Loppi	—	1,227	—	—	6,107	70	3,876	64	9,984	34	8	14	—
»	—	—	—	1,128	1,566	—	2,597	35	4,163	35	3	69	4:—
»	—	—	300	—	300	—	225	—	525	—	1	75	2: 20
Orivesi	—	—	8,315	—	7,319	37	4,821	03	12,140	04	1	46	1: 90
»	—	—	—	8,884	8,638	17	15,129	80	23,767	97	2	67	2: 60
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2: 85
Jämsä	—	225	—	—	1,967	40	437	25	2,404	65	10	68	—
»	—	—	—	1,318	1,123	20	922	60	2,045	80	1	55	1: 75
»	—	—	—	6,076	5,438	10	13,196	65	18,634	75	3	07	3: 50
Aure	—	—	430	—	322	50	430	—	752	50	1	75	1: 70
»	—	—	—	4,318	1,943	10	13,103	04	15,046	14	3	48	3: 50
»	23	—	—	—	138	—	177	20	315	20	13	70	—
»	—	6,441	—	—	19,189	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	15,408.5	3,081	70	—	—	—	—	—	—	3: 75
Karvia	—	5,695	—	—	16,912	—	—	—	—	—	3	70	—
»	—	—	—	21,349	4,269	80	224,260	55	291,250	05	3	70	3: 75
Parkano	—	6,643	—	—	19,615	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	19,610	3,922	—	—	—	—	—	3	70	3: 75
»	4	—	—	—	45	—	45	—	90	—	22	50	—
»	—	—	795	—	769	25	810	45	1,579	70	1	99	1: 70
»	—	757	—	—	3,653	59	3,457	21	7,110	80	9	39	—
»	—	—	—	4,044	1,663	—	13,413	30	15,076	30	3	73	3: 90
Pällilä	—	—	1,058	—	1,183	56	562	14	1,745	70	1	65	2: 25
»	—	—	—	357	635	90	613	60	1,249	50	3	50	3: 60
»	89	—	—	—	267	—	391	17	658	17	7	39	—
»	—	1,804	—	—	8,806	—	20,407	78	29,213	78	16	20	—
Laatokka	—	—	—	2,767	3,320	40	4,909	24	8,229	64	2	97	3: 10
Mikkeli	—	—	17,746	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iisalmi	—	—	3,908	—	1,756	—	3,517	20	5,273	20	1	55	1: 30
»	—	—	—	1,910	1,910	—	2,283	85	4,193	85	2	19	2: 60
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3: —
Multia	—	—	11,801	—	13,149	—	6,288	20	19,437	20	1	65	1: 90
»	—	—	—	12,845	13,755	—	20,789	95	34,544	95	2	69	1: 70
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2: 50
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2: 90
Wirrat	—	—	1,692	—	1,692	—	1,269	—	2,961	—	1	75	1: 80
»	—	—	—	6,300	4,725	—	13,701	45	18,426	45	2	93	2: —
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2: 60
»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3: —

Valm. Siuron sahalait.

Hoitoalue.	Vuonna 1906 luovutettu:				Luovutettujen metsäntuotteiden								Yksityisille hank- kijoille maksettu keskihinta.
	Parruja, kpl.	Hirsia, kpl.	Ratapölkkyjä, kpl.	Polttopuita, m ³	kantoraha 25 % alen- nuksella.		hankkimis- kustannuk- set.		lopullinen hinta.		laskettu yksitön hinta.		
					Smk.	7/10	Smk.	7/10	Smk.	7/10	Smk.	7/10	
Pyhäjoki . . .	—	—	4,019	—	3,275	62	3,294	90	6,570	52	1	65	1: 75
»	—	—	—	3,050	1,372	50	8,231	48	9,603	98	3	15	3: 20
Kalajoki . . .	—	—	2,208	—	1,461	93	1,367	25	2,829	18	1	28	1: 75
»	—	—	—	4,090	5,079	72	5,969	34	11,049	06	2	70	3: 60
Paltamo . . .	—	—	—	2,350	1,057	50	4,102	55	5,160	05	2	19	2: 40
Pudasjärvi . .	1,538	—	—	—	1,384	20	6,240	34	7,624	54	4	96	—
»	—	1,347	—	—	2,357	25	6,313	76	8,671	01	6	44	—
»	—	—	7,172	—	5,831	60	9,114	23	14,945	83	2	05	1: 80
*) »	—	—	—	946	378	40	3,387	92	3,766	32	3	98	3: 65
Ii	—	—	3,103	—	3,103	—	2,517	05	5,620	05	1	81	1: 80
»	—	—	—	2,129	851	60	6,769	85	7,621	45	3	58	3: 65
Kuivaniemi . .	—	—	—	3,290	1,480	50	10,753	41	12,233	91	3	72	3: 75
Simo	—	—	3,565	—	2,490	75	4,644	04	7,134	79	2	—	1: 80
»	—	—	—	9,155	5,196	50	31,530	49	36,726	99	4	—	3: 75
Tuomarniemen koulutila . .	—	—	—	2,067	4,230	—	2,190	—	6,420	—	3	10	{ 2: 60 3: —
Yhteensä	1,654	5,360	49,679	75,706	131,745	31	253,802	71	385,548	02	—	—	—

Keskimääräinen kantoraha on siis parruista tehnyt 1 mk 10 p., hirsistä 4 mk 27 p. ja ratapölkkyistä 88 p. kappaleelta sekä polttopuista 83 p. kuutiometriltä. Lopullisesti hankittuina valtionrautateille ovat vastaavat hinnat olleet parruista 5 mk 35 p., hirsistä 10 mk 70 p., ratapölkkyistä 1 mk 68 p. ja polttopuista 3 mk 11 p.

Edellä mainittua tulosta arvosteltaessa on otettava huomioon, että rautateille metsähallinnon toimesta hankittu puutavara miltei poikkeuksetta koostuu vanhoilta hakkuualoilta, joissa puut seisovat harvassa, usein pitkän vetomatkan päässä uittoväylästä, mistä syystä hankintakustannukset varsinkin lumi-rikkaina vuosina, jommoinen kertomusvuosi oli, nousevat melkoisen korkeiksi. Tästä huolimatta on tuloksien rahallinen puoli ollut tyydyttävä, joka muun muassa näkyy siitäkin, että rautatiehallinto on saanut kruunun metsistä hankitut puut harvoja poikkeuksia lukuunottamatta samoilla hinnoilla kuin yksi-

*) Tämä hankinta suoritettiin loppuun jo edellisellä vuonna, mutta jäi laskujen myöhästymisen vuoksi sen vuoden kertomuksesta pois.

tyisiltä hankkijoiltakin. Ainoastaan muutamissa hoitoalueissa pohjois-Suomessa on hankinta kertomusvuonna monin paikoin vällinneiden hankalien työvään olojen vuoksi noussut yksityisten hankintaa kalliimmaksi. Tämä onkin luonnollista kun viimeksimainittujen hankinta aina perustuu urakkasitoumuksiin, joissa hankkija eikä rautatiehallinto joutuu kärsimään vahingon kohonneista hankkimiskustannuksista.

Karvian sekä osaksi Parkanon ja Aureen hoitoalueista rautateitä varten otettu puutavara on hankittu Siuron sahalaitoksen kautta ja on mainittu sahalaitos näistä puista suorittanut kaikki hankintakustannukset.

Siuron sahalaitos. Sahalaitosta perustettaessa oli tarkoitus saada Parkanon, Karvian ja Aureen hoitoalueista rautateiden tarpeeksi kaadettaviksi määrättyt puut jalostetuiksi avoveden aikana ja pitää sahalaitos seisauksissa talvella. Seurauksena tästä menettelystä olisi ollut se, että laitoksen työmiehistö olisi talven ajaksi jäänyt työttömäksi ja pakotetuksi hakemaan työnansiota muualta ja sahalaitoksen käyttäminen olisi niin ollen tullut jäämään tilapäisen työmiehistön varaan. Tämän epäkohdan välttämiseksi ryhtyi Metsähallitus toimenpiteisiin sahan käyttämiseksi myöskin talvisaikana, mikä aiheutti sekä koneiston että tukkisäiliön laajentamisen, lämpimän ruokailuhuoneen hankkimisen työväästölle ja luonnollisesti myöskin melkoisesti lisätyn raaka-ainehankinnan, jotta työ voisi jatkua keskeytymättä. Tämä tarkoitus jäi kuitenkin alussa saavuttamatta sillä kun ruokailuhuoneen valmistuttua muutamat työmiehet vähäksi aikaa jäivät työttömiksi, julistivat näiden toverit sahalaitoksen lakkotilaan, joka lakko kesti lähes kaksi kuukautta. Vasta heinäkuussa saatiin lakko lopetetuksi ja sahaa voitiin niinmuodoin pitää käynnissä ainoastaan kuudetta kuukautta, seikka joka epäedullisesti on vaikuttanut sahalaitoksen rahalliseen tulokseen kertomusvuoden aikana.

Sahalaitoksen menot ja tulot käyvät esille seuraavasta luettelosta:

M e n o t:

Hakkaus- ja vetokustannukset.

Parkanon hoitoalueessa	Smk	22,653: 60	
Karvian »	»	17,593: 70	
Aureen »	»	<u>17,039: 80</u>	57,287: 10

Lauttauskustannukset.

Työpalkkoja	Smk	74,597: 35	
Rantavuokria.	»	<u>1,809: 88</u>	76,407: 23
<i>Valvontakustannukset</i>			9,520: 36
<i>Puitten maallennostokustannukset</i>			7,099: 55

Sahan laajentamis- ja käyttökustannukset.

Työpalkkoja	Smk	40,583: 55	
Hoito- ja kalustokustannukset	»	9,368: 31	
Uudet koneet ja niiden paikalleen pano	»	13,966: 22	
Metsänhoitomiesten palkat.	»	8,000: —	71,918: 08
Palovakuutus	»	805: —	
Konttoritarpeet	»	713: —	
Rahteja	»	193: 45	
Lääkärin palkka	»	102: —	
Aikakauskirjoja työväelle	»	48: 08	
Sekamenoja	»	166: 70	2,028: 23
			<hr/>
	Smk	224,260: 55	
Kantorahat <i>Karvian, Parkanon ja Aureen hoitoalueille</i>	»	66,989: 50	
			<hr/>
	Yhteensä Smk	291,250: 05	

Tulot:

Myytyjä puutavaroita.

Pelkkoja ja parruja	21,797,4 juoks.metr. à Smk	0,413—4,400—16,324: 23
Lankkuja ja battensia	80,296,8 » » »	0,156—0,895—29,510: 32
Lautoja	185,778,2 » » »	0,071—0,369—20,049: 99
Hylkytavaraa	61,255,0 » » »	0,050—0,220— 4,985: 18
Rakennushirsiä	6,002,9 » » »	0,750—0,850— 4,965: 83
Sahatukkia	3,542,9 » » »	0,550—3,300— 4,378: 98
Ratapölkkyjä	1,857 kpl. à Smk	1: 85—3,435: 45
Puhelinpylväitä	160 » » »	2: — —320: —
Rimahalkoja	1,475 m ³ » »	1: 60—2,360: —
Halkoja, 1/2 m. mittaisia	20,234 m ³ à *) Smk	4,040—3,700—74,897: 08
Hiomopuita	960 » » »	4: 50—4,320: —
Sahajauhoja	3 vaununlast. à Smk	15: — 45: —
		<hr/>
	Yhteensä Smk	165,592: 06

Kuten aikaisemmin esitetystä taulusta käy selville on kertomusvuonna Siuron sahalaitoksella valmistettu

Parkanon hoitoalueesta	19,610 m ³	polttopuita,	6,329	tuoretta	ja	314	kuivaa	hirttä,
Karvian	»	21,349	»	»	»	173	»	» ja
Aureen	»	15,408,5 m ³	»	6,307	»	»	134	» »

*) Pitkaniemen keskuslaitokselle lähetettiin 92 m³ halkoja, joiden hinta rahtineen nousi 4 markkaan 4 penniin kuutiometri.

Kantorahat ylläolevista puista ovat lasketut 20 pennin mukaan kuutiometritä polttopuuta, 3 markan mukaan tuoreesta ja 2 markan kuivasta hirstä, vastaten paikkakunnalla käypää hintaa Keisarillisen Senaatin määrämällä 25 % alennuksella. Koko kantoraha tekee siis yhteensä 66,989 markkaa 50 penniä, joka summa on tilin menopuolella huomattu.

Otaksumalla että 2 saharirttä ja 1 kuutiometri polttopuuta suunnilleen vaativat saman hakkaus- ja vetokustannuksen, nousevat nämä kustannukset seuraaviin määriin:

Parkanon hoitoalueessa 98,9 piin m ³ :ltä polttopuuta ja 49,4 piin sahatukilta					
Karvian	»	72,7	»	»	»
Aureen	»	91,5	»	»	» ja
Keskimäärin		87,7	»	»	»

Lauttaus on saman perusteen mukaan tullut maksamaan keskimäärin 1 markka 13 penniä kuutiometriä polttopuuta ja kahta saharirttä kohti; ranta- vuokrat ovat nousseet 1,809 markkaan 88 penniin ja työpäällystön palkat y. m. 9,520 markkaan 36 penniin. Lopullisesti hankittuna Siuron sahalle on siis kuutiometri valmistamatonta polttopuuta tullut, kantorahaa lukematta, maksamaan 2 markkaa 18 penniä ja saharirsi 1 markka 9 penniä.

Kertomusvuoden lopussa oli osaksi sahalaitoksen tukkisaaliössä, osaksi maallenostettuna toimitetun arvion mukaan 37,500 kuutiometriä polttopuuta ja 9,650 hirttä jalostamatta, joiden hankkimiskustannus ja kantoraha tekevät yhteensä 133,151 markkaa 53 penniä. Kun tämmöinen varasto, ehkäkin melkoista pienempi, oli olemassa sahalli jo vuoden 1906 alussa vaikkei sitä 1905 vuoden kertomuksessa annetuissa tilissä ole erityisenä varana huomattu, on Metsähallitus, voidakseen esittää valaisevan kuvan Siuron sahan kannattavaisuudesta, pitänyt tarpeellisena allaesitettävässä, sahan tilaa osoittavassa taulussa, ottaa huomioon ei ainoastaan tämä vuosi vaan myöskin edellinen eli siis koko se aika, jona sahalaitos on ollut käynnissä.

Toimitetun inventeerauksen eli arvion mukaan on sahalaitoksen kiinteistö arvattu 84,140 markaksi 75 penniksi sekä irtain kalusto 23,710 markaksi 17 penniksi eli sahalaitoksen koko arvo 107,850 markaksi 92 penniksi.

Siuron sahan tila joulukuun 31 päivänä 1906 on edellisen mukaan seuraava:

		<i>Menoja:</i>		
v. 1905	Smk	178,582:	14	
Kantorahoja	»	<u>19,434:</u>	—	198,016: 14
v. 1906	»	224,260:	55	
Kantorahoja	»	<u>66,989:</u>	50	<u>291,250:</u> 05 489,266: 19

Tuloja:

v. 1905	Smk	188,043: 14	
v. 1906	»	<u>165,592: 06</u>	353,635: 20
	Eroitus		135,630: 99

Varoja joulukuun 31 päivänä 1906:

Kiinteististö ja kalusto, öljyä y. m.	Smk	108,850: 92	
Jalostamatonta raaka-ainetta sahan varastossa	»	<u>133,151: 53</u>	242,002: 45
Jäännös yhteensä v. 1905 ja 1906	Smk		106,371: 46

Ylempänä esitettyä tulosta arvosteltaessa on otettava huomioon ettei sahalaitoksessa käytetyille rahoille ole luettu korkoa ja että ylijäämä siis, jos liike olisi ollut yksityisten käytettävänä, olisi supistunut jonkun verran pienemmäksi. Sitä paitsi näyttää kantorahaa etenkin tuoreiden puiden suhteen voitavan ehkä jonkun verran koroitaa.

Vaikka Siuron sahalaitoksen päätarkoituksena on puutavaran jalostaminen valtionrautateitä varten, ei kuitenkaan ole voitu välttää että pienempi määrä sivutuotteita kuten esim. rimahalkoja, sahajauhoja y. m., joita rautatiet eivät ole sopivasti voineet käyttää, on täytynyt myydä myöskin yksityisille henkilöille. Niinikään on näyttäytynyt edulliseksi myydä muun puutavaran ohessa sahalle uitetut perkaushakkauksissa kaadetut kitukasvuiset kuusipuut hiomopuina, koska niistä saavutettu hinta on noussut 80 penniä kuutiometriltä yli halkojen hinnan. Tämmöisiä hiomopuita on, kuten Siuron sahalaitoksen tilistä huomataan, vuoden kuluessa myyty 960 kuutiometriä.

Paitsi rautatiehallinnolle on kertomusvuonna Keisarillisen Senaatin määräyksen mukaan kesäkuun 18 piltä 1904, metsähallinnon toimesta hankittu puutavaraa myöskin Pitkäniemen keskuslaitokselle. Tämä hankinta, joka suurimmaksi osaksi toimitettiin Aureen hoitoalueesta, käsitti 1,896 kuutiometriä halkoja, joista 1,804 kuutiometriä hankittiin mainitusta hoitoalueesta ja 92 kuutiometriä Siuron sahalaitoksesta. Kantohinta ja hankintakustannukset yhteensä näille haloille tekivät 4 markasta 4 markkaan 4 penniin kuutiometriltä.

Maksutta luovutetut metsäntuotteet. Kertomusvuonna on kuten ennenkin, Keisarillisen Senaatin myönnytyksellä, kruununmetsistä maksutta luovutettu erinäisiä metsäntuotteita, joiden laatu, määrä ja raha-arvo sekä tarkoitus, jota varten ne ovat myönnettyt, näkyy allaolevasta luettelosta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue, jossa luovutus on toimitettu.	Kenelle metsäntuotteet ovat myönnettyt.	Tarkoitus, johon luovutetut metsäntuotteet ovat käytetyt.	Luovutettujen metsäntuotteiden laatu ja määrä.					Luovutettujen metsäntuotteiden arvo		
			Sahapuita, kappaletta.	Rakennushirsipuita, kappaletta.	Kelot ja tuulenkaatoja, kappaletta.	Kaikenlaisia vähempiarvoisia puita		Poltto- ja aitauspuita m ³ .	Smc	pää
						kpl.	m ³ .			
Turun—Hämeen läänien.										
Kankaanpää . . .	Pomarkun kunnalle.	Kansakoulurak.	—	600	—	—	—	2,400	—	
Aure	Kurun »	S:n.	—	493	7	—	—	1,856	—	
Orivesi	Tohtori E. W. Lybeckille.	Sairaalan rakenn.	—	834	—	—	—	6,672	—	
Jämsä	Jämsän kunnalle.	Kansakoulurak.	—	—	—	3,000	—	6,000	—	
Evon—Vesi-jaon.										
	Iso-Evon kansakoululle.	Rakennuksia y. m. varten.	—	105	—	—	160	342	50	
Viipurin—Mikkelin läänien.										
Pällilä	Perkjärven kansakoul.	Rakennuksiin.	—	1,000	—	—	—	5,000	—	
Laatokka	Sakkolan kunnalle.	Kansakoulurak.	100	600	—	—	—	2,150	—	
Loimala	Kitelän »	Kirkon rakenn.	—	1,988	—	—	—	8,946	—	
Korpiselkä	Ilomantsin »	Kansakoulurak.	—	600	—	—	—	1,500	—	
Miehikkälä	Miehikkälän »	S:n.	—	31	—	—	—	93	—	
Kuopion läänin.										
Ilomantsi	Ilomantsin kunnalle.	Kansakoulurak.	—	1,115	485	—	—	4,072	50	
»	Möhkön-Kolisman tien- tekokunnalle.	Maantiesiltarak.	—	—	280	—	—	420	—	
Suomusjärvi	Kontiolahden kunnalle.	Kansakoulurak.	—	300	—	—	—	900	—	
Kuohatti	Nurmeksen »	S:n.	—	—	500	500	—	1,250	—	
»	Nurmeksen-Rautavaa- ran kunnille.	Siltarakenn.	—	—	132	—	—	197	70	
Palojärvi	Polvijärven kunnalle.	Kansakoulurak.	—	400	200	—	—	1,600	—	
Vaasan läänin.										
Pyhäjärvi	Laukaan kunnalle.	Kansakoulurak.	—	796	—	—	—	2,388	—	
»	Äänekosken seurakunn.	Rukoushuonerak.	—	2,325	—	—	—	8,137	50	
Virrat	Virtain kunnalle.	Kansakoulurak.	—	600	—	—	—	1,800	—	
»	Alavuuden »	S:n.	—	600	—	—	—	1,800	—	

hakkauksien järjestämisen, pienten puutavarain hakkaamisen, puhdistushakkauksien sekä metsänruokko- ja hoitotoimien suhteen kiertokirjeellä v. 1905, josta viime vuosikertomuksessa on tehty selkoa.

Mitä erittäin *leimaukseen* tulee, joka on metsänhoitajan tärkeimpiä toimia, on Metsähallitus kertomusvuonna 21 p. lokakuuta huomauttanut kaikkia metsänhoito-virkamiehiä siitä, että kussakin erityistapauksessa on tarkasti silmällä pidettävä niitä vaatimuksia ja ehtoja, joita metsätiede asettaa järkiperaiselle metsänhakkuulle; että leimaukset sentähden ovat toimitettavat huolellisesti ja metsänhoidollisten periaatteiden mukaisesti; että leimatessa toimitusmiehen ei tule pitää pääasiana sitä, että mahdollisimman korkea kantohinta saadaan puista, vaan sitä että hakkaus yksityiskohdissakin tulee niin toimitetuksi, että jällelle jäävä metsä joutuu hyvään tilaan ja että sen kasvu hakkauksen jälkeen vaurastuu sekä että metsän luonnollinen uudistuminen käy mahdolliseksi ja edistyy; että näitä periaatteita on noudatettava myöskin järjestettäessä kruununmetsissä muitakin kuin sahapuiden hakkuita; sekä että hiomopuuhakkuita suunniteltaessa jokainen otettava puu, mikäli mahdollista, on merkittävä. Myöskin ylimetsänhoitajia on kehoitettu toimimaan niin, että puheenaolevassa suhteessa todellista edistystä saavutetaan, jossa tarkoituksessa heidän on hoito-alueissa käydessään tarkastettava, että sahapuiden leimaamisessa ja muittenkin hakkauksien järjestämisessä järkiperaisiiä metsänhoidollisia näkökohtia on noudatettu, ja tulee heidän annettavissa kertomuksissaan näistä seikoista tehdä selvää.

Tulot ja menot.

Metsähallituksen vuosikertomuksissa on tähän asti ollut tapana tehdä selkoa ainoastaan *kruununmetsien hallinnossa* tarkastuspiirien pääkirjain mukaan esiintyvistä menoista ja tuloista. Mutta koska uuden tilijärjestelmän astuttua voimaan Metsähallituksen kirjanpidon alaiseksi on siirtynyt monenlaisia menoja tuloeria, jotka eivät kuulu kruununmetsien hallintoon, eivätkä siis ole otettut alatilittäjien eli metsäkassöörien tileihin, niin on katsottu olevan syytä antaa tässä kertomuksessa myöskin ilmoitus Metsähallituksen tilipäätöksestä, joka siis käsittää *koko metsänhoitolaitosta*.

1:o) Kruununmetsäin hallinto. (Liitteet B. C.)

Tulot luovutetuista metsäntuotteista, vuokrista, torpanveroista y. m. nousivat kertomusvuonna *hoitoalueiden pääkirjojen* mukaan kaikista kruununmetsistä, kuten oheenliitetystä tauluista (liitt. B. C.) näkyy, yhteensä 6,994,806 markkaan 42 penniin.

Menot samalta ajalta metsävirkamiehistön ja vartioväestön palkkoihin, maanteiden kunnossa pitoon, sekä päiväpalkkoihin metsänhoito- ja taksoitus-

töissä, latvojen karsimisesta, sahapuu hakkauksien valvonnasta y. m. ovat tehneet 1,428,967 markkaa 22 penniä.

Puhdas säästö vuonna 1906 oli siis kruununmetsistä 5,565,839 markkaa 20 penniä.

Tulot ja menot ovat kruununmetsien hoidossa olleet seuraavat, nimittäin:

Tulot.

<i>Myydystä ja luovutetuista sahapuista</i>	Smk 5,169,389: 28	
» muista metsäntuotteista . . .	<u>1,242,634: 15</u>	6,412,023: 43
<i>Tonitti-, varastopaikan-, laidun- y. m. vuokria . . .</i>	Smk	22,416: 75
<i>Veroja kruununmetsätorpista 2,469,27 hehtol. rukiita,</i>		
<i>1,586,30 hehtol. ohria, ja 2,418 mk. rahassa sekä</i>		
<i>177 päivättyötä: verot yhteensä</i>	»	48,961: 08
 <i>Korvauksia valtiolle etumaksuista:</i>		
<i>Rautatiepuiden hankkimistöihin y. m.</i>	Smk 277,081: 52	
<i>Latvusten karsimisesta</i>	» 53,158: 46	
<i>Ylimääräisestä hakkuun valvonnasta</i>	<u>68,292: 84</u>	398,532: 82
<i>Korvoja maksamattomien puutavarain hinnalle . . .</i>	Smk	96,336: 02
<i>Käikenslaisia tuloja: uittovuokria, torpankuoletus-</i>		
<i>maksuja, hakkuualojen perkaus-korvauksia, rau-</i>		
<i>tateille luovutetuista aloista, sahavuokria y. m.</i>	»	16,536: 32
	<hr/>	
	Summa Smk	6,994,806: 42

Menot:

11,020,2	»	<i>päivättyötä</i> puitten leimaamiseen,
15,467,3	»	latvain karsimiseen ja hakkuu- alojen perkaamiseen,
21,231,8	»	hakkuun valvontaan hiomo- ja sahapuu-hakkuualoilla,
134,212,2	»	puiden hankintaan valtionrau- tateille,
2,549,7	»	metsänarvioimiseen,
5,142,8	»	metsänhoidon tarkastus- ja ja- kotöihin,
4,521,7	»	metsänviljelykseen,
1,883,0	»	apuharvennukseen,
9,521,6	»	teitten ja lauttausväylän kun- toonpanemiseen,

724,7 päivättyötä rajainkäyntitöihin,		
3,680,1 » kaikenlaisiin töihin,		Smk
Yht. 209,955,1 päivättyötä, joista on maksettu		664,383: 27
Metsänhoitovirkamiesten palkat		411,987: 55
Ylimääräisten metsänhoitovirkamiesten palkkiot ja matka-		
kustannukset		70,004: 64
Vakinaisten ja ylimääräisten metsänvartijain palkat		137,419: 48
Metsäkassöörin palkkiot ja provisionit		32,474: 78
Maanteitten kunnossapito		35,475: 34
Kaikenlaisia menoja: puunsiemeniin, kalustoihin, aitausk-		
siin, virkatalojen korjauksiin, karttojen lunastuksiin,		
palovakuutuksiin, ilmoituksiin, uittovälineisiin, laut-		
taustarkastajille, huutokauppa- y. m. matkoista, ve-		
roja tiloista y. m.		77,222: 16
	Yhteensä	1,428,967: 22
Voitto		5,565,839: 20
	Summa Smk	6,994,806: 42

Edelliseen vuoteen verrattuna ovat tulot lisääntyneet 2,080,113 markkaa 28 penniä, joka riippuu siitä, että suurempi määrä sahapuita on otettu ulos kuin edellisenä vuonna sekä että muidenkin metsäntuotteiden myyntimäärät ovat kasvaneet entistä suuremmiksi. Missä suhteessa sahapuiden ja muiden metsäntuotteiden myyntimäärät ovat toisiinsa viimekuluneena kahtena vuonna nähdään seuraavasta vertauksesta:

V. 1905 sahapuid. hinta: 3,398,944: 39; muiden metsäntuott. hinta: Smk. 992,222: 87
 » 1906 » » 5,169,389: 28; » » » » 1,242,634: 15

Tästä käy ilmi, että myös muidenkin puutavarain kuin sahapuiden, kuten viallisten sahapuiden, kelojen, rakennuspuiden ynnä kaikenlaisten pienemmän puutavarain myynti on melkoisesti kasvanut ja että näillä alkaa olla niin suuri merkitys kruununmetsäin tuotantoon katsoen, että ne yksistään tuottavat enemmän kuin bruttotulo kruununmetsistä oli ennen vuotta 1885, eikä paljoa vähemmän kuin bruttotulo vuosina 1886—1890, jolloin tulojen summa keskimäärin teki 1,740,385 Smk. Näin ollen ansaitsevat nämä etupäässä puhdistushakkauksia tarkoittavat viallisten y. m. vähempiarvoisten puiden myynnit tulla entistä enemmän huomioon. Metsähallitus onkin sentähden, kuten tässä kertomuksessa jo on mainittu, koettanut järjestää paikallishuutokaupat, välikirjoilla myynnin sekä käsikaupat mahdollisimman hyvälle kannalle, antaen näissä suhteissa tarpeenvaativia ohjeita. Kun vielä otetaan huomioon, että menoihin,

joiden summa kertomusvuonna tekee 1,428,967 mk. 22 p., sisältyy 398,532 mk. 82 p., joka käsittää etumaksuja latvain karsimisesta, ylimääräisestä hakkuun valvonnasta ja rautatiepuiden hankinnasta sekä on tulopuolella huomattu ostajien korvaamana, niin tekevät muut menot kruununmetsien hallinnossa 1,030,434 mk. 40 p. Tästä käy ilmi, että kyseessä olevain muiden metsätuotteiden, paitsi sahapuiden, myyntimäärä, joka kertomusvuonna teki 1,242,634 markkaa 15 penniä, ei ainoastansa riitä kaikkien viimeainittujen menojen korvaamiseen, vaan että kaksisataatuhatta markkaa jää siitä ylikin.

Kruununmetsäin tuloja on lisännyt, paitsi suurentuneet hakkuumäärät, myöskin se että puutavarain hinnat ovat jossakin määrin kohonneet, mikä on ollut huomattavissa viime vuosina toimitetuissa puutavarahuutokaupoissa. *Myytäväksi myönnettujen* sahapuumääräin hinnat ovat olleet seuraavat:

vuonna 1902	1,028,749	sahapuuta,	keskihinta	4 mk. 29 p.
» 1903	654,778	»	»	5 » 78 »
» 1904	986,459	»	»	4 » 21 »
» 1905	1,481,926	»	»	5 » 05 »
» 1906	1,601,338	»	»	5 » 39 »
sekä »	1907*)	1,271,331	»	4 » 75 »

Koko lukumäärä yleisissä huutokaupoissa *tarjottuja* sahapuita teki vuonna 1905 1,868,331 kpl., v. 1906 2,205,166 kpl., v. 1907 *) 2,462,237 kpl., mutta varsinkin viimeisinä vuosina ovat suuret puumäärät alhaisten tarjousten takia jääneet myymättä, (516,604 sahapuusta viimeainittuna vuonna ei tehty yhtään tarjousta). Tähän sekä myytäväksi hyväksytyn sahapuumäärän että myöskin saavutetun keskihinnan tilapäiseen vähennykseen ovat ennen mainitut epäedulliset työolot etupäässä vaikuttaneet. Mutta koska edellisten vuosien myyntimääristä vielä on, kuten aikaisemmin on huomautettu, melkoisia sahapuumääriä metsistä ottamatta, niin voi varmuudella otaksua että tulot kruununmetsistä tulevat kertomusvuoden jälkeen yhä kohoamaan.

Valtion metsien hoidon rahallinen tulos viime kuluneina vuosina osoittaa, seuraavan ylikatsauksen mukaan, että niiden tuotanto on noussut sangen huomattavassa määrässä ja että se on tasaisesti kasvamaan päin.

<i>Vuosi.</i>	<i>Tulot.</i>	<i>Menot.</i>	<i>Voitto.</i>
1901	3,552,457 Smk.	772,142 Smk.	+ 2,750,315 Smk.
1902	3,692,412 »	741,959 »	+ 2,950,453 »
1903	6,529,814 »	1,173,783 »	+ 5,356,031 »
1904	6,119,868 »	1,178,886 »	+ 4,940,982 »

*) Kun tätä kertomusta painettaessa jo on ollut likimääräisiä tietoja vuodelta 1907 mainitaan nekin tässä.

1905	4,792,696 Smk.	1,306,970 Smk.	+ 3,485,726 Smk.
1906	6,994,806	1,428,967	+ 5,565,839
Likimäär. 1907	9,900,000	1,600,000	+ 8,300,000

Jos otetaan vertailun alaiseksi, missä suhteessa puhdas tulo on kruununmetsäin pinta-alaan, niin nähdään että mainittu tulo vuodelta 1906 tekee hehtaarilta kuivaa metsämaata 1: 03 Smk. sekä hehtaarilta koko pinta-alaa 0: 44 Smk. Vuonna 1905 olivat vastaavat luvut 0: 64 ja 0: 27 Smk. sekä vuonna 1904 0: 91 ja 0: 37. Verrattuna tarkastuspiirittäin oli tulos kertomusvuonna keskimäärin hehtaarilta seuraava:

	Puhdas tulo hehtaaria kohti Smk.	
	Kasvulisellä alalla.	Koko pinta-alalla.
Turun—Hämeen läänin tarkastuspiiri	7: 25	3: 88
Evon—Wesijaon kruununpuistot	4: 72	3: 30
Wiipurin—Mikkelin läänin tarkastuspiiri	2: 86	1: 62
Kuopion läänin tarkastuspiiri	0: 87	0: 40
Vaasan » »	6: 40	3: 35
Oulujärven »	0: 52	0: 28
Iin »	0: 53	0: 30
Kemin »	0: 49	0: 48
Lapin »	0: 25	0: 07

Edelläolevasta vertailusta päättäen olisi tulo Lapin tarkastuspiiristä sangen vähäinen, vaan kuten jo tässä kertomuksessa on mainittu on se rippuva työlakoista, joiden takia kolmesataatuhatta puuta jäi kertomusvuonna siellä hakkaamatta.

Mitä sitten eri hoitoalueisiin tulee, niin on oheenliitetyn luettelon mukaan (liite C.) kertomusvuonna kahdeksan hoitoaluetta Oulun läänissä sekä neljä muissa osissa maata tuottaneet tappiota. Useimmissa hoitoalueissa on tänä tappio ainoastaan tilapäistä, sillä Oulun läänissä tapahtuneen hoitoaluejaon jälkeen jäivät vuoden sahapuuhakkuu-alat ulkopuolelle uusia Sallan, Puolangan, Yläkemin ja Kitisen hoitoalueita, vaan on näissä sitten kertomusvuonna syyskesällä toimitetussa yleisessä puutavarahuutokaupassa tarjottu myytäväksi lähes kolmesataatuhatta sahapuuta ja 10,000 m³ hiomopuita. Kuusamon ja Kuohatin hoitoalueiden tappio rippuu siitä että edellisen vuoden huutokaupassa tarjouksia ei hyväksytty ja Rajajoen, Halmejärven ja Jongunjoen hoitoalueissa eivät ostajat ole kertomusvuonna vielä ottaneet viime vuonna

huutamiansa sahapuita. Inarissa eivät tarjotut suuret puumäärät ole vielä saavuttaneet halullisia ostajia, mutta otaksuttavaa on että siellä piakkoin voidaan tarjottaville sahapuille saada menekkiä.

Useimmissa hoitoalueissa rippuu vastainen tulojen kohoaminen ja puunhintojen paraneminen kulkuneuvojen paremmalle kannalle saattamisesta. Tässä suhteessa on vielä paljon tehtävää jälellä, etenkin useiden kruununmetsiä koskettavien uittoväyläin kuntoonpaneminen ja varsinkin, niinkuin jo edellä tässä kertomuksessa on lausuttu, lauttaussääntöjen muodostaminen siihen suuntaan, että puutavarain uitolle haitalliset esteet ja uittoaikaa supistavat määräykset saataisiin poistetuiksi. Siinä tarkoituksessa ovat pohjois-Suomen kruununmetsäin tärkeimmät uittoväylät, nimittäin Kemijoki, Iijoki, Kiiminkijoki, Oulujoki sekä Patsjoki ja Inarijärveen juoksevat joet ynnä Kuusamon vesistöjen yhdistäminen Iijoen latvaan jo tätä edellisinä vuosina olleet Metsähallituksen esityksen johdosta tutkimuksen alaisina, mutta uudet lauttaussäännöt eivät ole vielä niille vahvistetut. Myös kertomusvuonna on Metsähallitus ryhtynyt toimenpiteisiin saadakseen vesioikeuslain perusteella uittoväyläin katselmuksia toimitetuksi Oulujärven laskevissa vesistöissä, Oulujoen sivuhaaroilla Muhos-, Utosjoella y. m., Siikajoessa ja varsinkin sen alajuoksussa Ruukin asemalta aina mereen saakka, Sippolanjoessa sekä Kyrösjärven lisävesillä ja tämän järven laskulla Kokemäenjokeen.

Uusia lauttaus- eli järjestyssääntöjä on kertomusvuoden kuluessa joko asianomaisten kuvernöörien tai Keisarillisen Senaatin antamilla päätöksillä vahvistettu seuraaville uittoväylille: Turun ja Porin läänissä: Laitilanjoki, Mynäjoki (muutos 1 §:ään); Wiipurin: alaosa Urpalanjokea; Hämeen: Jämsänjärven ja Päijänteen välinen vesistö; Waasan: Ähtävänjoki, Tervajärven ja Keuruunlammin välinen vesistö, Oravaistenjoki, sekä Oulun läänissä: Kuivajoki, Jumiskon-, Vian-, Javarus-, Kummun- ja Palojoki.

Kuten Metsähallitus jo edellisissäkin kertomuksissa on toivomuksenansa lausunut rautateiden suuntaamisesta etenkin niihin pohjoisiin seutuihin, missä kruununmetsien suurin osa sijaitsee ja niissä näiden arvo ja tuottavaisuus voisi kehittyä yhä suuremmaksi, täytyy Metsähallituksen nytkin huomauttaa, että ensi sijassa ansaitsisivat Oulun—Kuusamon rata sekä rautatie, joka yhdistäisi Oulujärven vesistön Pohjanlahden kanssa, huomiota uusia ratoja suunniteltaessa. Niinikään on Saimaan vesistön yhdistäminen Kymin uittoväylään metsäntuotteiden kuljetusta varten tarkoituksen mukaisen ja helposti toteutettavan kanavan kautta pidettävä tärkeänä ja kiiruhtavana, koska sen välityksellä pohjois-Karjalan puutavaraliike saataisi kohotetuksi ja siellä sijaitsevain kruununmetsäin hinnat ja tuotanto niin paljon kasvamaan, että kanavan rakentamiskustannus pian tulisi valtiolle korvatuksi.

2:o. Koko metsänhoitolaitos. (Liite D.)

Metsähallituksen *tilinpäätös-raportti* vuodelta 1906, joka on laadittu uuden tilijärjestelmän ja siis valtion tulo- ja menosäännön luokituksen mukaisesti, käsittää paitsi edelläkerrotun kruununmetsäin hallinnon menoja ja tuloja myöskin Metsähallituksen sekä omat että sen suoranaisten johdon alle kuuluvat menot, kuten metsäoppilaitoksiin, virkatalojen metsänhoitoon, metsänarvostelijain ja metsänhoidontarkastajain palkkaamiseen y. m. kuluneet menot ja sitä paitsi monenlaisia eläkelaitoksen ja virkakuntain keskinäisiä välityksiä.

Seuraavassa erittelyssä Metsähallituksen tilinpäätökseen sisältyvistä menoista ja tuloista ilmaistaan myös missä suhteessa ne jakautuvat erityisiä metsänhoitolaitokseen kuuluvia toimialoja kohti.

Menot.

Metsähallitus. (7 Pääluokka, II luku, 1—3 momentti.)

Palkkauksia, tarverahoja, puhtaaksikirjoitus	Smk	104,449:	76
<i>Kirkollisvirkatalojen metsänhoitajat.</i> (7 P. L. II. 1.)			
Palkkauksia	»	18,000:	—
<i>Kruununmetsäin hallinto.</i> (7 P. L. II. 4, 6, 7.)			
Virkamiehistö, metsäkassöörit, metsänvartijat, palkk.	»	552,110:	77
<i>Metsänhoidonneuvojat.</i> (7 P. L. II. 5.)			
Palkkauksia	»	9,000:	02
<i>Evon metsänhoito-opisto.</i> (6 P. L. II. 8—11.)			
Palkkoja, tarverahoja, polttopuihin ja rakennuksiin	»	25,846:	95
<i>Metsänvartijakoulut.</i> (7 P. L. II. 12—15.)			
Palkkoja, ruoka- ja vaaterahoja, sekalaisia menoja	»	82,167:	26
<i>Erinäisiä metsähallinnon menoja.</i> (7 P. L. II. 16.)			
Hakkauksiin, metsänarvioimisiin ja metsänhoitotöihin y. m.:			
Metsähallituksen kautta	Smk	43,912:	82
Kruununmetsäin hallinnon kautta	»	<u>334,804:</u>	<u>08</u>
	Smk	378,716:	90
<i>Metsänarvostelijat.</i> (7 P. L. II. 16.)			
Palkkauksia	»	8,166:	66
<i>Metsänhoidontarkastajat.</i> (7 P. L. II. 16.)			
Samoin	»	26,333:	35
<i>Matkakustannuksia.</i> (7 P. L. II. 17.)			
Metsähallituksen kautta	Smk	8,072:	70
Kruununmetsäin hallinnon kautta	»	<u>44,522:</u>	<u>26</u>
	,	52,594:	96

<i>Kruunulle jaettujen tieosien kunnossapito.</i> (7 P. L. II. 18.)			
Kruununmetsäin hallinnon kautta	›		33,894: 79
<i>Veroa kruunulle ostetuista metsämaista.</i> (7 P. L. II. 19.)			
Samoin	›		3,043: 75
<i>Valtionrautateille puutavaraain hankinta.</i> (7 P. L. II. 20.)			
Metsähallituksen kautta	Smk	14,819: 45	
Kruununmetsäin hallinnon kautta	›	227,844: 67	
Samoin (Siuron saha)	›	<u>224,260: 55</u>	Smk 466,924: 67
<i>Sekalaisia määrärahoja.</i> (7 P. L. II. 21.)			
Metsähallituksen kautta	Smk	264: 36	
Kruununmetsäin hallinnon kautta	›	<u>5,368: 48</u>	› 5,632: 84
<i>Sotilas- ja siviilivirkatalojen metsänhoitajat.</i> (7 P. L. III. 1, 3, 8.)			
Palkkoja, jaotuskustannuksia, matkakustannuksia	Smk		29,024: 11
<i>Erityisiä menoja muista pääluokista.</i>			
Rakennuksiin y. m.	›		<u>19,151: 15</u>
		Yhteensä Smk	1,815,057: 94

Virkakuntain keskinäisiä välityksiä.

Lähetteiden tili	Smk	6,308,518: 87
Siviiliviraston leski- ja orpokassa	›	12,513: 99
Valtiovaraston saatava ³¹ / ₁₂ 1906:		
metsäkassoissa ja ulkona olevissa saatavissa	›	<u>1,831,763: 83</u>
Summa Smk		9,967,854: 63

Tulot.

Valtiovaraston saatava ¹ / ₁ 1906	Smk	1,486,933: 25
Tuloja kruununmetsistä	›	6,888,376: 16
(Tähän sisältyvät etumaksukorvaukset 398,532: 82.)		
Senttonaalaa, korkoju y. m. satunnaisia tuloja	›	7,168: 70
Vanhentuneita menoraasteja y. m.	›	13,388: 93
<i>Virkakuntain keskinäisiä välityksiä:</i>		
Lähetteiden tili	Smk	1,524,210: —
Siviiliviraston leski- ja orpokassa	›	<u>47,777: 59</u>
Summa Smk		9,967,854: 63

Menoista on huomautettava, että niihin myös sisältyy erinäisiä yksityismetsänhoidon etua ja virkataloja koskevia menoeria, kuten metsänhoidon neuvojille, sotilas- ja kirkollisvirkatalojen metsänhoitajille, matkakustannuksiin yleisten lauttausvesien tarkastuksia varten sekä metsänhoito-opetukseen, joka on yhtä suuressa määrässä katsottava yksityismetsänhoidon kuin kruununmetsäin etua tarkoittavaksi.

Menopuolella on joitakin eriäväisyyksiä huomattavissa Metsähallituksen tilipäätöksen ja kruunumetsäin hallinnon pääkirjan välillä, mikä aiheutuu siitä, että viimeksimainitussa, jota laadittaessa tilaston takia edellensä käytetään entistä tilitystapaa, on palkkauksiin, tientekokuluihin y. m. myös otettu lisäksi sellaisia menoja, joita, kun valtion menosäännössä ei ole ollut nimenomaan niitä varten varattuja varoja, on myönnetty ja määrätty maksettavaksi 16 momentista.

Mitä sitten tuloihin tulee, niin käy tilipäätöksestä (liite D) selville, että tulot kruununmetsistä kertomusvuonna tekevät 6,888,376 markkaa 16 penniä, vaikka ne kruununmetsäin hallinnon pääkirjan (liite B) mukaan nousevat 6,994,806 markkaan 42 penniin. Tämä erotus on aiheutunut siitä, että jälkimäisessä on ohjeiden mukaisesti huomioon otettu maksutta luovutettujen metsäntuotteiden arvo 90,751 markkaa 95 penniä, joka edellisessä on yhdessä muiden lyhennyksien kanssa tilistä lyhennetty.

Metsäkassojen hoitoa on Metsähallitus järjestänyt useilla, alatilittäjille annetuilla ohjeilla, jotka ovat käsittäneet raporttien valmistamista, määrärahan käyttämistä ynnä muuta, ja valvonut, että tilit ajallansa ja oikein laadittuina annetaan.

Sittenkun uuden tilijärjestelmän astuttua voimaan metsävarojen tilitys- ja valvomisvelvollisuus on siirtynyt lääninvirastoilta Metsähallitukselle, on Keisarillinen Senaatti sattuneesta syystä kuitenkin nähnyt sopivaksi 16 p. lokakuuta 1905 näiden virastojen suhteesta toisiinsa määrätä, että koska Metsähallituksen tulee tilittää kaikki metsänhoitolaitoksen menot ja tulot, tulee myös sen, eikä lääninvirastojen, valvoa että kaikki tulot ja saatavat tileihin otetaan ja velotaan sekä että metsähallinnon menot tarkalleen huomataan; että Kuvernöörin velvollisuuteen ja toimivaltaan kuuluu edeskinpäin yleisten puutavarain huutokauppain kuuluttaminen ja takausten hyväksyminen ennen säädetyllä tavalla ja tarpeellisen virka-avun antaminen Metsähallitukselle, jonka ohessa Senaatti on määrännyt, että Kuvernöörien tulee, saatuaan säädetyt takaukset puunhintojen maksamisesta ja ostoehtojen täyttämisestä, siitä sekä takauksen määrästä ja laadusta hetimiten Metsähallitukselle ilmoittaa. Tämän johdosta ja jo ennenkin on Metsähallitus antanut asianomaisille metsävirkamiehille käskyn lähettää Metsähallitukselle tarkkoja ilmoituksia kuukautta ennen maksupäivää niistä ostettujen puutavaroiden maksumääristä, jotka ovat maksettavat lääninrahastoon.

Hyönteisten, myrskyjen, lumipainon y. m. tuottamat vahingot.

Hyönteisten tekemiä vahingoita on pohjois-Suomesta ilmoitettu ainoastaan vähässä määrin, nimittäin: Muurolan, Turtolan, Ranuan, Simon ja Ylisimon hoitoalueista, joilla paikoin on huomattu erään koivuperhosen, *Cidoria dilutata*, käyneen koivumetsien kimppuun hävittäen lehdet. Missä näitä hyönteisiä oli runsaammin söivät niiden toukat marjanvarretkin paljaaksi lehdistä. Myös Oulujärven tarkastuspiirin itäosissa Kuhmon, Hyrynsalmen, Suomussalmen ja Piisjärven hoitoalueissa sekä Kuopion tarkastuspiirin Iisalmen ja Kuohatin hoitoalueissa on sama hyönteistoukka hävittänyt lehdet koivupuista laajoilla aloilla. Kuitenkaan eivät puut yleensä ole kuoleutuneet, vaan ainoastaan hetkeksi kasvusaan häiriintyneet. *Lophyrus* hyönteisen toukat, jotka ainoastaan pienessä määrässä ovat vahingoittaneet nuoria mäntyjä Karvian hoitoalueessa Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiriä, ovat Pällilän hoitoalueessa Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä sen sijaan alkaneet viihtyä, varsinkin *L. rufus* laji ryhmittäin, niillä aukeilla kangasmailla, kuten Vierustenkankaalla, missä istutettuja taimistoja löytyy; mutta kertomusvuonna ovat uudiskasvualat siitä huolimatta näyttäneet reheviltä, sitten kun toinen laji, *L. pallipes*, oli kertomusvuonna hävinnyt mainitulta kankaalta. Viimemainitussa hoitoalueessa on kovakuoriaista *Galleruca (Luperus) pinicola* kyllä kesäkuun aikana näkynyt suuria määriä, mutta se ei ole ollut sanottavaksi vahingoksi; sitävastoin on siellä *Nematus Erichsonii* tehnyt lehtikuusi-istutuksissa jonkun verran vahinkoa. Yhdessä näistä istutuksista käytettiin koetteeksi kupariarsenaatin (keisarin-viheriän) liuvoksen ruiskuttamista sillä seurauksella, että toukat ennättivät syödä ainoastaan puitten latvaosat paljaiksi kunnes metsänhävitys herkesi. Liuvoksen sekoitus oli: 1 kgr kupariarsenaattia, 2 kgr kalkkia ja 20 kgr vettä ja sitä käytettiin yhden hehtaarin alalle.

Sienitautia on ilmoitettu Evon—Vesijaon hoitoalueesta, jossa kuusenneulasruoste oli yleinen, varsinkin suomaiden varsilla; Multian hoitoalueesta, jossa Schütte (*Lophodermium pinastri*) tauti vaivasi nuoria männyn taimia; Pällilän hoitoalueesta, missä *Peridermium pini* on Vierustenkankaalla levinnyt keskikokoisiin puihin, kuivattaen latvat ja oksat sekä mainittu Schütte, joka on keväällä tehnyt vahinkoa taimitarhoissa 2 vuotisille männyn taimille, ja Mikkelin hoitoalueesta, jossa loissieni *Chrysomyxa abietis* ilmestyi kuusen taimistoihin ja nuoriin metsiin, vieläpä Joroisten kruununmaalla keski-ikäisiinkin puihin. Schütte-taudin vastustamiseksi käytettiin Pällilän hoitoalueessa Bordeaux-nesteen (vaskivihtrilli- ja kalkkiliuvoksen) ruiskuttamista, jolloin osa taimitarhasta

vertaukseksi jätettiin nesteellä kastelematta sillä seurauksella että taimet siellä, missä nestettä oli käytetty, olivat seuraavana keväänä viheriät, vaan ruiskuttamatta jääneet taimet olivat aivan ruskeat. Multian hoitoalueessa huomattiin ruostesienen jauhetta nuorten kuusten latvakasvaimissa, joita kevähalla oli viukuuttanut.

Myrsky on huhtikuun 11 päivänä raivonnut tuntuvammin pohjoisessa ja itäisessä osassa maataamme, taittamalla runsaasti puita, jotka enimmäkseen olivat vikanaisia ja siis heikompia tuulta vastustamaan. Tämän rajutuulen tuottamista vahingoista ilmoitetaan Lapin tarkastuspiirin eteläosista sekä Kemin, Iin, Oulujärven sekä Kuopion tarkastuspiireistä, joissa se muutamissa hoitoalueissa, kuten Puhoksen, Ranuan, Kuhmon, Hyrynsalmen, Suomussalmen, Palojärven ja Suomensjärven, on ruhjonut paikoin runsaastikin puita, mitkä joko myymällä tai antamalla torppareille tarvepuiksi voidaan käyttää. Myös Parkanon hoitoalueessa on myrsky kaatanut muutamia satoja hyötypuita.

Lumi on erittäinkin Punkaharjun kruununpuistossa marraskuun keskivaiheilla sattuneen suvi-ilman takia, painollansa taittanut suuren määrän nuoria puita sekä joitakin rakennuspuita. Myös muuallakin Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on huomattu lumipainon jossakin määrin olleen vahingoksi metsälle.

Porot ilmoitetaan kolmessa pohjoisessa tarkastuspiirissä, missä poronhoitoa harjoitetaan, olevan mitä suurimpana vauriona metsälle, koska ne ovat esteenä metsänuudistukselle kankailla, jotka ovat niiden varsinaisia laidunmaita. Ne nimittäin kaivamalla hävittävät taimet, jotta kuivaperäisillä kangasmailla taimet eivät pääse kehittymään muualla kuin kaatuneiden puunrunkojen suojassa tai muuten suojatuilla paikoilla; myös sarvillan hankaamalla turmelevat ne kehittyneitäkin puita. *Hirvet* ovat sala-ampumisen kautta vähentyneet Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin eteläosissa, joten siellä niiden vahingon-teko ei ole enää tuntuva, mutta Mikkelin hoitoalueessa ne ovat, erittäinkin Lohikosken kruununpuistossa ja Heinäveden kruununmaalla, olleet ilmeiseksi haitaksi viime viitenä vuonna sen kautta, että ovat paikoin usean kymmenen hehtaarin alalla taittaneet melkeen jokaisen nuoren männyn poikki latvasta. *Maamyyrät*, Arvicola ja Talpa, ovat mainitussa tarkastuspiirissä, kuten tavallista, turmelleet taimitarhoissa lavojen perustetta ja siten vahingoittaneet taimiakin.

Vahingoista oppilaitosten alaisissa metsissä tehdään sitäpaitsi selkoa niiden toiminnasta kerrottaessa.

Metsänraiskaus.

Edelliseen vuoteen verraten on metsänraiskausten luku jonkun verran lisääntynyt, mutta anastettujen metsäntuotteiden määrä sitävastoin vähentynyt. Huomiota ansaitsevat edelleenkin Iin tarkastuspiirissä tapahtuneet luvultansa ja laadultaan suurimmat metsänraiskaukset. Täällä on aina ennenkin rehoittanut metsänvarkaus, joka on rippunut siitä että väestö on, käsirahoja helposti saaden puukauppialta, niin yleisesti tottunut puutavarain kauppailmiseen leveranssipuiden muodossa, että luvallisten puukauppain rinnalla luvattomuuksia on suuressa määrin harjoitettu. Näitä luvattomia anastuksia on ruvettu paremmin saamaan ilmi viime vuosina, sitten kun hoitoaluejako on tapahtunut ja lisäpartioita suuremmassa määrässä on asetettu. Metsänraiskausta ei täällä vastedeskään saada herkeämään, ellei raiskaajia ja varastettujen puiden kauppaan tietävästi osaa ottaneita oikeuteen vedetä. Ranuan metsänhoitoalueesta ilmoitetaan, että metsänraiskaukset kuitenkin siellä alkavat vähenemään ja että raiskattujen lukuun nyt on otettu niitäkin puumääriä, jotka ovat tavatut kertomusvuonna, vaan jo 1904—1905 vuosien aikana hakatut.

Ilmisaatujen luvattomien hakkauksien lukumäärän ynnä anastettujen metsäntuotteiden laadun osottaa seuraava taulu:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskausten lukumäärä.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, taulenkaatoja, kolopuita y. m., kpl.	Vanteita ja yttöjä, kpl.	Poltto-, hionno-, päre-, veistopuita, torvaksia, m.	Palkkia, heiniä y. m., kuorma.	Pannuortta, vuohia, pinnaa, kiloa.
Turun—Hämeen läänien.								
Kankaanpää	14	13	—	13	—	—	—	—
Parkano	3	3	—	—	—	—	—	—
Aure	1	—	9	—	—	—	—	—
Jämsä	3	—	—	—	120	50	—	—
Summa	21	16	9	13	120	50	—	—
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Rajajoki	8	37	12	—	—	17,26	—	—
Laatokka	1	4	—	—	—	—	—	—
Mikkeli	1	—	1	—	—	—	—	—
Summa	10	41	13	—	—	17,26	—	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskauskien lukumäärä.	Haasketut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Kaloja, tunlenkastoja, kolopuita, m, kpl.	Vanteita ja viisoja, kpl.	Poltto-, hiomo-, päre-, veistopuita, tervaksia, m ³	Jäkeliä, heinää y. m., kuorimaa.	Puunkuorta, tuohia, pihkaa, kiloa.
Kuopion läänin.								
Ilomantsi	1	—	—	1	—	—	—	—
Vaasan läänin.								
(Ei ole tapahtunut).								
Oulujärven.								
Siikajoki	1	—	9	—	—	—	—	—
Kalajoki	1	5	—	—	—	—	—	—
Haapajärvi	2	7	17	—	—	—	—	—
Paltamo	3	—	8	—	12	5,33	—	—
Sotkamo	3	—	—	32	—	5,50	—	—
Lentiira	8	7	151	3	—	5,0	—	—
Puolanka	4	—	306	1	—	—	—	—
Summa	22	19	491	36	12	15,33	—	—
Iin.								
Ii	3	—	89	4	—	—	—	—
Pudasjärvi	18	2,667	51	—	—	—	—	—
Puhos	11	355	—	—	—	64	—	—
Taivalkoski	2	41	4	7	—	12	—	—
Ranua	63	1,806	32	21	120	—	—	—
Kuivaniemi	13	—	341	—	—	108	—	—
Ylisimo	9	219	5	—	—	7	—	—
Summa	119	5,088	522	32	120	191	—	—
Kemin.								
Ylitornio	2	4	23	—	—	—	—	—
Rovaniemi	1	264	—	148	—	—	—	—
Summa	3	268	23	148	—	—	—	—
Lapin.								
Luiro	5	31	177	42	—	90	—	—
Sodankylä	2	—	—	—	—	—	30	—
Kitinen	2	11	—	44	—	9	—	—
Utsjoki	1	—	7	—	—	—	—	—
Summa	10	42	184	86	—	111	30	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskattujen luku- määrä.	Haaskatut metsäntuotteet.							
		Sahapuita, kpl.	Rakennus- puita, kpl.	Keloja, tullen- kaatoja, kolo- puita y. m., kpl.	Vanteita ja vitsoja, kpl.	Poltto-, hio- mo-, päre-, veistopuita, tervaksia, m ³	Jäkeliä, heiniä y. m., kuor- maa.	Punnkorta, tuohia, pih- kaa, kiloa.	
Evo—Vesijako. (Ei ole tapahtunut).	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. 1906 Yhteensä	186	5,474	1,242	316	252	385,1	30	—	
» 1905 »	157	5,703	2,019	549	350	852,5	23	437	
» 1904 »	225	4,206	1,052	356	505	88,3	2,5	280	
» 1903 »	217	2,322	739	31	380	293	21	—	
» 1902 »	201	2,562	1,243	379	2,108	68	28	103	
» 1901 »	302	3,763	2,655	5,552	1,423	374	40	490	
» 1900 »	240	1,965	1,645	3,553	1,280	349	9,5	570	

Miten raaskattujen metsäntuotteiden kanssa on menetelty osoittaa seuraava taulu:

Tarkastuspiiri.	Miten haaskattujen met- säntuotteiden suhteon on menetelty.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tullenkaatoja y. m., kpl.	Vanteita ja vitsoja, kpl.	Poltto-, hiono-, päre-, veistopuita, m ³	Jäkeliä, lehtiä y. m., kuormaa.	Punnkorta, tuohia, kiloa.
Turun—Hämeen läänien.	Anastettu	9	9	13	120	50	—	—
	Kelpaamattomaksi tehty	7	—	—	—	—	—	—
Viipurin—Mikkelin läänien.	Anastettu	41	7	—	—	14,26	—	—
	Myyty	—	6	—	—	3,0	—	—
Kuopion läänin.	Takavarikossa	—	—	1	—	—	—	—
Oulujärven.	Anastettu	16	121	2	12	5,83	—	—
	Torpparille annettu . .	—	17	—	—	—	—	—
	Takavarikossa	3	116	34	—	10,0	—	—
	Myyty	—	61	—	—	—	—	—
	Kelpaamattomaksi tehty	—	176	—	—	—	—	—
Iin.	Myyty	953	90	7	—	7	—	—
	Anastettu	2,311	33	10	—	76	—	—
	Kelpaamattomaksi tehty	599	173	5	120	1	—	—

Tarkastuspiiri.	Miten haaskattujen metsäntuotteiden suhteen on menetelty.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tullenkatotja y. m., kpl.	Vanteita ja visioja, kpl.	Poltto-, hiomo-, päre-, vesikopuita, m ³	Jäkelin lehtiä y m., kuormaa.	Puunkuorta, tuotia, kiloa.
Iin.	Torppareille annettu . . .	14	—	—	—	—	—	—
	Takavarikossa	1,211	226	10	—	107	—	—
Kemin.	Anastettu	4	—	—	—	—	—	—
	Myyty	264	23	148	—	—	—	—
Lapin.	Myyty	—	7	—	—	12	—	—
	Anastettu	31	177	42	—	99	30	—
	Takavarikossa	11	—	44	—	—	—	—
	Yhteensä	5,474	1,242	316	252	385,1	30	—

Kulovalkeat.

Sentakia että kesä oli aika ajottain pitkäpoutainen ja kuiva syttyi lukuisa määrä kulovalkeita ja ne pääsivät levenemään sangen laajalle. Palojen luku, 121 eri kulovalkeata, ja ala, joka nousee 4,417,25 hehtaariin, ovatkin sentähden paljoa suuremmat kuin edellisenä vuonna, jolloin vastaavat luvut olivat 56 kuloa ja 1,905,91 ha. Useimmat ja samalla laajimmat kulot ovat sattuneet Oulujärven ja Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiireissä.

Metsävalkean synnystä on useimmissa tapauksissa vaikea saada täyttä varmuutta, yhtävähän kuin siihen syyllisiä voidaan toteennäytettävästi saada selville. Syytteeseen metsävalkean syyttämistä on kuitenkin saatu Kankaanpään hoitoalueessa yksi henkilö, joka on langetettu, ja toiseen paloon oli syyllinen tunnettu, vaan todistajia puuttui. Vaasan läänin tarkastuspiirissä oli neljässä kohdassa palo levinnyt kytömailta, mutta ovat syylliset vapaaehtoisesti korvanneet vahingon. Paltamon ja Mikkelin hoitoalueissa on myös syytteenalaisina kaksi henkilöä, jälkimäisessä luvattomasta tulenteosta järven rannalle.

Yleensä arvellaan kulojen saaneen alkunsa kulkijain, paimenten, kalastajain, tukinuittajain ja heinämiesten sekä salametsästäjain varomattomasta tulen käyttämisestä; jossakin tapauksessa, kuten Aureen hoitoalueessa, ukkoson syyttämistä. Yhdessä tapauksessa Kuopion läänin tarkastuspiirissä sekä myös Taivaikosken ja Uomaan hoitoalueissa arvellaan kulon syttyneen murhapolttojen kautta, viimeainitussa sitä varmemmin kun tulia oli viritetty neljään eri kohtaan samalla paloalalla, jota varten sinne sittemmin on asetettu lisäksi kaksi

metsä- ja palovartijaa. Tuntsan hoitoalueessa sai tuli alkunsa maanmittaus-työväestön nuotiotulesta.

Metsäpalojen takia vahingoittuneet puut on Viipurin—Mikkelin läänin tarkastuspiirissä myyty paikallishuutokaupalla, käsittäen 16,400 puuta ja 8,000 kuutiometriä halkoja; niinikään on Jongunjoen hoitoalueessa Kuopion tarkastuspiiriä 5,000 palon vioittamaa puuta myyty ja osaksi käytetty kansakoulurakennukseen. Yleensä ei palometsäin myynti ole kiiruhtavaa, koska etenkin mänty voi useimmiten pintavalkean jälkeen virkistyä uudelleen kasvukuntoon. Usein on senkin vuoksi syytä karttaa palometsäin pikaista myymistä, etteivät nämä muodostuisi keinotteluesineeksi.

Kulojen lukumäärä, laajuus ja niiden tuottamat vahingot kussakin hoitoalueessa ovat merkityt seuraavaan luetteloon:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden luku- määrä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Kulojen tuottamien vahinkojen laatu.
Turun—Hämeen läänien.			
Kankaanpää	2	31,00	Toisessa palossa hävisi nuorta mäntymetsää, toisessa, joka levisi kytömaasta ja josta syyllinen on sakoitettu, oli vahinko vähäinen.
Aure	8	57,00	Tuli vahingoittanut keski-ikäistä kuusikkoa ja sekametsää, osin mäntyä, niin että puut kuivuvat. Yksi palo on ukkosen syyttämä.
Viipurin—Mikkelin läänien.			
Pällilä	5	44,70	Alikasvu ja vähin suurempiakin mäntyjä vahingoittanut.
Rajajoki	1	5,00	Kulo vahingoitti osittain taimia metsänviljelysalalla.
Uomaa	13	779,00	Valkea turmellut vanhaa ja keski-ik. kuusimetsää 3 ha, keski-ik. mäntyä 300 ha, sekä suuria aloja nuorta metsää.
Loimala	2	12,90	40—50 v. ikäinen männikkö kuivuu noin 5 ha alalla sekä nuorta mäntyä ja osaksi vanhempia kuusia turmeltunut.
Korpiselkä	3	18,00	Suuri osa metsästä tulnee kuivumaan.
Mikkeli	6	104,50	Laajin ala on 95 ha, jossa loubisella maalla kasvava keski-ikäinen ja harva, vanha petäjistö sekä osaksi kuusimetsä turmeltui.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovaikeiden lukumäärä.	Palalojen pinta-ala, hehtaareita.	Kulojen tuottamien vahinkojen laatu.
Kuopion läänin.			
Iisalmi	4	19,60	Nuori näremetsä ja osin keski-ik. mäntymetsä turmeltunut.
Palojärvi	2	2,50	Nuoret ja keski-ik. puut turmeltuneet.
Kuohatti	2	0,85	Osin on nuori metsä kuoleutunut.
Jongunjoki	2	302,00	Tuli on pilannut sekä nuoren että vanhemman metsän. Yli 5,000 puuta on leimattu ja myyty, niistä 1,200 käytetty kansakoulu-rakennukseen, loput tulevat vielä käytettäviksi rautatien rakennustöihin.
Suomusjärvi	2	—	Ehdittiin sammuttaa ennenkuin vahinkoa tapahtui.
Ilomantsi	4	86,50	Nuori metsä osittain vahingoittunut; 70 ha:lla oli suopalo, josta ei ollut mainittavaa vahinkoa.
Vaasan läänin.			
Viitasaari	3	15,05	Tuli vahingoitti nuorta ja keski-ik. metsää.
Salamajärvi	1	100,00	Nuori ja keski-ik. metsä turmeltunut.
Pyhäjärvi	1	2,00	Maanpinta kärventynyt.
Saarijärvi	1	3,50	30 vuotias metsä turmeltunut.
Multia	1	1,00	Juurimetsä ja joitakin ylispuita vikaantunut.
Virrat	1	25,00	Keski-ik. metsä pahasti vahingoittunut.
Lesti	3	15,55	Osa nuorta mänty-, kuusi- ja koivumetsää kuivuu.
Alajärvi	2	24,50	Nuori metsä ja osaksi rämeellä kasvava vanha mänty- ja koivumetsä kuivuu.
Jalasjärvi	2	5,00	Nuorta metsää, joka kuivuu.
Oulujärven.			
Siikajoki	5	465,00	Kulo turmellut nuorta ja osin vanhaa metsää.
Pyhäjoki	1	31,00	Turmeltui nuorta havumetsää, sekä 500 hirttä.
Haapajärvi	1	400,00	Nuori ja keski-ik. metsä kuivunut, vanhempi osaksi vahingoittunut.
Paltamo	2	154,00	Vanhaa kuusta ja nuorta mäntyä kuivunut.
Sotkamo	4	150,00	Nuori metsä ja 19 tukkip. vahingoittunut.
Lentiira	7	595,00	Nuori metsä arvellaan kuivuvan ja muutamia hirsiiä.
Kuhmo	10	472,00	Taimisto ja nuori metsä kuivuvat, samoin joku määrä sahapuita.
Puolanka	4	121,00	Nuorta ja keski-ik. sekametsää kuivuu.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden luku- määrä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Kulojen tuottamien vahinkojen laatu.
Iin.			
Utajärvi	3	92,00	Tuli vahingoitti 40 v. mäntyä, joka osaksi kuivuu.
Taivalkoski	1	2,00	Mäntymetsää, nuorempia puita kuivuu.
Kuusamo	2	—	Palot sammutettiin heti alussa.
Ranua	1	2,50	Männikköä, jossa nuoremmat puut vähin turmeltuvat.
Simo	2	3,00	Sekametsää, jossa nuoret puut kuoleuvat.
Kemin.			
Pohjois-Kemijärvi	1	20,00	Taimet ja osaksi vanhempia puita vahingoittunut.
Etelä-Kemijärvi	1	2,60	Nuorta metsää vähässä määrässä ja joitakin hirsiiä kuivunut.
Tuntsa	1	30,00	Paloalalta leimattu myytäväksi 725 sahapuuta. Keski-ik. mänty ja alikasvu tulnee kuivumaan.
Lapin.			
Yläkemi	1	30,00	Tuli turmeli nuoren ja keski-ik. metsän sekä osan hakkuukelpoisesta mäntymetsästä.
Sodankylä	1	188,00	Ainoastaan nuori metsä kuolee.
Kitinen	1	2,00	Vahinko vähäpätöinen.
Muonio	1	2,00	Tuli vahingoittanut nuorta sekametsää.
Yhteensä	121	4417,25	
V. 1905 »	56	1,906	
» 1904 »	34	520	
» 1903 »	58	1,120	
» 1902 »	16	371	
» 1901 »	251	17,060	
» 1900 »	85	3,395	

Edelläolevasta luettelosta päättäen on kertomusvuosina sekä kulojen luku että palojen pinta-ala ollut paljoo suurempi kuin viimekuluneena kuutena vuotena, lukuunottamatta v. 1901, jolloin kulovalkeiden leveneminen oli sängen tuhoatuottavaa.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1906 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.					Vireille pantuja juttuja on				Aikaisemmin vireille pannut juttuja on	
	Metsänhaaskaus.	Kulovalkaa.	Salameksitys tai kalastus.	Karjalaitimen väkirikkyys.	Muuta rikkomuksia.	päätetty siten että		toistaiseksi lykätty.	vapautettu.	vapautettu.	tuomittu.
						syötetty on tuomittu.	syötetty on vapautettu.				
Haapajärvi	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Paltamo	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Sotkamo	1	—	5	—	—	5	—	1	—	—	—
Lentiira	1	—	1	—	5	3	1	3	—	—	—
Suomussalmi	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Puolanka	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Iin.											
Ii	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pudasjärvi	1	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—
Puhos	6	—	1	—	—	4	—	3	3	1	—
Taivalkoski	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Ranna	3	—	—	—	1	1	2	1	1	—	—
Kuivaniemi	16	—	—	—	—	6	1	9	—	—	—
Simo	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Ylisimo	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Kemin.											
Kemi	—	—	4	—	—	1	—	3	—	—	—
Murola	—	—	3	—	—	1	—	2	—	—	—
Ylitornio	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Turtola	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Rovaniemi	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—
Lapin.											
Luiro	2	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—
Ylikittilä	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Muonio	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Utsjoki	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Summa	57	4	30	—	13	45	8	51	7	2	—

Kertomusvuonna on 104 vireille pannusta syytteestä 45 jutussa syyllinen tuomittu, 8:ssa vapautettu, josta paitsi 51 juttua on siirretty ratkaisemattomina toistaiseksi. Aikaisemmista asioista on 7:ssä syytetyt tuomittu ja 2:ssa vapau-

tettu. Verraten edelliseen vuoteen, jolloin vireille pantuja asioita oli 70, ja vuoteen 1904, jolloin niiden luku oli 53, on haasteasiain lukumäärä ollut kasvamaan päin.

Luvultansa ja laadultansa suurimmat syyteasiat ovat olleet Iin tarkastuspiirissä, etenkin Kuivaniemen, Puhoksen, Pudasjärven ja Ranuan hoitoalueissa, missä metsärikosasioita on tarmokkaasti ajettu oikeudessa. Erittäin raskauttavia rikoksia on tapahtunut Pudasjärvellä ja Ranualla. Edellisessä sai metsänvartija Samppa Timonen surmansa kahden metsänvarkaan kautta, kun hän oli ottamassa puita takavarikkoon. Hänen leskelleen myönsi sittemmin Keis. Senaatti ylimääräisen avustuksen ja eläkkeen. Molemmat murhamiehet saatiin kiinni ja tulivat tuomituiksi. Samassa hoitoalueessa tapahtui myös aseellinen uhkaus erästä metsävirkamiestä vastaan takavarikkotoimituksen estämiseksi, josta sekä syyllinen että väärän valan tehnyt todistaja sittemmin langetettiin. Ranuan hoitoalueessa tapahtuneen erittäin törkeän aseellisen murhayrityksen johdosta apulaismetsävirkamiestä kohtaan, kun hän tarkastusretkellä kohtasi metsänraiskaajan, erään talonisännän poikansa kera, metsässä, tuli mainittu isäntä, joka sittemmin vielä teki talonväkineen vastarintaa poliisivoimaa vastaan, langetetuksi kovaan rangaistukseen ja saivat myös muut vastarintaan osalliset tuomionsa.

Salametsästystä koskevain syyteasiain luku on kasvanut sen takia että hirvien lisääntyminen on houkutellut sala-ampujat liikkeelle. Kemin tarkastuspiirissä koskee kymmenkunta syyteasiaa hirven ampunista ja useimmissa muisakin käsittävät salametsästysasiat hirventappoa.

Koska haasteasiain ponteva ja joutuisa käsittely viranomaisten puolelta on varsin tärkeä, on metsänhoitajia velvoitettu itsekin läsnä olemaan oikeuden edessä antaaksensa yleiselle syyttäjälle tarpeellisia valaisuvia tietoja. Kun varmuutta ei ole ollut siitä, että rikoksista tuomittujen puolelta nämä metsävirkamiesten matkustukset käräjille tulevat korvatuiksi, on Keisarillinen Senaatti 24 p. huhtikuuta v. 1906 Metsähallituksen esityksestä määrännyt, että metsänhoitaja, käräjämatkoiltaan sellaisissa jutuissa, jotka koskevat rikoksia metsä- ja metsästyslakia vastaan, saa korvausta voimassa olevan matkustussäännön mukaan, jos asunnostaan on käräjäpaikalle pitempi matka kuin kymmenen kilometriä.

Metsänarvioiminen.

Metsänarvioimiseen kruununmetsissä ryhdyttiin vuonna 1883, jolloin neljä metsänarvostelijaa asetettiin pohjois-Suomeen hirsipuuvarestoja sikäläisissä hoitoalueissa arvostelemaan, jonka ohessa hoitoalueiden metsävirkamiehet saivat käskyn toimeenpanna metsänarvostelutöitä silloin kun aika myöten antaa. Nämä

arvostelut, joiden jouduttamiseksi on käytetty apulaismetsänarvostelijoita, ovat siis kestäneet 24 vuotta ja ovat nyt likimmiten kaikki kruununmetsät arvioitu, paitsi vähempiä osia pääasiallisesti pohjois-Suomessa. Arvosteleminen on osittain toimitettu puiden lukemisen kautta, varsinkin eteläosissa, missä parempia karttoja on ollut tarjona, osittain pohjoisissa kruununmetsissä koelinjoilla, viimeisinä vuosina noudattamalla Metsähallituksen vuonna 1902 antamia ohjeita, sillä tavoin että koelinjoja olosuhteiden mukaan on asetettava 200—700 metrin välimatkoille ja että niiden pinta-ala vastaisi 5—10 % koko arvosteltavasta alasta. Tämä arvostelutapa, joka on näyttänyt antavan jotenkin tyydyttäviä tuloksia, on paljon huokeampi ja joutuisampi kuin jos kaikki puut luetaan koko alalta sekä tarjoo sen ohessa sen suuren edun, että tällaisen, kompassin avulla käydyn arvostelulinjaston kautta saadaan metsämaa tyydyttävästi kartoitetuksi, missä tarkempia karttoja puuttuu. Näin on saatu vähillä kustannuksilla jota-kuinkin tarkoituksensa täyttäviä karttoja suurimmalle osalle Lapin kihlakuntaa kaavassa 1: 50,000.

Metsänarvostelutöitä ovat kertomusvuoden aikana suorittaneet 3 varsinaista ja 4 ylimääräistä arvostelijaa, joista yksi on työskennellyt Suomusjärven hoitoalueessa Kuopion läänin tarkastuspiirissä ja muut entisessä Sodankylän hoitoalueessa, jossa yksi on arvioinut Kitisen, kaksi Luiron ja kolme Sodankylän uusissa hoitoalueissa vielä arvostelematta olevilla aloilla, jota paitsi neljäs varsinainen arvostelija tutki Inarin hoitoalueessa Lutto- ja Patsjoen väylien uittosuhteita, puuvarastoja ja yleensä puutavarain menekkioloja näillä seuduilla Pohjois-Jäämereen asti.

Kertomusvuonna toimitettujen arvostelujen tulokset ovat seuraavat:

Hoitoalue.	Vuonna 1906 arvostelun yhteydessä kartoitettu maa-ala, hehtaaria.	Vuonna 1906 arvioitu puumäärä.		
		Sahapuita (30 centim. 1,3 metrin korkeudella).	Hirrenaineita (25—30 centim. 1,3 metrin korkeudella).	Yhteensä.
Somusjärvi (3,991,44 ha:lla)	—	96,359	93,142	189,501
Kitinen	32,300,00	199,440	197,200	396,640
Luiro	38,157,75	243,117	215,893	459,010
Sodankylä	74,090,47	766,147	682,380	1,448,527
Yhteensä	144,548,22	1,300,063	1,188,615	2,488,678

Kun edellisenä vuonna oli arvostelematta 2,645,726 hehtaaria ja kun vuonna 1906 arvosteltu ala tekee 148,539,66 ha, niin on vielä arvostelematta 2,497,186 ha, josta noin 1,000 ha Suomusjärven ja 2,350 ha Iisalmen hoitoalueessa sekä muu osa Kemin ja Lapin tarkastuspiirissä. Mutta viime mainitun alan suhteen on kuitenkin huomattava, että enin osa käsittää sellaisia alueita Utsjoen, Enon-

tekiön ja osaksi Inarin hoitoalueista, missä on metsättömiä tunturialueita tai aivan vähän metsää. Sodankylän pitäjässä on kertomusvuonna metsänarvostelutyö päättynyt. Muonion pitäjässä päättyi arvostelu vuonna 1900 ja Kittilän pitäjässä vuonna 1902, vaan on viimeainitussa vielä useita kohtia kesken-eräisinä ja täydennystöiden tarpeessa. Inarissa keskeytyi arvioimistyö vuonna 1903 toistaiseksi, sittenkun suurin ja arvometsää enin käsittävä osa oli saatu arvioiduksi. Sallan hoitoalue on vielä suurimmaksi osaksi arvostelematta.

Kertomusvuoden lopussa oli koko sillä ajalla, jona puheenalaiset arvostelutyöt ovat kestäneet, yhteensä arvioitu seuraava lukumäärä sahapuita ja hirrenaineita, pohjois-Suomessa vielä suureksi osaksi entisen hoitoaluejaon mukaan, missä entisten arvostelujen tuloksia ei ole vielä voitu tarkasti jakaa uusille hoitoalueille.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu puumäärä.		
	Sahapuita.	Hirrenaineita.	Yhteensä.
Turun—Hämeen läänien.			
<i>Loppi</i> *)	155 772	287 163	442 935
Yläne	27 970	123 997	151 967
<i>Kankaanpää</i>	150 330	259 774	410 104
Karvia	180 604	284 233	464 837
Parkano	466 751	452 502	919 253
<i>Aure</i>	377 580	493 900	871 480
<i>Orivesi</i>	407 956	524 460	932 416
<i>Jämsä</i>	243 237	346 276	589 513
Yhteensä	2 010 200	2 772 305	4 782 505
Evo—Vesijako (uusi arvostelu 1904—1907).	78 192	319 914	398 106
Viipurin—Mikkelin läänien.			
Miehikkälän kruununpuisto	34 457	106 688	141 145
Pällilä	154 829	274 746	429 575
Rajajoki	86 927	379 058	465 985
Laatokka	192 344	251 833	444 117
Uomaa	314 605	927 772	1 242 377
Loimala	346 279	471 768	818 047
Korpiselkä	1 315 273	1 790 310	3 105 583
Mikkeli	84 536	469 409	553 945
Yhteensä	2 529 250	4 671 584	7 200 834
Kuopion läänin.			
Ilomantsi	1 314 718	1 954 862	3 269 580
Suomusjärvi	1 213 136	1 084 244	2 297 380

*) Hoitoalueet, joissa metsänhoidontarkastus on tapahtunut, ovat kursivi-kirjaimilla merkityt ja ovat tarkastuksen yhteydessä uudestaan arvioidut puumäärät luetteloon otetut.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu puumäärä.		
	Sahapuita.	Hirren- aineita.	Yhteensä.
Jongunjoki	476 988	454 157	931 145
Kuohatti	313 197	359 196	672 393
Hälmejärvi	283 429	536 077	819 506
<i>Palojärvi</i> *)	416 075	1 179 425	1 595 500
<i>Iisalmi</i>	359 994	654 864	1 014 858
Yhteensä	4 377 537	6 222 825	10 600 362
Vaasan läänin.			
Viitasaari	422 204	504 868	927 072
Salamajärvi	460 254	347 265	807 519
Pyhäjärvi	583 706	559 471	1 143 177
<i>Saarijärvi</i>	232 585	624 067	856 652
<i>Multia</i>	259 300	329 400	588 700
<i>Virrat</i>	212 370	371 800	584 170
<i>Lesti</i>	165 097	395 115	560 212
Alajärvi	17 275	99 444	116 719
<i>Jalasjärvi</i>	64 881	125 553	190 434
Yhteensä	2 417 672	3 356 983	5 774 655
Oulujärven.			
Kalajoki (uuden hoitoaluejaon mukaan)	14 906	68 421	83 327
<i>Pyhäjoki</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	96 500	346 000	442 500
Siikajoki	95 859	470 386	566 245
<i>Paltamo</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	244 500	417 224	661 724
» (ent. Paltamon hoitoalueen muut osat)	107 178	152 635	259 813
<i>Sotkamo</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	461 892	802 454	1 264 346
» (ent. Sotkamon hoitoalueen muut osat)	1 663 745	1 994 080	3 657 825
Hyrnsalmi (ent. hoitoalue)	1 190 874	635 652	1 826 526
<i>Haapajärvi</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	573 353	780 449	1 353 802
Yhteensä	4 448 807	5 667 301	10 116 108
Iin.			
<i>Simo</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	390 877	662 702	1 053 579
» (Ylissimon ja Ranuan osa entistä Simon hoito- aluetta)	363 277	271 257	634 534
Ii (ent. hoitoalue)	634 927	415 539	1 050 466
Kuusamo (samoin)	1 804 384	846 611	2 650 995
Haukipudas (samoin)	121 394	367 108	488 502
<i>Kuivaniemi</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	194 105	538 832	732 937
Yhteensä	3 508 964	3 102 049	6 611 013

*) Hoitoalueet, joissa metsänhoidontarkastus on tapahtunut, ovat kursivi-kirjaimilla merkityt ja ovat tarkastuksen yhteydessä uudestaan arvioidut puumäärät luetteloon otetut.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu puumäärä.		
	Sahapuita.	Hirren- aineita.	Yhteensä.
Kemin.			
<i>Kemi</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	373 420	533 050	906 470
Tornio (ent. hoitoalue)	2 198 145	1 469 103	3 667 248
Rovaniemi (ent. hoitoalue)	1 709 127	1 176 300	2 885 427
Kemijärvi (ent. hoitoalue)	5 894 518	5 541 105	11 435 623
<i>Muurola</i> (uuden hoitoaluejaon mukaan)	483 320	444 230	927 550
Yhteensä	10 658 530	9 163 788	19 822 318
Lapin.			
Muonio (ent. hoitoalue)	1 115 646	1 331 499	2 447 145
Ounasjoki (samoin)	1 471 213	2 028 686	3 499 899
Sodankylä (samoin)	7 787 670	9 037 814	16 825 484
Inari (samoin)	2 943 654	5 358 807	8 302 461
Yhteensä	13 318 183	17 756 806	31 074 989
Summa	43 347 335	53 093 555	96 380 890

Edelläluetelluista puumääristä on tosin arvioimisen jälkeen poistunut hakkauskien, myrskyjen, kulojen y. m. kautta melkoinen määrä, mutta kun suuri määrä hirrenaineita on senjälkeen kuin arvostelu on toimitettu ehtinyt varttua täysimittaisiksi sahapuiksi, ja koska arvostelun tuloskin on pidettävä alhaisempana todellista puumäärää, voi edellä ilmoitettua puumäärää katsoa arvosteltujen metsämaitten nykyiseksi minimi-hirsivarastoksi.

Metsänhoidon järjestäminen.

Metsänjakotyöt, joita aikaisemmin oli tilapäisten määräysten johdosta, arvioimistöiden perusteella sekä Evon metsäopiston harjoitustöinä toimitettu siellä täällä kruununmetsissä, oli Keisarillinen Senaatti toukokuun 13 p. vuonna 1898 Metsähallituksen esityksestä määrännyt toimeenpantaviksi kruununpuistoissa, joissa sittemmin vuosina 1899—1903 on järkipärisen ja kestävänsä metsätalouden saavuttamiseksi laadittu hoitosuunnitelmia Turun—Hämeen läänien sekä Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiireissä kuin myös kahdessa kruununpuistossa Kuopion ja Oulujärven tarkastuspiireissä. Näitä metsänjakotöitä ovat suorittaneet neljä sitä varten asetettua metsänarvostelijaa, jotka ovat mainittuina vuosina ehtineet saada kaikkiaan noin 120,000 hehtaarin alalle hoitosuunnitelmia valmistetuksi.

Siihen katsoen, että tämä metsänjakotoimi olisi vaatinut äärettömän ajan ja suunnattomia kustannuksia ja kun nämä hoitosuunnitelmat, jotka käsittivät kokonaista kiertoaikaa, eivät voi mukaantua olevien olojen ja metsän kunkin aikaisen tilan mukaan, järjesti Metsähallitus koetteeksi vuonna 1904 nämä toimitukset uudemmassa metsätaloudessa tavallisien aika-ajottaisten metsänhoidontarkastuksien eli revisioonein kannalle, joissa metsän tila ja metsävarat tutkitaan sekä metsätalouden kulku määritellään aina 10 vuodeksi kerrallaan. Metsähallituksen esityksestä Keisarillinen Senaatti 10 p. huhtikuuta 1905 suostui siihen, että metsänjako-arvostelijat lisätään kuudeksi ja että nämä, joiden nimitys tulisi olemaan »metsänhoidontarkastajat», käytetään annettavien ohjeiden mukaan kruununmetsien metsänhoidontarkastuksiin sekä, että palkkio, joka tätä ennen oli ollut metsänarvostelijalle jakotöitä varten 2,000 markkaa vuodelta sekä kruunun virkatalojen metsätöitä varten laaditun taksan mukainen korvaus asiakirja- ja karttatöistä ja matkustussäännön mukainen korvaus ulkotöistä, tulisi muuttumaan 4,000 markan vuosipalkkioksi, korvaukseksi toimituksista matkustussäännön mukaan sekä toimituspäiviltä ulkotöissä 10 markkaa, ilman oikeutta saada mitään korvausta sisätöistä, jotka kuten ennenkin käsittävät toimituskirjain ja niihin kuuluvan tarpeellisen kartan valmistamista.

Nämä metsänhoidontarkastajat ovat toimineet Metsähallituksen antamien ohjeiden mukaisesti, mitkä ovat julaistut viime vuosikertomuksessa. Tarkastustoimituksissa noudatetaan ylimalkaan samantapaista menettelyä kuin metsänjaossa, vaan hoitosuunnitelma tehdään kuten on mainittu ainoastaan 10 vuodeksi, mille ajanjaksolle erällensä metsänhoitoa voi jotenkin tarkoin järjestellä. Nämä tarkastukset edellyttävät myös, että olemassa olevia karttoja oikaistaan ja täydennetään sekä että toimituksessa otetaan selko, mitkä hoitoalueen osat puuttuvien tahi taloutta varten kelpaamattomien karttain takia ovat uudesti mitattavat, joka kruununmaidan mittausta ainakin toistaiseksi eli niin kauan kuin metsänhoitomiehistä on puute on toimitettava etupäässä maamittarikunnan kautta. Samoin näissä tarkastuksissa tutkitaan, missä osissa hoitoaluetta voidaan toimeenpanna erikois-metsänjakoa lohkokakkausta tai muuta semmoista hakkaustapaa varten, joka vaatii seikkaperäisempää metsänjaotusta ja jommoinen jako on toimeenpantava, kun se edulliseksi huomataan. Toimitusmiehen tulee sen ohessa tarkoin tutkia tähänastinen talous, tarkastaa kaikki hakkaukset sekä muut toimet, ottaa selkoa nykyisestä hirs- ja puuvarastosta ja ylipäänsä kaikista metsätaloutta koskevista seikoista sekä näiden töiden ja tutkimusten perusteella ja siitä neuvoteltuaan metsänhoitajan ja ylimetsänhoitajan kanssa laatia suunnitelma metsänhoidolle kymmeneksi vuodeksi sekä osoittaa ne hakkaukset ja muut tehtävät, jotka tällä ajalla ovat suoritettavat.

Metsänhoidontarkastustyöt ovat siis metsänhoidon järjestämistoimia, jotka eivät käsitä erityisiä vähempiä osia hoitoaluetta, vaan koko hoitoalueen; ja

sen takia, että taloussuunnitelma supistuu lähimpään ajanjaksoon, jonka oloja voi arvostella, saapi jakotoimi käytännöllisemmän pohjan ja muodostuu nykyistä todellista tarvetta ja taloudellista etua enemmän vastaavaksi.

Metsänhoidontarkastuksissa viime kuluneena kolmena vuotena toimitettujen arvostelujen tulokset nähdään seuraavasta taulusta, johon on vertaukseksi otettu myöskin aikaisemmat arvostelut vastaavilla alueilla.

Hoitoalue.	Pinta-ala Ha.	Metsänhoidontarkastajan arvostelu.				Entinen arvostelu.			
		Vuosi.	Saha- puita.	Hirren- aineita.	Yh- teensä.	Vuosi.	Saha- puita.	Hirren- aineita.	Yh- teensä.
Multia . . .	25 026	1904	259 300	329 400	588 700	1883—1891	281 107	293 559	574 666
Jalasjärvi .	48 748	»	64 881	125 553	190 434	1888—1898	16 659	59 816	76 475
Pyhäjoki .	49 803	»	96 500	346 000	442 500	1888—1893	30 000	88 583	118 583
Kemi . . .	92 629	»	373 420	533 050	906 470	1886	480 902	349 334	830 236
Loppi . . .	13 130	1905	155 772	287 163	442 935	1888—1894	150 356	292 431	442 787
Virrat . . .	27 850	»	212 370	371 800	584 170	1883—1894	229 974	308 914	538 888
Lesti . . .	57 973	»	165 097	395 115	560 212	1888—1897	159 072	281 946	441 018
Palojärvi .	64 173	»	416 075	1 179 425	1 595 500	1887—1902	317 542	946 424	1 263 966
Haapajärvi	64 983	»	573 353	780 449	1 353 802	1888—1904	128 582	427 486	556 068
Muurola . .	168 561	»	483 320	444 230	927 550	1886	389 822	223 945	613 767
Jämsä . . .	19 157	1906	243 237	346 276	589 513	1888—1895	202 956	173 987	376 943
Orivesi . .	24 189	»	407 956	524 460	932 416	1888—1894	365 516	536 537	902 053
Aure . . .	36 596	»	377 580	493 900	871 480	1888—1895	377 482	872 995	1 250 477
Saarijärvi .	31 058	»	232 585	624 067	856 652	1883—1898	337 407	327 762	665 169
Paltamo . .	112 361	»	244 500	417 224	661 724	1888—1897	184 724	335 449	520 173
Kuivaniemi *)	110 631	1906— 1907	194 105	538 832	732 937	1885—1886	21 770	33 796	55 566
Simo . . . *)	150 000	»	390 877	662 702	1 053 579	»	66 207	39 022	105 229
Iisalmi . . *)	32 875	1907	359 994	654 864	1 014 858	1886—1902	215 620	313 467	529 087
Sotkamo . . *)	92 454	»	461 892	802 454	1 264 346	1890—1896	321 501	487 349	808 850
Kankaanpää *)	46 454	»	150 330	259 774	410 104	1892—1904	108 619	243 888	352 507
Evo—Vesij. **)	9 235	1904— 1907	78 192	319 914	398 106	—	82 847	139 332	222 179
Yhteensä	1 277 386	—	5 941 336	10 436 652	16 377 988	—	4 468 665	6 776 022	11 244 687

Oriveden hoitoalueessa perustuu tarkastajien arvostelu aikaisempiin taksoituksiin ja Aureen hoitoalueessa on 35 uudistalolle erotetut metsät jätetyt tarkastuksessa lukuunottamatta. Muurolan hoitoalueessa on yksi karttaosa vielä arvosteltavana.

Arvostelun alaisina ovat tarkastuksissa olleet hiomo- ja polttopuuvarastotkin, koska niiden hakkauksia myös on talousohjelmassa käsiteltävä.

*) Kun kertomusta painettaessa on näistä hoitoalueista jo voitu saada likimääräisiä tietoja, mainitaan nekin tässä.

**) Evon—Vesijaon hoitoalueessa ovat metsät Evon metsäopiston oppilaiden harjoitustöiden yhteydessä uudestaan arvioidut ja kartoitetut.

Metsänarvostelutöitä helpoittaa se, että Metsähallitus karttapiirustus-konttorissansa valmistaa sopivassa kaavassa karttoja tai hankkii asianomaisista lääninmaanmittarikonttoreista uusimpia ja mahdollisimman paraita karttoja selityksineen työnalaista hoitoaluetta varten toimitusmiehen käytettäväksi.

Mitä tulee arvostelun tulokseen, verrattuna entisiin arvioimisiin, niin ovat metsänhoidontarkastuksissa hirsipuutarat huomattavasti suuremmiksi kuin ennen. Tähän vaikuttaa nähtävästi, paitsi ehkä osittain tarkempi arvostelu, myöskin se että metsänhoidontarkastuksessa otetaan huomioon korpi- ja rämemaillakin kasvavat hirsivarastot, että vikanaisia puita, joiden arvo viime aikoina on kohonnut, on myös tarkemmin huomioon otettu, että rintamitta-luokat eivät täysin vastaa niitä luokkia, joita ennen käytettiin latvamitalla 7 metrin korkeudelta, sekä myös se että niissä hoitoalueissa, missä taksoitukset ovat tapahtuneet parikymmentä vuotta sitten, suuri määrä puita on kehittynyt ja varttunut hirrenaineiksi, varsinkin siellä missä keski-ikäisiä metsiä on runsaasti, jota paitsi ensi aikoina hirrenaineiksi arvioitiin ainoastaan yksi, 9 työtuuman, latvaläpimittaluokka.

Metsän uudistus- ja viljelystoimet.

Metsän uudistuminen valtion metsissä tapahtuu etusijassa luonnollisella tavalla, jota ylimalkaan avustetaan toimeenpanemalla huolellisesti toimitettavia puhdistushakkauksia, leimauksia ja hakkuualojen perkauksia kuin myös latvusten karsimista sahapuu- ja muilla hakkuilla. Niinkään on paikoin uuden kasvun syntymistä edistetty risujen ja muiden tähteiden läjäämisellä ja polttamisella, kitukasvuisen alikasvun raivauksella ynnä muilla toimilla. Kun kruununmetsein pinta-ala on niin laaja, että tarpeellisiin puhdistushakkauksiin ja luonnollisen metsänuudistumisen kehittämistoimiin ei kaikkialla ole riittävästi työvoimia eikä asiantuntevaa avustusta ennenkuin metsänvartijakoulun käyneitä työjohtajia on hoitoalueisiin saatu ja kun perkauspuilla ei monin paikoin ole menekkiäkään, jää uudistus sentakia isoksi osaksi luonnon varaan. Missä menekkiä on ilmaantunut myös pienemmälle ja vähempiarvoiselle puutavaralle, siellä on puhdistus- ja perkaushakkauksia ensi sijassa toimeenpantu. Tätä on myös helpottanut puutavarain hankinta valtionrautateille, johon toimeen metsähallinto ryhtyi vuonna 1903, sekä jo aikaisemmin alkuunpantu paikallishuutokaupparjestelmä. Molemmissa tapauksissa saadaan metsästä poistetuksi nuorennukselle haitallisia jättöpuita, vikanaisia ja hylkykuita sekä rautateiden tarpeiksi vielä sen ohessa haloiksi kelpaavia pienempiä, kuivia ja maahan kaatuneita puita.

Siellä täällä, etenkin etelä-Suomen kruununmetsissä, on metsänuudistusta myös hankittu keinollisilla toimilla, kylvämällä tai istuttamalla usein laajojakin aloja. Näistä *metsänviljelystöistä* kertomusvuonna eri tarkastuspiireissä mainittakoon seuraavaa.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Kankaanpään hoitoalueessa metsänviljelystä toimitettu metsättömällä Pohjan-Hämeenkankaalla, nimittäin kuoppaistutusta 55 hehtaarin ja kylvöä 39 ha:n alalla, käyttämällä enimmäkseen mäntyä, mutta myös vuorimäntyä (*Pinus montana*), jota kylvettiin 8 kg. Jämsän hoitoalueessa on 3½ ha:n ala kylvetty osaksi risunpolton jälkeen ja osaksi kaskettuun maahan, sitten kun ensin ruista oli viljelty, vuokraamalla puolijakoisesti, joten metsän kylvöalan valmistustyöstä ei ollut kustannusta, vaan päinvastoin voittoa. Aikaisemmat viljelykset ovat välttävät; lehtikuusi (*Larix sibirica*) näyttää menestyvän. Karvian ja Aureen hoitoalueisiin viimeksi perustetuissa taimitarhoissa ovat siemenet tyydyttävästi itäneet.

Evon kruununpuistossa on kylvetty 4 kg männynsiemeniä ja istutettu 1,350 kuusen, lehtikuusen y. m. taimeita Hokajärven lohkokon 3,2 ha:n alalle, istutettu pieniin aukkoihin 66 kpl *Picea alba* ja 29 *Abies pectinata* Rautjärven lohkokon sekä 370 vaahteraa, 1,214 erilaista havupuuntainta ja kokeeksi ulkomaisia jalava-, saarni- ja vaahteralajia Hankalan lohkokon.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Miehikkälän kruununpuistossa yhteensä 4,16 ha:n alalle kylvetty 2 kg männynsiemeniä ja istutettu 16,120 kpl 2 vuotista männyn ja vuorimännyn tainta sekä vähän koulittuja kuusia. Pällilän hoitoalueessa istutettiin Leipäsuon lohkokon 14,000 2 vuot. männyn tainta, 12,000 männyn- ja vuorimännyn tainta Mustaojan lohkokon, 17,700 männyn-, vuorimännyn ja vähin kuusentaimia 4,8 ha:n alalle Vierustenkankaalle Kosenojan lohkokon, joista 6 % kokeeksi Spitzenbergin penkomislapiolla möyhennettyihin ruutuihin, sekä Galitsinan lohkokon 125 kpl koulittua Douglas- ja pihtakuusta, Siperian lehtikuusta ja tammentainta, jota paitsi Vierustenkankaalle valmistettiin alempana kerrottuja metsänviljelyskoealoja. Rajajoen hoitoalueessa kylvettiin edellisenä vuonna palaneelle kankaalle Ikolajärven kruununpuistossa 6 ha:n alalle 3,5 kg männyn- ja 1,5 kg kuusen siemeniä; Hovinmaan kruununpuistossa 1,6 kg samoja siemenlajia 2 ha:n alalle; Valkjärven (Nurmijärven) kruununpuistossa kylvettiin 12 ha:n alalle palanutta kangasta ja 20 ha:n alalle apukylvöllä yhteensä 12 kg männyn- ja 5,5 kg kuusensiemeniä sekä syksyllä ruutukylvöllä 10 kg männyn- ja 3,5 kg kuusensiemeniä 7,5 ha:n alalle. Istutuksia toimitettiin mainitussa hoitoalueessa: Haukjärven kruununpuistossa, jossa 18,200 kpl 2 v. männyn- ja vähemmäksi osaksi kuusentainta istutettiin 7,5 ha:n alalle; Hovinmaan kruununpuistossa 4,800 männyn- ja kuusentainta 2,75 ha:n alalle ja Valkjärven kruununpuistossa 1,900 2 vuotisia samojen puulajien taimia, jotka näissä istutuksissa ovat enimmäkseen olleet koulittuja. Laatokan

hoitoalueessa kylvettiin ruutukylvöllä Kuoppalammen kruununpuistoon 45 kg männynsiemeniä 32 ha:n alalle kangasmaata ja Ilmeksen kruununpuistossa hajakylvöllä 3,5 ha:n kasketulle alalle 6 kg männynsiemeniä. Uomaan hoitoalueessa toimitettiin apuistutus 100 ha:n alalle käyttämällä 213,000 kappaletta 2 vuotisia männyntaimia Ahvenjärven lohkoon sekä 4:lle kaskiviljelysalalle I vartiopiirissä 4,200 kouluttua Siperian lehtikuusen tainta ja $\frac{1}{6}$ osaksi pihta-kuusen taimia, jonka ohessa istutettiin metsänhoitajan virkatalon läheisyyteen 600 kouluttua lehtikuusen, pihtakuusen ja sembramännyn tainta sekä Kotajärven ja Uomaan vartijatorppien ympäristöön 120 pihtakuusta ja lehtikuusta. Loimalan hoitoalueessa toimitettiin apuistutusta ennen kylvetyille kaskialoille Hutjakan lohossa, jossa yhteensä kahdelle kankaalle 17 ha:n alalle istutettiin 30,500 männyn tainta. Korpiselän hoitoalueessa istutettiin neljään eri vartiopiiriin yhteensä 11,000 Siperian lehtikuusentainta ja oli kertomusvuonna viljeltävänä vuokraajilla 7 ha kaskea vastedes toimitettavaa metsänviljelystä varten. Mikkelin hoitoalueessa jatkettiin ennen aloitettuja kylvöjä Heinäveden kruununmaalla, jossa ruutukylvöllä 9 ha:n alalle kylvettiin 7 kg männyn- ja kuusensiemeniä. Taimet tarkastuspiirissä toimitettuihin viljelyksiin ovat kasvatetut hoitoalueiden taimitarhoissa, paitsi Rajajoen, jossa kuitenkin on aikomus perustaa kaksi taimitarhaa. Syksyllä näyttivät viljelykset jokseenkin onnistuneilta, paitsi osaksi Pällilän hoitoalueessa, missä männyn taimia oli paljon kuihtunut jo taimitarhoista seuranneen Schütte-taudin takia. Aikaisemmista metsänviljelyksistä mainitaan, että tuoreilla mailla viljelykset ovat edistyneet hyvin, kuivilla ja karuilla kankailla sitävastoin suurin määrin turmeltuneet *Lophyrus pallipes*, *Galleruca pinicola*, *Pissodes notatus* y. m. hyönteisten kautta sekä loissienien *Lophodermium pinastri* ja *Perid. pini* vaikutuksesta. Ensiksi mainitun hyönteisen toukat ovat erittäin viime aikoina vahingoittaneet sekä luonnollisia että viljeltyjä männyn taimia suurilla aukeilla kankailla, ja ilmestyi hyönteinen viime vuonna muuallekin, vieläpä pohjois-Suomeenkin Puhoksen hoitoalueeseen I:n tarkastuspiiriä.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Jongunjoen hoitoalueessa 1,652 Siperian lehtikuusta, osin kouluttuja, siirretty taimitarhasta metsään. Vanhemmista lehtikuusen viljelyksistä mainitaan, että ne eivät yleensä ole onnistuneet syystä että ovat osaksi kuivuutta kärsineet, osaksi jäniksien vioittamia, tai myös viljelykset taitamattomasti toimitetut. Samaten on laita toistakymmentä vuotta sitten istutettujen sembramäntyjen. Niinikään on tulos ollut perin huono Jongunjoen hoitoalueessa vuonna 1903 Soikkelinkankaalle toimitetusta männynkylvöstä, nähtävästi huonosti itävain siementen takia, jota vastoin v. 1904 sinne Evon opistolta saatujen männynsiementen kylvö ja v. 1905 tehty ruutukylvö ovat sangen tyydyttävästi onnistuneet.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on varsinaisia metsänviljelyksiä kertomusvuonna toimitettu pienessä määrässä kolmessa hoitoalueessa. Salamajärven kruununpuistoon istutettiin 4,000 Siperian lehtikuusen tainta. Saarijärven hoitoalueen Hännilän kruununpuistoon kylvettiin taimitarhoihin 0,5 kg lehtikuusen siemeniä, istutettiin metsään 132 lehtikuusen ja 38 Pseudotsuga Douglasii tainta ja valmistettiin alaa tulevan vuoden istutuksia varten. Jalasjärven hoitoalueessa kylvettiin ruutukylvöä käyttämällä 6 kg männyn ja 4 kg kuusen siemeniä 5 vuotta sitä ennen palaneille kankaille Ilvessaaren vartiopiirissä. Mitä ennen toimitettuihin viljelyksiin tulee, ovat ne osaksi hyvin edistyneet, mutta osaksi kuivuuden kautta kuolentuneet tahi on myös Chermes laricis hyönteinen tuhonnut niitä.

Oulujärven tarkastuspiirissä on ainoastaan Kalajoen hoitoalueessa kertomusvuonna toimitettu istutusta (2,950 lehtikuusen tainta). Varemmin toimitusta Siperian lehtikuusen istutuksista mainitaan, että ne ovat sekä Siikajoen että Hyrynsalmen hoitoalueissa huonosti onnistuneet tai kituvassa tilassa.

Iin tarkastuspiirissä ei ole kertomusvuoden aikana uusia metsänviljelyksiä toimitettu. Ennen toimitetut lehtikuusiviljelykset ovat, kun maalaatu on yleensä ollut tälle puulajille sopimatonta, enimmäkseen epäonnistuneet tässä tarkastuspiirissä. Sitävastoin ovat yli 30 vuotta aikaisemmin toimitetut männyn kaskikylvöt Kuusamon hoitoalueessa tyydyttävässä tilassa.

Kemin tarkastuspiirissä ei ole myöskään kertomusvuonna viljelyksiä toimitettu. Aikaisemmat lehtikuusiviljelykset eivät ole ottaneet menestyäkseen. Ajoksen saaren kruununpuistossa Kemin hoitoalueessa tehdyt Siperian lehtikuusen istutukset ovat kuitenkin paremmin onnistuneet sopivan maalaadun ja suojatun asemansa vuoksi.

Lapin tarkastuspiirissä on viime vuosina ryhdytty viljelyskokeisiin metsäraja-seuduilla sellaisilla paloaloilla ja aukko- paikoilla, missä havupuun taimien nousemista ei ole voinut toivoakaan luonnon siemennyksen kautta. Niin on Enontekiön hoitoalueessa istutettu lähes 22,000 tainta ja kylvetty noin 2,3 kg siemeniä ja Utsjoen hoitoalueessa kylvetty 65 kg männyn siemeniä sekä Muonion, Enontekiön ja Utsjoen hoitoalueissa kylvetty 5,3 kg siemeniä taimitarhoihin.

Edellämäinnettuihin metsänuudistuksiin käytetyt siemen- ja taimimäärät, viljeltyjen alojen laajuus sekä viljelyskustannukset käyvät selville seuraavasta luettelosta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsänviljelykseen käytetty:						Viljelty ala, hehtaaria.	Kustannus.		Taimitarha- töitä.		Muistutuksia.
	taimia, kappal.			siemeniä, kg.				M.	p.	Kylvetty siem., kg.	Koultta taimia, kpl.	
	mähnyä ja vauri- mähnyä	kuusen	seka-	mähnyä	kuusen	seka-						
Turun—Hämeen läänien												
Kankaanpää	301 250	—	9 400	76,00	—	8,00	94,00	1 330	52	—	5 300	55 ha kuoppaistus. 39 ha kylvöä.
Jämsä	—	—	—	6,00	—	—	3,50	—	—	—	—	
Evo—Vesijako	—	700	2 329	4,00	—	—	10,00	—	—	13,00	25 000	
Viipurin—Mikkelin lään.												
Miehikkälä	15 920	200	—	2,00	—	—	4,16	106	50	1,10	7 900	3,16 ha apuviljelystä.
Pällilä	43 400	300	223	—	—	—	9,09	999	95	4,40	1 360	9,01 ha apuviljelystä.
Rajajoki	20 300	6 500	—	—	—	—	59,75	979	15	—	—	31,5 ha apuviljelystä.
Laatokka	—	—	—	51,00	—	—	37,50	563	75	—	2 875	
Uomaa	213 000	—	4 215	—	—	—	100,00	1 267	15	—	—	Apuviljelys.
Loimala	30 500	—	—	—	—	—	17,00	189	25	—	—	Samoin.
Mikkeli	—	—	—	4,50	2,50	—	9,00	254	70	—	4 100	
Korpiselkä	—	—	11 000	—	—	—	10,00	325	50	0,75	16 000	
Kuopion läänin.												
Jongunjoki	—	—	1 652	—	—	—	1,50	—	—	—	—	
Vaasan läänin.												
Salamajärvi	—	—	4 000	—	—	—	4,00	90	—	—	—	Ala ilmoitettu ai- noastaan likimäär.
Saarijärvi	—	—	170	—	—	—	0,20	75	—	0,50	—	Samoin.
Jalasjärvi	—	—	—	6,00	4,00	—	7,60	299	85	—	—	Samoin.
Oulujärven.												
Kalajoki	—	—	2 950	—	—	—	3,00	145	—	—	—	Samoin.
Lapin.												
Muonio	—	—	—	—	1,00	—	0,50	294	05	1,00	—	Samoin.
Utsjoki	—	—	—	65,15	0,05	—	33,00	1 079	—	1,92	—	Samoin.
Enontekiö	21 171	235	362	0,90	0,97	0,50	7,00	800	—	2,36	728	
Yhteensä	645 541	7 935	36 301	215,55	8,52	8,50	410 71	8 809	37	25,09	63 263	

Metsänviljelykset ovat muutamilla ennen palaneilla ja karuiksi muuttaneilla kankailla, jotka ovat menettäneet miltei kaiken metsäkasvun laajoilla aloilla, kuten Vierustenkankaalla Pällilän hoitoalueessa ja Hämeen- sekä Pohjan- kankailla Kankaanpään hoitoalueessa tuottaneet sängen suuria vaikeuksia, kun viljelystoimet ainoastaan poikkeustapauksissa ovat onnistuneet. Sen johdosta

on Metsähallitus antanut, kuten viime vuosikertomuksissa on selvitetty, sitä varten määrätyn metsänhoitomiehen tarkemmin tutkia mainitun Vierustenkan-kaan metsänviljelyksiä Pällilän hoitoalueessa, saadaksensa selvitettyksi syyt niiden epäonnistumiseen, sekä ehdottaa parannustoimia ja apukeinoja sellaisten karujen kangasmaiden metsänkasvuun saattamiseksi. Tämän johdosta esitettyjä toimenpiteitä ja kokeita on mainitussa hoitoalueessa sittemmin pantukin alkuun ja tulee niitä edellensä jatkettavaksi. Niistä antaa Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja seuraavia tietoja.

Aikaa myöten on Vierustenkan-kaalla metsänviljelystöissä saatu kokemusta muun ohessa siitä, että lehtipuunsekoitus on hyödyllinen ja että suoraa runkoa muodostava vuorimänty (*Pinus montana* v. *uncinata*), jota kokeeksi on kymmenen vuotta viljelty Miehikkälän kruununpuistossa sekä Pällilän ja Rajajoen hoitoalueissa, täällä voi edistyä sellaisillakin kuivilla, pitkäaikaisesta paljaana-olosta turmeltuneilla kankailla, kuten Vierustenkan-kaalla; että istutus Buttlarin raudalla, mitä ennen erinomaisena huokeana keinona suuressa määrässä on käytetty Pällilän hoitoalueessa, on sopimaton ja usein aiheuttaa istutusvirheitä; että sitä vastoin Spitzenberg'in istutustapa — jossa ensiksi penkomislapiion (»Wuhlspate») avulla saadaan ylimmäinen kivennäis-ravintoaineista köyhä maakerros istuttamis-ruudulla sekoitetuksi alemman ravintoaineisemman maakerran kanssa, jonka jälkeen männyntaimia huolellisesti istutetaan Spitzenberg'in istutuspuikolla — on, vaikkapa kallis, kuitenkin puollettava mainitulla kuivalla kankaalla, samoin kuin myös että Bordeaux-neste on hyvä keino schütte-taudin vastustamiseen ainakin taimitarhoissa. Metsänhoitaja Elfving'in Vierustenkan-kaalla tutkimuksia tehdessä järjestettiin siellä ennen tehdyt kokeukset ja päätettiin uudistaa koe-töitä, jotka myöskin kertomusvuoden aikana pantiin alkuun. Erityisillä Metsähallituksen sitä tarkoitusta varten myöntämillä varoilla valmistettiin ja viljeltiin nimittäin metsänviljelyskoealoja Vierustenkan-kaalla kahdessa samankaltaisessa eri jaksossa. Kumpaisenkin jakson ala on 16,800 m² ja sijaitsee toinen ylempänä kankaalla lähellä Mikkelinjärven lohon rajaa, toinen alangossa Kaukjärven maantien varrella. Kumpikin on jaettu 42 ruutuun (20×20 metriä), joihin kylvettiin siemeniä tai istutettiin taimia 3:ssa eri tiheyssuhteessa (1,5×1,5, 1,5×2,0 ja 2,0×2,0 metriä), mutta niin että muuten aina sama viljelystapa tuli käytetyksi samassa ruudussa. Osaksi käytettiin tavallista kuokka-istutusta sekä terveillä ja suorilla että koukistuneilla juurilla ja myöskin poikkileikatuilla juurilla, osaksi Buttlarin raudalla, osaksi Spitzenberg'in istutuspuikolla penkomislapiolla möyhennettyihin ruutuihin; osin taas suomutaa sekoittamalla maahan, tai ilman suomutaa; osaksi istutusta tai kylvöä kynnetyihin vakoihin; osaksi eri puulajit puhtaana metsikkönä istutettuina ja osin tavallisen kuusen ja vuorimännyn istutus sekaisin. Yhteensä kylvettiin 0,8 kg männynsiemeniä sekä istutettiin 1,000 kpl koulittuja 2—3 vu-

tisia tavallisia mäntyjä, 6,800 koulimatonta 2-vuotista tavallista mäntyä, 1,000 1-vuotisia tavallisia mäntyjä, 4,000 vuorimäntyä, 1,700 koivua, 1,350 tavallista kuusta, 900 valkea-kuusta (*Picea alba*) ja 850 lehtikuusta. Toinen puoli alasta istutettiin keväällä, toinen syksyllä ja molemmat saman menettelyn mukaan. Koivuntaimet, vanhemmat männynntaimet, joita kesällä 1905 oli ruiskutettu Bordeaux-nesteellä, sekä lehtikuusentaimet olivat osaksi Metsänhoitoyhdistyksen taimitarhasta Galitsinassa, syksyllä istutetut lehtikuuset Kurkijoen maanviljelyskoululta ja koivut osaksi metsästä Vierustenkankaan laidoilta, osaksi Valo-ojan lohosta.

Viljelyksen menestymisestä on vaikea vielä mitään päättää. Siemenet ovat yleensä huonosti itäneet ja erittäin valkeakuusen taimia on kuivunut, ehkä siitä syystä että ilma oli kovin kuivaa ja kuumaa kevätiljelyksen jälkeen.

Yhdessä tämän kanssa mainittakoon myöskin, että kesällä 1905 maantienvarrelle Vierustenkankaalle istutetut koivut melkein kaikki kuivuivat, vaan tulivat hyvään aikaan leikatuksi sillä seurauksella että juurivesoja niihin sen jälkeen on runsaasti ilmestynyt.

Siemenvuosi on havupuilla kertomusvuonna ollut yleensä huono Lapin tarkastuspiirissä sekä Kuopion läänin ja Turun—Hämeen läänien tarkastuspiireissä, samoin kuin enimmäkseen Kemin, Iin, Oulujärven ja Vaasan läänin tarkastuspiireissä; kuusella kuitenkin on ollut hyvänlainen Kemin tarkastuspiirissä ja hyvä Ylitornion hoitoalueessa, keskinkertainen Simon, Kuusamon, Kalajoen, Haapajärven ja Lestin hoitoalueissa sekä männyllä keskinkertainen Simon, Utajärven, Puhoksen, Haapajärven, Puolangan ja Viitasaaren hoitoalueissa. Männyn kukkimisesta ilmoitetaan ainoastaan Puhokselta, että se on ollut paikoin runsas.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiristä, missä metsänviljelykset ovat laajemmat ja sentakia huomioita käpyjen ja puunsiementen paljoudesta kruununmetsissä on alettu tarkemmasti tehdä, on siemenvuoden laadusta annettu seuraava ilmoitus:

Hoitoalue.	Männyn käpyjä,		Kuksen käpyjä.	Lehtikuksen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Muistutuksia.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Miehikkälä	1	1	0	—	1	Kuksen kävyt keskikokoisia, vaan vikaantuneita. Siemenet karisivat osaksi jo heinäkuussa.
Pällilä	0—1	1	3	1—2	3—4	
Rajajoki	1	1	1	—	1	
Laatokka	2	1	2	—	1	
Uomaa	2	1	1	—	3	Koivun siemenet osaksi karisivat jo kesäkuun lopulla ja viimeiset heinäkuun lopulla. Metsänhoitajantalolle istutetut tammetsävalmistivat täysikypsiä terhoja.
Loimala	0	0	1	—	1	
Korpiselkä	1	1	1	—	1	
Mikkeli	1	1	1	1	1	

Numeroiden merkitys: ei ensinkään 0, vähän 1, vähänlaisesti 2, hyvästi 3, runsaasti 4.

Erinäiset muut metsänhoitotoimet.

Apuharvennuksia on toimitettu useissa hoitoalueissa myöskin valtionrautateitä varten suoritettujen hakkuitten yhteydessä. Oulujärven tarkastuspiirissä on Kalajoen hoitoalueessa myönnetyllä määrärahalla harvennettu lehtipuita havumetsästä havupuiden kasvun edistämiseksi. Vaasan läänin tarkastuspiirissä on apuharvennustöitä toimitettu Saarijärven ja Jalasjärven hoitoalueissa (jälkimmäisessä laskettiin harvennus-puille keskimäärin 65 penniä m³:stä kantarahaa), sekä Multian ja Virtain hoitoalueissa, joissa lehtipuita sekametsistä on harventaen hakattu, jonka ohessa yleensä rautatiepuiden hakkauksien yhteydessä on poistettu lahoja, kitukasvuisia puita kasvuvoimaisten puiden seasta. Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Jämsän ja Yläneen hoitoalueissa apuharvennuksia niinikään jossakin määrin toimeenpantu. Evon—Vesijaon kruununpuistossa on apuharvennettu viidessä hoitolohossa suuret alat metsiä, joihin töihin on käytetty metsänvartijaoppilaita; yksin Rautjärven lohossa harvennettiin metsiä 500 ha:n suuruisella alalla. Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä toimitettiin varsinaisia apuharvennuksia, paitsi rautatiepuiden hakkauksien yhteydessä, Rajajoen, Pällilän ja Laatokan hoitoalueissa sekä Miehkälän kruununpuistossa, samoin kuin myös Pällilässä 72 ha:n alalla rautatien ja maantien varsilla sekä Mikkelin hoitoalueessa, jossa 21,20 ha:n alalla nuoria 10—15 ja 25—30 vuotisia metsiköitä Punkaharjun kruununpuistossa apuharvennettiin ja itse harjulla väljennyshakkuun kautta kaadettiin tuhat tukkipuuta ja 500 m³ polttopuita.

Rajainkäyntityöt. Metsähallinnon toimesta on rajain aukaisemistöitä toimitettu:

Kuopion läänin tarkastuspiirissä, jossa Iisalmen hoitoalueessa metsittyneitä rajoja on aukaistu 22 kilometriä sekä hakamaanrajoja käyty viidelle kruununmetsätorhalle. Halmejärven hoitoalueessa ovat metsänvartijat raivanneet auki 2,1 kilometriä rajoja.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on Pyhäjärven hoitoalueessa 898 kilometriä rajalinjoja ja Saarijärven hoitoalueessa muutamien talojen niittypalstain ja kruununmaan väliset rajat aukaistu.

Evon kruununpuistossa on oppilaiden työnä 1½ kilometriä Vahtervehmaan lohon rajaa aukaistu.

Metsänvartijat ovat useissa hoitoalueissa sitä paitsi karsineet metsittyneitä rajoja.

Maanmittarien kautta on kruununmaiden rajoja avattu kaikissa tarkastuspiireissä heidän omien toimituksiensa yhteydessä. Erittäin ilmoitetaan seuraavia rajainkäyntitöitä: Pyhäjärven hoitoalueessa uudistaloiksi määrättyjen viljelysmaiden ympärysrajat, Viitasaaren hoitoalueen VII vartiopiirissä olevien kruununmaiden rajat uudismittauksen ja Suomusjärven hoitoalueessa niinkään kartoittamistöiden yhteydessä, Ilomantsin hoitoalueessa Huhuskangas nimisen kruununmaan rajat, Yläneen hoitoalueessa siten että kruunu 543 markalla on ottanut osaa isonjaon toimitukseen ja rajapyykitykseen, Inarin ja Enontekiön kunnissa väliaikaisen lohkojaon yhteydessä sekä Kittilän ja Sodankylän pitäjissä isonjaon toimituksissa avatut rajat, ja lopuksi Loimalan hoitoalueessa eriotettaviksi määrättyjen 6 niityn ja 90 hehtaarin metsämaan rajoitukset. Kalaveden rajoja on myös maanmittarin toimituksissa käyty Kuohatin, Jongunjoen ja Ilomantsin hoitoalueissa Kuopion läänin tarkastuspiirissä, sekä Konginkan kaan pitäjässä ja osittain Laukaan pitäjässä Vaasan läänin tarkastuspiirissä.

Kun rajalinjain aukipitäminen yksityisten tiluksia vastaan on monesta syystä välttämätöntä ja tärkeää kruununmetsien hoidossa, on Metsähallitus kierto- kirjeellä 20 p. huhtikuuta vaatinut metsävirkamiehiltä luetteloja unpeenkasvaneista rajoista ja selontekoa siitä mitä rajoja voidaan metsänhoitajain toimesta saada aukaistuksi tai missä määrässä maanmittaria niiden aukaisemiseen tarvitaan.

Tienteko. Yleisten maanteiden ylläpidosta tekevät kustannukset kruununpuistojen 180 manttaalille kertomusvuonna kaikkiaan 35,475 markkaa 34 peniä, jonka summan jakaantuminen eri hoitoalueita kohti lähemmin näkyy oheelliitetystä luettelosta (liite C). Useimmissa hoitoalueissa ovat kruununpuistoille jaetut tieosat annetut urakalle muutamaksi, tavallisesti 5 vuodeksi kerrallaan.

Ajo- ja porrasteitä sekä siltoja on rakennettu ja korjattu metsähallinnon toimesta osaksi sitä varten myönnettyillä määrärahoilla, osaksi torpparien päivityksillä allamainituissa hoitoalueissa.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, Pällilän hoitoalueessa on Galtsinan aseman varastoalan läpi johtavan tien korjausta jatkettu ja sitä varten ojaa kaivettu sata metriä; Rajajoen hoitoalueessa on Hovinmaan 2,098 metrin pituinen tiepalsta kyläntietä kuntoonpantu eri määrärahalta; Uomaan hoitoalueessa on ratsutietä Käsänaselän kylän ja Polvijärven metsänvartijatorpan välille jatkettu sekä Pensasjoen silta rakennettu. Korpiselän hoitoalueessa on ratsutien rakentamista jatkettu Koskenselän metsänvartijatorpasta ja samalla valmistettu 370 metriä kapulasiltoja.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on 7 kruununmetsätorppaa Karvian hoitoalueessa ruvennut Kuvernöörin päätöksen mukaan 6 p. elokuuta 1904 rakentamaan tietä Myllymäen talosta Rantalalan torppaan, johon on käytetty 213 päivätyötä.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Iisalmen hoitoalueessa kapulatien rakentamista vähän jatkettu; Palojärven hoitoalueessa on yksi silta korjattu; Halmejärven hoitoalueessa on porrastien rakentamiseen Murtojärven kruununmetsätorpasta Halmejärven metsänvartijatilalle käytetty siihen myönnetty määräraha; Ilomantsin hoitoalueessa on noin 7 kilometrin pituinen ajotie tehty sekä Koitajoen yli johtava silta perinpohjin korjattu.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on Viitasaaren hoitoalueessa jo edellisenä vuonna aloitettua kylätien korjaamista Kinnulan kylästä Hirsikankaan metsänvartijatorpalle kertomusvuonna vähän jatkettu; Pyhäjärven hoitoalueessa ovat muutamat kruununmetsätorpparit Kankaisten kruununmaan V vartiopiirissä veropäivätöillä rakentaneet 1,050 metriä kärrytietä; Saarijärven hoitoalueessa on porrastettu tiet Kiminki-Hoikanjärven vartiopiirin metsänvartijatorpalle ja Pihlajanmäen kruununmetsätorpalle Kukon kruununmaalla; Multian hoitoalueessa on Peltokankaan metsänvartijatorpan ja Nurminiemen kruununmetsätorpan välille tehty 150 metriä suosiltaa, porrastietä I vartiopiirissä Matosuolle ja ajotietä 3 km pituudelta Lautaanahon ja Kortekankaan kruununmetsätorppain välille näiden torppain veropäivätöillä; Virtain hoitoalueessa on tasoitettu tietä kahden torpan välillä veropäivätöillä; Lestin hoitoalueessa on sovintojaolla kruununmaan asukasten ja tilallisten kesken toimitettu korjausta 27,5 kilometrin pituudelta osaksi kruununmaan läpi johtavalla tiellä, sekä torpan veropäivätöillä myös korjattu n. s. Kivistön tietä; Jalasjärven hoitoalueessa on teiden parantamiseksi käytetty 560 miespäivätyötä.

Oulujärven tarkastuspiirissä on Pyhäjoen hoitoalueessa tietä aloitettu valmistaa Lehtikankaan metsänvartijatorppaan ja Sotkamon hoitoalueessa rakennettu Miinuan kosken yli silta torppain veropäivätöillä.

Iin tarkastuspiirissä on Utajärven hoitoalueessa valmiiksi saatu tie Marttisen metsänvartijatorpasta Ison-Olvasjärven rantaan. Iin ja Ranuan hoitoalueissa ovat tekeillä olevat porrastiet ainoastaan osaksi valmistuneet.

Kemin tarkastuspiirissä on Meltauksen ja Marrasjärven kylien välillä Meltauksen hoitoalueessa porrastustyö päätetty.

Lapin tarkastuspiirissä on Muonion hoitoalueessa valmistettu uusi 15 km pituinen ajotie Kangosjärven kylästä Salmijärvelle; Enontekiön hoitoalueessa on porrastettu ja korjattu polkutie Ylimuonion kylästä Puolitaipaleen metsänvartijatorpan kautta Hetan kylään eli Enontekiön kirkolle.

Aitaustöitä on toimitettu Kalajoen hoitoalueessa rautatien varrelle 852 markan ja Paltamon hoitoalueessa niinkään 602 markan kustannuksella.

Ojitustyöt. Iisalmen hoitoalueessa on vesiperäisten maiden kuivattamiseksi suunnittelu tekeillä maanviljelysinsinöörin toimesta. Pällilän hoitoalueessa on metsänkasvun edistämiseksi toimitettu puron perkausta Valo-ojan ja Kämärän lohoissa 2,715 metrin pituudelta ja samassa tarkoituksessa Laatokan hoitoalueessa 1,758 metriä pitkä viemäriä kaivettu Kuoppalammen kruununpuistossa Suurusuosta Purholahteen. Evon—Vesijaon hoitoalueessa on metsänkasvun edistämiseksi vesiperäisillä mailla kaivettu oja 1,590 metriä Vesijaon ja 1,173 metriä Evon kruununpuistossa sitä varten myönnetyllä määrärahalla, keskimäärin 36,18 pennillä metriltä, ja 524 metriä metsänvartijakoulun oppilaiden kautta lähellä opistoa olevissa lohoissa.

Uittoväyläin perkauksia on metsähallinnon toimesta toimeenpantu kertomusvuonna Uomaan hoitoalueessa, jossa Uuksunjoen lauttausväylää on korjattu; Evon kruununpuistossa, jossa Ison-Evon jokea on perattu sekä uittoränniä Ruuhijärvellä korjattu, osaksi oppilaiden harjoitustyönä, ja Karvian hoitoalueessa, jossa Kolhonluoma, Venesjoki ja Raitavesi on saatettu uittokelpoiseen kuntoon. Aureen hoitoalueessa on Mutajärvenoja ja Sammattijoki perattu; Salamajärven hoitoalueessa on jatkettu Koviajoen ja Jäpänjoen perkaustyötä, jossa 560 metriä koskia siivottiin, joten 12 km on nyt uittokelpoista; myöskin Luotopuroa ja 550 metriä koskia siinä on aukaistu, joten 2,500 metriä on saatu uittokuntoon. Saarijärven hoitoalueessa on Kyyjärven kruununmaalla Kirvesjokea 3 km ja Kukon kruununmaalla Kukonjokea 9 km perattu.

Kartasto. Sittenkun Metsähallitus kiertokirjeellään 3 p. toukokuuta 1906 oli hoitoalueista vaatinut tarkkoja luetteloja arkistoissa olevista kartastoista, on näin koottujen tietojen nojalla kertomusvuoden kuluessa edellisenä vuonna aloitettuun tapaan asianomaisista lääninmaanmittauskonttoreista tilattu karttajäljennöksiä selityksineen sen mukaan kuin kruununmaiden uudismittauksia on loppuun suoritettu tai mikäli hoitoalueissa toimeenpantavat metsänhoidontarkastukset ovat kartaston täydentämistä kiirehtineet. Tilatut karttakopiot ovat pienennetyt Metsähallituksen kartastoa varten, ennenkuin ne ovat lähetetyt hoitoalueisiin. Tämän kautta on Metsähallituksen kartastoa täydennetty valmistamalla yleiskartat mittakaavassa 1: 100,000 Oriveden, Jämsän, Multian, Sa-

lamajärven ja Pyhäjoen hoitoalueista sekä kartat mittakaavassa 1: 20,000 Karvian, Oriveden, Miehikkälän, Palojärven, Iisalmen, Virtain, Lestin, Salama-järven, Haapajärven ja Pyhäjoen hoitoalueista. Suomen kruununmetsäin yleis-kartta mittakaavassa 1: 800,000, jonka laatimisessa työskenneltiin jo kah-tena edellisenä vuotena, valmistettiin lopullisesti. Pohjois-Suomessa toimeen-pantujen metsänarvioimistöiden yhteydessä tehtyjä karttoja on yhdistetty yleis-kartaksi ja on työ kertomusvuoden kuluessa edistynyt niin pitkälle että yleis-kartta mittakaavassa 1: 100,000 on valmis itä- ja eteläosalle Inarin pitäjää eli toisin sanoen sille osalle, jossa metsänarvostelutöitä on toimeenpantu, melkein koko Sodankylän pitäjälle ja Tuntsan hoitoalueen osalle Kuolajärven pitäjää, lu-kuunottamatta kolmea taksoitusalueetta, jotka vielä ovat kesken.

Metsähallituksen toimesta on hoitoalueiden kartastojen täydentämistä var-ten tilattu asianomaisilta maanmittaus-viranomaisilta seuraavat kartat tai karttakopiot, nimittäin:

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiriin: Mikkelin hoitoalueen arkistoa varten Pahkajärven, Immolan, Etelän, Tiejärven, Torvelan, Tetrivaaran, Kuis-tisenahon ja Hyövyntien kruununmaiden kartat Mäntyharjun, Joroisten, Kan-gaslammin ja Heinäveden pitäjissä;

Kuopion läänin tarkastuspiiriin: Iisalmen hoitoalueen arkistoon Laakan kruununpuiston rajakartta ja Suomusjärven hoitoalueen kartastoa varten kartta-kopiot uudismittauksista Pielisjärven eteläisellä kruununmaalla;

Oulujärven tarkastuspiiriin: Sotkamon hoitoalueen arkistoon karttajäljen-nökset uudismittauksista Ala- ja Ylä-Sotkamon kruununmailla ja Kalajoen hoito-alueetta varten niinikään karttakopiot osalle Etelä-Sydänmaan ja Isonkankaan kruununmaita;

Iin tarkastuspiiriin: Utajärven hoitoalueetta varten 7 karttaosan jäljen-nökset uudismittauksista Utajärven hoitoalueen kruununmailla, Taivalkosken hoitoalueen kartastoon 31 karttajäljennöstä uudismittauksista Taivalkosken pi-täjässä ja Kuivaniemen hoitoalueetta varten 7 karttaosaa Oijärven kruunun-maalla tapahtuneesta uudesta kartalle panosta; sekä

Kemin tarkastuspiiriin: Meltauksen hoitoalueen arkistoon 11 karttaosaa uudismittauksista Rovaniemen pitäjässä Ounasjoen kahden puolen, Rovaniemen hoitoalueen kartastoon 10 karttaosaa uudismittauksesta Rovaniemen pitäjässä, sekä Ylitornion ja Turtolan hoitoalueetta varten kartat kaikista uudismittauk-sista Ylitornion pitäjän kruununmailla.

Näistä tilatuista kartoista on kertomusvuonna osa saapunut Metsähallituk-selle, joista sitten hoitoalueisiinkin on osa selityksineen lähetetty.

Hoitoalueiden arkistojen tarkastuspiireistä tulleiden kertomuksien mu-kaan kertomusvuoden kuluessa lisätty seuraavilla kartoilla.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Rajajoen hoitoalueen kartastoon lisäksi tullut vuosina 1899—1901 tehdyt metsänjakokartat ja Laatokan hoitoalueeseen niinikään vuosilta 1902—1903. Loimalan hoitoalueessa on metsänhoitaja kalkiokankaalle kopioinut yleiskarttoja 9:stä eri hoitolohosta. Korpi-
selän hoitoalueen arkistoon on saatu Evon metsäopiston oppilaiden mittaamista aloista heidän valmistamat kartat kaavassa 1: 8,000 IV, VII ja VIII vartiopiir-
reistä, paitsi Sammalvaaran lohko VII vartiopiiriä, johon löytyi ennen Evolta hankitut kartat. Mikkelin hoitoalueen arkistoon saatiin toimitusmaanmittarilta
kartta jakokirjoineen puolelle erästä ostettua tilaa, joka jaettiin vuonna 1905; sitä
paitsi on 11 karttaa arkistoon tilattu, vaan eivät vielä saapuneet.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin Jämsän hoitoaluetta varten on
karttoja korjailtu metsänhoidontarkastuksessa ja Karvian hoitoaluetta varten
jäljennöksiä tehty metsänvartijain tarpeeksi.

Kuopion läänin tarkastuspiiriin on Metsähallituksesta lähetetty: Palojär-
ven hoitoalueen arkistoon uusi yleiskartta ja Halnejärven hoitoalueeseen Evon
opiston oppilaiden 1893 mittaaman Myhkyrin hoitolohon läntinen karttaosa.
Jongunjoen hoitoaluetta varten on hankittu 6 karttaosaa uudestaan mitatusta
Pielisjärven eteläisestä kruununmaasta ja Suomusjärven hoitoalueeseen on niin-
ikään mainitun kruununmaan uusia karttoja hankittu 12 karttaosaa vartiopiir-
reistä 6—10, 13, 16 ja osa 15.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on Saarijärven hoitoalueen arkistoa täy-
dennetty kartoilla Oinolan ja osittain Kukon kruununmaasta, jota paitsi Metsä-
hallitus on lähettänyt kalkiokartat koko hoitoalueesta kaavassa 1: 20,000. Mul-
tian hoitoalueen arkistoon on kertomusvuonna saatu metsänhoidontarkastus-
kartta 11 osassa ja yleiskartta 1: 100,000, jotka perustuvat uudempiin mittauk-
siin muista, paitsi Kangasojan ja Kekälistön kruununmaista.

Oulujärven tarkastuspiiriin on Pyhäjoen hoitoalueen arkistoon Metsähalli-
tuksesta lähetetty 25 osainen yleiskartta.

Iin tarkastuspiiriin on Utajärven hoitoalueen arkistoon siirtynyt Paltamon
hoitoalueesta 21,041,86 ha:n alaa käsittävä kartasto; Iin hoitoalueen arkistoon on
saatu rajayleiskartta; Taivalkosken hoitoaluetta varten on metsänhoitaja kopioi-
nut pohjoisosalta pienoiskartan kruununmaiden tutkimuksessa käytetystä raja-
yleiskartasta sekä eteläiseltä osalta vanhan metsänarvostelukartan. Ranuan
hoitoalueen arkistoon on saatu uusista mittauksista karttaosat 16, 18, 19; Si-
mon hoitoalueeseen niinikään karttaosat 13 ja 14 sekä Metsähallituksen yleis-
kartta (1: 40,000) ja Ylisimon hoitoaluetta varten kartat Pudasjärven ja Simon
pitäjän mitatuista kruununmaista, kaikki kaavassa 1: 16,000.

Kemin tarkastuspiirissä on Ylitornion hoitoalueeseen hankittu Ajanki nimi-
sen uudistalon kartta ja Kolarin hoitoalueeseen 18 karttaosaa mitatuista kruu-
nunmaista.

Lapin tarkastuspiiriin on rajakarttoja tilattu, vaan ei vielä arkistoihin saatu. Metsänarvioimistyön yhteydessä ovat kruununmaat melkein täydellisesti mitatut ja kartoitetut Yläkemin, Luiron ja Kitisen hoitoalueissa, osittain Sodankylän, Alakittilän, Ylikittilän ja Muonion hoitoalueissa, joissa vielä mittauksien täydennystä on tehtävä. Niinikään on Inarissa kartoitustyö kesken. Kartat niistä taksoitus-osuuksista, mitkä vuonna 1905 Sodankylässä kartoitettiin, ovat saapuneet arkistoihin.

Asutus kruununmailla.

Metsänhoitajien virkatalot. Ainoastaan Uomaan, Loimalan, Hyrynsalmen, Pohjois-Kemijärven, Sodankylän ja Alakittilän hoitoalueissa on metsänhoitajalla virkatalo. Sitäpaitsi on Pällilän hoitoalueen metsänhoitajan asunnoksi määrätty Galitsinan rautatieaseman luona sijaitseva, kruunulle kuuluva huoneusto tarpeellisine ulkohuoneineen.

Virkatalojen rakennuksia varten myönnettyistä määrärahoista on kertomusvuoden ajalla käytetty seuraavat rahamäärät:

Hoitoalue.	Virkatalon nimi.	Milloin Keisarillinen Senaatti on myöntänyt varat.	Vuonna 1906 käytetty.	
			Smc.	mk.
Uomaa	Uomaa	19 ¹³ / ₁₀ 05	1 159	93
Pällilä	Galitsina	»	1 350	30
»	»	19 ¹⁸ / ₅ 06	474	25
Kemijärvi	Lepistö	19 ²⁰ / ₅ 05	779	50
Alakittilä	Foudila	19 ⁹ / ₁₂ 06	5 988	48

Metsänvartijatorpat. Paitsi niitä muutoksia, mitä hoitoaluejaon johdosta on tapahtunut metsänvartijain virkatorppien suhteen Oulun läänissä sijaitsevissa hoitoalueissa, on myös mainittava että Kuopion läänin tarkastuspiiristä on siirtynyt yksi virkatorppa Iisalmen ja kaksi Kuohatin hoitoalueesta Pyhäjoen ja Kuhmon hoitoalueisiin Oulujärven tarkastuspiirissä ennen mainittujen kruununmaitten siirron yhteydessä. Kruununmetsätorpiksi on määrätty muodostettavaksi ja veroitettavaksi 2 virkatorppaa Pudasjärven, 2 Kuhmon, 1 Hyrynsalmen, 1 Lestin ja 1 Kankaanpään hoitoalueissa. Uudistaloiksi on isojakotoimituksien yhteydessä muodostettu 2 virkatorppaa Kitisen ja 2 Luiron hoitoalueessa; kuitenkin ovat ne toistaiseksi metsänvartijain asuntona. Autiona on ollut 2 virkatorppaa Ilomantsin sekä osaksi rappiolla eli autiona 3 virkatorppaa Iin tarkastuspiirin Pudasjärven, Ranuan ja Taivalkosken hoitoalueissa.

Metsänvartijatorppain lukumäärä, josta 26 Kemin tarkastuspiiristä on siirtynyt uuteen Lapin tarkastuspiiriin, on kertomusvuoden lopussa seuraava:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä	98
Evon—Vesijaon »	8
Viipurin—Mikkelin läänien »	70
Kuopion läänin »	119
Vaasan läänin »	120
Oulujärven »	94
Iin »	53
Kemin »	46
Lapin »	26
Yhteensä	634

Metsänvartijatorppain rakennuksiin ja viljelyksiin on vuoden kuluessa sitä varten myönnettyjä apurahoja käytetty seuraavat määrät:

Hoitoalue.	Milloin apurahoja on myönnetty.	Metsänvartijatorppain lukumäärä, jolle apurahoja on annettu.	Apurahoja on käytetty vuonna 1906			
			rakennustöihin.		viljelystöihin.	
			Smyc.	mitä	Smyc.	mitä
Miehikkälä	19 ²² / ₅ 05	1	—	—	75	—
Loimala	19 ²⁰ / ₃ 03	2	80	—	—	—
Rajajoki	19 ¹⁰ / ₁ 06	1	—	—	400	—
Viitasaari	19 ⁷ / ₈ 01	1	15	—	—	—
Lesti	19 ⁹ / ₂ 06	4	400	—	350	—
Jalasjärvi	19 ²⁸ / ₃ 04	1	20	—	—	—
Karvia	19 ⁹ / ₇ 06	1	100	—	—	—
Orivesi	19 ¹⁷ / ₉ 06	1	400	—	—	—
Hyrnsalmi	19 ¹⁶ / ₁ 03	1	85	—	—	—
Kuivaniemi	19 ⁹ / ₆ 06	1	—	—	100	—
Yhteensä	—	14	1 100	—	925	—

Taloudellisia katselmuksia sekä muutamia lähtö- ja tulokatselmuksia on metsänvartijain virkatorpissa kertomusvuoden ajalla toimitettu 16 virkatorpassa Kuopion läänin, 16 Viipurin—Mikkelin läänien, 4 Oulujärven sekä yhdessä virkatorpassa kussakin Lapin, Kemin ja Iin tarkastuspiireissä.

Metsänvartijain vähäinen palkka ja siitä johtuva huono taloudellinen asema on viime aikoina ollut syynä siihenkin, että useita virkatorppia on alkanut joutua

rappiotilalle. Sentähden on, kuten tässä kertomuksessa on esiintuotu, ollut varsin tärkeää ryhtyä metsänvartijain palkkaolojen parantamistoimiin, aluksi etenkin Oulun läänissä, ja tulee se tarpeenvaatimaksi myös muissakin osissa maata.

Saadaksensa tarkkoja tietoja tapahtuneista muutoksista metsänvartijakunnan ja virkatorppien suhteen erittäinkin Oulun läänissä toimeenpannun hoitoaluejaon johdosta, on Metsähallitus kiertokirjeellä 16 p. lokakuuta 1906 vaatinut kaikilta hoitoalueiden metsänhoitajilta uusia luetteloja tekeillä olevaa metsänvartijakirjaa varten.

Kruununmetsätorpat. Kertomusvuoden kuluessa on myönnetty perustettavaksi 158 kruununmetsätorppaa, joista ynnä aikaisemmin myönnettyistä on vuoden ajalla veroitettu 39 sekä Vaasan läänin tarkastuspiirissä tullut 3 lisää siten että entisiä torppia on jaettu kahdeksi, jota vastoin veroitettuja torppia Kuohatin hoitoalueesta on poistettu 4, jotka ovat ennenmainittujen kruununmaiden kera siirtyneet Oulujärven tarkastuspiiriin, ja Lapin tarkastuspiirissä 4 torppaa, jotka ovat muodostetut uudistaloiksi. Vuoden lopussa tuli siten veroitettujen torppien lukumäärä olemaan 3,027. Sitäpaitsi on kruununmetsissä yhteensä 82 mäkitupaa. Vielä veroittamattomien torppien luku on 541, joka rippuu osittain siitä, että perustamisluvan saaneet eivät ole ryhtyneet torppiansa rakentamaan ja viljelemään ennenkuin usean vuoden kuluttua, osittain siitä että pohjois-Suomessa, jossa suurin lukumäärä veroittamattomia torppia on, ei ole ennätetty niitä veroittaa syystä että hoitoaluejako on vaatinut metsänhoitajan aikaa lisääntyneisiin hakkaus- ja leimaus- ynnä muihin jaosta johtuviin järjestämistöimiin.

Kun Metsähallituksessa aikaisemmin laaditut torpankirjat ovat osaksi hyvin vaillinaiset ja koska pohjois-Suomessa toimeenpantu hoitoalueiden jako on muuttanut kruununmetsätorppa-luettelojen entistä järjestystä, on Metsähallitus ryhtynyt toimittamaan uusia torpankirjoja ja siinä subteessa kiertokirjeellä 16 p. lokakuuta vaatinut hoitoalueiden metsänhoitajilta tarkkoja luetteloja kruununmetsätorppista, niiden haltijoista, torpanverosta, viljelyksistä, perustamisluvan ja veroituksen ajasta y. m. Näiden uusien luettelojen perusteella voi Metsähallitus vastaisissa kertomuksissaan julaista tarkemman tilaston kruununmaan asutuksesta.

Kruununmetsätorppain ja mäkitupien lukumäärä kertomusvuoden lopulla kussakin hoitoalueessa näkyy seuraavasta luettelosta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Veroitettuja torppia.			Yleensä veroitettuja		Yhteensä veroitettuja sekä perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1906.	Mäkitupia.	
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1906		Kalkkiaan vuonna 1906.	Veroitettavia, perustettaviksi myönnettyjä torppia.			
		Isäntä tulleita.	Isäntä tulleita.		Aikaisemmin.			Vuonna 1906.
Turun—Hämeen läänien.								
Loppi	37	—	—	37	—	—	37	1
Yläne	32	—	—	32	—	—	32	1
Kankaanpää	74	—	—	74	—	—	74	5
Karvia	76	—	—	76	4	1	81	—
Parkano	59	—	—	59	—	—	59	—
Auree	37	—	—	37	11	2	50	4
Orivesi	68	—	—	68	1	1	70	1
Jämsä	56	—	—	56	5	—	61	5
Yhteensä	439	—	—	439	21	4	464	17
Evon—Vesijaon	11	—	—	11	—	—	11	3
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Miehikkälä	—	—	—	—	—	—	—	—
Pällilä	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajajoki	12	—	—	12	—	—	12	—
Laatokka	—	—	—	—	—	—	—	2
Uomaa	3	—	—	3	4	—	7	—
Loimala	1	—	—	1	—	—	1	—
Korpiselkä	—	—	—	—	—	1	1	—
Mikkeli	43	—	—	43	—	—	43	—
Yhteensä	59	—	—	59	4	1	64	2
Kuopion läänin.								
Ilomantsi	7	—	—	7	5	—	12	—
Suomusjärvi	54	1	—	55	—	—	55	1
Jongunjoki	52	—	—	52	—	—	52	1
Kuohatti	30	—	4	26	—	1	27	—
Halmejärvi	42	1	—	43	—	—	43	—
Palojärvi	27	—	—	27	2	—	29	—
Iisalmi	11	—	—	11	5	4	20	—
Yhteensä	223	2	4	221	12	5	238	2

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Veroitettuja torppia.				Vielä veroittamattomia, perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia, perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1906.	Mkkitupia.
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1906		Kaikkiaan vuonna 1906.	Aikaisemmin.	Vuonna 1906.		
		Isästä tulleet.	lakkautettuja.					
Vaasan läänin.								
Pyhäjärvi	81	—	—	81	—	—	81	8
Saarijärvi	22	2	—	24	—	1	25	—
Multia	20	—	—	20	—	—	20	—
Virrat	64	1	—	65	—	2	67	1
Jalasjärvi	51	2	—	53	—	—	53	—
Alajärvi	110	—	—	110	—	—	110	1
Salamajärvi	33	—	—	33	—	1	34	5
Viitasaari	54	—	—	54	—	4	58	—
Lesti	19	2	—	21	—	—	21	—
Yhteensä	454	7	—	461	—	8	469	15
Oulujärven.								
Kalajoki	61	—	—	61	—	3	64	—
Pyhäjoki	46	—	—	46	1	—	47	—
Siikajoki	82	—	—	82	5	—	87	—
Haapajärvi	41	—	—	41	2	1	44	—
Paltamo	52	—	—	52	28	2	82	2
Sotkamo	69	3	—	72	5	4	81	1
Kuhmo	66	—	—	66	6	8	80	—
Lentiira	54	—	—	54	2	5	61	—
Hyrnsalmi	81	—	—	81	7	—	88	4
Suomussalmi	78	—	—	78	8	—	86	5
Piispajärvi	66	—	—	66	42	4	112	3
Puolanka	135	—	—	135	19	4	158	—
Yhteensä	831	3	—	834	125	31	990	15
Iin.								
Utajärvi	58	2	—	60	12	1	73	17
Ii	36	—	—	36	17	1	54	—
Pudasjärvi	33	1	—	34	35	3	72	—
Puhos	62	—	—	62	14	9	85	—
Taivalkoski	104	—	—	104	38	6	148	—
Kuusamo	18	—	—	18	20	3	41	2
Kitka	27	—	—	27	14	3	44	6
Ranua	37	—	—	37	26	6	69	1
Kuivaniemi	59	—	—	59	16	3	78	—
Simo	33	4	—	37	12	—	49	—
Ylisimo	51	8	—	59	17	5	81	—
Yhteensä	518	15	—	533	221	40	794	26

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Veroitettuja torppia.				Yhteensä veroitettuja torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä verotamattomia, perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1906.	Makintuja.
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1906		Kaikkiaan vuonna 1906.	Yhteensä veroitettuja torppia.			
		Hissitalletta.	Jakkautettuja.		Aikaisemmin.	Vuonna 1906.		
Kemin.								
Kemi	11	4	—	15	1	3	19	—
Muurola	39	—	—	39	7	5	51	—
Ylitornio	22	—	—	22	8	4	34	—
Turtola	26	—	—	26	10	6	42	—
Kolari	32	—	—	32	22	13	67	—
Meltaus	71	—	—	71	21	9	101	—
Rovaniemi	64	—	—	64	20	10	94	1
Pohjois-Kemijärvi	15	—	—	15	—	—	15	—
Etelä-Kemijärvi	14	—	—	14	3	—	17	—
Salla	20	—	—	20	13	—	33	—
Tuntsa	5	—	—	5	1	1	7	—
Yhteensä	319	4	—	323	106	51	480	1
Lapin.								
Yläkemi	4	—	—	4	1	—	5	—
Luio	2	—	—	2	11	1	14	—
Sodankylä	9	1	—	10	10	7	27	—
Kitinen	4	—	2	2	3	1	6	—
Alakittilä	8	—	—	8	3	—	11	—
Ylikittilä	3	—	1	2	1	1	4	1
Muonio	18	—	—	18	14	7	39	—
Enontekiö	1	—	—	1	4	—	5	—
Inari	47	1	—	48	2	—	50	—
Utsjoki	46	6	1	51	3	1	55	—
Yhteensä	142	8	4	146	52	18	216	1
Kaikkiaan	2 996	39	8	3 027	541	158	3 726	82

Pällilän hoitoalueessa on sitäpaitsi 24 huvila- ja 23 asuintonttia, paitsi 1 vuokratta annettu tontti kansakoulua varten; Laatokan rannalla on 14 kalastusmajaa; Mikkelin hoitoalueessa on 5 vuokralle annettua verotilaa, sekä jokaisessa tarkastuspiirissä useita kalastus- ja myllytontteja, vuokrasaaria, lastaussijoja, suovuokramaita y. m.

Kun vuoden 1906 sato oli hyvänpuoleinen ja työnansiota myöskin on ollut kruununmetsissä tarjona, paikoin runsaastikin, on kruununmetsätorpparein taloudellinen toimeentulo ollut yleensä verrattain tyydyttävä. Suomussalmella

ilmoitetaan torppariväestön toimeentulo vähemmän tyydyttäväksi. Missä torppanhaltijat ovat alkaneet harrastaa heinäviljelystä ja karjanhoitoa, on heidän taloudellinen tilansa ollut tuntuvasti kohoamaan päin. Inarin, Utsjoen ja Enontekiön hoitoalueissa on torpparein toimeentulo enin rippuva kalastuksesta ja poronhoidosta.

Taloudellisia katselmuksia on pidetty 12 torpassa Palojärven, 1 Iisalmen, 13 Halmejärven, 11 Kuohatin, 8 Suomusjärven, 11 Mikkelin, 11 Rajajoen, 3 Yläkemin, 13 Siikajoen, 32 Yläneen, 1 Saarijärven, 19 Alajärven, 49 Jalasjärven ja 2 Kemien hoitoalueessa, eli yhteensä 186 torpassa.

Kruununmetsätorppien vero-oloja eri tarkastuspiireissä valaisee seuraava taulu.

Tarkastuspiiri.	Lukumäärä veroitettuja torppia.	Torppareiden raharvo.		Keskimäärä torppaa kohti.	
		Smk.	ftd.	Smk.	ftd.
Turun—Hämeen läänien	439	17 424	16	39	69
Evon—Vesijaon	11	543	32	49	39
Viipurin—Mikkelin läänien	59	1 869	60	31	66
Kuopion läänin	221	2 393	72	10	83
Vaasan läänin	461	9 919	13	21	51
Oulujärven	834	9 315	68	11	17
Iin	533	5 042	74	9	41
Kemin	323	2 362	77	7	—
Lapin	146	89	96	0	62
Yhteensä	3 027	48 961	08	16	14

Kruununmetsätorppain ja metsänvartijatilojen tarvepuiksi on annettu seuraava määrä metsäntuotteita, pääasiallisesti tuulenkaatoja, keloja, vikanaisia ja muita vähempiarvoisia puita.

Tarkastuspiiri.	Metsäntuotteita.							
	Kappaletta.			Kuutiometriä.				
	Sahapuita.	Rakennus- puita.	Käkeläisiä puita.	Veistopuita.	Päreputa.	Aitapuita.	Polttopuita.	Käkeläisiä puita.
Turun—Hämeen läänien	1 309	8 200	3 159	320	564	3 418	37 874	1 229
Evon—Vesijaon	28	516	365	—	—	60	400	—
Viipurin—Mikkelin läänien	227	1 314	162	65	86	497	8 086	94
Kuopion läänin	302	5 649	865	135	93	1 532	15 806	42
Vaasan läänin	1 272	11 871	5 183	367	651	2 929	35 501	364
Oulujärven	711	9 960	3 758	526	302	2 746	34 378	285
Iin	609	18 383	4 316	246	224	3 720	25 190	8 229
Kemin	1 114	9 914	2 674	344	95	2 026	15 762	1 575
Lapin	975	6 477	1 408	159	67	1 664	10 145	183
Yhteensä	6 547	72 284	21 890	2 162	2 082	18 592	183 142	12 001

Edellä olevista luetteloista käy selville, että keskimääräinen torpanvero koko maassa on 16 markkaa 14 penniä ja Lapin tarkastuspiirissä ainoastaan 62 penniä. Torppien veroja ei siis voi katsoa rasittaviksi, ja kun ottaa katsantoon, että verojen arvo ei likimäärinkään vastaa torpissa vuosittain kulutettujen tarvepuitten raha-arvoa, jonka vähintäänkin voi laskea neljä vertaa suuremmaksi kuin torpanverot, niin on kruununmetsätorpparien asemaa pidettävä sangen edullisena. Suureksi helpoitukseksi heille on kruununmetsissä ja siis lähellä kotipaikkaa toimitetut hakkaus- ja muut metsänhoitotyöt, missä työnansiota on tarjona.

Helppoitukseen vielä torpparien asemaa on Keis. Senaatti Metsähallituksen antaman lausunnon perusteella 12 p. joulukuuta 1905 vastaiseksi määrännyt kruununmetsätorppien veropäivätöistä, jotka 1 p:stä tammikuuta 1906 ovat laskettavat vuoden verohinnan mukaan, missä torpanhaltija ei voi edullisesti täyttää veropäivätöitä luonnossa,

että Lapin, Kemin ja Iin tarkastuspiireissä miespäivätyö on luettava vastaavaksi rukiissa 21 litraa ja hevospäivätyö 46 litraa; rukiissa ja ohrissa puoleksi kumpaakin 23 ja 46 litraa; $\frac{1}{3}$ osaa rukiita ja $\frac{2}{3}$ ohria 24 ja 40 litraa, sekä ainoastaan ohrissa 25 ja 50 litraa;

että Oulujärven tarkastuspiirissä vastaavat arvoluvut ovat paljaasta rukiista 19 ja 38 litraa, vaan 21 ja 42 litraa tai 22 ja 44 litraa jos vero maksetaan jyvissä, sekä että Vaasan, Kuopion, Turun—Hämeen ja Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiireissä, missä veroa ainoastaan ohrissa ei tule kysymykseen, on rukiista luettava 12 litraa mies- ja 20 litraa hevospäivätyöstä tai 15 ja 30 litraa, jos vero on puoleksi rukiita ja ohria.

Kun kruununmetsissä jo on kaikkiaan 3,726 perustettavaksi myönnettyä torppaa, niin on käynyt yhä vaikeammaksi valvoa, että metsää käytetään kotitarpeiksi säästäväisesti ja metsänhoidolle edullisella tavalla. Siinä suhteessa on kuitenkin parannusta odotettavissa sittenkun koulutettuja metsänvartijoita eli metsäyönjohtajia saadaan hoitoalueisiin asetetuksi. Kruununmetsätorppain metsänkävättämisen suhteen on Metsähallitus sitä paitsi antanut tarpeellisia ohjeita, joista tarkemmin on viime vuosikertomuksessa tehty selkoa.

Uudistalot ja lisämaat. Asutusmuoto kruununliikamailla, jonka kautta perintöluontoisia verotiloja voidaan perustaa, on uudistalojärjestelmä. Armollinen asetus 13 p:ltä lokakuuta 1892 säätää lähemmin, missä järjestyksessä kruununmaista siinä tarkoituksessa on luovutettava viljelyskelpoisia maita viljelystilojen perustamiseksi. Tämän asetuksen mukaan voidaan perustaa Lapin kihlakunnassa, Muonion pitäjää lukuunottamatta, ja Kuolajärven pitäjässä n. s. väliaikaisia uudistaloja sekä muualla uudistaloja ja viljelystiloja ainoastaan edelläkäyvän kruununmaiden kartoittamisen, viljelyskelpoisten maiden tutkimisen sekä kruununpuistojen eroittamisen yhteydessä. Molemmissa tapauksissa on kruunulle säilytetty hakkuuoikeus uudistalojen sarkoihin jääviin sahapuihin, jotka täytävät 6 metrin korkeudella läpimitaten 22 senttimetriä ja enemmän; kuitenkin jätetään näistä osa tilan tarvetta varten, noudattamalla Keisarillisen Senaatin 21 p. marraskuuta 1893 antamaa määräystä.

Mikäli kertomuksista ja Metsähallituksessa kootuista luetteloista käy selville, on tämä hakkuuoikeus mainitun säädöksen mukaisesti tullut käytäntöön seuraavassa määrässä:

Tarkastuspiiri.	Lukumäärä uudistaloja,		
	missä hakkuuoikeus on kruunulle pidetty.	missä hakkuuoikeutta on käytetty.	missä hakkuuoikeus on jätetty v. 1906 alussa.
Lapin	126	7	119
Kemin	80	28	52
Iin	5	1	4
Oulujärven	2	—	2
Turun—Hämeen läänien	68	24	44
Yhteensä	281 *)	60	221

Muutamissa uudistaloissa on metsävaroihin nähden kruunun hakkuuoikeus päätetty jättää käyttämättä, jotta tilanhaltijalle jäisi riittävästi rakennuspuita kotitarpeeksi.

*) Sitäpaitsi löytyy suuri luku uudistaloja varten eroitettuja viljelysalueita Salamajärven, Alajärven, Pyhäjoen, Haapajärven, Pyhäjärven y. m. hoitoalueissa, joita ei ole luetteloon otettu, koska eroittamistoimitukset ovat päättämättä ja kruunun hakkuuoikeus lopullisesti määrittelemättä.

Kertomusvuonna on niistä uudistaloista, missä hakkuuoikeus on jälellä, vahvistettu myytäväksi:

Kemin tarkastuspiirissä,	8	uudist:sta	36,255	sahapuuta,	hinnoilla:	1: 60—4: —.
Lapin	5	»	8,536	»	»	1: 50—1: 90.

Yhteensä 44,791 sahapuuta.

Kun uudistaloille luovutettu pinta-ala, etenkin Lapin, Kemin ja Iin tarkastuspiireissä, on melkoisen suuri, käsittäen 4:lle uudistalolle 1,100—1,350 ha kullekin ja yleensä 300—900 hehtaaria sekä muissa osissa maata 100—400 hehtaaria, niin luovutetaan, vaikka kruunun hyväksi myydäänkin isoin osa täysikasvuisia puita, suuria maa-aloja ja samalla arvokkaita keski-ikäisiä metsävaroja kruunun hallusta ja nämä joutuvat useimmiten saman keinottelun alaisiksi kuin yksityismetsät yleensä. Kuten tunnettu ovatkin useat näistä uudistaloista joutuneet joko sahanomistajain haltuun tai ovat ne, sittenkun tilasta on ensin perintölnastus suoritettu ja metsä hävitetty, joutuneet rappiolle tai autiotiloina palautettu taas kruunun haltuun. Tähän epäkohtaan uudisasutuksessa on ennen kaikkea syynä se, että nykyisten asetusten voimassa ollessa, jolloin uudistalojen pinta-alat määrätään tuon perin epämääräisen ja venyvän manttaalilaskun mukaan, uudistalot tulevat saamaan niin suuria metsäaloja, että metsä niissä tulee pääasiaksi ja maanviljelys sen rinnalla vähäpätöiseksi syrjäseikaksi.

Varsinkin pohjois-Suomessa, missä metsäin säilyttäminen on tärkeää ja etenkin metsänrajaseudulla, jossa suojelusmetsäalueitten erottaminen on sikäläisten metsien ja samalla väestönkin elinehto, on sentähden edellähuomauttuista syistä vastedes mitä suurinta varovaisuutta noudatettava uudistalojen perustamisessa ja siinä suhteessa yhä enemmän huomioon otettava mitä ilmastollinen ja kansataloudellinen etu vaatii. Siinä tarkoituksessa on, parillaan kun tätä kertomusta valmistetaan, Keisarillisen Senaatin suostuttua Metsähallituksen tekemään esitykseen, eräs komissiooni toimessa tutkiakseen, missä suojelusmetsä-alueita on eroitettava sekä antaakseen ehkä muitakin pohjois-Suomen metsiä koskevia lausuntoja.

Mitä tulee viljelysmaiden luovuttamiseen kruununpuistojen erottamisen yhteydessä, niin on kertomusvuonna luovutettu viljelyksiä varten 1,356,04 ha ja kruununpuistoiksi julistettu 73,154,07 sekä 7,612,28 ha määrätty olemaan vielä edespäin käyttämättömänä kruununmaana. Kaikkiaan on vuosina 1892—1906 julistettu kruununpuistoiksi Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä 36,871,60 ha, Viipurin—Mikkelin läänien 365,65 ha, Kuopion läänin 36,309,53 ha, Vaasan läänin 131,065,94 ja Oulujärven tarkastuspiirissä 24,496,96 ha, eli yhteensä 229,109,68 hehtaaria. Kuinka suuret pinta-alat samalla on määrätty lohkaistavaksi uudistaloiksi eli viljelysalueeksi uudistalojen perustamista varten, ei ole vielä kaikkialla varmuudella tunnettu ennenkuin tilusluovutukset ovat lopullisesti päättyneet.

Sitäpaitsi on paikottain suuriakin tilusluovutuksia tapahtunut entisille veromaille »lisämaan» nimellä manttaalinkoroitusta tai enimmäkseen metsäveroa vastaan, muutamissa tapauksissa myös sillä ehdolla, että metsäveromaa joko kokonansa tai osaksi on hoidettava yhteismetsänä. Tämänkaltaisia lisämaanluovutuksia on, lukematta monelle uudistalolle annettuja metsäverotiluksia, puheenalaisena aikakautena myönnetty ja kruununmaasta allamainittuina vuosina eroitettu seuraava määrä:

Vuonna 1894 Oijärven kylän usealle tilalle Iin pitäjässä	1,393,98	ha.
» » Tervon tilalle Muhoksen s:n	49,36	»
» » Kolmelle talolle Ylimaan kylässä Simon s:n	678,48	»
» 1895 Usealle lohkokunnalle Ylitornion s:n	22,453,78	»
» » Toljamon talolle Ranuan kylässä Pudasjärven s:n	80,00	»
» 1896 Honkamäen tilalle Haapajärven s:n	13,68	»
» » Jukolan tilalle Tammelan s:n	38,42	»
» » Kahdelle tilalle Korsnäsin s:n	126,38	»
» » Kuhalan tilalle Viitasaaren s:n	57,89	»
» 1893—1901 Viidelle tilalle Rovaniemen s:n	likimäär.	1,207,00 »
» 1897 Kolhon ja Lietun lohkokunnille Keuruun pitäjässä, osittain yhteismetsäksi	7,269,69	»
» » Lapinniemen kylälle Tervolan pitäjässä	1,519,29	»
» 1898—1903 Neljälle tilalle Muonion s:n	likimäär.	895,00 »
» 1899 Kolmelle tilalle Konginkankaan kappelissa	1,815,95	»
» » 13:lle tilalle Kivijärven pitäjässä, osittain yhteis- metsäksi	likimäär.	8,124,00 »
» 1899 Heinikosken tilalle Kuivaniemen kappelissa	121,40	»
» 1900 Yhdelle tilalle Honkajoen s:n	216,58	»
» » Kolmelle s:n s:n	341,29	»
» 1897—1900 14 tilalle Ylitornion s:n	likimäär.	1,410,00 »
» 1901 Taivalkosken pappilalle	likimäär.	150,00 »
» 1900—1902 Kahdelle tilalle Oulaisten pitäjässä	likimäär.	200,00 »
» 1902 Ylimuonion kylän tiloille Muonion pitäjässä yhteis- metsäksi	likimäär.	2,000,00 »
» 1905 Leiviskän tilalle Piippolan pitäjässä	likimäär.	350,00 »
» » Pyhännön kirkkoherran virkatalolle	166,60	»
	<u>Yhteensä 50,678,77 ha.</u>	

Sitäpaitsi on melkoisen suuria lisämaa-aloja pyydetty ja osaksi jo myönnetty, vaan ei lopullisesti eroitettu, kuten Kolarin kunnassa, jossa myöskin puoli lisämaasta on määrätty yhteismetsäksi. Samallinen maanluovutusasia Turtolan kappelissa on vielä ratkaisematta.

Koska suuria metsäaloja luovutettaessa kruunun hallusta ei ole täysiä ta-keita siitä että perustettavat uudistalot tulevat pysymään maatalviljelevän väestön vakinaisena omaisuutena ja käytettäväksi siihen tarkoitukseen, mihin ovat oi-keastaan aijutut, vaan joutuvat suuren metsärikkautensa takia keinottelun ja hävityksen alaiseksi, niin on, kuten Metsähallitus jo edellisissä vuosikertomuk-sissa on lausunut, täysin aiheutettua saada voimassa oleviin asetuksiin sellainen lisämääräys, joka estäisi kutakin tilaa kohti lohkaisemasta enemmän metsä-maata, kuin mikä metsää järkevästi käyttäen on välttämätön tilan vuotuisten puutarpeiden täyttämistä varten.

Vielä enemmän on syytä kokonaan lakkauttaa lisämaiden luovuttaminen kruununmetsämaasta, varsinkin kun »metsävero» ei tuota valtiolle suurempaa tuloa kuin 8—12 penniä hehtaaria kohti verollista maata. Suurien tilusalojen luovuttaminen nykyisille tilallisille on vielä siitakin syytä vältettävä, että kun tiluksia tavallisesti haetaan lisämaiksi valikoimalla parhaita ja läheisimpiä paik-koja, niin syntyy siitä esteitä ja vaikeuksia vastaiselle uudisasutukselle. Sitä paitsi on itse metsämaakin, jolla entisinä aikoina ei ollut mitään mainittavaa arvoa, nykyaikana jo saavuttanut niin suuren raha-arvon, ettei enää pitäisi tulla kysymyksenkään myöntää tämänkaltaisia kruununmaan luovutuksia.

Evon metsänhoito-opisto.

Kertomusvuoden alussa nautti 31 oppilasta opetusta tässä oppilaitoksessa. Näistä päästettiin täydellisen oppikurssin suorittuaan metsäkonduktöörin dip-loomilla 25 oppilasta julkisen tutkinnon jälkeen, jota paitsi yhdelle oppilaalle annettiin mainittu diplomi tutkinnossa saamainsa ehtojen suorittua lokakuussa.

Elokuun 15 päivänä otettiin opistoon 95 hakijasta 30 uutta oppilasta, jota paitsi myöhemmin vielä 5 ylimääräiselle oppilaalle annettiin oikeus seurata opetusta.

Opetusta ovat antaneet opiston johtaja, luonnontieteiden opettaja ja 2 opettajaa, joista toinen on virkaatekevä, toinen ylimääräinen sekä Evon—Vesi-jaon hoitoalueen metsänhoitaja.

Tietopuolinen opetus on käsittänyt seuraavia oppiaineita:

Metsänhoito-oppia.

Metsänarvioimista ja metsä-
talouden järjestelyä.

Metsänarvolaskua.

Metsäteknologiaa.

Metsästysoppia.

Kalastustaloutta.

Maanmittausoppia.

Insinööritiedettä.

Maanviljelysoppia.

Metsäpolitiikkaa.	Lakioppia.
Metsämatematiikkaa.	Metsänhallinto-oppia.
Mineralogialla ja Geologiaa.	Piirustusta.
Metsäkasvioppia, kasviantomiaa ja -fysiologiaa.	Käytännöllisiä metsätöitä.
Metsäeläintiedettä.	Insinööritöitä.

Kevätlukukaudella lopettivat oppilaat alkamansa jakotyöt siitä osasta Salamajärven kruununpuistoa, joka edellisenä syksynä harjoitustyönä oli mitattu.

Elokuun 15 päivästä syyskuun loppupuoleen toimittivat oppilaat metsänmittausta ja arvioimista Leivonmäen kruununpuistossa, jossa 2,995,42 hehtaaria kartotettiin, selitettiin ja arvosteltiin puumäärän suhteen.

Näiden töiden suorittama tehtiin pienempi retkeily, jolla oppilaat saivat tutustua muutamien Mikkelin läänissä sijaitsevien virkatalojen metsien hoitotapaan, jonka jälkeen oppilaat opistolle tultuaan ja punnittuaan erään isohkon korven kruununmetsässä tekivät ehdotuksen tämän kuivattamiseksi.

Tietopuolinen opetus alkoi lokakuun 15 päivänä. Vuoden kuluessa on Evon ja Vesijaon kruununpuistoissa tehty useita retkeilyjä, joilla oppilaat ovat olleet tilaisuudessa tutustumaan käytännöllisiin metsätöihin, kuten leimauksiin, kylvöön ja istutukseen, puhdistus- ja pähakkauksiin, apuharvennuksiin, tukinvetoon ja -uittoon, uittoväylien rakentamiseen ja perkaukseen, metsäntuotteiden luovuttamiseen, tervan ja sysien polttoon y. m. sekä satunnaisiin töihin, jota paitsi he ovat saaneet seurata järkipäristä kalastushoitoa Majakosken kalasiittimöllä.

Opiston ylläpito on vuoden kuluessa vaatinut seuraavat kustannukset.

	<i>Mark.</i>	<i>mit.</i>
Palkkauksiin	17 900	—
Tarpeiden hankkimiseen	4 697	23
Polttopuiden hankkimiseen	789	20
Rakennuksiin ja korjauksiin	2 498	83
Ison-Evon kansakoulun opettajan palkkausapu	100	—
V. t. opettajan lisäpalkkioksi	800	04
Oppilaiden harjoitustöihin	7 290	11
Kahden saunan ja kellarin rakentamiseen	5 218	19
Johtajan asuinrakennuksen korjaukseen	87	60
Ylimääräisen opettajan palkkaamiseen	1 668	—
Väliaikaisen rahastonhoitajan palkkaamiseen	50	—
Kuopion näyttelyn valmistuksiin	1 431	54
Yhteensä	42 530	74

Metsänvartijakoulut.

Evon metsänvartijakoulussa on kertomusvuoden kuluessa 20 oppilasta nauttinut opetusta. Lokakuun 13 päivänä päästettiin koulusta täydellisen oppikurs- sin suoritettuaan 10 oppilasta, jotka kaikki saivat paikkoja yksityisessä toimessa, ja marraskuun 1 päivänä otettiin kouluun 10 uutta oppilasta.

Metsänhoito-opiston johtaja ja opettajat sekä metsänvartijakoulun metsän- hoitaja ovat antaneet oppilaille tietopuolista opetusta, joka on käsittänyt met- sänhoito-oppia, metsäteknologiaa, metsänarvioimisen ja metsänarvolaskun alkeita, luonnontiedettä, metsästysoppia, kalastustaloutta, oikein- ja ainekirjoitusta, las- kentoa ja muoto-oppia, mittaussoppia, kaunokirjoitusta, piirustusta, lakioppia sekä kirjanpitoa. Yhteensä on tietopuolista opetusta annettu ensi kurssilla 312 tuntia ja toisella kurssilla 434 tuntia.

Oppilaiden käytännöllisiä töitä ovat johtaneet metsänvartijakoulun met- sänhoitaja ja työnjohtaja.

Työt ovat käsittäneet seuraavia tehtäviä ja on niihin käytetty allalueteltu määrä työpäiviä.

T ö i d e n l a a t u.	Töihin käytet- tyjen päivätöi- den luku.
Metsänhakkausta	433 ¹ / ₂
Metsänmittausta ja arvioimista	390 ¹ / ₂
Taimimaan töitä	309 ³ / ₄
Miilutöitä	306 ³ / ₄
Puusepän töitä	262
Apuharvennusta	262 ³ / ₄
Tukinuittoa ja joen perkausta	240 ¹ / ₄
Puiden karsimista	124
Kylvöä ja istutusta metsässä	123 ¹ / ₂
Hakkausalan perkausta	148 ³ / ₄
Suon kuivausta	151 ¹ / ₄
Aidan tekoa taimimaan ympäri	145 ¹ / ₂
Parrun veistoa	108 ³ / ₄
Sahatöitä	100 ¹ / ₂
Leimausta ja puutavaran mittausta	58 ¹ / ₄
Metsänvartioimista	20
Päreiden tekoa	26
Tervan valmistusta	2 ¹ / ₂
Rakennustöitä	87 ¹ / ₄

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätöiden luku.
Maanviljelystöitä	125 ¹ / ₂
Teiden korjausta	43
Kalastusta	18 ² / ₂
Polttopuiden ajoa ja pinoamista	71
Avustamista metsätöissä	103 ³ / ₄
Metsän puhdistusta	43
Päivystystä ja kotiaskareita	194 ¹ / ₄
Opiston tarpeeksi tehtyjä töitä	90
Kaikentlaisia pienempiä töitä	289 ³ / ₄
Yhteensä	4 280

Koulun menot ovat olleet seuraavat.

	<i>Smk.</i>	<i>mk.</i>
Palkkauksia	4 710	—
Ruokarahoja	7 300	—
Vaatetusapua	1 200	—
Sekalaisia menoja	1 850	—
Yhteensä	15 060	—

Tuomarniemen metsänvartijakoulussa, joka Metsähallituksen esityksen johdosta on perustettu Armollisen asetuksen nojalla elokuun 26 päivältä 1903, on kertomusvuotena ollut 30 oppilasta. Lokakuun 15 päivänä laskettiin koulusta täydellisen kurssin suorittamaan päästötodistuksella 14 oppilasta. Marraskuun 1 päivänä otettiin kouluun 134 hakijasta 15 uutta oppilasta ja näiden lisäksi vielä 3 maksavaa oppilasta.

Koululle maaliskuun 21 päivänä 1904 vahvistetun ohjesäännön mukaan ovat oppilaat edelleenkin ylläpitäneet yhteistä ruokalaa keskuudestaan valitseman isännöitsijän hoitamana ja on tämä järjestelmä kaikin puolin osottautunut erittäin sopivaksi ja oppilaille edulliseksi.

Koulun opettajakuntaan kuuluu: johtaja, joka on antanut opetusta metsäntuotanto-opissa, metsätalousopissa, metsäteknologiassa, tärkeimpäin metsätaloutta koskevain asetusten tuntemisessa, lasku- ja muoto-opissa, oikeinkirjoituksessa ja kirjanpidossa; opettaja, joka asetusten mukaisesti on valvonut oppilai-

den ulkotöitä ja opettanut luonnonoppia ja -historiaa, metsänriistan suoje-
lus- ja metsästysoppia, ainekirjoitusta, piirustusta ja karttatöitä, sekä työnjohtaja, joka
lähinnä on ohjannut oppilaiden käytännöllisiä töitä ja toiminut käsityöopetta-
jana. Sitäpaitsi on pitäjän urkuri eri sopimuksen mukaan opettanut laulua 2
tuntia viikossa.

Kevätlukukaudella alkoi tietuopuolinen opetus tammikuun alkupäivinä ja
päätyi toukokuun 11 päivänä ja oli kuten edellisinäkin vuosina siten järjes-
tetty että koulutunteja oli aamusin kello 6—8 ja iltapäivällä kello 3—6 (7).
Lokakuussa poislähtevillä vanhemman kurssin oppilailla oli syyskuun puoli-
välistä tutkintopäivään saakka kertaustunteja, jolloin he olivat kokonaan vapaat
ulkotöistä. Syyslukukausi alkoi marraskuun alkupäivinä ja päättyi joulukuun
20 päivänä ja pidettiin koulutunnit tällöin kello 6—8 aamusin. Iltapäivän teh-
tiin käsitöitä.

Kertomusvuoden tuntimäärä ja eri oppiaineisiin käytettyjen tuntien luku
näkyvät seuraavasta taulusta.

	Kevätlukukausi.		Syyslukukausi.	
	I osasto.	II osasto.	I osasto.	II osasto.
Metsäntuotanto-oppia	62	50	13	16
Metsäteknologiaa	—	22	—	7
Metsätalousoppia ja kirjanpitoa	—	62	—	26
Lasku- ja muoto-oppia	42	16	20	21
Oikeinkirjoitusta	13	—	7	—
Lakioppia	—	16	—	9
Ainekirjoitusta	14	14	6	5
Luonnonoppia	62	—	12	—
Kasvioppia	—	30	—	14
Eläinoppia	—	26	—	14
Piirustusta	69	65	15	12
Karttatöitä	34	26	6	14
Metsästysoppia	12	—	—	3
Maanmittausoppia	17	—	4	7
Yhteensä	325	327	83	148

Sitäpaitsi on oppilailla ollut 32 tuntia voimistelua ja 76 tuntia laulua, jo-
tenka koko tuntimäärä yhteensä tekee 991 tuntia. Käsityöopetustunteja, ei
edellämainittuun tuntimäärään kuitenkaan ole luettu.

Erinäisiin töihin ja harjotuksiin käytetyt päivätyöt selviävät seuraavasta päivätyökirjan yhteenvedosta.

T ö i d e n l a a t u .	Töihin käytet- tyjen päi- vätöiden luku.
Apuharvennusta	959
Metsänperkausta ja hakkausalojen siivoamista	173
Vartioimista ja tarvepuiden antoa sekä ottoa	274
Linjain avausta	103
Tukinkaatoa, hiomo- y. m. puiden tekoa	432 ¹ / ₄
Hakkauksien järjestämistä ja valvomista sekä leimaus- ja ulosantotöitä	238 ³ / ₄
Halkojen hakkausta	267 ¹ / ₂
Miilutöitä	112
Kylvö-, istutus- ja taimitarhatöitä	502 ¹ / ₂
Puutavarain kuljetustöitä	101
Metsänlukua ja -arvioimista	169
Maanmittausta ja punnitusta	276
Parrujen ja hirsien veistoa	544
Tervanvalmistusta	156
Puusepän töitä	647 ³ / ₄
Rakennustöitä	414 ¹ / ₄
Suon ja metsämaan kuivausta	344
Maanviljelystöitä	407
Koulualueen siivoustöitä	482
Kaikenlaisia päivystäjä- y: m. pienempiä töitä	937
Yhteensä	7 540

Kuten ylläolevasta päivätoitten jaosta selviää, on apuharvennusten perin pohjaiseen toimittamiseen pantu suurta merkitystä. Maanviljelystöiksi merkityt päivätyöt ovat suureksi osaksi käytetyt koulun pihamaan tasottamiseen ja käytävien tekoon.

Harjotustyöt maitten mittauksessa ja metsänvartioimisessa ovat suoritettut koulutilan mailla. Yhteensä mitattiin 315 hehtaarin suuruinen maa-ala ja metsä tällä arvioitiin sekä silmämääräisesti koalojen perusteella että myöskin erikois-arvostelun kautta.

Havupuiden siementen karistusta ei kertomusvuotena ole toimitettu. Käpyjä tösin saatiin, mutta kun siemenvuosia on verrattain harvoin, on tavaksi otettu toimittaa karistustöitä joka toinen vuosi, jotenka jokainen oppilas koulu-aikanaan ainakin kerran saa ottaa osaa tällaisiin tehtäviin.

Kuten edellisinäkin vuosina ovat koulutilan maat olleet jaetut 15 osastoon, muodostaen joka osasto yhden vanhemman kurssin oppilaan vartioitavan ja hoidettavan vartiopiirin. Tästä on oppilas ollut velvollinen antamaan kaikki sekä koululla että torpissa tarvittavat puutavarat, pitämään kirjaa metsäntuotteista ja ylipäänsä huolehtimaan kaikista vartiopiiriä koskevista tehtävistä.

Koulun työjärjestys on ollut seuraava:

Kevätlukukaudella, tammikuun 1 — toukokuun 11 p.

K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta, paitsi keskiviikkoisin ja lauantaisin, jolloin oppilaat ovat tehneet puusepäntöitä.

» 8—9 » aamiaisloma.

» 9—2 » käytännöllisiä töitä ja harjoituksia, paitsi torstaisin, jolloin on ollut piirustusta.

» 2—3 i. p. päivällisloma.

» 3—6 (tiistaisin ja perjantaisin k:lo 7) tietopuolista opetusta, paitsi keskiviikkoisin, jolloin iltapäivä on käytetty puusepäntöihin, sekä lauantaisin, jolloin oppilailla on ollut lauluharjoituksia.

» 6(7)—8 i. p. läksyjen lukua sekä erinäisiä lasku- ja kirjoitustöitä.

Kesäaikana, toukokuun 11 — marraskuun 1 p.

K:lo 6—8 a. p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

» 8—9 » aamiaisloma.

» 9—2 » käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

» 2—3,30 i. p. päivällisloma.

» 3,30—7 » käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

Syyslukukaudella, marraskuun 1 p. — joulukuun 20 p.

K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.

» 8—9 » aamiaisloma.

» 9—3,30 i. p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

» 3,30—4,30 » päivällisloma.

» 4,30—5,30 » läksyjenlukua.

» 5,30—8 » lauantaisin lauluharjoituksia, maanantaisin ja tiistaisin tietopuolista opetusta ja muina päivinä puusepäntöitä.

Koulusta on sopimattoman käytöksen takia vuodeksi erotettu 1 oppilas. Sairaspäiviä on kertomusvuoden kuluessa merkitty $179\frac{1}{4}$ ja ovat useimmat niistä johtuneet tapaturmista veisto- ja hakkaustöissä.

Koulutilan pinta-ala on yhteensä 2,027,59 hehtaaria, josta viljelyksiä ja laidunmaita 478,49 hehtaaria, kasvullista metsämaata 593,99 hehtaaria, keuhokasvuista metsämaata 939,08 hehtaaria ja hylkymaita 16,03 hehtaaria.

Koulun koetointa on etupäässä kohdistunut pysyvien koelajojen asettamiseen, joita eri tavalla on apuharvennettu. Vertailun tuloksia näistä voidaan vasta tulevaisuudessa saada. Eräällä aikasemmin toimitetulla avohakkausalalla on tehty rinnakkaisia kokeita käyttämällä eri kylvö- ja istutuskeinoja.

Suomen XI yleiseen maanviljelysnäyttelyyn Kuopiossa otti koulu voimensa mukaan osaa, pannen näytteille havainnollisia luonnosta otettuja puunleikkeletauluja, joista taimistojen perkauksien, apuharvennusten ja ojittamisen hyöty kävi ilmi. Kuvallisten taulujen muodossa oli myöskin esitetty tukkipuitten paksuuskasvun ja rahallisen arvon lisääntyminen. Yllämainituista opetusvälineistä sai koulu I palkinnon ja näytteille panemistaan taimitarhatuotteista II palkinnon.

Koulutilan metsistä on myyty pääasiallisesti ainoastaan vähempiarvoisia metsäntuotteita seuraavat määrät ja seuraaviin hintoihin.

			Poltto- ja sysyputta, m ³ .	Hiomopuita, m ³ .	Veistopuita, m ³ .	Kanka ja viitsoja, kappaleita.	Punnaitimia, kappaleita.	Lehdexsik, kuor- maa.	Hiilih, heit- titraa.	Metsäntuot- teiden hinta	
										Smk.	7/100
Rakennusmateriaali, kappaleita.	382										
Keloja ja tuulen- kastoja, kappaleita.	982										
Vähempiarvoisia putta, kappaleita.	16		2 456,8	40	0,5	2 202	140 972	1	1	9 104	41

Kevätalvella annettiin rautatielle 2,067 m³ halkoja (965 m³ 1,0 m havuhalkoja, 622 m³ 0,5 m havuhalkoja, 318 m³ 1,0 m koivuhalkoja ja 162 m³ 0,5 m koivuhalkoja), jota paitsi seuraavana vuonna rautatielle annettavia halkoja hakattiin 3,000 m³, joista osa jo vedätettiinkin Inhan asemalle. Töihin käytettiin 4,290 markkaa, jotenka, kun tulot Tuomarniemen koulutilalla kaikkiaan tekevät 9,173 markkaa 41 penniä, joista 69 markkaa kannettuna verona, puhdas tulo tilan hoidosta nousee 4,104 markkaan 41 penniin.

Eräille aikasemmin paljaiksi hakatuille aloille kylvettiin 4,04 kg männynsiemeniä ja istutettiin 13,175 männyn, 7,480 kuusen ja 2,040 ulkomaalaisten puitten tainta. Taimitarhoihin kylvettiin 34,470 kg kotimaisten ja ulkomaalaisten havu- sekä lehtipuiden siemeniä. Kertomusvuonna koulutettiin taimitarhoissa 89,626 tainta, m. m. 3,000 siperialaisen lehtikuusen tainta. Vuoden kuluessa myydyt 140,972 tainta olivat pääasiallisesti 2-vuotisia koulimattomia kuusen- ja männyntaimia.

Metsälle vahingollisista ilmiöistä mainittakoon, että *Cronartium peridermium* pini sienitauti on esiintynyt harvinaisen runsaasti, poiketen tavallisesta esiintymistavastaan, nuorissa alle 20-vuotisissa männiköissä. Runsaasti on niinkään esiintynyt *Lophodermium pinastri* 2—5-vuotisissa männyntaimistoissa

etenkin kuivilla kangasmailla. Kuusen neulasissa on, kuten edellisinäkin vuosina, huomattu ruostetauti *Chrysomyxa Ledii*, ei kuitenkaan mainittavan tuhoisana. — Mainittakoon vielä, että kuusentaimit kaikilla hallanaroilla paikoilla kärsivät haittaa parista hallayöstä kesäkuun alkupäivinä niin että latvakasvaimet kuivuivat. Omituisuutena huomautettakoon vielä metsojen männyn-
taimistoille tekemistä vahingoista.

Metsänraiskauksia ei kertomusvuotena ole huomattu, samoin ei kulovalkeita ole syttynyt.

Vesiperäisten maitten kuivattamiseksi on kaikkiaan kaivettu 2,350 m suurempia ja pienempiä oja.

Koulua varten myönnettyt rahat ja niiden käyttäminen ilmenee seuraavasta taulusta.

	Myönnetty rahamäärä	Käytetty rahamäärä	Käyttämätön rahamäärä
M a r k k a a.			
Menosääntöön otetut määrärahat.			
Palkkauksia	10 650: —	10 650: —	—
Ruokarahoja	10 950: —	10 950: —	—
Vaatetusapua	900: —	900: —	—
Sekalaisia menoja	2 975: —	2 975: —	—
Kunnallis- ja kirkollismaksuihin	200: —	259: 36	—
Palovartijan palkkaamiseen	500: —	499: 88	—: 12
Ylimääräisiä määrärahoja.			
Rautatiehakkauksiin	4 290: —	4 290: —	—
Taimitarhoihin	700: —	700: 85	—
Metsänhoidollisiin jatkokursseihin	260: —	260: —	—
Opetusvälineisiin	1 800: —	912: 81	887: 19
Saunan rakentamiseen	1 430: —	1 430: —	—

Metsänhoidollisten jatkokurssien toimeenpanemiseen koululla myönsi Keisarillinen Senaatti maaliskuun 12 päivänä 1906 260 markkaa. Osanottajiksi kurssihin, jotka kestivät maaliskuun 29 päivästä huhtikuun 9 päivään, voitiin tilan ahtauden takia ottaa ainoastaan 19 henkilöä, jotka paria poikkeusta lukuunottamatta olivat kaikki suorittaneet Evon metsänvartijakoulun kurssin.

Kursseissa pitivät luentoja maanviljelyskoulun johtaja A. Grönvall, maanviljelyskoulun opettaja K. O. Elfving, Suomen metsänhoitoyhdistyksen konsulentti A. Sohlman ja Tuomarniemen metsänvartijakoulun opettajakunta. Luen-

noitsijat pitivät esitelmiä metsäopin eri haaroissa, jota paitsi johtaja Grönvall vielä luennoi kalastusopista ja metsänhoidonneuvojain toiminnasta sekä opettaja Elfving metsien tuhohyönteisistä, sienitaudeista ja kasvien ravitsemisesta. Esitelmätunnit, joita pidettiin 4 tai 5 päivässä, alkoivat kello 9 aamulla ja jatkuivat keskustelujen johdosta tavallisesti iltamyöhään. Retkeilyyn koulutilan metsässä käytettiin 1 päivä.

Nikkarilan metsänvartijakoulu perustettiin Armollisen asetuksen nojalla elokuun 26 päivältä 1904 ja alkoi toimintansa marraskuun 1 päivänä 1905. Kertomusvuoden alussa oli koulussa 15 oppilasta ja marraskuun 1 päivänä saapuivat 148 hakijan joukosta valitut 15 uutta oppilasta kurssiaan alkamaan, joten vuoden lopussa oli oppilasmäärä 30.

Samoin kuin Tuomarniemen metsänvartijakoulussa, ovat oppilaat täälläkin yhtyneet yhteiseksi ruokakunnaksi.

Opettajavoimat ovat niinkään samat kuin Tuomarniemen metsänvartijakoulussa.

Tietopuolista opetusta annettiin koulussa kevätlukukaudella tammikuun 8 ja toukokuun 5 päivän välisenä aikana sekä syyslukukaudella syyskuun 17 päivästä joulukuun 21 päivään. Marraskuun alusta lukien oli opetus järjestetty kahdella osastolla annettavaksi.

Kertomusvuoden tuntimäärä ja eri oppiaineisiin käytettyjen tuntien luku näkyy seuraavasta taulusta.

	I osasto.	II osasto.
Metsätalousoppia	18	46
Metsäteknologiaa	—	6
Lakioppia	—	6
Laskuoppia	23	77
Mittausoppia	—	17
Kirjanpitoa	—	2
Kasvi- ja eläinoppia	17	74
Metsästysoppia	1	17
Maanmittausoppia	11	28
Ainekirjoitusta	5	11
Oikeinkirjoitusta	6	10
Piirustus- ja karttatöitä	27	105
Yhteensä	108	399

Käytännöllisiin töihin ja harjotuksiin on käytetty seuraavat päivätyöt.

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätyöiden luku.
Apuharvennusta	122
Metsänperkausta	180
Metsänvartioimista	24
Tukinkaatoa	12
Halonhakuuta	290
Sysipuitten tekoa	97
Hakkausalojen raivausta	286
Kylvö- ja istutustöitä	17
Taimitarhatöitä	210
Leimausta	20
Metsänlukua	118
Koalojen ottoa	28
Metsänarvioimista	14
Maanmittausta	59
Hiilenpolttoa	64
Kotitarvepuiden ottoa	24
Veistotöitä	501
Suonkuivausta	567
Rakennus- y. m. s. töitä	967 $\frac{1}{2}$
Metsästäystä	2
Koulupiirin siivoustöitä	145
Kaikenlaisia päivystäjä- y. m. töitä	876
Yhteensä	4 623 $\frac{1}{2}$

Työn paljoudesta mainittakoon m. m. että oja on kaivettu 1,778 metriä, halkoja on hakattu 475 m³ pinomittaa, taimitarhaan on kylvetty lähes 16 kg koti- ja ulkomaisten havu- sekä lehtipuiden siemeniä ja että koulutilan koto- palstaa on mitattu, kartoitettu ja arvioitu noin 125 ha:n ala sekä että Leikon ulkopalstalla on luettu kaikki 5 $\frac{1}{2}$ metrin korkeudelta vähintään 17 $\frac{1}{2}$ senttimetriä täyttävät tukkipuut, yhteensä 20,619 runkoa. Kouluhuoneustoon on syksyllä tehty 17 pöytää ja 30 tuolia sekä taulu toiseen luokahuoneustoon ja oppilashuoneustoon valmistettu 2 pöytää sekä 12 tuolia. Näihin töihin on käytetty paitsi veistotöihin merkittävä päivätyömäärää myöskin käsityötunnit, joita kummallakin osastolla on syyslukukaudella ollut kahdesti viikossa 3 tuntia kerrallaan. Leipomorakennuksen ja sikolätin valmistamisessa ovat oppilaat saaneet harjotusta rakennustyössä.

Kertomusvuotena on noudatettu seuraavaa työjärjestystä:

Kevätlukukaudella:

- K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.
 » 8—9 » aamiaisloma.
 » 9—3 p. käytännöllisiä töitä.
 » 3—4,30 i. p. päivällisloma.
 » 4,30—7 » käsitöitä, paitsi maanantaisin, jolloin on ollut piirustusta ja lauantaisin, jolloin on ollut loma.

Kesällä:

- K:lo 7—12 a. p. käytännöllisiä töitä.
 » 12— 2 » päivällisloma.
 » 2— 6 i. p. käytännöllisiä töitä.

Syyslukukaudella:

- K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.
 » 8—9 » aamiaisloma.
 » 9—2,30 p. käytännöllisiä töitä.
 » 2,30—4 i. p. päivällisloma.
 » 4—7 » tietopuolista opetusta ja käsitöitä, paitsi lauantaisin, jolloin on ollut loma.

Oppilaiden käytös ei ole antanut aihetta mihinkään muistutuksiin. Yleinen terveydentila on ollut yleensä hyvä. Sairaspäiviä on kertynyt 89, ollen ne osaksi kylmettymisen, osaksi työaseitten varomattoman käyttelyn aiheuttamat.

Koulun rakennukset ovat kertomusvuotena lisääntyneet leipomolla ja sikolätillä, jotka kuitenkin molemmat vielä jäivät keskeneräisiksi.

Koulutilan pinta-ala on noin 1,600 hehtaaria, kahdessa jotenkin samankokoisessa palstassa. Luotettavien karttojen ja asiakirjain puutteessa ei tarkempia ilmoituksia alasta, maalajien suhteista y. m. s. vielä voida antaa.

Kotipalstalta on koulun tarpeisiin vuoden kuluessa hakattu 475 m³ polttopuita, 150 m³ sysipuita ja 150 pienempää tukkipuuta. Kaikki nämä puutarpeet ovat otetut hakkausalojen raivauksen, apuharvennusten tai muiden senkaltaisten metsänhoitotoimenpiteiden yhteydessä. Paitsi ylijääneitä rakennuspuita, joita myytiin 1,160 kappaletta yhteensä 1,488 markan 75 pennin arvosta, ei muita metsäntuotteita kertomusvuoden aikana ole myyty.

Koulua varten myönnettyt rahat ja niiden käyttäminen ilmenee seuraavasta taulusta.

	Myönnetty rahamäärä	Käytetty rahamäärä	Käyttämätön rahamäärä
M a r k k a a.			
Menosääntöön otetut määrärahat.			
Palkkauksia	10 650: —	10 650: —	—
Ruokarahoja	10 950: —	6 390: —	4 560: —
Vaatetusapua	900: —	600: —	300: —
Sekalaisia menoja	2 975: —	2 899: 12	75: 88
Ylimääräisiä määrärahoja.			
Tien sannoittamiseen y. m.	500: —	492: 69	7: 31
Mankelia ja kaivoa varten	888: 50	636: 70	251: 80

Rovaniemen metsänvartijakoulu, joka niinkään Metsähallituksen esityksen johdosta perustettiin Armollisen asetuksen nojalla elokuun 26 päivältä 1904, alkoi toimintansa marraskuun 1 päivänä 1905. Kertomusvuoden alussa oli koulussa 16 oppilusta ja marraskuun 1 päivänä otettiin 55 hakijasta 15 uutta oppilasta, joista 1 ylimääräinen, niin että vuoden lopussa oli oppilasmäärä 31. Oppilaat ovat pääasiallisesti kotoisin Oulun läänin pohjoisista pitäjistä ja on uusia oppilaita valittaessa koetettu pitää silmällä heidän kotipaikkaansakin siten, ettei aivan useita yksiltä paikoin tulisi, vaan että heistä, niin paljon kuin mahdollista, saataisiin metsätöiden johtajia kruununmetsiin kotipuolellansa, missä he paraiten toivottavasti viihtyvät.

Samoin kuin Tuomarniemen ja Nikkarilan metsänvartijakouluissa, ovat oppilaat täälläkin yhtyneet yhteiseksi ruokakunnaksi.

Opettajavoimat ovat niinkään samat, kuin ylempänä mainituissa toisissa metsänvartijakouluissa.

Tietopuolista opetusta annettiin kevätlukukaudella tammikuun 5 päivästä toukokuun 14 päivään ja syyslukukaudella marraskuun 7 päivästä alkaen lukuvuoden loppuun asti. Opetustunnit olivat kello 6—8 aamusin ja 3—6 iltapäivin. Kevätlukukauden loppupuolella ei keskiviikkosin eikä lauantaisin ollut tietopuolista opetusta ollenkaan ja koko vuoden kuluessa on kaikki työt lauantaisin lopetettu jo kello 2 i. p.

Kertomusvuoden tuntimäärä ja eri oppiaineisiin käytettyjen tuntien luku näkyy seuraavasta taulusta.

	I osasto.	II osasto.
Metsätalousoppia	23	99
Metsäteknologiaa	5	5
Lakioppia	4	14
Laskioppia	13	52
Mittausoppia	—	37
Kasvi- ja eläinoppia	19	57
Metsästysoppia	6	25
Maanmittausoppia	—	19
Ainekirjoitusta	15	31
Oikeinkirjoitusta	—	22
Piirustus- ja karttatöitä	54	123
Metsänarvioimista	10	25
Metsänhoidon kansallistoloutta	—	7
Yhteensä	149	516

Käytännöllisiin töihin ja harjotuksiin on käytetty seuraavat päivätyöt.

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätyöiden luku.
Apuharvennusta	29
Metsänperkausta	50
Metsänvartioimista ja kotitarvepuiden antoa	54
Tukinkaatoa	51
Halonhakkuuta	626
Sysipuitten tekoa	15
Hiomo- y. m. puiden tekoa	199
Siemenpuiden merkitsemistä	3
Hakkausalojen raivausta	6
Kylvö- ja istutustöitä	25 ³ / ₄
Taimitarhatöitä	306 ¹ / ₄
Käpyjen keräystä ja siementen karistusta	183 ³ / ₄
Leimausta	66
Koealain ottoa	49
Metsänarvioimista	43 ¹ / ₄
Maanmittausta	311 ¹ / ₂
Käsitöitä	765 ¹ / ₄

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätöiden luku.
Parrujen ja hirsien tekoa	12
Rakennustöitä	704 ³ / ₄
Maanviljelystöitä	158 ¹ / ₂
Päivystäjätöitä	901 ¹ / ₄
Sekalaisia töitä	440 ¹ / ₂
Hevospäivätöitä	310 ¹ / ₂
Yhteensä	5 311 ¹ / ₄

Käytännöllisistä töistä, joita talvisaikaan tehtiin kello 9—2 päivällä ja kevätlukukauden lopusta syyslukukauden alkuun koko päivän; mainittakoon että apuharvennustyöt ovat tähän tarkotukseen soveltuvien metsäin puutteen takia koulun läheisyydessä supistuneet mahdollisimman vähään. Puiden luovuttamisessa on kukin vanhemman kurssin oppilas saanut oman lupakirjansa hoidettavakseen. Rakennustöihin on ollut pakko käyttää oppilaita tavallista suuremmassa määrässä, etenkin seinien tilkitsemiseen. Ammattityöt ovat pääasiallisesti tehdyt urakalla, jotka ovat sovitettuna vähäväkisempien oppilasten mukaan, joten oppilaille on jäänyt luku-aikaa läksyjen valmistamiseen.

Oppilaiden käytös on joitakin pienempiä poikkeuksia lukuunottamatta ollut mallikelpoinen. Terveystila on ollut yleensä hyvä, ainoastaan pienempiä taudintapauksia ja tapaturmia on sattunut. Sairaspäiviä on kaikkiaan merkitty 66¹/₄.

Koulun kokoelmia on retkeilyillä ja ulkotöissä ollessa, kartutettu keräämällä hirvien, porojen, tuhohyönteisten ja sienien vahingoittamia puita ja puun-
osia, sieniä, hyönteisiä ja näiden koteloita, käpyjä y. m. Opetusvälineitä, kuten koneita, luonnontieteellisiä tauluja y. m. on myöskin hankittu. Samoin on kirjasto, joka vielä on varsin pieni, kartutettu.

Kertomusvuotena valmistettiin koululle 12 aaria vanhaa peltoa taimitarhaksi. Tähän kylvettiin 17,5 kg koti- ja ulkomaisten havu- ja lehtipuiden siemeniä ja istutettiin lähes 25,000 Tuomarniemen metsänvartijakoulusta tilattua puuntainta. Kylvö näyttää onnistuneen keskinkertaisen hyvin, siten että jotkut siemenlajit ovat itäneet mainiosti, toiset aivan huonosti. Istutetut taimet taasen kärsivät, kastelusta huolimatta, jonkun verran kuivuudesta. Kylvöä ja istutusta 2-vuotisilla kuusentaimilla toimitettiin myöskin erällä hakkausaloilla. Kylvö, johon käytettiin koululla karistettua männynsiementä, ei onnistunut täydellisesti, jotavastoin istutukset menestyivät jotakuinkin hyvin.

Alussa kertomusvuotta käytettiin koulussa polttopuiksi vielä rakennusjätteitä, vaikka tosin vähemmässä määrässä, Myöskin kelohonkia on hakattu ja käytetty polttopuiksi. Huhtikuun 8—12 päivinä kaatoi tuuli koulun lähitöllä paljon kuusia. Kun nämä enimmäkseen olivat lahovikaisia ja ainoastaan polttopuiksi sopivia, ovat ne puhdistushakkuiden yhteydessä kootut läjiin polttopuiksi käytettäviksi. Apuharvennusten kautta on niinkään saatu pienempää puutavaraa, joka vielä on käyttämättä. Vuoden kuluessa on hakattu 590 m³ polttopuuta, 280 kappaletta aidaspuita ja 600 seivästä. Isompaa puutavaraa ei koululla ole tarvittu.

Koulua varten myönnettyt rahat ja niiden käyttäminen ilmenee seuraavasta taulusta.

	Myönnetty rahamäärä.	Käytetty rahamäärä.	Käyttämätön rahamäärä.
M a r k k a a.			
Menosääntöön otetut määrärahat.			
Palkkauksia	10,650: —	10,400: —	250: —
Ruokarahoja	10,950: —	6,678: —	4,272: —
Vaatetusapua	900: —	900: —	—
Sekalaisia menoja	2,975: —	2,900: —	75: —
Ylimääräisiä määrärahoja.			
Taimitarhan perustamiseen	1,000: —	960: 82	39: 18
Korjaustöihin	2,000: —	255: 30	1,744: 70
Opetusvälineiden hankkimiseen	1,500: —	42: 16	1,457: 84

Molemmat viimeksi mainitut määrärahat ovat myönnettyt kerta kaikkiaan, joten kertomusvuoden lopussa jällellä oleva käyttämätön osa niistä voidaan käyttää myöhemminkin.

Sotilas- ja siviilikunnan virkatalot.

Valtion vuokralle antamien virkatalojen lukumäärä on kaikkiaan 858, käsittäen sotilasvirkataloja ja sotilasuudistaloja, siviilikunnan tiloja, valtion pää- ja karjakartanoita, palkkatiloja, lahjoitusmaitten kantatiloja y. m.

Näiden virkatalojen lähin silmälläpito on annettu kuvernöörien valvonnan alla toimiville 10 virkatalointarkastajalle ja niiden metsänhoitoa varten on asetettu kolme Metsähallituksen alaista virkataloinmetsänhoitajaa sekä yksi kunkin virkatalointarkastajan piirissä toimiva metsänistuttaja.

Useimpien virkatalojen metsät ovat aikain kuluessa jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten. Järjestämättä on enää metsänhoito ainoastaan semmoisilla vuokralle annetuilla virkataloilla, joilla keskeneräinen isonjaon järjestely on pannut esteitä metsänhoitosuunnitelman laatimiselle. Metsänhoitajain toiminta näillä virkataloilla kohdistuu etupäässä joka kymmenentenä vuotena kullakin tilalla toimitettavaan metsänhoidontarkastukseen eli revisioniin, jossa otetaan selko metsän tilasta ja siihenastisesta hoidosta sekä laaditaan ehdotus metsän käyttämiseksi ja hoidoksi seuraavain kymmenen vuoden varalle. Näiden toimitusten yhteydessä on toisinaan valmistettava kokonaan uusi metsänjakoehdotus, joka toimenpide aiheutuu joko maanmittausten kautta tai muulla tavoin tapahtuneista muutoksista tilusten tai metsän suhteen.

Seuraavasta taulusta nähdään läänittäin niiden sotilasvirkatalojen lukumäärä ja tilusalat, joiden metsät ovat jaetut järjestettyä metsänhoitoa varten.

Sotilasvirkatalot.

L ä ä n i.	Virkatalojen luku.	Koko pinta-ala, hehtaaria.	Jaettua metsämaata, hehtaaria.	Viljeltyä maata, hehtaaria.
Uudenmaan	151	33,675,56	8,587,08	8,756,88
Turun ja Porin	251	55,835,17	17,435,73	16,164,66
Hämeen	162	60,144,27	20,207,69	9,425,30
Mikkelin	95	41,956,72	15,865,85	5,671,04
Kuopion	27	10,906,64	4,538,44	1,713,69
Vaasan	82	47,571,30	17,416,75	6,434,61
Oulun	37	14,801,85	6,101,76	2,251,75
Yhteensä	805	264,891,41	90,153,90	50,417,22

Edellä olevassa summassa on myöskin Pieksämäen pitäjässä sijaitsevan entisen Nikkarilan sotilasvirkatalon, nykyään Nikkarilan metsänvartijakoulua varten oppilaiden harjoitusalueeksi erotettu metsä, joka on kahdessa palstassa ja alaltaan 1,783,24 hehtaaria, josta 704,56 hehtaaria jakometsää ja 34,73 hehtaaria viljeltyä maata.

Taulussa oleviin numeroihin sisältyvien sotilasvirkatalojen tiluksista erotettujen virkatalonpuistojen lukumäärä oli kertomusvuoden lopussa 14 ja niiden yhteinen pinta-ala 13,785,28 hehtaaria. Sitäpaitsi on K. Senaatin Kamaritoimituskunnan kirjeen mukaisesti heinäkuun 27 päivältä Lohtajan pitäjässä olevan Alaviirteen-Sipilän kapteeninvirkatalosta erotettu virkatalopuistoksi sen Toholammin pitäjässä oleva ulkosarka, alaltaan noin 210 ha. Työt tämän mittaamiseksi ja hoitosuunnitelman laatimiseksi sille ovat kuitenkin vielä kesken, jotenka sen pinta-ala ei sisälly tauluun.

Mainitut virkatalopuistot ja niiden pinta-alat jakautuvat eri läänejä kohti seuraavalla tavalla.

Virkatalopuistot.

L ä ä n i.	Puistojen luku.	Koko pinta-ala, hehtaaria.	Jaettua metsämaata, hehtaaria.	Viljeltyä maata, hehtaaria.
Turun ja Porin	4	2,052,13	490,10	75,21
Hämeen	3	3,848,87	2,627,19	41,95
Mikkelin	2	2,127,89	944,99	39,14
Vaasan	4	5,474,43	2,521,95	117,41
Oulun	1	281,96	157,49	69,13
Yhteensä	14	13,785,28	6,741,72	342,84

Valtion suoranaisten hoidon alaisena on sotilasvirkatalojen tiluksien koko alasta eli 264,891,41 hehtaaria vastaiseksi ainoastaan 5,24 %.

Siviilivirkataloja sekä valtion pää- ja karjakartanoita, joiden metsät ovat jaetut järjestettyä metsänhoitoa varten, oli kertomusvuoden lopussa 61 ja jakautuivat ne eri läänejä kohti seuraavasti.

Siviilivirkatalot ynnä valtion pää- ja karjakartanot.

L ä ä n i.	Virkatalojen luku.	Koko pinta-ala, hehtaaria.	Jaettua metsämaata, hehtaaria.	Viljeltyä maata, hehtaaria.
Uudenmaan	17	3,855,21	1,493,74	849,59
Turun ja Porin	22	6,846,07	1,598,82	1,831,62
Hämeen	6	2,671,69	752,31	530,07
Viipurin	6	5,424,59	2,060,28	1,146,78
Mikkelin	1	288,10	44,43	97,28
Vaasan	9	3,766,15	1,578,49	339,55
Yhteensä	61	22,851,81	7,528,07	4,794,89

Siviilivirkatalojen alaan on luettu entinen Tuomarniemen tuomarin virkatalo, joka on luovutettu tilalla nykyään sijaitsevalle Tuomarniemen metsänvartijakoululle. Sen ala on 2,030,98 hehtaaria, josta 593,08 hehtaaria on jakometsää ja 40,00 hehtaaria viljeltyä maata.

Metsätoimituksien luku ja laatu sotilas- ja siviilivirkataloilla kertomusvuoden kuluessa näkyy seuraavasta luettelosta.

L ä ä n i.	Toimituksien			
	laatu.			lukuunlaskettuna yhteensä.
	Metsänjakotöitä.	Metsänhoidon tarkastuksia.	Kaikenlaisia toimituksia.	
Uudenmaan	—	18	3	21
Turun ja Porin	—	24	—	24
Hämeen	—	38	3	41
Viipurin	—	1	1	2
Mikkelin	—	19	1	20
Kuopion	—	2	1	3
Vaasan	1	17	—	18
Oulun	4	23	1	28
Yhteensä	5	142	10	157

Kuten edellä olevasta luettelosta käy selville, on toimituksien lukumäärä ollut yhteensä 157. Edellisenä vuonna oli niiden luku 214. Ajan vähyys

vuoksi alottamattomia toimituksia on ilmoitettu 4. — Luettelossa mainituista töistä on 91 päättynyt sekä ulko- että sisätöittensä puolesta ja 66 saatu ai-noastaan metsässä toimitetuksi.

Kirkollisviraston virkatalot.

Suomen evankelis-luterilaisten seurakuntain papiston virkataloilla ovat kertomusvuonna metsänhoidollisia töitä toimittaneet niitä varten asetetut 3 kirkollisvirkatalojen metsänhoitajaa ja 3 ylimääräistä metsänhoitajaa sekä 5 metsäkonduktööriä. Vuoden kuluessa suoritettujen toimituksien laatu ja luku-määrä kussakin hippakunnassa selviää seuraavasta luettelosta:

Hiippakunta.	Virkatalojen nykyinen lukumäärä.	Toimituksien laatu.					
		Lukumäärä.					
			Valmistavia töitä metsänhoitosuunnitelmissä varten toimitettu.	Metsänhoidon-tarkastuksia toi-mitetta.	Metsänhoitosuun-nitelmissä valmis-tettu.	Metsänhoitoa lin-joitettu ja toi-mittamatta.	Metsänhoitoa lin-joitettu ja toi-mittamatta.
Turun arkkihiippakunta	261	35	8	3	7	13	4
Porvoon hiippakunta	158	37	5	14	6	4	8
Savonlinnan »	161	51	14	12	11	10	4
Kuopion »	123	21	9	—	6	3	3
Yhteensä	703	144	36	29	30	30	19

Vuoden kuluessa vahvistettujen metsänhoitosuunnitelmain lukumäärä on 27 ja metsänhoidontarkastusten 17.

Seuraavasta taulusta selviää, montako virkataloa tähän asti on järjestettyä metsänhoitoa varten jaettu, niiden tilusala ja tiluslajit, jaonaikainen puumäärä sekä toimituskokouksissa ilmoitettu torppain lukumäärä.

L ä ä n i.	Lukumäärä virkataloja, joilla metsä on jaettu.	Viljeltyjä tiluksia, kartanonpaikkoja y. m., hehtaaria.	Kasvullista metsämaata.		Kehnokasvuista metsämaata.		Soita ja hylkymaita.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusalaa.	Jakometsää.	Torppain lukumäärä.
			Pinta-ala, hehtaaria.	Nykyinen puumäärä, m ³ .	Pinta-ala, hehtaaria.	Nykyinen puumäärä, m ³ .					
Uudenmaan	89	8,123,95	6,179,58	353,127	1,167,59	29,198	593,71	143,00	11,207,88	3,416,71	96
Turun ja Porin	85	7,310,21	14,837,49	1,050,684	4,477,27	115,142	1,674,75	164,38	28,464,10	10,061,74	269
Hämeen	56	3,698,47	9,904,97	776,242	1,944,00	86,905	703,72	834,78	17,085,94	6,967,05	125
Viipurin	66	5,144,99	20,419,32	1,533,450	4,824,91	190,080	1,828,07	2,709,43	34,926,72	13,939,29	209
Mikkelin	37	4,251,47	16,841,46	967,108	5,100,42	196,904	1,806,74	951,61	28,951,70	10,169,12	248
Vaasan	54	6,066,07	21,670,18	1,482,381	8,761,25	260,632	3,505,95	503,69	40,507,14	15,703,24	255
Kuopion	19	2,765,99	11,379,31	1,121,597	2,177,98	101,166	881,63	1,354,41	18,558,72	6,085,31	167
Oulun	2	307,44	319,68	1,851	376,65	2,717	255,25	9,59	1,278,31	268,16	2
Yhteensä	358	32,667,99	101,551,99	7,286,440	28,890,07	982,744	11,259,82	6,670,89	180,980,76	66,610,52	1,371
Kirkollisvirkatalojen koko pinta-ala, arviolta	—	—	—	—	—	—	—	—	300,000,00	—	—

Seuraavassa taulussa esitetään eräitä tilastollisia tietoja niistä kirkollisvirkataloista, joilla metsätalous tähän asti on järjestetty. Näiden mukaan vaihtelevat virkatalojen pinta-alat Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä 287,37:stä 334,87 hehtaariin ja ovat muissa lääneissä 2—4 kertaa suuremmat. Keskimääräinen pinta-ala koko maata kohti tekee 505,53 hehtaaria. Viljelyksiä on keskimäärin virkataloa kohti koko maassa 91,25 hehtaaria, vaihdellen Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen sekä Viipurin lääneissä 66,04:stä 86,00 hehtaariin ja ollen muissa lääneissä lähes 2 kertaa suurempi kutakin virkataloa kohti. Sama suhde Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä on olemassa myöskin kasvulliseen metsämaahan ja sen puumäärään, samoin kuin kehnokasvuiseen metsämaahan ja tämän puumäärään nähden. Kasvullinen metsämaa vaihtelee nimittäin ensinmainituissa lääneissä 158,45:stä 176,87 hehtaariin ja sen puumäärä virkataloja kohti 9,054:stä 13,862 m³:iin kun taasen vastaavat luvut muissa lääneissä ovat 2—4 kertaa suuremmat. Suunnilleen sama suhde vallitsee kehnokasvuiseen metsämaahankin nähden. Jakometsän pinta-ala on niinkään lounais-Suomen virkataloissa ainoastaan $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ muissa osissa maata olevain virkatalojen pinta-aloista. Virkatalojen keskimääräisestä pinta-alasta, 505,53 hehtaaria, on jakometsää 186,08 hehtaaria, eli siis lähes 37 %. Kunkin virkatalon kasvullisella metsämaalla on keskimäärin 71,7 m³:n puumäärä hehtaaria kohti ja kehnokasvuisella maalla 34,1 m³:n puumäärä hehtaaria kohti.

Torppain luku kirkollisvirkataloa kohti tekee 3,8, vaihdellen etelä- ja lounais-Suomessa 2,2—3,2 ja muussa osassa maata 4,7—8,8.

Oulun lääniä ei edellä olevissa laskuissa ole huomioon otettu, koska siellä ainoastaan 2 virkatalolla on järjestetty metsätalous toimeenpantu.

L r k n i	Virkataloja, joilla metsät on jaettu.	Viljeltyjä tiluksia, tontteja y. m. virkataloa kohti, ha.	Kasvullista metsämaata.		Kehnokasvuista metsämaata.		Soita ja hylkymaita.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusalaa.	Jakometsää.	Torppain lukumäärä virkataloa kohti.
			Pinta-ala virkataloa kohti, hehtaaria.	Nykyinen puumäärä virkataloa kohti, m ³ .	Pinta-ala virkataloa kohti, hehtaaria.	Nykyinen puumäärä virkataloa kohti, m ³ .					
Uudenmaan	39	80,10	158,45	9,054	29,94	749	15,23	3,67	287,37	87,61	2,5
Turun ja Porin	85	86,00	174,56	12,361	52,67	1,355	19,70	1,93	334,87	118,37	3,2
Hämeen	56	68,04	176,87	13,862	34,71	1,552	12,57	14,91	305,11	120,84	2,2
Viipurin	66	77,95	309,38	23,234	73,10	2,880	27,69	41,05	529,19	211,20	3,2
Mikkelin	37	114,90	455,17	26,138	137,84	5,322	48,83	25,72	782,48	274,84	6,7
Vaasan	54	112,33	401,30	27,455	162,25	4,826	64,92	9,33	750,13	288,94	4,7
Kuopion	19	145,64	598,91	59,031	114,10	5,325	46,35	71,28	976,77	320,27	8,8
Oulun	2	153,72	159,84	926	188,33	1,358	132,63	4,80	630,32	134,08	1,0
Yhteensä virkataloja	358	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keskimäärin koko manta kohti	—	91,85	283,67	20,333	80,53	2,745	31,45	18,64	505,53	186,06	3,8

Metsänhoidonneuvojain toiminta,

Valtion palveluksessa olevat kaksi metsänhoidonneuvojaa ovat kertomusvuoden kuluessa, yksityisten maanomistajain tilausten johdosta, suorittaneet kaikkiaan 109 toimitusta. Näistä on metsänhoidonneuvojalla läntisessä piirissä, joka käsittää Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Vaasan läänit, ollut 47 toimitusta 25 eri tilaajan luona ja metsänhoidonneuvojalla itäisessä piirissä, johon muut läänit kuuluvat, 62 toimitusta 62 tilaajan luona. Sitä paitsi ovat metsänhoidonneuvojat talvikuukausina toimittaneet jonkun verran sisätöitä, niinkuin karttojen piirustamista, toimituskirjojen laatimista y. m.

Toimituksien lukumäärä eri lääneissä sekä niiden laatu ja laajuus käy selville seuraavasta taulusta:

Metsänhoidonneuvoja	L ä ä n i.	Tilaajien lukumäärä.	Toimituspaikkojen lukumäärä.	Toimintopäivien lukumäärä.	Maksettävien lukumäärä.	Metsänjakotoita.		Metsänhoidon järjestämistä.		Vuosihakkuulohkojen eroittamista.		Kaikenlaisia toimituksia.				
						Toimituksien lukumäärä.	Pinta-ala, hehtaaria.	Toimituksien lukumäärä.	Pinta-ala, hehtaaria.	Toimituksien lukumäärä.	Hakkuulohkojen lukumäärä.	Pinta-ala, hehtaaria.	Metsänvarhain töiden tarkastusta.	Metsänhoito-ohjeiden antamista.	Neuvojen tai ohjeiden antamista.	Mutia metsänhoito-ohjeiden antamista.
läntisessä piirissä	Uudenmaan	25	16	46	12	—	—	1	350,00	—	—	—	13	—	2	
» »	Turun ja Porin		5	20		—	—	1	40,00	—	—	—	—	4	—	—
» »	Hämeen		25	60		—	—	2	930,00	—	—	—	—	23	—	1
» »	Vaasan		1	6		—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
itäisessä	Viipurin	62	—	—	51½	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» »	Mikkelin		42	71½		—	—	—	—	—	—	—	—	1	23	18
» »	Kuopion		9	9½		—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4
» »	Oulun		11	11½		—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7
Yhteensä		87	109	224½	63½	—	—	4	1,320,00	—	—	—	42	32	32	

Sahaliike ja puutavarakauppa.

Maamme sahalaiteksissa käytettiin vuonna 1906 Teollisuushallituksen ilmoituksen mukaan 30,172,520 saharhettä, joista sahattua tavaraa saatiin 3,213,265 kuutiometriä eli 688,044 standerttia. Kuhunkin standerttiin sahattavaa kuului siis keskimäärin 43,8 saharhettä. Kun edellisenä vuonna yhden standertin valmistamiseen käytettiin 39,6 vuonna 1904 40, v. 1903 41,7 ja v. 1902 42,8 hirttä, näyttää saharhirsien keskimääräinen vahvuus kertomusvuonna vähenneen.

Sahalaitoksien luku oli vuonna 1906 597 (v. 1905 598) ja oli sahalaitosten palveluksessa v. 1906 23,772 henkilöä. Vuonna 1904 oli sahojen luku 527, v. 1902 645, v. 1900 603, v. 1898 510, v. 1896 464, v. 1894 388. Vuosi 1902 näyttää olleen käännekohta sahaliikkeessä siinä suhteen että pieniä sahoja alettiin vähentää ja sen sijaan perustaa isompia ja ajanmukaisempia sahoja, joissa sahausken pienemmätkin tähteet tulevat tarkasti valmistetuiksi vientikelpoiseksi tavaraksi. Vesisahoista, joista useimmat ovat vähäpätöisiä, on vähitellen ruvettu luopumaan, sillä niiden suhde höyrysahoihin, joka vuonna 1894 oli 181 : 207, eli 47,7 % vesisahoja koko luvusta, v. 1896 224 : 240 eli 48,3 %, v. 1902 302 : 343 eli 46,8 %, oli kertomusvuonna ainoastaan 251 : 366 eli siis 38,7 % vesisahoja.

Sahojen palveluksessa olevan henkilökunnan lukumäärä, joka kutakin sahaa kohti oli vuonna 1894 keskimäärin 24 henkeä, v. 1896 29, v. 1902 31,4 ja v. 1906 39,8 henkeä, viittaa myös siihen, että sahaliike on kehittynyt suurempia työvoimia vaativiin sahalaitoksiin. Suurinta keskimääräistä työvoimaa käyttävät nykyään sahat Viipurin läänissä, 80 henkeä, ja Oulun läänissä, 71 henkeä, jota vastoin Vaasan läänissä on ainoastaan 12 henkeä sahaa kohti. Tästä käy ilmi että ensimmäisissä kahdessa läänissä on useimmat suuret sahalaitokset ja Vaasan läänissä suhteellisesti useimmat pienet. Pieniä sahoja on nimittäin sangen lukuisasti etelä-Pohjanmaalla, ennen kaikkia Ilmajoen kihlakunnassa, ja käytetään niitä enimmäkseen kotitarvesahaukseen tai n. s. tullisahoina vuokraamista varten.

Sahaliikkeen kehityksen vertailua varten on Teollisuushallituksen antamien tietojen sekä Suomen kauppä-tilaston mukaan laadittu seuraava katsaus maamme sahalaitoksissa sahattujen sekä samana vuonna maasta vietyjen sahatavaraain määrästä.

V u o s i .	Sahalaitoksissa valmistettua sahatavaraa, standerttia.	Maasta vietyä sahatavaraa, standerttia.
1901	520,609	496,882
1902	520,930	561,051
1903	570,716	578,553
1904	646,176	579,182
1905	593,500	592,416
1906	688,044	659,897

Kuten taulusta käy selville on maasta vietyä sahatavaran määrä vuonna 1906 suuresti kohonnut ja kuluvan vuosikymmenen aikana kasvanut enemmän

kuin neljännellä osalla. Sahatavaran viennin vilkastumiseen kertomusvuonna vaikutti etusijassa Itä-Aasian sodan päättyminen.

Seuraava taulu osoittaa maasta vietyjen puutavaraain määrän ja vientiarvon vuosina 1897—1906.

V I E N T I	Sahavalmisteita		Hirsiä, pelkkoja, ratapölkkyjä y. m.		Propseja sekä hiomopuita.		Polttopuita.		Muita puu- aineita.		Yhteensä puutavaran vienti	
	määrä m ³	arvo Smf.	määrä m ³	arvo Smf.	määrä m ³	arvo Smf.	määrä m ³	arvo Smf.	määrä m ³	arvo Smf.	määrä m ³	arvo Smf.
1897	2,196,367	68,003,159	311,281	5,625,127	715,865	3,650,913	664,138	1,843,815	16,168	310,845	3,903,819	79,433,859
1898	2,229,021	77,591,132	324,362	5,987,763	746,015	5,222,105	594,605	2,068,894	15,989	305,969	3,909,992	91,175,863
1899	2,406,314	82,511,986	292,764	5,834,629	773,253	5,412,771	783,284	3,478,652	56,203	950,303	4,311,818	98,188,341
1900	2,396,820	89,955,645	420,112	8,223,189	961,237	7,689,896	991,849	4,437,414	10,244	193,845	4,780,262	110,499,989
1901	2,321,485	81,135,920	348,393	5,699,059	1,084,963	8,679,704	944,910	2,834,730	6,920	152,295	4,706,671	98,501,708
1902	2,621,285	96,698,684	375,537	6,110,096	870,227	6,695,838	925,270	2,574,079	15,648	275,953	4,807,967	112,354,650
1903	2,704,087	101,746,660	526,274	8,693,834	1,727,635	13,200,653	1,095,834	3,064,759	11,762	264,945	6,065,592	126,970,751
1904	2,705,997	89,142,376	524,343	8,098,930	2,223,046	15,478,020	1,150,261	3,208,151	24,195	512,785	6,627,842	116,440,262
1905	2,767,881	95,923,634	399,540	8,005,756	1,861,957	13,127,816	1,051,765	3,155,295	14,728	242,055	6,095,871	120,454,556
1906	3,067,777	115,588,984	333,767	6,588,920	1,524,782	13,996,621	882,767	3,531,068	18,781	374,795	5,827,874	140,080,388

Tähän luetteloon ei ole otettu puuteoksia, joiden vienti kertomusvuonna Tullihallituksen kertomuksen mukaan teki 3,674,184 markkaa, mistä ainoastaan rihmarullain osalle lankeaa vähän yli 3 miljoonaa markkaa.

Puutavaraain vienti vastaa 51,2% koko maamme viennin arvosta. Tullitilaston mukaan tuotti sahavalmisteista kannettu sahausmaksu v. 1906 479,366 markkaa sekä vientitulli muista puutavaroista, à 45 penniä m³, 768,982 markkaa.

Taulu osoittaa, että puutavarakauppa viime 10 vuotisenä aikakautena on lisääntynyt 48,2% puutavaramäärän ja 76,4% puutavaraain vientiarvon suhteen sekä että viime vuoden lisäys kohdistuu sahavalmisteisiin, jota vastoin propssi-, hiomo- ja polttopuumäärät ovat vähenneet, vaikka niidenkin vientiarvo on jonkun verran kohonnut. Koko vientiarvo on kertomusvuonna lisääntynyt 20 miljoonalla markalla, johon lisäykseen Tullihallituksen ilmoituksen mukaan ovat myös vaikuttaneet puutavaroille uudestaan määritellyt yksikköarvot.

Maamme sahateollisuus työskentelee suurimmaksi osaksi vientiä varten ja ainoastaan vähässä määrässä maan omiksi tarpeiksi. Siihen laajaperäiseen metsänhakkuuseen, mitä maassamme harjoitetaan, ei sahateollisuus, kuten luettelosta käy ilmi, ole yksinään syynä, vaan hakataan osa metsistämme pienimittaisten puitten vientiä varten, ja sen ohessa kulutetaan suuri määrä metsäntuotteita kotimaan hiomo- y. m. tehtaissa raaka-aineena.

Koska siis, kotitarvehakkuuta lukuunottamatta, metsäomaisuutemme kulutuksen osottajat ovat sekä kotimaisten tehtaiden käyttömäärä raaka-ainetta että myös puutavarain vientimäärä ulkomaille, niin ilmaistaan seuraavassa luettelossa, järjestettynä läänittäin sekä vientisatamien mukaan, ne puumäärät mitä molempiin tarkoituksiin kulutetaan vuodessa, jossa suhteessa lähteenä on käytetty viimeksi julkaistua teollisuustilastoa vuodelta 1905 ja Suomen kauppabilastoa vuodelta 1906.

L ä ä n i .	Tehdaslaitosten puunkulutus.						Puutavaraainvienti maasta.						
	Kaikenlaisia pienempiä tehtaita.		Rihmarulla-tehtaita.		Puuhiomoja.		Selluloosa-tehtaita.		Sahaalvuniteita.		Tukkeja parruja y. m., m ³ .	Hiomo- ja prosipuita, m ³ .	Polttopuita, m ³ .
	Luku.	m ³ .	Luku.	m ³ .	Luku.	m ³ .	Luku.	m ³ .	Tullisatama.	m ³ .			
Kuopion	2	58	2	63,407	2	20,760	—	—	—	—	—	—	18,492
Mikkelin	1	28,313	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,640
Viipurin	2	685	2	106,800	16	360,068	6	300,000	(Kotka	552,747	2,455	6,690	1,420
	3	3,714							Viipuri	510,535	94,669	282,783	38,894
	4	750							Muut	125,601	1,695	80,153	27,005
Hämeen	1	1,120	2	46,928	7	87,392	3	30,000	Laatokka y. m.	65,363	56,173	90,907	271,709
	3	3,867							Rautatie	1,076	14,362	272	436,702
Uudenmaan	1	(sahatäht.)	1	25,000	3	17,666	1	22,240	(Loviisa	210,598	215	5,114	1,367
	4								Porvoo	107,528	—	6,141	—
Turun ja Porin	1	2,500	—	—	2	42,092	—	—	Helsinki	104,640	98	—	35
	2	805	—	—	—	—	—	—	Muut	57,974	189	15,489	12,829
	3		—	—	—	—	—	—	(Pori	370,996	625	14,957	10,680
Vaasan	3	250	—	—	5	31,995	—	—	Turku	191,330	1,677	5,354	7,057
	4	16,800	—	—	—	—	—	—	Rauma	97,306	27,210	—	2,310
	5		—	—	—	—	—	—	Muut	27,023	20,400	10,521	49,854
Oulun	1	24,569	—	—	1	1,510	—	—	(Vaasa	65,758	—	62,595	—
	2		—	—	—	—	—	—	Kokkola	58,833	3,453	137,610	—
	3		—	—	—	—	—	—	Pietarsaari	34,598	585	182,195	—
	4		—	—	—	—	—	—	Muut	35,820	9,616	235,377	2,709
	5		—	—	—	—	—	—	(Oulu	150,119	1,839	256,362	—
	6		—	—	—	—	—	—	Kemi	133,228	40,286	41,462	—
	7		—	—	—	—	—	—	Tornio	83,823	58,048	21,032	64
	8		—	—	—	—	—	—	Raah e	83,086	179	69,748	—
Yhteensä	29	83,431	7	242,135	36	561,483	10	352,240		3,067,777	333,767	1,524,712	862,767

1) Lastuvilla, 2) Kimröökki-, 3) Terve- ja täppäti- ja 4) Systehteitä.

Sen mukaaan mitä nykyinen tilasto näyttää nousee puutavarankulutus tehtaisiin ja maasta vientiin varmuudella yli 7 miljoonan kuutiometrin, sillä edelläolevaan luetteloon ei ole lukuun otettu erilaisia puusepänteollisuustarpeita, jotka pääasiallisesti käytetään kotimaassa. Suurin vientimäärä ja puutavarankulutus tehtaisissa lankeaa Viipurin läänin osalle, nimittäin lähimitten puoli koko kulutusmäärästä, mikä on selvitetävissä sen kautta, että tässä läänissä on suurimmat puutakuluttavat teollisuuslaitokset ja vientipaikat.

Sahavalmisteiden suurimmat vientisatamat ovat Kotka ja Viipuri, joiden osalle tulee $\frac{1}{3}$ osa; muista ovat tärkeimmät Pori, Loviisa, Turku, Oulu ja Kemi. Huomiota ansaitsee suhde Kemin ja Kotkan välillä, jotka sijaitsevat maamme kahden suurimman vesijakson suussa. Kemin vientimäärä sahavalmisteita on ainoastaan noin $\frac{1}{5}$ osa Kotkan vientimäärästä, mutta jos tarkemmin tutkii tullitilastoa voi havaita, että lankkujen vienti Kotkasta on ainoastaan $\frac{1}{6}$ osa kaikista sahavalmisteista, jostavastoin se Kemistä on $\frac{1}{4}$ osa, mikä riippuu siitä, että Kemissä, kuten pohjoisissa sahoissa yleensä, järeämpää puutavaraa on saatavana kruununmetsistä, jota vastoin eteläisissä suurin osa on pientä yksityismetsistä hankittua sahapuu-tavaraa.

Taulu osottaa selvään missä lääneissä metsien kulutus tehdasliikkeen takia on suurin ja myös missä vientisatamissa liikkuu suurin määrä pientä puutavaraa. Siitä päätetään ovat metsät eteläisessä ja länsiosassa maata, jotka sijaitsevat vesistöjensä kautta edullisimmissa menekkioloissa, suurimmassa liikahakkauksen vaarassa. Paitsi että sahalিকে yhä enemmän on kohdistunut pienimittaisiin sahapuihin, on nuorten ja keskiikäistenkin metsäin hävitys alkanut käydä ilmeiseksi siellä missä hiomo- ja etenkin propsipuita hakataan sekä tehdasliikettä että vientiä varten. Niin näyttää muun muassa tullitilasto, että propsien (kaivospölkkyjen) vientimäärä tekee vuonna 1906 1,040,820 m³, ja kun huomioon otetaan, että tähän sekä hiomo- ja selluloosa-puiksikin käytetään kasvavia metsiä, niin on selvää, että yksityismetsät ovat suuressa hävityksen vaarassa.

Kruununmetsistä kertomusvuonna luovutettujen sahapuiden kuutiomäärä (liite B) teki 558,771 m³, joka muutettuna vientikelpoiseksi sahatavaraksi vastaa 89,310 standerttia, ja kun sahalaitoksien valmistusmäärä teki 588,044 standerttia ottavat siis kruununmetsät 13 %:lla osaa sahatavaruuden raaka-ainesten täyttämiseen. Siitä voi myös päätellä, että hakkaus kruununmetsistä, koska keskimääräinen prosentti edellisinä vuosina on tehnyt 10 %, on lisääntynyt, sekä että, kun kuutiomäärä kutakin kaadettua sahapuun runkoa kohti tekee 0,50 kuutiometriä, näistä metsistä yhä edespäin luovutetaan sahalikkeelle järeää puutavaraa.

Missä määrässä kruununmetsistä on yleisillä puutavarahuutokaupoilla kaupaksi tarjottu ja myytäväksi hyväksytty metsäntuotteita ja niistä saatu

hinta viime kymmenvuosikautena näkyy seuraavasta taulusta, johon ei sisälly vialliset sahapuut, rakennushirret y m. vähittäin myydyt metsäntuotteet.

V u o s i	Tarjottu puumäärä.		Myyty puumäärä.		Myytäväksi hyväksytyyn puumäärän hinta.		Keskihinta kappaleita sahapuita.
	Sahapuita, kappaletta.	Poltto-,hiomo- ja propsipuita m ³ .	Sahapuita, kappaletta.	Poltto-,hiomo- ja propsipuita m ³ .			
					<i>Smc.</i>	<i>7¹²</i>	
1897	594,085	55,690	497,336	19,120	—	—	—
1898	816,962	37,750	553,159	37,750	2,283,189	98	4,12
1899	1,306,344	15,000	1,180,005	13,000	4,877,076	78	4,13
1900	933,848	35,600	647,517	34,100	3,361,582	77	5,16
1901	1,306,483	30,180	661,532	15,610	3,065,621	09	4,62
1902	1,568,746	22,570	1,028,749	20,220	4,425,732	07	4,29
1903	996,889	33,945	674,778	17,545	3,900,167	62	5,78
1904	1,360,033	81,570	986,459	66,170	4,235,760	14	4,21
1905	1,868,331	57,370	1,481,926	39,000	7,503,484	29	5,05
1906	2,205,166	82,870	1,601,338	35,370	8,712,942	33	5,39
1907*)	2,402,237	—	—	—	—	—	—
1908*)	2,878,231	—	—	—	—	—	—

Helsingissä, Joulukuun 31 päivänä 1907.

P. W. HANNIKAINEN.

Rob. Montell.

*) Tätä kertomusta painettaessa käsillä olevien tietojen mukaan.

tetuista metsäntuotteista kruununmetsistä vuonna 1906.

T u l o t.																		
tuja metsäntuotteita.										Suurra tuloja.		Voitto.		Tappio.				
Kankipuita, viisoja y. m. pienempiä puita, sekä puunhattua, kpl.	Polto-, hiomo-, propssi-, veisto-, päre- ja aitauspuita, teräksisiä y. m., m ³ .	Jäkeliki, turpeita, lehti-kerpoja, kiviä y. m., kuormaa.	Puunkuorta, tuotte, pilkkaa, puunsiementä y. m., kiloa.	Sysä, kalkkia, tervaa y. m., hehtolitraa.	Metsäntuotteiden hinta.		Vuokranmaksuja kytkömaista, fonteisista, palatiloista, laiturista, kalasutuksesta y. m.		Torppaverojen raha-arvo.							Korvauksia laivoin kassimista, hakkauskäsen valkinnasta ja puikoen hankinnasta rauteista varien, puutavaraistilain korikoja y. m. tuloja.		
					Smf.	712.	Smf.	712.	Smf.	712.	Smf.	712.	Smf.	712.	Smf.	712.		
31 705	10 607	29	2 125	—	25 973	81	385	50	584	34	6 876	89	33 820	54	18 610	63	—	—
2 600	1 899	—	—	—	31 478	80	38	—	1 803	—	523	75	33 848	55	25 739	86	—	—
30	7 706	21 241	245	—	57 902	21	1 425	01	4 707	23	985	65	65 020	10	45 538	50	—	—
21 948	23 504	167	—	—	61 193	60	478	80	2 449	55	488	15	64 610	10	48 752	46	—	—
6 020	33 203	—	—	—	147 389	05	376	29	1 277	88	5 759	75	154 802	97	123 320	62	—	—
1 200	60 918	25	—	—	217 438	30	250	25	664	81	80 704	14	299 057	50	249 854	65	—	—
40 096	28 689	758	5 319	—	302 993	42	56	—	3 093	31	35 635	33	341 778	06	297 500	83	—	—
4 445	25 451	94	—	—	182 316	79	290	20	2 844	04	24 386	13	209 837	16	181 098	54	—	—
—	—	—	—	—	165 592	06	—	—	—	—	—	—	165 592	06	—	—	58 668	49
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 453	20
108 044	191 977	23 314	7 689	—	1 192 278	04	3 300	05	17 424	16	155 359	79	1 368 362	04	924 294	40	—	—
126 854	9 004	198	51	442	39 818	22	104	64	543	32	2 408	59	42 874	77	30 444	97	—	—
24	1 785,16	7	—	—	4 638	33	266	90	—	—	457	85	5 363	08	2 832	80	—	—
398	6 371,31	189	—	—	119 212	59	9 521	93	—	—	2 513	61	131 248	13	110 425	55	—	—
2 685	5 779,55	57,5	—	—	4 995	02	607	35	371	63	709	75	6 683	75	—	—	8 629	83
350	4 134,00	—	—	—	18 518	78	1 183	08	—	—	5 219	75	24 921	61	5 830	42	—	—
461	26 731,00	—	—	—	215 054	74	164	65	59	21	15 091	86	230 370	46	208 313	45	—	—
1 867	12 178,00	4	—	—	18 645	38	211	65	24	53	2 713	25	21 594	81	11 561	76	—	—
1 191	1 679,00	62	12	—	89 678	99	533	70	—	—	4 408	44	94 621	13	80 842	76	—	—
2 783	1 118,00	50	—	—	79 009	41	1 217	18	1 414	23	953	65	82 594	47	66 011	17	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 400	—
9 759	59 776,02	369,5	12	—	549 753	24	13 706	44	1 869	60	32 068	16	597 397	44	469 788	08	—	—
1 750	4 419,00	7	—	—	108 739	12	32	75	163	50	2 350	35	111 285	72	98 758	43	—	—
780	1 481,00	—	—	—	72 385	27	5	—	301	57	1 502	70	74 144	54	61 881	16	—	—

*) Liite A siv. 66—67. — Liite B siv. 161. — Liite D siv. 166.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Menot.												Luovutet-		
	Metsänhoito-Y. m. köihin, sekä puiden hankintaan rautateitä varten käy-tyitä pihvipalkkoja.		Metsänhoitajain ja apu-laitosten sekä metsäkas-söörin palkat y).		Metsänvarustajain palkat.		Maanteitten kunnossa-piokustannuksia.		Kaikenlaisia kusten-nuksia y).		Suurina menoja.		Saha-, masto- ja parrupuita.		Viallisia sahapuita, ra-kennuslitsensit, keloja, kuu-lenkaatoja Y. m. puita sekä ratapölkkyjä kpl.
	Smc.	pää.	Smc.	pää.	Smc.	pää.	Smc.	pää.	Smc.	pää.	Smc.	pää.	Puitteen luku.	Vastavaa m ³ .	
Jongunjoki	200	—	4 450	—	2 675	65	510	51	649	60	8 485	76	—	—	
Kuohatti	614	—	4 450	—	889	64	629	16	134	68	6 717	48	—	—	1 338
Halmejärvi	865	30	4 450	—	1 224	80	1 035	24	99	96	7 675	30	—	—	350
Palojärvi	2 297	45	5 928	97	1 609	21	1 363	—	522	20	11 720	83	15 926	6 050,00	2 143
Iisalmi	7 114	78	4 993	90	1 471	62	798	—	326	15	14 704	45	32	34,27	6 680
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	7 600	—	—	—	—	—	162	35	7 762	35	—	—	—
Summa	17 486	58	42 298	92	15 486	85	4 359	21	2 225	28	81 856	84	53 774	26 833,27	14 080
Vaasan läänin.															
Pyhäjärvi	4 840	53	4 703	89	1 947	83	322	50	365	68	12 180	43	43 766	26 344,90	14 443
Saarijärvi	7 436	50	6 987	05	2 277	20	129	—	870	41	17 700	16	9 426	4 852,64	23 157
Multia	26 095	26	7 379	65	1 327	16	—	—	120	49	34 922	56	15 513	9 380,00	19 105
Virrat	18 678	25	6 852	37	1 617	03	—	—	151	53	27 239	18	18 864	9 917,01	6 201
Jalasjärvi	1 774	86	4 350	—	2 762	48	—	—	156	07	9 043	41	42	12,73	3 968
Alajärvi	449	25	5 450	—	2 248	40	—	—	117	46	8 265	11	—	—	2 912
Salamajärvi	7 344	24	4 450	—	2 990	33	134	—	214	40	15 132	97	35 418	24 843,15	23 236
Viitasaari	2 821	35	4 498	67	1 906	81	—	—	78	95	9 305	78	22 767	9 236,88	9 565
Lesti	3 330	22	4 408	86	2 855	67	—	—	1 336	02	11 930	77	14 653	4 241,80	1 385
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	7 400	—	—	—	—	—	122	84	7 522	84	—	—	—
Summa	72 770	46	56 480	49	19 932	91	585	50	3 533	85	153 303	21	160 449	88 829,11	103 972
Oulujärven.															
Haapajärvi	1 345	25	5 300	—	1 342	95	2 532	—	69	56	10 539	76	14 235	5 480,35	120
Kalajoki	6 852	24	7 880	91	1 525	48	2 407	93	1 470	66	20 137	22	—	—	2 847
Pyhäjoki	6 411	33	5 833	72	1 180	38	1 864	07	371	89	15 661	39	—	—	5 386
Siikajoki	1 204	20	4 800	—	1 678	03	—	—	77	19	7 759	42	4 810	3 244,4	1 363
Paltamo	6 836	83	7 485	92	1 497	27	—	—	1 166	05	16 986	07	24 592	6 251	2 204
Sotkamo	322	88	5 565	84	880	—	—	—	—	—	6 768	72	—	—	81
Kuhmo	857	25	4 512	60	2 570	09	265	—	195	30	8 400	24	—	—	3 301
Lentiira	1 484	75	2 483	64	1 728	—	—	—	804	68	6 501	07	11 275	4 510	351
Hyrnsalmi	1 506	80	5 232	—	1 620	04	—	—	1 918	50	10 277	34	6 109	4 887,2	857
Suomussalmi	3 108	45	4 349	74	1 580	—	—	—	600	90	9 639	09	37 005	29 527,6	18 272

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Menot.												Luovutet-			
	Metshuolto- y. m. töihin, sekä puiden hankintaan rautateiden varten käytettyä päiväpalkkoja.		Metshoitoajain ja agrolaisen sekä metsäkeskösien palkat.).		Metsänvartijain palkat.		Maanteiden kunnossapitokustannuksia.		Kaikenlaisia kusten- nuksia y).		Summa menoja.		Saha-, masto- ja parrupuita.		Vastavaa m ³ .	Viallisia sahapuita, rakennushirsin, keloja, tunkkastoja y. m. puita, sekä ratapolkkyjä kpl.
	Smk.	mlä.	Smk.	mlä.	Smk.	mlä.	Smk.	mlä.	Smk.	mlä.	Smk.	mlä.	Puitteen luku.	—		
Piispajärvi	734	60	4 747	46	1 462	74	—	—	269	04	7 213	84	—	—	3 204	
Puolanka	94	50	6 333	58	1 146	36	—	—	208	91	7 783	35	—	—	4 700	
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	8 000	—	—	—	—	—	211	21	8 211	21	—	—	—	
Summa	30 759	08	72 525	41	18 211	34	7 069	—	7 363	89	135 928	72	98 026	53 900,55	42 686	
Iin.																
Utajärvi	3 031	50	5 846	73	2 474	34	1 214	50	1 093	19	13 660	26	—	—	1 206	
Ii	4 593	40	5 448	78	1 545	42	474	50	632	12	12 694	22	—	—	15 835	
Pudasjärvi	18 611	34	8 013	10	3 426	57	—	—	640	—	30 691	01	12 445	4 200,7	32 475	
Puhos	1 148	70	5 510	58	2 264	57	—	—	177	57	9 101	42	355	175,0	16 948	
Taivalkoski	5 824	45	5 601	32	1 784	18	—	—	257	55	13 467	50	28 056	14 543,0	30 659	
Kuusamo	434	—	4 800	—	1 285	08	—	—	505	70	7 024	78	—	—	5 276	
Kitka	3 056	45	5 636	97	1 693	92	—	—	193	30	10 580	64	17 909	6 934,6	5 625	
Ranua	3 459	25	6 473	63	3 941	10	—	—	253	47	14 127	45	12 046	4 477,8	20 960	
Kuivaniemi	15 685	66	5 587	83	2 188	90	777	60	769	49	25 009	48	24	5,0	2 794	
Simo	32 046	96	7 811	55	857	64	—	—	481	47	41 197	62	21	6,0	3 922	
Ylisimo	4 134	90	5 339	19	2 229	55	—	—	250	06	11 953	70	28 042	10 629,5	5 577	
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	8 000	—	—	—	—	—	284	—	8 284	—	—	—	—	
Summa	92 026	61	74 069	68	23 691	27	2 466	60	5 537	92	197 792	08	98 898	40 971,6	141 277	
Kemin.																
Kemi	2 814	30	5 720	65	803	40	—	—	287	94	9 626	29	—	—	11 553	
Muurola	7 374	89	4 899	25	1 528	40	—	—	405	13	14 207	67	46 471	15 926,9	7 112	
Ylitornio	4 522	30	4 968	98	1 318	08	—	—	514	77	11 324	13	38 924	18 932,0	3 815	
Turtola	1 659	45	4 694	49	955	40	—	—	223	49	7 532	83	8 970	4 890,0	1 680	
Kolari	3 234	52	4 947	28	702	72	—	—	1 090	81	9 975	33	19 064	7 820,0	13 922	
Meltaus	3 877	80	3 207	94	998	40	—	—	491	19	8 575	33	4 457	2 627,0	28 404	
Rovaniemi	5 109	95	7 952	07	1 029	08	—	—	612	18	14 703	28	20 482	11 557,5	39 121	
Etelä-Kemijärvi	5 950	25	5 893	29	928	40	—	—	212	97	12 984	91	56 654	40 922,5	1 333	
Pohjois-Kemijärvi	3 412	85	4 733	32	833	40	—	—	255	02	9 234	59	19 828	13 178,0	265	
Salla	549	—	7 800	—	341	36	—	—	271	69	8 962	05	—	—	766	
Tuntsa	7 036	75	8 456	75	170	68	—	—	271	69	15 935	87	56 313	35 220,0	554	
Ylimetsänhoit. palkka y. m.	—	—	8 600	—	—	—	—	—	56	65	8 656	65	—	—	—	
Summa	45 542	06	71 874	02	9 609	32	—	—	4 693	53	131 718	93	271 163	151 073,9	108 525	

T u l o t.

tuja metsätuotteita.		Metsätuotteiden hinta.		Vuokranmaksuja kytö- mista, kotteista, jaloista- tiloista, laiturista, kalas- tiluksesta y. m.		Torpanverojen raha-arvo.		Korvauksia latvain keräi- misestä, lakkauksien val- yonnasta ja puiden han- kinasta rantateistä var- tan, puuta- ja puuhinnan korjoja y. m. tuloja.		Summa tuloja.		Voitto.		Tappio.		
		Smk.	ml	Smk.	ml	Smk.	ml	Smk.	ml	Smk.	ml	Smk.	ml	Smk.	ml	
		9 368	60	5	—	439	99	226	10	10 039	69	2 825	85	—	—	
		5 358	80	6	—	1 038	60	—	—	6 403	40	—	—	1 379	95	
		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 211	21	
13 313	38 672,66	994,125	4 865	—	—	487 233	37	531	42	9 315	68	47 771	26	544 851	73	
1 550	38 996,50	16,00	—	—	—	56 210	61	179	50	626	82	3 094	—	60 110	93	
16 350	4 283,70	2,00	—	—	—	17 871	34	21	50	430	40	10 193	36	28 516	60	
1 785	3 246,20	—	375,0	—	—	77 798	72	—	70	501	30	27 502	90	105 803	62	
14 500	4 298,00	750,00	100,0	—	—	21 555	65	—	20	411	25	692	14	22 659	24	
5 904	1 888,90	3 654,00	1 010,0	—	—	149 493	48	—	—	758	06	4 097	06	154 348	60	
—	650,40	247,25	2,5	—	—	4 069	—	7	—	199	60	—	—	4 275	60	
6 494	679,26	73,81	130,0	—	—	46 486	45	2	—	236	25	5 144	54	51 869	24	
550	5 193,50	—	1 080,0	—	—	84 520	85	4	—	473	65	2 261	54	87 260	04	
42 200	10 533,98	136,00	—	—	—	16 668	38	—	—	671	62	11 509	54	28 849	54	
6 880	13 204,68	—	175,0	—	—	14 197	37	15	50	307	33	36 411	53	50 931	73	
2 856	2 582,48	—	—	—	—	126 985	35	—	—	426	46	3 358	90	130 770	71	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 284	
99 069	85 557,60	4 879,06	2 872,5	—	—	615 857	20	230	40	5 042	74	104 265	51	725 395	85	
1 824	301,65	2,00	—	—	—	25 049	34	206	95	66	84	1 754	57	27 077	70	
40 988	1 888,50	1,50	—	30	—	155 881	20	115	05	223	16	6 634	79	162 854	20	
14 550	2 958,50	—	106	—	—	200 487	53	86	75	218	23	4 120	46	204 912	97	
2 100	517,40	14,55	—	—	—	42 488	10	153	55	264	39	1 041	22	43 947	26	
52 550	1 766,50	84,00	—	—	—	129 545	81	—	—	325	08	2 150	93	132 021	82	
24 653	2 269,25	15,80	—	—	—	64 758	49	147	10	592	22	3 039	85	68 537	66	
3 931	1 949,50	11,70	100	—	—	115 719	70	73	40	499	15	5 768	79	122 061	04	
61 246	995,80	5,00	200	—	—	257 789	37	31	—	31	80	5 631	50	263 483	67	
21 673	201,30	32,20	—	—	—	97 283	18	34	—	101	80	2 439	62	99 858	60	
5 000	12,00	1,95	—	—	—	454	80	117	—	40	10	—	—	611	90	
10 744	127,00	3,00	—	—	—	198 277	60	115	50	—	—	5 801	65	204 194	75	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
239 259	12 987,40	171,70	406	30	1 287 735	12	1 080	30	2 362	77	38 383	38	1 329 561	57	1 197 842	64

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Menot.										Luovutet-				
	Metsänhoito- y. m. töihin, sekä puiden hankintaan raakainetta varten käytettyjä päiväpalkkoja.		Metsänhoitajain ja apulaisten sekä metsäsuostorien palkat ¹⁾ .		Metsänvartiain palkat.		Maanteitten kunnossapitokustannuksia.		Kaikenlaisia kusten- nuksia ²⁾ .		Summa menoja.		Saha-, masto- ja parrupuita.		Viallisia sahapuita, rakennus- ja keloja, puolenkastoja y. m. puita, sekä raijapölkkyjä kpl.
	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Puitteen luku.	Vastaava m. ² .	
Lapin.															
Yläkemi	2 482	50	5 983	86	762	04	—	—	233	12	9 461	52	—	—	6
Luiro	5 462	60	7 935	12	612	04	—	—	451	42	14 461	18	22 243	5 561,0	30
Sodankylä	9 831	67	9 807	67	662	04	—	—	194	80	20 496	18	27 088	6 735,0	2 258
Kitinen	2 807	75	5 603	18	1 053	40	—	—	502	21	9 966	54	—	—	291
Alakittilä	5 610	10	5 944	45	1 145	27	—	—	6 324	10	19 023	92	25 752	11 711,0	2 902
Ylikittilä	4 364	30	5 023	74	840	04	—	—	267	92	10 496	—	25 775	12 886,0	2 064
Muonio	7 174	05	5 471	27	1 465	44	—	—	703	51	14 814	27	28 196	8 796,0	8 012
Enontekiö	3 042	25	4 800	—	841	36	—	—	634	03	9 317	64	7 345	2 458,5	188
Inari	7 436	05	10 092	64	1 180	—	—	—	702	17	19 410	86	—	—	80
Utsjoki	381	—	4 546	41	2 650	—	—	—	952	62	8 530	03	—	—	1 276
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	8 000	—	—	—	—	—	282	50	8 282	50	—	—	—
Summa	48 592	27	73 208	34	11 211	63	—	—	11 248	40	144 260	64	136 399	48 147,5	17 107
Yhteensä.															
Vuonna 1899	139 945	94	381 677	45	117 525	61	36 681	60	15 210	05	691 220	65	515 259	225 351	418 622
» 1900	189 337	55	381 857	55	125 976	67	36 901	60	18 124	45	752 197	82	933 414	396 456	395 392
» 1901	180 695	19	385 783	55	125 780	20	62 981	48	16 901	92	772 142	34	557 363	254 931	353 156
» 1902	158 024	53	381 989	97	123 543	76	44 556	63	33 843	89	741 958	78	692 290	304 885	201 715
» 1903	533 958	24	431 453	55	128 682	12	45 476	40	34 212	55	1 173 782	86	1 270 575	572 559	402 105
» 1904	501 309	02	448 896	45	131 037	02	62 852	10	34 791	64	1 178 866	23	1 031 842	512 618	430 086
» 1905	527 813	04	500 513	12	130 131	92	43 731	53	104 780	87	1 306 970	48	815 030	378 131	342 176
» 1906	664 383	27	514 466	97	137 419	48	35 475	34	77 222	16	1 428 967	22	989 660	507 608	545 409
Likimäär. 1907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 600 000	—	—	—	—

¹⁾ Metsänhoitovirkamiesten palkkoihin on vuodesta 1903 pantu myöskin metsänhoitajia avustamaan tilapäisesti mää-

²⁾ Kaikenlaisiin kustannuksiin on luettu virkatalojen ja metsänvartijatorppain kunnossapito-kustannukset, kaluston

T u l o t																
tuja metsäntuotteita.										Summa tuloja.		Voitto.		Tappio.		
Korvauksia luvun karsi- misesta, hakkuusesta val- vonnasta ja puitten han- kimisesta rautasäilytys- veljen, puutalvavarmuuden korjoja y. m. tuloja.	Torpanverojen rahaa-arvo.		Vuokramaksuja kyö- mästä, kontteista, palsta- tiloista, laiturimesta, kalas- tuksesta y. m.		Metsäntuotteiden hinta.		Sysä, kalkkia, tervaa y. m., hehkolitaraa.		Puuankurota, tuoheta, pih- kaa, puunsiementiä y. m., kiloa.		Jäkälä, turpeita, lehti- kerpoja, kiviä y. m., kuormaa.		Poltto-, ilmomo-, propssi-, veisto-, päre- ja aitasau- puta, tervaksia y. m., m ² .		Kankipuita, vietoja y. m. pienempiä puita sekä puunjalimia, kpl.	
	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.	Smf.	mlt.
—	—	—	—	12 95	9	14 27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12 312	78,80	68,0	—	64 353 60	18 40	14 55	2 279 47	66 666 02	52 204 84	—	—	—	—	9 425 30	—	
1 000	327,00	136,0	—	154 729 28	39 50	—	3 961 85	158 730 63	138 234 45	—	—	—	—	—	—	
—	81,00	92,0	—	205 57	39	—	—	244 57	—	—	—	—	—	9 721 97	—	
3 710	816,50	114,0	—	96 029 41	38 05	21 14	3 981 20	100 069 80	81 045 88	—	—	—	—	—	—	
—	191,00	77,0	—	91 687 05	32 70	—	3 425 43	95 145 18	84 649 18	—	—	—	—	—	—	
15 258	1 534,10	83,6	—	110 265 16	5 50	—	3 870 45	114 141 11	99 326 84	—	—	—	—	—	—	
4 180	246,00	30,0	—	24 623 63	—	—	983 25	25 606 88	16 289 24	—	—	—	—	—	—	
—	52,55	1,0	—	42 64	—	—	5 30	71 54	—	—	—	—	—	19 339 32	—	
—	715,50	8,0	—	741 89	—	—	—	758 29	—	—	—	—	—	7 771 74	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 282 50	—	
36 460	4 055,45	617,6	—	542 691 18	182 15	89 96	18 506 95	561 470 24	417 209 60	—	—	—	—	—	—	
498 839	328 400	5 343	104 389	1 047	2 765 009 82	18 404 43	42 905 34	86 751 12	2 913 070 71	2 221 850 06	—	—	—	—	—	
642 011	389 500	6 011	63 438	359	4 798 992 89	21 355 81	44 079 77	144 324 84	5 008 753 31	4 256 555 49	—	—	—	—	—	
538 842	428 646	7 838	45 838	696	3 308 560 23	22 846 26	42 608 08	148 441 96	3 552 456 53	2 750 314 19	—	—	—	—	—	
588 371	242 018	5 830	32 960	723	3 467 178 44	21 154 96	43 794 85	160 283 28	3 692 411 53	2 950 452 75	—	—	—	—	—	
587 884	343 556	4 442	35 868	1 997	6 182 755 68	22 086 09	44 127 89	280 244 53	6 529 814 19	5 356 031 33	—	—	—	—	—	
581 951	357 331	5 529	16 827	1 150	5 532 442 73	23 123 68	43 238 82	521 063 04	6 119 868 27	4 940 982 04	—	—	—	—	—	
610 638	434 271	32 708	28 554	1 181	4 391 167 26	20 991 05	40 497 52	340 040 57	4 792 696 40	3 485 725 92	—	—	—	—	—	
699 755	493 554	31 118	18 899	750	6 412 023 43	22 416 75	48 961 08	511 405 16	6 994 806 42	5 565 839 20	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 900 000	8 300 000	—	—	—	—	—	

rättyjen metsäkonduktörien palkkiot ja matkakustannukset.

hankkiminen hoitoalueisiin, lauttaentarkastelijain ja uskottujen miesten palkkiot, palovakuutusmaksut y. m.

Metsähallituksen tilipäätös-

P. L.	Luku.	Mom.		Valtion tulo- ja menoarvion mukaan.		Vuositilin mukaan.	
				<i>Smc.</i>	<i>712</i>	<i>Smc.</i>	<i>712</i>
Varsinainen Valtion							
Menoja.							
7	II	1	Metsähallitus, palkkauksia	102,300	—	102,299	92
	II	2	S:n tarverahoja K. S. kirjeen mukaan 20/XI 1906	{ 13,000	—	14,500	—
				{ 1,500	—		
	II	3	S:n puhtaaksikirjoitus	5,650	—	5,649	84
	II	4	Ylimetsänhoitajat, metsänhoitajat ja metsänpäällysmiehet, palkkauksia	414,500	—	397,037	98
	II	5	Metsänhoidonneuvojat, s:n	9,500	—	9,000	02
	II	6	Metsäkassöörit, s:n	46,100	—	31,838	15
	II	7	Metsänvartijat, s:n	124,100	—	123,234	64
	II	8	Evon metsänhoito-opisto s:n	17,900	—	17,900	—
	II	9	S:n, tarverahoja	4,700	—	4,700	—
	II	10	S:n, polttopuut	1,500	—	746	95
	II	11	S:n, uudisrakennus- ja korjauskustannuksia	2,500	—	2,500	—
	II	12	Metsänvartijakoulut, palkkauksia	36,660	—	36,410	01
	II	13	S:n, ruokarahoja	40,150	—	31,318	—
	II	14	S:n, vaatetusapua	3,900	—	3,630	—
	II	15	S:n, sekalaisia menoja	11,275	—	10,809	25
	II	16	Erinäisiä metsähallinnon menoja	500,000	—	413,216	91
	II	17	Matkakustannuksia metsänhoitolaitoksessa K. S. kirjeen mukaan 25/III 1907	{ 50,000	—	52,594	96
				{ 2,594	96		
	II	18	Kruunulle jaettujen tieosuuksien kunnossapito	38,800	—	33,894	79
	II	19	Veroa kruunulle ostetuista metsämaista	3,100	—	3,043	75
	II	20	Valtiorautateille ja muille valtiolaitoksille tarpeellisten puutavarain hankinta K. S. kirjeen mukaan 9/X 1906	{ 450,000	—	466,924	67
				{ 73,000	—		
	II	21	Sekalaisia määrärahoja	8,900	—	5,632	84
	III	1	Virkatalojen metsänhoitajat, palkkauksia	20,020	—	19,500	—
	III	3	Metsänjaotuskustannuksia K. S. 11/V 1906	15,000	—	7,913	02
	III	8	Matkakustannuksia	3,000	—	1,611	09
	IV	1	Satunnaisia yleisiä tarpeita varten Kamaritoimituskunnan käytettäväksi		—	1,125	80
				Siirto		1,797,032	59

raportti vuodelta 1906.

Osasto.	Luku.	Mom.		Vuositilin mukaan.	
				Smc.	7 ¹²
			Valtiovaraston saatava 1 p. Tammikuuta 1906	1,486,933	25

tulo- ja menoarvio.

				Tuloja.		
1	III	1	Tuloja kruununmetsistä	6,888,376	16	
1	VI	1	Valtiorahaston korkoja	15	80	
4	III	1	Senttonaalia	2,505	69	
4	IV	1	Karttapaperin tarkastusmaksua	57	28	
4	IV	2	Sotilashuonemaksua	40	—	
4	IV	3	Vaivais- ja työhuonemaksuja	106	88	
5	V	1	Sekalaisia maksuja	1,400	—	
6	XV	1	Valtiorahaston satunnaisia tuloja	3,043	05	
				Siirto	8,382,478	11

P. L.	Luku.	Mom.		Valtion tulo- ja menoarvion mukaan.		Vuositilin mukaan.	
				Smc.	7/24	Smc.	7/24
			Siirto			1,797,032	59
11	VI	1	Satunnaisia yleisiä tarpeita varten Kululaitostoituskunnan käytettäväksi			98	80
14	I	2	Keisarillisen Senaatin käytettäväksi			800	—
	III	1	Korjaus- ja uutisrakennuskustannuksia			7,011	09
	VI	1	Asätuksiin tahi ennen annettuihin armollisiin määräyksiin perustuvia tarpeita varten, joita menoarvioon ei ole erittäin merkitty			2,586	96
15	I	3	Ylimääräisiä eläkkeitä (Siviilivirkakunta)			28	50
	VI	1	Lahjapalkkioita siviilivirkakunnan virkamiesten kuolinpesille pitkästä nuhteettomasta palveluksesta			7,500	—
Virkakuntain keskeisiä välityksiä.							
			Lähetteidien tili			6,308,518	87
			Siviiliviraston leski- ja orpokassa			12,513	99
			Valtiovaraston saatava 31 p. Joulukuuta 1906			1,831,763	83
			Summa			9,967,854	63

Oikaisuja:

Sivu 11 — Yhteensä: 135,604, pitää olla: 1,356,04.

- » 13 — lopussa on Kiviniemi, pitää olla: Kivennapa.
- » 24 — Oulujärven s:n on 14,23 hehtaaria, pitää olla: 14,233 hehtaaria.
- » 70, rivillä 20 v. 1907 on 2,462,237, pitää olla 2,402,237.

Liite B. Kuopion tarkast.-piirin »menot yhteensä» on 83,856: 84, pitää olla 81,856: 84.

- » » Turun—Hämeen 1. samoin tulojen seassa »korvaus» on 12,035: 78, pitää olla 120,035: 78.

